

CVRIA

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA

Éves jelentés
2007

QD-AG-08-001-HU-C

ÉVES JELENTÉS 2007

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA

HU

Hogyan juthat hozzá az EU hivatalos kiadványaihoz?

A Kiadóhivatal gondozásában megjelent kiadványok megvásárolhatók az EU-Könyvesboltban (EU Bookshop), azaz megrendelhetők a <http://bookshop.europa.eu/> címen, megjelölve az Ön által kiválasztott értékesítési pontot.

A (352) 29 29-42758-as számra küldött faxban kérheti a nemzetközi értékesítési hálózathoz tartozó boltok listáját.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA

ÉVES JELENTÉS 2007

Az Európai Közösségek Bírósága,
az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága
és az Európai Unió Közzolgálati Törvényszéke tevékenységének áttekintése

Luxembourg, 2008

www.curia.europa.eu

Az Európai Közösségek Bírósága
L-2925 Luxembourg
Tel.: (352) 43 03-1

Az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága
L-2925 Luxembourg
Tel.: (352) 43 03-1

Az Európai Unió Közzolgálati Törvényszéke
L-2925 Luxembourg
Tel.: (352) 43 03-1

A Bíróság honlapja: <http://www.curia.europa.eu>

Az Éves jelentés CD-ROM formátumban is beszerezhető
a Bíróság Sajtó- és Tájékoztatási Szolgálatától.
Tel.: (352) 4303-2035

Szerkesztés lezárva: 2007. december 31.

A kiadvány csak a forrás megjelölésével sokszorosítható. A képek kizárólag jelen kiadvánnyal összefüggésben jelentethetők meg. Minden egyéb felhasználáshoz az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala engedélyét kell kérni.

Az Európai Unióról további információk található a következő internetcímen: <http://europa.eu>

A bibliográfiai adatok a kiadvány végén szerepelnek.

Luxembourg: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala, 2008

ISBN 978-92-829-0875-4

© Európai Közösségek, 2008
A kiadvány csak a forrás megjelölésével sokszorosítható.

Printed in Italy

FEHÉR, KLÓRMENTES PAPIRRA NYOMTATVA

Tartalomjegyzék

	Oldal
Előszó, a Bíróság elnöke, Vassilios Skouris	5

I. fejezet

Az Európai Közösségek Bírósága

A – A Bíróság fejlődése és tevékenysége 2007-ben	9
B – A Bíróság összetétele	57
1. A Bíróság tagjai	59
2. A Bíróság összetételének változásai 2007-ben	75
3. Protokolláris sorrend	77
4. A Bíróság korábbi tagjai	79
C – A Bíróság igazságügyi statisztikái	83

II. fejezet

Az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága

A – Az Elsőfokú Bíróság tevékenysége 2007-ben	113
B – Az Elsőfokú Bíróság összetétele	159
1. Az Elsőfokú Bíróság tagjai	161
2. Az Elsőfokú Bíróság összetételének változásai 2007-ben	173
3. Protokolláris sorrend	175
4. Az Elsőfokú Bíróság korábbi tagjai	177
C – Az Elsőfokú Bíróság igazságügyi statisztikái	179

III. fejezet

Az Európai Unió Közzolgálati Törvényszéke

A – A Közzolgálati Törvényszék tevékenysége 2007-ben	203
B – A Közzolgálati Törvényszék összetétele	219
1. A Közzolgálati Törvényszék tagjai	221
2. Protokolláris sorrend	225
C – A Közzolgálati Törvényszék igazságügyi statisztikái	227

IV. fejezet

Találkozók és látogatások

A – Hivatalos látogatások és rendezvények a Bíróságon, az Elsőfokú Bíróságon és a Közzolgálati Törvényszéken	241
B – Tanulmányi látogatások (2007)	245
C – Ünnepestyes ülések	249
D – Látogatások és hivatalos rendezvényeken való részvételek	251

<i>Egyszerűsített szervezeti ábra .....</i>	255

<i>A Bíróság elérhetőségei .....</i>	259

Előszó

2007-ben az Európai Közösség ötvenéves fennállásra tekintett vissza. Ebből az alkalomból a közösségi intézmények egész évre kiterjedő rendezvénysorozatot szerveztek. A Bíróság a maga részéről az ötvenedik évfordulót a 27 tagállam legfelsőbb bíróságainak elnökei, valamint a Bíróság jelenlegi és volt tagjai részvételével megtartott konferencia keretében ünnepelte meg. A Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti szoros együttműködés tanúbizonyságaként e konferencia legfontosabb előadói éppen a tagállamok legfelsőbb bíróságainak az elnökei voltak.

A 2007. esztendőt kétségtelenül az Európai Unió számára hatékonyabb jogalkotási és igazgatási rendszer kialakítását célzó és a XXI. század elejének kihívásaival szemben az Európai Unió felkészültségét biztosító Lisszaboni Szerződés aláírásának éveként is őrzi meg majd az emlékezet. A Bíróságot érintő változás, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló hatáskörére vonatkozó, jelenleg az EK-Szerződés IV. címében és az Európai Unióról szóló szerződés VI. címében megosztottan szereplő, ezáltal külön okmányokban foglalt rendelkezéseket az Európai Unió működéséről szóló jövőbeni szerződés egyetlen címbe vonja össze. A Bíróság hatáskörének az e területen jelenleg fennálló korlátozásai ezáltal nagyrészt megszűnnek.

A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget érintő ügyek a Bíróság számára minden bizonnyal komoly kihívást jelentenek majd, tekintettel azok kényes jellegére, és az elbírálás különleges gyorsaságának az e területen jelentkező szükségességére is. Ennek tükrében az Alapokmányban és az eljárási szabályzatban a Tanács által 2007-ben elfogadott, az ilyen típusú ügyek elbírálására szánt sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás bevezetésére irányuló módosításai olyan meghatározó jelentőségű lépésnek bizonyulnak, amely megteremti a Bíróság számára az e kihívásoknak való megfelelés lehetőségét.

A 2007. év történetébe tartozik az Elsőfokú Bíróság tagjainak részleges megújítása, valamint négy tagjának a távozása is. Az intézmény csak üdvözölni tudja, hogy a Bíróság tagjainak a 2006-ban történt részleges megújításához hasonlóan a bírák kinevezésekor a tagállamok kormányai figyelembe vették az intézmény stabilitása megőrzésének igényét, lehetővé téve így az Elsőfokú Bíróság számára, hogy nehézségek nélkül folytathassa feladatait.

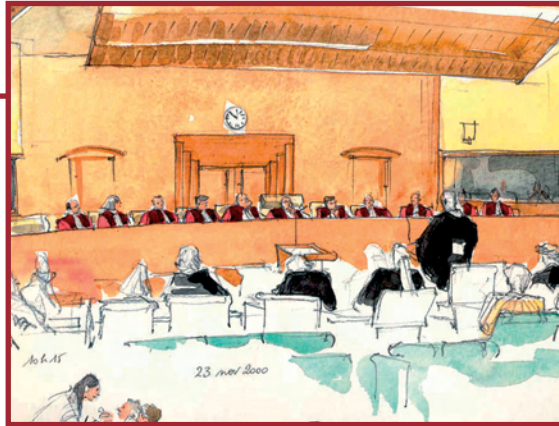
Végezetül említést érdemel, hogy az elmúlt év folyamán 1259 ügyben indult eljárás a Bíróságot alkotó három igazságszolgáltatási fórum előtt, amely a legmagasabb szám az intézmény eddigi történetében, és ez a közösségi jogviták számának növekedését jelzi.

E jelentés oldalain az olvasó teljes körűen megismerheti az intézmény 2007. évi fejlődését és tevékenységét. Az elmúlt évek gyakorlatához híven jelentős rész foglalkozik a Bíróság, az Elsőfokú Bíróság és a Közzolgálati Törvényszék igazságszolgáltatási tevékenységének rövid, de teljes körű bemutatásával. Az igazságszolgáltatási tevékenység ismertetését statisztikai adatok támasztják alá.

V. Skouris
a Bíróság elnöke

I. fejezet

Az Európai Közösségek Bírósága

A – A Bíróság fejlődése és tevékenysége 2007-ben

Vassilios Skouris elnök

Az éves jelentés e része összefoglaló jelleggel mutatja be az Európai Közösségek Bíróságának 2007. évi tevékenységét. Először az intézmény ez évi fejlődését tekinti át, kiemelve a Bíróság működését érintő intézményi változásokat, valamint a Bíróság belső szervezetére és munkamódszereire vonatkozó módosításokat (1. pont). Másodszor elemzi az intézmény munkaterhének alakulásával, valamint az eljárások átlagos időtartamával kapcsolatos statisztikákat (2. pont). Harmadszor, mint minden évben, tárgykörönként ismerteti az ítélezési gyakorlat lényegesebb fejlődési irányait (3. pont).

1. A Bíróság 2007. évi intézményi fejlődését a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelmek gyors és megfelelő elintézését lehetővé tevő sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás bevezetésére irányuló jogalkotási folyamat befejezése határozta meg.

E tekintetben konkrét lépésként a Tanács a 2007. december 20-i határozatával elfogadta a Bíróság alapokmányának és eljárási szabályzatának a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás bevezetését célzó módosításait. A jelenleg az EK-Szerződés IV. címében (Vízumok, menekültügy, bevándorlás és a személyek szabad mozgására vonatkozó egyéb politikák) és az Európai Unióról szóló szerződés VI. címében (A büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködésre vonatkozó rendelkezések) foglalt rendelkezések hatálya alá tartozó ügyek elintézésére bevezetett, új típusú előzetes döntéshozatali eljárásról van szó. Megállapítván azt, hogy a meglévő eljárások – beleértve az eljárási szabályzat 104a. cikkében foglalt gyorsított eljárást is – nem biztosíthatják ezen ügycsoportok kellően gyors elintézését, a Bíróság annak érdekében tett javaslatot ezen új eljárás bevezetésére, hogy az ilyen ügyeket különösen rövid határidőn belül, ugyanakkor a Bíróság előtt folyamatban levő egyéb ügyek elbírálásának késleltetése nélkül intézhesse.

Az Alapokmány és az eljárási szabályzat módosításai 2008 első harmadában lépnek hatályba. A sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás legfőbb jellegzetességei egyúttal a rendes és a gyorsított előzetes döntéshozatali eljárástól való megkülönböztető jegyei is. Az első sajátossága az, hogy az eljárás írásbeli szakaszában való részvétel a nemzeti bíróság előtti eljárás feleire, a kérdést előterjesztő bíróság székhelye szerinti tagállamra, a Bizottságra, valamint az előzetes döntéshozatalra utalással érintett jogi aktust elfogadó egyéb intézményekre korlátozódik. A szóbeli szakaszban részt vehetnek az Alapokmány 23. cikke szerinti felek és egyéb érdekelték, és ez alkalmat biztosít a számukra a benyújtott írásbeli észrevételek tekintetében való állásfoglalásra. Másodszor, a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás keretében intézett ügyek a Bírósághoz való beérkezésüktől egy külön erre a célra kijelölt, öt bíróból álló tanács elé kerülnek. Végezetül, az ezen ügyekre vonatkozó eljárásokban jelentős szerephez jut az elektronikus úton történő intézés, tekintve, hogy az eljárási szabályzat új rendelkezései előírják az eljárási iratok faxon vagy elektronikus úton történő benyújtásának vagy kézbesítésének a lehetőségét.

2. A Bíróság 2007. évi igazságügyi statisztikái határozott javulást mutatnak az előző évhez képest. E tekintetben különösen fontos jelezni a Bíróság előtti eljárások időtartamának

– már az egymást követő negyedik éve történő – csökkenését, valamint a 2006. évhez képest a befejezett ügyek számának a mintegy 10%-kal való növekedését.

Ennek megfelelően 2007-ben a Bíróság 551 ügyet fejezett be (nettó szám, figyelembe véve az egyesítéseket), szemben a 2006-os év erre vonatkozó adatával, amely 503 volt. A befejezett ügyek közül 379-et ítélettel fejeztek be, míg 172-ben végzést hoztak. Meg kell állapítani, hogy a hozott ítéletek és végzések száma jelentős mértékben nőtt a 2006-ban hozottak számához képest (351 ítélet és 151 végzés).

A Bíróságra 580 új ügy érkezett, amely a legmagasabb szám¹ a Bíróság eddigi történetében, és ez a 2006-ban érkezett ügyek számához képest 8%-os, a 2005-ben érkezett ügyek számához képest pedig 22,3%-os növekedést jelent. A 2007. december 31-én folyamatban maradt ügyek száma (741, amely összesített szám) a 2006. év végének adataihoz képest (731, amely összesített szám) ugyanakkor nem növekedett jelentős mértékben.

A 2007. évre vonatkozó igazságügyi statisztikák azt is tükrözik, hogy 2004 óta az eljárások időtartama folyamatosan csökken. Az előzetes döntéshozatali ügyeket illetően ez az időtartam 19,3 hónap volt, míg 2006-ban 19,8 hónap, 2005-ben pedig 20,4 hónap. A 2006. évhez hasonlóan az összehasonlító elemzés azt mutatja, hogy 1995 óta az előzetes döntéshozatali ügyek elintézésének átlagos időtartama 2007-ben volt a legrövidebb. A közvetlen keresetek és a fellebbezések elintézésének átlagos időtartama 18,2, illetve 17,8 hónap volt (20 hónap és 17,8 hónap 2006-ban).

Az elmúlt évben az egyes ügyek elintézésének gyorsítása érdekében a Bíróság változó jelleggel alkalmazta a rendelkezésére álló különböző eszközöket (soron kívüli elbírálás, gyorsított eljárás, egyszerűsített eljárás és a főtanácsnok indítványa nélküli döntéshozatal). Gyorsított eljárás lefolytatását 8 ügyben kérték, ezeknél azonban nem teljesültek az eljárási szabályzat által előírt rendkívüli (sürgősséget indokoló) feltételek. A 2004-ben elfogadott gyakorlatnak megfelelően a gyorsított eljárás iránti kérelmeknek indokolt végzéssel a Bíróság elnöke ad helyt, illetve ő utasítja el a kérelmeket. Ezenfelül 5 esetben rendelték el soron kívüli eljárást.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett bizonyos kérdésekre adott válasz kapcsán a Bíróság továbbra is rendszeresen alkalmazta az eljárási szabályzata 104. cikkének 3. §-ában meghatározott egyszerűsített eljárást. E rendelkezés alapján összesen 18 ügyet fejeztek be végzéssel.

Végezetül a Bíróság jóval gyakrabban alkalmazta azt az Alapokmány 20. cikke által biztosított lehetőséget is, hogy a főtanácsnok indítványa nélkül határozzon, ha az ügy nem érint új jogi kérdést. Jelezzük, hogy a 2007-ben kihirdetett ítéletek mintegy 43%-át főtanácsnoki indítvány mellőzésével hozták meg (2006-ban a 33%-át).

Ami az ügyeknek a Bíróság különböző ítélkező testületei közötti megoszlását illeti, megemlítenéd, hogy a 2007-ben befejezett ügyeknek hozzávetőlegesen a 11%-át a Bíróság nagytanácsa, mintegy 55%-át az öt bíróból álló tanácsok, míg körülbelül 33%-át a

¹ Kivéve az 1979. évben indított 1324 ügyet. Ugyanakkor ez a kiemelkedően magas szám az ugyanazon tárgyban nagy számban benyújtott megsemmisítés iránti keresetekkel magyarázható.

három bíróból álló tanácsok tárgyalták. Megállapítható, hogy a nagytanács által tárgyalt ügyek száma hozzávetőlegesen megegyezik az elmúlt év adataival, míg az öt bíróból álló tanácsok által tárgyalt ügyek száma (2006-ban 63%) kismértékű csökkenést, a három bíróból álló tanácsok által tárgyalt ügyek száma (2006-ban 24%) pedig növekedést mutat. Az ügyeknek a különböző ítélkező testületek közötti megoszlása szinte megegyezik a 2005. év adataival.

A 2007-es ítélkezési év statisztikai adataival kapcsolatos egyéb információkat e fejezet C. pontja tartalmazza.

3. Ez a pont a következő tárgykörök szerint csoportosítva ismerteti az ítélkezési gyakorlat lényegesebb fejlődési irányait:

alkotmányos vagy intézményi kérdések; uniós polgárság; az áruk szabad mozgása; a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása; vízumok, menekültügy és bevándorlás; versenyszabályok; adózás; a jogszabályok közelítése (és az egységes jogszabályok); védjegyek; gazdasági és pénzügyi politika; szociálpolitika; környezetvédelem; polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés; büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés (és a terrorizmus elleni küzdelem), pontosítva azonban, hogy a benne felmerült fő kérdésre tekintettel egy adott tárgykörbe sorolt ítélet rendkívül gyakran más tárgykörhöz tartozó nagy fontosságú kérdéseket is felvethet.

Alkotmányos vagy intézményi kérdések

Az alkotmányos vagy intézményi kérdéskörbe tartozó részterületek szerteágazó jellegére tekintettel nem meglepő, hogy a legkülönbözőbb kérdéseket elbíráló ítéletekről lehet számot adni.

A közösségi szabályozás elfogadása megfelelő jogalapjának a meghatározását érintő kérdéskör – jóllehet, a korábbi ítélkezési gyakorlatban már széles körben elemzett területről van szó – továbbra is jelen van a Bíróság elé terjesztett jogviták tárgyai közt.

Ezt a kérdéskört érinti a C-440/05. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2007. október 23-án hozott ítélet alapjául szolgáló ügy is, amelyben a Bizottság, mivel úgy vélte, hogy a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés keretében elfogadott, a hajók által okozott szennyezésre vonatkozó jogszabályok végrehajtásához szükséges büntetőjogi keret megerősítéséről szóló tanácsi kerethatározatot² nem a megfelelő jogalap alapján fogadták el, az Európai Parlament támogatása mellett megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be, azzal érvelve, hogy az említett kerethatározat céljára és tartalmára tekintettel az Európai Közösségnek a közös közlekedéspolitikával kapcsolatos hatáskörébe tartozik.

² A hajók által okozott szennyezésre vonatkozó jogszabályok végrehajtásához szükséges büntetőjogi keret megerősítéséről szóló, 2005. július 12-i 2005/667/IB tanácsi kerethatározat (HL L 255., 164. o.). A kerethatározat kiegészíti a hajók által okozott szennyezésről és a jogsértésekre alkalmazandó szankciók bevezetéséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 255., 11. o.).

A Bíróság, miután emlékeztetett arra, hogy ha mind az EK-Szerződés, mind az Európai Unióról szóló szerződés alkalmazandó, az utóbbi azt írja elő, hogy az előbbinek kell elsőbbséget biztosítani, valamint emlékeztetett arra is, hogy a Bíróság feladata gondoskodni arról, hogy a Tanács által a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés keretében elfogadni szándékozott jogi aktusok ne bitorolják az EK-Szerződésben a Közösségnek juttatott hatásköröket, megállapította, hogy a kerethatározat célja a tengeri közlekedés biztonságának javítása és a tengeri környezet védelmének megerősítése a hajók által okozott szennyezés ellen.

Következésképpen a kerethatározat rendelkezéseit – amelyek bizonyos magatartások büntetőjogi szankcionálásának kötelezettségét írják elő a tagállamok számára – érvényesen el lehetett volna fogadni az EK-Szerződés alapján. A Bíróság álláspontja szerint az nem kétséges, hogy a büntetőjogi, valamint a büntető eljárásjogi jogszabályok főszabály szerint nem tartoznak a Közösség hatáskörébe, ez azonban nem akadályozza a közösségi jogalkotót abban, hogy amennyiben a hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciónak a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság általi alkalmazása a súlyos környezetkárosítások leküzdésének elengedhetetlen eszköze, előírja a tagállamok számára az ilyen szankciók bevezetésének kötelezettségét a környezetvédelem területén a Közösség által hozott jogi normák teljes körű tényleges érvényesülésének biztosítása érdekében.

Ezzel szemben ugyanennek a kerethatározatnak azok a rendelkezései, amelyek az alkalmazható büntetőjogi szankciók típusára és mértékére vonatkoznak, nem tartoznak a Közösség hatáskörébe. A Bíróság azonban abban a tekintetben, amennyiben ezen utóbbi rendelkezések elválaszthatatlanul kapcsolódnak az azon bűncselekményeket szabályozó rendelkezésekhez, amelyekre vonatkoznak, megállapította, hogy a tanácsi kerethatározat bitorolja a Közösség számára a tengeri közlekedésre vonatkozóan biztosított hatásköröket, és ezáltal megsérti az Európai Unióról szóló szerződést, amely elismeri e hatáskörök elsődlegességét. A Bíróság ezért a kerethatározatot oszthatatlanságára tekintettel teljes egészében megsemmisítette.

A Bíróságnak az értelmezésre vagy az érvényesség vizsgálatára vonatkozó, előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tekintetében fennálló hatáskörének a terjedelmét illetően több ügy is említést érdemel.

A C-431/05. sz. Merck Genéricos-Produtos Farmacêuticos ügyben 2007. szeptember 11-én hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben a Bíróság a portugál legfelsőbb bíróság azon kérdésére, hogy van-e hatásköre a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló egyezmény (TRIPS-egyezmény)³ 33. cikkének értelmezésére, igenlő választ adott, megállapítva, hogy mivel a TRIPS-egyezményt a Közösség és annak tagállamai megosztott hatáskörben kötötték, a Bíróság hatáskörrel rendelkezik a Közösség által ekként vállalt kötelezettségek meghatározására és az egyezmény rendelkezéseinek e célból történő

³ A Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó, 1994. április 15-én Marrakesh-ben megkötött – a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal jóváhagyott – egyezmény (HL L 336., 1. o.) 1. C) mellékletét képező, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló egyezmény.

értelmezésére. A Közösség és annak tagállamai közötti hatáskörmegosztás kérdése közösségi szinten egységes választ igényel, amelyet csak a Bíróság tud megadni. A Bíróság konkrétan a jelen ügyre vonatkozóan úgy vélte, hogy bizonyos szempontból közösségi érdek fűződik ahhoz, hogy hatáskörrel rendelkezzen az említett egyezmény a szabadalmak minimális oltalmi idejére vonatkozó 33. cikkének az értelmezésére, annak megállapítása érdekében, hogy a közösségi joggal ellentétes-e e rendelkezés közvetlen hatályának elismerése.

A Bíróság a Dzodzi-⁴ vagy a Leur-Bloem⁵, illetve újabban a Poseidon Chartering⁶ ügy által fémjelzett ítélkezési gyakorlattal összhangban a C-280/06. sz. Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato ügyben 2007. december 11-én hozott ítéletében ismételt megállapította, hogy azokban a sajátos esetekben, amikor olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket terjesztenek elé, amelyekben azon közösségi jogi szabályok, amelyek értelmezését kérik, csak a belső jog által alkalmazott utalás folytán alkalmazandók, azaz amikor egy belső jogszabály a tisztán belső jogviszonyokra adott megoldásai tekintetében összhangban van a közösségi joggal, egyértelmű közösségi érdek, hogy a közösségi jogból vett rendelkezéseket vagy fogalmakat – a Bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelemre meghozott ítéletein keresztül – egységesen értelmezzék a jövőbeli eltérő értelmezések veszélyének elkerülése érdekében, függetlenül attól, hogy milyen körülmények között alkalmazzák azokat. A Bíróság következőképpen megadta a nemzeti bíró által kért értelmezést.

Meg kell jegyezni, hogy a Bíróság a C-351/04. sz., Ikea Wholesale ügyben 2007. szeptember 27-én hozott ítéletében azt is megállapította, hogy figyelemmel szerkezetükre és felépítésükre, a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) megállapodásai főszabály szerint nem szerepelnek azon jogi normák között, amelyek tekintetében a Bíróság vizsgálhatja a közösségi intézmények jogi aktusainak jogszerűségét. A Bíróság csak abban a feltételezett esetben vizsgálhatja a szóban forgó közösségi jogi aktusnak a WTO-szabályokra figyelemmel fennálló jogszerűségét, ha a Közösség a WTO keretében vállalt valamely különös kötelezettséget szándékozott azzal végrehajtani, vagy – mint a jelen esetben – ha a közösségi jogi aktus kifejezetten utal a WTO-megállapodások egyedi rendelkezéseire.

Ettől eltérő összefüggésben a Bíróság a C-331/05. P. sz., Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ügyben 2007. június 28-án hozott ítéletében azt állapította meg, hogy az európai ombudsman előtti eljárásokhoz kapcsolódó azon költségek, amelyek nem minősülnek „megtérítendő költségeknek”⁷, és így ezen a címen nem térítendő meg, nem terhelhetik az érintett intézményt a Közösség Szerződésen kívüli felelősségének a jogcímén, tekintettel arra, hogy hiányzik a kár és a szóban forgó hibás aktus közötti okozati összefüggés, mivel e költségek az érdekeltek szabad választásának eredményeképpen merültek fel.

⁴ A C-297/88. és C-197/89. sz. ügyekben 1990. október 18-án hozott ítélet (EBHT 1990., I-3763. o.).

⁵ A C-28/95. sz. ügyben 1997. július 17-én hozott ítélet (EBHT 1997., I-4161. o.).

⁶ A C-3/04. sz. ügyben 2006. március 16-án hozott ítélet (EBHT 2006., I-2505. o.).

⁷ Lásd az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 91. cikkének b) pontját.

Az intézmények dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférés joga szintén jogvitákra adott alapot. Ezt példázza a C-266/05. P. sz., Sison kontra Tanács ügyben 2007. február 1-jén hozott ítélet (EBHT 2006., I-1233. o.), melyben a Bíróságnak a felperes azon kérelmét illetően hozott több – bár részleges –, elutasító döntésről kellett határoznia, amellyel a felperes hozzáférést kért azokhoz a dokumentumokhoz, amelyek alapján a Tanács őt felvette a pénzeszközök, egyéb vagyoni értékek a 2580/2001 rendelettel⁸ bevezetett befagyasztásának hatálya alatt álló személyek listájára, illetve őt e listán tartotta, illetve amellyel a felperes kérte az e tekintetben dokumentumokat szolgáltató államok kilétének közlését.

A Bíróság emlékeztetett arra, hogy mivel a közösségi jogalkotó részéről politikai, gazdasági, társadalmi döntéseket és összetett mérlegelést igénylő területről van szó, csak korlátozott jogszerűségi felülvizsgálatot gyakorolhat.

A Bíróság erre tekintettel megállapította, hogy az 1049/2001⁹ rendelet célja az általános hozzáférés biztosítása mindenki számára az intézmények dokumentumaihoz, nem pedig valamely személy valamely dokumentumhoz való hozzáférés iránti különös érdeke védelmének szabályozása, valamint kimondta, hogy a hozzáférési jognak a bizonyos magán- vagy közérdek által igazolt korlátozását illetően nem veheti figyelembe a kérelmezőnek az őt személyesen érintő dokumentumhoz való hozzáférés iránti különös érdekét az az intézmény, amelynek arról kell határoznia, hogy e dokumentumok hozzáférhetővé tétele sértené-e a közösségi jogalkotó által védeni kívánt érdekeket; ilyen esetben ezen intézménynek a kért hozzáférést meg kell tagadnia.

A Bíróság ezt követően megjegyezte, hogy még ha el is kellene fogadni, hogy a fellebbező jogosult arra, hogy részletesen tájékoztassák az ellene a vitatott listára történt felvétele formájában felhozott vád természetéről és indokairól, és hogy e jog a Tanács birtokában lévő dokumentumokhoz való hozzáférést is magában foglalja, ez a jog nem az intézmények dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférés különös eszközei útján gyakorolható.

A különlegesen érzékeny tartalmú dokumentumok tekintetében a Bíróság úgy foglalt állást, hogy a kibocsátójuk joggal várhatja el még az érzékeny tartalmú dokumentum létezésének is a titokban tartását, és a saját kiléte felfedését is jogában áll megtiltania, ha e dokumentum léte ismertté válik, mely következtetés nem tekinthető amiatt aránytalannak, hogy a kérelmező számára, akivel szemben az ilyen dokumentumhoz való hozzáférést megtagadták, nehezebbé vagy akár gyakorlatilag lehetetlenné teszi a dokumentum kibocsátó államának megállapítását.

A polgároknak nem a dokumentumokhoz, hanem a jogszabályokhoz való hozzáférése tekintetében kellett határoznia a Bíróságnak a C-161/06. sz. Skoma Lux ügyben 2007.

⁸ A terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 344., 70. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 207. o.).

⁹ Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáféréséről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 331. o.).

december 11-én hozott ítéletben a 2004-es csatlakozási okmány¹⁰ 58. cikkének a hatályára vonatkozóan. A cseh bíróság azon kérdésére, hogy az említett cikk alapján valamely tagállamban alkalmazhatók-e valamely, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ezen állam nyelvén – jóllehet e nyelv az Unió hivatalos nyelvei közé tartozik – ki nem hirdetett közösségi rendelet rendelkezései a jogalanyokkal szemben, a Bíróság azt a választ adta, hogy e kihirdetés hiányának eredményeképpen a közösségi szabályozásban foglalt kötelezettségek e tagállam jogalanyai viszonylatában nem alkalmazhatók, még akkor sem, ha e személyek más módon is megismerhették volna e szabályozást. A Bíróság e megállapításával a közösségi jogot értelmezte, nem pedig annak érvényességét értékelte.

A közösségi jog és a tagállamok belső joga közötti viszony területén a Bíróság a közösségi jog elsőbbségére és közvetlen hatályára vonatkozóan bizonyos pontosításokat fogalmazott meg.

AC-119/05. sz. Lucchini-ügyben 2007. július 18-án hozott ítéletében a Bíróság a Simmenthal ítélezési gyakorlat¹¹ keretében meghatározott elveket alkalmazva megállapította, hogy ellentétes a közösségi joggal a *res iudicata* elvét megállapító olasz nemzeti jogi rendelkezés alkalmazása, amennyiben annak alkalmazása akadályozza a közösségi jog megsértésével adott állami támogatás visszatéríttetését, amelynek a közös piaccal való összeegyeztethetlenségét a Bizottság jogerőssé vált határozata állapította meg.

A C-80/06. sz. Carp-ügyben 2007. június 7-én hozott ítéletben a Bíróságnak a határozatok horizontális közvetlen hatályára vonatkozóan kellett határoznia. A Bíróság megállapította, hogy az építési termékek megfelelőségének a 89/106/EGK tanácsi irányelv 20. cikke (2) bekezdése szerinti igazolási eljárásáról szóló 1999/93 határozat¹² olyan általános hatályú jogi aktus, amely pontosan meghatározza az alkalmazandó megfelelőségi igazolási eljárás típusait, és az Európai Szabványügyi Bizottságot/az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottságot (CEN/Cenelec) bízta meg a vonatkozó harmonizált szabványok tartalmának kidolgozásával, amelyeket azután az egyes tagállamok szabványügyi testületeinek kell átültetniük, de csak a tagállamokra nézve kötelező, amelyek annak egyedüli címzettjei. Következésképpen magánszemély nem hivatkozhat arra valamely

¹⁰ A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL 2003. L 236., 33. o.).

Az okmány 58. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az intézmények és az Európai Központi Bank által a csatlakozás előtt elfogadott jogi aktusoknak a Tanács, Bizottság vagy az Európai Központi Bank által cseh, észt, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, szlovák és szlovén nyelven megszövegezett szövege a csatlakozás időpontjától ugyanolyan feltételekkel hiteles, mint a jelenlegi tizenegy nyelven készült szövegek. Ezeket a szövegeket közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, amennyiben a jelenlegi nyelveken készült szövegeket ott tették közzé.”

¹¹ A 106/77. sz. Simmenthal-ügyben 1978. március 9-én hozott ítélet (EBHT 1978., 629. o.).

¹² Az építési termékek megfelelőségének a 89/106/EGK tanácsi irányelv 20. cikke (2) bekezdése szerinti, az ajtókra, ablakokra, ablaktáblákra, zsaluziákra, kapukra és a hozzájuk tartozó vasalatokra vonatkozó igazolási eljárásáról szóló, 1999. január 25-i 1999/93/EK határozat (HL L 29., 51. o.; magyar nyelvű kiadás 13. fejezet, 23. kötet, 223. o.).

szerződéses felelősséggel kapcsolatos, a közte és egy másik magánszemély között folyó peres eljárásban.

A Bíróság két ítélet keretében pontosította a Közösség által kötött nemzetközi megállapodásokat érintő ügyekben eljáró nemzeti bíróságok által alkalmazandó megközelítést.

A C-16/05. sz., Tum és Dari ügyben 2007. szeptember 20-án hozott ítéletben a Bíróságnak az EGK–Törökország társulási megállapodás kiegészítő jegyzőkönyve¹³ 41. cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott „standstill” klauzula hatályát kellett értelmeznie, amely szerint a jegyzőkönyv hatálybalépését követően a szerződő felek számára tilos a letelepedés szabadsága gyakorlása minden új korlátozásának a bevezetése. A jelen ügy két török állampolgárt érintett, akik Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában kívántak letelepedni.

A Bíróság álláspontja szerint a szóban forgó rendelkezés, mivel egyértelmű, közvetlen hatállyal rendelkezik, és nem anyagi jogi szabályként működik – alkalmazhatatlanná téve a releváns anyagi jogot, amelynek a helyébe lép –, hanem kvázi eljárási jellegű szabályként, amely *ratione temporis* írja elő, hogy melyek valamely tagállam szabályozásának azon rendelkezései, amelyekre tekintettel értékelni kell a valamely tagállamban a letelepedés szabadságával élni kívánó török állampolgár helyzetét. A Bíróság így arra a következtetésre jutott, hogy az említett „standstill”-klauzula nem vonja kétségbe a tagállamok azon elvi hatáskörét, hogy a bevándorlásra vonatkozóan nemzeti politikát folytatassanak. E tekintetben azon egyedüli körülmény, hogy az ilyen klauzula a hatálybalépésétől kezdve tartózkodási kötelezettséget ír elő a tagállamok számára, amely olyan következménnyel jár, hogy bizonyos mértékben korlátozza az e téren fennálló mozgásterüket, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy e ténynél fogva utóbbiaknak az idegenrendészet terén fennálló szuverén hatáskörének lényege is sérülne.

A Bíróság ezt követően a szóban forgó rendelkezést úgy értelmezte, hogy az EGK–Törökország társulási megállapodás kiegészítő jegyzőkönyvnek az érintett tagállam tekintetében történő hatálybalépését követően tilos a letelepedés szabadsága gyakorlása minden új korlátozásának – beleértve az anyagi jogi és/vagy eljárási feltételeket is – bevezetése a tagállam területén önálló vállalkozóként üzleti tevékenységet folytatni kívánó török állampolgároknak az ezen ország területére való első belépési engedélyére vonatkozóan.

A fent hivatkozott Merck Genéricos-Produtos Farmacêuticos ügyben a portugál legfelsőbb bíróság azzal a kérdéssel fordult a Bírósághoz, hogy a nemzeti bíróságoknak a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló egyezménynek (TRIPS-egyezmény) a szabadalmak minimális oltalmi idejére vonatkozó 33. cikkét hivatalból vagy a felek kérelmére kell-e alkalmazniuk az előttük folyamatban lévő eljárásokban.

¹³ A Brüsszelben 1970. november 23-án aláírt – a Közösség nevében az 1972. december 19-i 2760/72/EGK tanácsi rendelettel (HL L 293., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 11. kötet, 41. o.) megkötött, jóváhagyott és megerősített – kiegészítő jegyzőkönyv.

A Bíróság emlékeztetett az említett megállapodás rendelkezéseinek az értelmezésére vonatkozó hatáskörére, majd megállapította, hogy ebben az összefüggésben meg kell különböztetni az olyan területeket, amelyen a Közösség még nem alkotott jogszabályokat, valamint az olyanokat, amelyekre erre már sor került. Az előbbi területek tekintetében, amelyek ennek következtében még a tagállamok hatáskörébe tartoznak, a Bíróság megállapította, hogy a szellemi tulajdonjogok oltalma és az igazságszolgáltatási szervek által e célból hozott intézkedések nem tartoznak a közösségi jog hatálya alá, ily módon ez utóbbi nem írja elő, de nem is zárja ki, hogy valamely tagállam jogrendje elismerje a magánszemélyek azon jogát, hogy a TRIPS-egyezményben foglalt valamely szabályra közvetlenül hivatkozassanak, illetve nem írja elő a bíró számára e szabály hivatalból történő alkalmazásának kötelezettségét. Az utóbbi területek vonatkozásában a Bíróság ezzel szemben úgy foglalt állást, hogy azokra a közösségi jog az irányadó, ami azzal a kötelezettséggel jár, hogy amennyiben lehetséges, a TRIPS-egyezménnyel összhangban lévő értelmezést kell alkalmazni, anélkül hogy ugyanakkor az ezen egyezmény szóban forgó rendelkezése közvetlen hatályúvá válna.

A jelen ügyben a Bíróság megállapította, hogy a Közösség még nem gyakorolta hatáskörét a TRIPS-egyezmény 33. cikkének tárgyát képező szabadalmak területén, vagy legalábbis belső szinten a mai napig nem történt olyan jelentős hatáskörgyakorlás e téren, amely elegendő lenne annak megállapításához, hogy a jelen állapotok szerint ez a terület a közösségi jog hatálya alá tartozik. A Bíróság ebből arra következtetett, hogy a közösségi joggal jelenleg nem ellentétes az, hogy a szóban forgó 33. cikket a nemzeti bíróságok a nemzeti jog által meghatározott feltételek mellett közvetlenül alkalmazzák.

Végezetül, a jogalanyok közösségi jogból eredő jogai számára biztosított hatékony bírói jogvédelem tekintetében három ítélet említendő.

A C-432/05. sz. Unibet-ügyben 2007. március 13-án hozott ítéletben (EBHT 2007., I-2271. o.) a Bíróság, miután emlékeztetett arra, hogy a közösségi jog általános elvéről van szó, megállapítja, hogy az ilyen tárgyú közösségi jogszabályok hiányában a tagállamok feladata az együttműködési kötelezettségükkel összhangban kijelölni a hatáskörrel rendelkező bíróságot, és meghatározni a bírósághoz fordulás azon eljárási szabályait, amelyek célja, hogy biztosítsák a jogalanyok közösségi jogból eredő jogainak védelmét. Ez az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elveinek tiszteletben tartása mellett gyakorlandó eljárási autonómia csak akkor lenne kérdéses, ha az érintett nemzeti jogrendszer egészéből az következne, hogy nem létezik olyan jogorvoslattípus, amellyel, akár közvetett módon is, biztosítható lenne a jogalanyok közösségi jogból eredő jogainak tiszteletben tartása.

A Bíróság ennek megállapítását követően rámutatott arra, hogy a jogalanyok közösségi jogból eredő jogai számára biztosítandó hatékony bírói jogvédelem elve abban az esetben nem követeli meg a belső jogban olyan önálló jogorvoslattípus létezését, amely elsődlegesen a nemzeti rendelkezéseknek a közösségi joggal való összeegyeztethetatlensége megállapítására irányul, ha léteznek más, a hasonló belső jogi kereseteknél nem kedvezőtlenebb jogi lehetőségek is, amelyek alapján ez az összeegyeztethetőség közvetett módon vizsgálható, amit a nemzeti bíróságnak kell megtennie. Konkrétan, ha a jogalany a nemzeti jogszabályok közösségi joggal való összeegyeztethetősége vitatásának egyetlen lehetőségeként kénytelen közigazgatási és büntetőeljárásoknak, és az abból adódó

esetleges szankcióknak alávetni magát, ez nem elegendő a számára nyújtandó hatékony bírói jogvédelem biztosításához.

Végezetül, a Bíróság a hatékony bírói jogvédelem elvéből levezette a tagállamok azon kötelezettségét, hogy a jogalanyok tekintetében előírják az ideiglenes intézkedések elrendelésének lehetőségét, mielőtt a hatáskörrel rendelkező bíróság a kérdéses nemzeti jogszabályok közösségi joggal való összeegyeztethetősége tárgyában határozatot hoz, amennyiben a kért ideiglenes intézkedések elrendelése az ilyen jogok fennállására vonatkozóan meghozandó határozat teljes hatékonysága érdekében szükséges. Ez a lehetőség azonban nem alkalmazható, ha a jogalany kérelme e tagállam joga alapján elfogadhatatlan, feltéve hogy ez az elfogadhatatlanság a közösségi jog alapján nem kétséges. Vonatkozó közösségi szabályozás hiányában az ideiglenes intézkedések esetleges elrendelésére a belső jog feltételei alkalmazandók a fent említett egyenértékűség és tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása mellett.

A C-524/04. sz., *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* ügyben 2007. március 13-án hozott ítéletben (EBHT 2007., I-2107. o.) a Bíróság többek közt emlékeztetett arra, hogy abban az esetben, ha valamely tagállam a közösségi jog szabályainak megsértésével vet ki adót, a jogalanyok a jogosulatlanul kivetett adó visszatérítésére és az ezen adóval közvetlen összefüggésben levont összegek visszatérítésére is jogosultak.

Azon egyéb károkat illetően, amelyek a személyt a közösségi jog e tagállamnak felróható megsértése miatt érték, a tagállam a Bíróság ítélkezési gyakorlatában rögzített feltételek mellett köteles megtéríteni a magánszemélyeknek ily módon okozott károkat, mégpedig a nemzeti jog felelősségi szabályainak keretei között, mely autonómia gyakorlása során tiszteletben kell tartania az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét.

Konkrétan, amennyiben bebizonyosodik, hogy valamely tagállam szabályozása megvalósítja a letelepedés szabadságának az EK 43. cikk által tiltott korlátozását, a kérdést előterjesztő bíróság a megtérítendő kár összegének meghatározása keretében vizsgálhatja, hogy a jogsérelmet szenvedett személyek a tőlük elvárható gondossággal jártak-e el a veszteség elkerülése vagy mértékének enyhítése érdekében, és különösen, hogy kellő időben igénybe vették-e a rendelkezésükre álló valamennyi jogorvoslati lehetőséget. A letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezések alkalmazása azonban lehetetlenné vagy rendkívül nehézé válna akkor, ha e rendelkezések megsértésére alapított visszatérítés, illetve kártérítés iránti kérelmeket kizárólag azon okból kellene elutasítani vagy összegüket leszállítani, hogy az érintett társaságok nem kértek engedélyt az adóhatóságtól arra, hogy valamely külföldi illetőségű kapcsolt vállalkozás által nyújtott kölcsöntőke után úgy fizessenek kamatot, hogy azok ne minősüljenek felosztott nyereségnek, míg a jelen körülmények között a nemzeti jog, adott esetben az adóegyezmények releváns rendelkezéseivel együtt, előírja e minősítést.

Ennek megállapítását követően a Bíróság arra is emlékeztetett, hogy annak megállapítása érdekében, hogy a közösségi jog megsértése kellően súlyos jogsértésnek minősül-e, a nemzeti bíróságnak figyelembe kell vennie az általa tárgyalt ügyre jellemző összes körülményt. Az olyan területen, mint a közvetlen adózás, a nemzeti bíróságnak figyelembe kell vennie, hogy a Szerződés által biztosított mozgási szabadságokból eredő

következmények csak fokozatosan tárultak fel, különösen a Bíróság ítélkezési gyakorlatában kidolgozott elvek alapján.

A C-222/05–225/05. sz., van der Weerd és társai egyesített ügyekben 2007. június 7-én hozott ítéletben a Bíróságnak többek közt arra a kérdésre kellett választ adnia, hogy megköveteli-e a közösségi jog a nemzeti bíróságtól a hivatalbóli vizsgálatot – azaz olyan kritériumok alapján folytatott vizsgálatot, amelyek a jogvita alapján kívül esnek – az igazgatási aktusoknak a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedések bevezetéséről szóló 85/511 irányelvből¹⁴ levezetett kritériumok alapján.

A Bíróság nemlegesen válaszolt, megállapítva, hogy az ítélkezési gyakorlatában követett egyenértékűség elve, illetve a tényleges érvényesülés elve közül egyik sem követeli meg a nemzeti bíróságtól azt, hogy olyan jogalapot vegyen hivatalból figyelembe, amely a közösségi szabályozás rendelkezéseinek megsértésén alapul.

Az említett elvek közül az előbbi tekintetében a Bíróság úgy vélte, hogy az érintett irányelv rendelkezései nem állapítják meg sem azokat a feltételeket, amelyek mellett a ragadós száj- és körömfájással kapcsolatos eljárásokat meg lehet indítani, sem pedig azokat a hatóságokat, amelyek az eljárás keretében meghatározzák a jogalanyok jogainak és kötelezettségeinek a terjedelmét, így nem tekinthetők egyenértékűnek a fent említett nemzeti közrendi szabályokkal, amelyek a nemzeti eljárások alapjául szolgálnak, mivel meghatározzák azokat a feltételeket, amelyek mellett eljárást lehet indítani, valamint azokat a hatóságokat, amelyek az eljárás keretében megállapítják a jogalanyok jogainak és kötelezettségeinek a terjedelmét. Az utóbbi elvhez kapcsolódóan a Bíróság megállapította, hogy mivel az alapügy felpereseinek valóban volt lehetőségük arra, hogy a nemzeti bíróság előtt a közösségi jogra alapított jogalapokra hivatkozzanak, nem ellentétes a tényleges érvényesülés elvével az a belső jogi rendelkezés, amely szerint a nemzeti bíróságok nem hivatkozhatnak hivatalból a közösségi jog megsértésére alapított jogalapra, amennyiben a jogalap vizsgálatával fel kellene adniuk a rájuk nézve kötelező passzivitást, túllépnék a felek által körülhatárolt jogvita kereteit, és más tényeket és körülményeket vennének alapul, mint amelyre az említett közösségi rendelkezések alkalmazásában érdekelt fél a kérelmét alapította, és ez a szóban forgó rendelkezésnek a közösségi jogban betöltött jelentőségétől függetlenül fennáll.

Uniós polgárság

A Bíróság több alkalommal vizsgálta azokat a tagállami rendelkezéseket, amelyek alkalmasak az európai polgárok szabad mozgásának az indokolatlan korlátozására.

A képzési és tanulmányi támogatásokkal kapcsolatban a C-11/06. és C-12/06. sz., Morgan és Bucher egyesített ügyekben 2007. október 23-án hozott ítéletben a Bíróság abból a megállapításból indult ki, hogy az adott tagállamnak a más tagállamban

¹⁴ A 1990. június 26-i 90/423/EGK tanácsi irányelvvel (HL L 224., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 10. kötet, 122. o.) módosított, a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedések bevezetéséről szóló, 1985. november 18-i 85/511/EGK tanácsi irányelv (HL L 315., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 6. kötet, 265. o.).

tanulmányokat folytató állampolgárai az EK 17. cikk (1) bekezdése szerinti uniós polgár jogállással rendelkeznek, tehát esetlegesen, még származási tagállamukkal szemben is, hivatkozhatnak az e jogálláshoz kapcsolódó jogokra.

A Bíróság ezt követően megállapította, hogy bár főszabályként valamennyi tagállam jogosult arra – annak érdekében, hogy biztosítsa, hogy a másik tagállamban tanulmányokat folytatni kívánó diákok megélhetési költségeinek fedezésére szolgáló támogatások nyújtása ne váljék olyan indokolatlan teherrel –, hogy csak azoknak a diákoknak nyújtson ilyen támogatást, akik igazolták, hogy bizonyos fokig beilleszkedtek társadalmába, gondoskodniuk kell azonban arról, hogy e támogatás nyújtásának módja ne képezze a polgárok szabad mozgáshoz való jogának indokolatlan korlátozását, és hogy az koherens és arányos legyen a tanulmányok a hallgatók által minél rövidebb időn belül történő befejezésére, valamint a megfelelő tanulmányok kiválasztásának megkönnyítésére irányuló célkitűzésekkel.

A Bíróság mindebből arra a következtetésre jutott, hogy az EK 17. és az EK 18. cikkel ellentétesek az olyan rendelkezések, amelyek az állampolgárságuk szerinti tagállamtól eltérő más tagállamban tanulmányokat folytató hallgatók képzésére vonatkozó támogatást ahhoz a feltételhez kötik, hogy ezen tanulmányok a származási tagállamban legalább egy éven keresztül folytatott képzés folytatásának számítsanak, mivel e rendelkezések alkalmasak arra, hogy eltántorítsák az uniós polgárokat az EK 18. cikkben előírt, a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joguk gyakorlásától.

Az adójogi szabályozás területén a Bíróság a C-76/05., Schwarz és Gootjes-Schwarz, valamint a C-318/05. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2007. szeptember 11-én hozott ítéleteiben a jövedelemadóról szóló német törvény azon rendelkezéseit vizsgálta, amelyek az adóalanyok számára adókedvezményt biztosítottak azon tandíj után, amelyet a gyermekeik után bizonyos magániskoláknak fizettek, feltéve hogy ezek az iskolák németországi illetőségűek.

A Bíróság megállapította, hogy a közösségi joggal ellentétes, ha az adókedvezményt általánosságban megtagadják a másik tagállam területén található iskoláknak fizetett tandíjak vonatkozásában. Érvelése során a Bíróság az iskolák finanszírozása tekintetében két típust különböztet meg. Kizárólag a főként magántőkéből finanszírozott iskolák hivatkozhatnak a szolgáltatásnyújtás szabadságára. A Németországtól eltérő tagállamban illetőséggel rendelkező, és főként nem magántőkéből finanszírozott iskolákra nem alkalmazható a szolgáltatásnyújtás szabadsága, az ezen iskoláknak fizetett tandíj azonban nem zárható ki az adókedvezményből. Az uniós polgárok szabad mozgáshoz való jogával ellentétes az ilyen kizárás: a csecsemő- vagy kisgyermekkorban lévő gyermek is hivatkozhat a közösségi jog által számára biztosított szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogára, és az érintett rendelkezések azzal járnak, hogy indokolatlanul hátrányos helyzetbe hozzák a más tagállamba iskolába járó gyermekeket azokhoz viszonyítva, akik nem élnek a szabad mozgáshoz való jogukkal.

Az áruk szabad mozgása

Az áruk szabad mozgása területén a Bíróságnak több nemzeti szabályozásnak a Szerződés rendelkezéseivel való összeegyeztethetőségéről kellett határoznia.

Elsőként a C-170/04. sz., Rosengren és társai ügyben 2007. június 5-én hozott ítéletre kell hivatkozni, amelyet a Bíróság egy olyan svéd szabályozásnak az EK-Szerződéssel való összeegyeztethetőségét érintő előzetes döntéshozatal iránti kérelemre adott válaszul hozott meg, amely tiltja a magánszemélyek számára az alkoholtartalmú italok behozatalát, melyek kiskereskedelmi értékesítése Svédországban az ugyanezen törvény által bevezetett monopólium tárgyát képezi. A Bíróság megállapította e tiltó rendelkezésnek a közösségi joggal való összeegyeztethetlenségét, miután kifejtette, hogy a tiltó intézkedést az EK 28. cikk, nem pedig a kereskedelmi jellegű állami monopóliumokra vonatkozó EK 31. cikk alapján kell értékelni, mivel az nem minősül e kiskereskedelmi értékesítésre vonatkozó, a behozatal tiltásával járó monopólium fennállására vagy a működésére vonatkozó szabálynak. A Bíróság ehhez a megállapításához mérlegelte, hogy a svéd intézkedés az EK 28. cikk értelmében behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozásnak minősül, tekintettel egyrészt arra, hogy a monopólium jogosultja megtilthatja a megrendelést, és ennek megfelelően az adott esetben az érintett italok behozatalát, másrészt az ilyen intézkedés által a fogyasztónak okozott hátrányokra. A Bíróság ezt követően megállapította, hogy ez az intézkedés nem igazolható az EK 30. cikk értelmében az emberek egészsége és élete védelmének indokaival. A svéd szabályozás ugyanis annak másodlagos hatása miatt alkalmatlan az alkoholfogyasztás általános korlátozása céljának megvalósítására, és nem áll arányban azzal a céllal, hogy megvédje a fiatalokat az alkoholfogyasztás káros következményeitől, hiszen a behozatali tilalom az érintett italokat megvásárolni kívánó jogalanyok kora szerinti különbségtétel nélkül alkalmazandó.

Másodszor a Bíróság a C-319/05. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2007. november 15-én hozott ítélet meghozatalakor egy kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset eredményeképpen újonnan szembesült egy hatóanyag gyógyszerként vagy élelmiszerként történő minősítésének a kérdésével. A Németországi Szövetségi Köztársaság gyógyszernek sorolt be egy más tagállamokban jogszerűen élelmiszer-kiegészítőként forgalmazott kapszulás fokhagymakészítményt, és ennek következtében annak forgalmazását előzetes forgalomba hozatali engedélyhez kötötte. A Bíróság az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően megállapította, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság ezáltal nem teljesítette az EK 28. és az EK 30. cikkből eredő kötelezettségeit. A Bíróság, miután rámutatott, hogy az érintett közösségi szabályozás¹⁵ értelmében a termék nem felel meg sem a kiserelés szerinti gyógyszer, sem pedig a funkcionális gyógyszer meghatározásának, megállapította, hogy a német intézkedés akadályozza a Közösségen belüli kereskedelmet. Ezenfelül a kérdéses intézkedés nem igazolható az EK 30. cikk értelmében a közegészség védelmével kapcsolatos indokokkal sem, mivel az ilyen típusú rendelkezést az állított egészségügyi kockázatok alapos elemzésével kell alátámasztani, és az áruk szabad mozgását kevésbé korlátozó intézkedések, mint például a fogyasztókat az e termék fogyasztásával együtt járó esetleges kockázatokra figyelmeztető, megfelelő címkézés előírása, is megfeleltek volna a közegészség védelme célkitűzésének.

Végezetül meg kell említeni a C-297/05. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2007. szeptember 20-án hozott ítéletet is, amely pontosította a Bíróságnak a más tagállamban nyilvántartásba vett járművek behozatalára vonatkozó nemzeti szabályokat érintő

¹⁵ Az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 311., 67. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 27. kötet, 69. o.).

ítélkezési gyakorlatát. Arra a kérdésre, hogy a közösségi joggal összeegyeztethető-e az olyan holland szabályozás, amely az ilyen járművek tekintetében Hollandiában történő nyilvántartásba vételüket megelőzően azonosítás céljából végzett ellenőrzést és fizikai állapotukra vonatkozó műszaki vizsgálatot ír elő, a Bíróság elsőként megállapította, hogy a járműveknek az azonosítás céljából lefolytatott ellenőrzése nem képez akadályt a Közösségen belüli kereskedelem tekintetében. Az ellenőrzés ugyanis nem bír visszatartó erővel a Hollandiába történő járműbehozattal szemben, és nem csökkenti az eziránti érdeklődést, tekintettel annak módjára, illetve arra a tényre, hogy egyszerű igazgatási jellegű formaságról van szó, amely nem ír elő további ellenőrzést, és a nyilvántartásba-vételi kérelem elbírálásának és a kapcsolódó eljárás lefolytatásának is szerves részét képezi. A Bíróság ezt követően a járművek Hollandiában való nyilvántartásba vételekor lefolytatott műszaki vizsgálatnak az EK 28. és 30. cikkkel való összeegyeztethetőségére vonatkozóan megállapította, hogy az ilyen korlátozó intézkedésnek minősül, amennyiben az a háromévesnél idősebb, előzőleg másik tagállamban nyilvántartásba vett járművekre alkalmazandó, aránytalan a közúti közlekedésbiztonság és a környezetvédelem jogszerű céljaihoz képest. A Bíróság e tekintetben úgy vélte, hogy olyan, kevésbé korlátozó intézkedések is léteznek, mint például a másik tagállamban kiállított, a területén nyilvántartásba vett jármű műszaki vizsgálatának eredményes teljesítéséről szóló igazolás elismerése, és a holland és az adott tagállambeli vámhatóságoknak az esetleg hiányzó adatokra vonatkozó együttműködése.

A személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása

E területen az ítélkezési gyakorlat különösen gazdag, ezért annak rendszerezett bemutatása nehéz, annál is inkább, mivel a Bíróság elé terjesztett ügyek gyakran egyszerre több alapvető szabadság gyakorlását is érintik. Az ismertetés céljából ezen ügyeket így négy tárgykör szerint csoportosítottuk, amelyek közül három ágazati megközelítésen alapul, ezek nevezetesen a munkavállalók szabad mozgása, a letelepedés joga és a szolgáltatásnyújtás szabadsága, valamint a tőke szabad mozgása, a negyedik, átfogó megközelítést képviselő tárgykör pedig a tagállamok adóztatási jogköreinek gyakorlása tekintetében az ezen alapvető szabadságok által kijelölt korlátok.

A természetes személyek – azaz a munkavállalók – szabad mozgását illetően a Bíróság többek közt értelmezte a közösségi polgároknak – különösen a közösségi migráns munkavállalóknak – a harmadik országbeli családtagjait megillető tartózkodási jogot, valamint azokat a szociális kedvezményeket, amelyekre e családtagok hivatkozhatnak. Meg kell jegyezni, hogy a Bíróság ezenfelül a C-212/05. sz. Hartmann-ügyben 2007. július 18-án hozott ítéletében pontosította a „migráns munkavállaló” fogalmát. Ennek megfelelően valamely tagállam állampolgára, aki megtartva az ebben a tagállamban fennálló munkaviszonyát a lakóhelyét egy másik tagállamba helyezte át, és foglalkozását azóta határ menti ingázóként gyakorolta, hivatkozhat az 1612/68 rendelet¹⁶ szerinti „migráns munkavállalói” jogállásra.

¹⁶ A munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet (HL L 257., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 15. o.).

A szabad mozgás jogát gyakorló közösségi polgárok harmadik országbeli családtagjait megillető tartózkodási jogot érintően a C-1/05. sz. Jia-ügyben 2007. január 9-én hozott ítélet és a C-291/05. sz. Eind-ügyben hozott ítélet különös figyelmet érdemel.

A Jia-ügyben a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban levő jogvita tárgya egy német állampolgár kínai állampolgárságú anyósának az esete volt, aki a fiához való csatlakozás céljából érkezett Svédországba, ahol a menyé önálló vállalkozói tevékenységet folytatott. Turistavízumának lejártával megtagadták számára a tartózkodási engedély kiadását azzal az indokolással, hogy nem igazolta megfelelő módon a fia és annak házastársa tekintetében fennálló anyagi függőségét. A kérdést előterjesztő bíróság a C-109/01. sz. Akrich-ügyben 2003. szeptember 23-án hozott ítéletre (EBHT 2003., I-9607. o.) hivatkozva lényegében azt kívánta megtudni, hogy a jogszerű tartózkodásnak az ezen ítéletben meghatározott feltétele a jelen ügy tényállására is vonatkozik-e. E kérdésre a Bíróság azt a választ adta, hogy a közösségi jog az Akrich-ítélet fényében nem kötelezi arra a tagállamokat, hogy a tartózkodási engedély kiadását harmadik állam állampolgárságával rendelkező számára, aki a szabad mozgás jogával élő közösségi polgár családtagja, ahhoz a feltételhez kössék, hogy ez a családtag előzőleg jogszerűen tartózkodott valamely másik tagállamban. Ugyanakkor e családtagnak a közösségi polgár vagy házastársa által eltartottnak kell lennie, azaz származási országában vagy abban az országban, ahonnan érkezik, abban az időpontban, amikor az említett közösségi polgárhoz vagy a házastársához való csatlakozását kérelmezi, szükségletei biztosítása érdekében e közösségi polgár vagy annak házastársa anyagi támogatására kell szorulnia.

A fent hivatkozott Eind-ügyben a Bíróság megállapította, hogy az 1612/68 rendelet 10. cikke szerinti családegyesítési jog a migráns munkavállalók családtagjai számára nem biztosít a szabad mozgáshoz való saját jogot, mivel ez a rendelkezés inkább annak a migráns munkavállalónak kedvez, akinek a családjába harmadik állam állampolgára tartozik. Következésképpen a közösségi munkavállalónak az állampolgársága szerinti tagállamba való visszatérése esetén a közösségi jog nem írja elő e tagállam hatóságainak, hogy ismerjék el e munkavállaló harmadik országbeli állampolgársággal rendelkező családtagjának a belépési és tartózkodási jogát önmagában azon tény folytán, hogy ezen állampolgár a fent említett cikk alapján kiállított érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkezik abban a tagállamban, ahol a munkavállaló munkaviszonyban áll. Ugyanakkor e munkavállalónak az állampolgársága szerinti tagállamba való visszatérése esetén – miután valamely tagállamban munkaviszonyban állt – e munkavállaló harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja a módosított 1612/68 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján tartózkodási joggal rendelkezik a munkavállaló állampolgársága szerinti tagállamban, még akkor is, ha a munkavállaló ott nem folytat valóságos és tényleges gazdasági tevékenységet. Az a tény, hogy valamely közösségi munkavállaló harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja abban a tagállamban való tartózkodást megelőzően, ahol a munkavállaló munkaviszonyban állt, nem rendelkezett a nemzeti jog alapján tartózkodási joggal az említett munkavállaló állampolgársága szerinti tagállamban, nincs hatással az említett polgár utóbbi tagállamban való tartózkodási jogának értékelésére.

Az adott tagállamban letelepedett közösségi munkavállalók és családtagjaik a hazai munkavállalókkal azonos szociális kedvezményeket élveznek. A fent hivatkozott Hartmann-ügyben így a Bíróság kimondta, hogy az 1612/68 rendelet 7. cikkének

(2) bekezdésével ellentétes, hogy a valamely tagállamban lakó és ott kereső tevékenységet folytató migráns munkavállaló kereső tevékenységet nem folytató, más tagállamban lakó házastársát a német gyermeknevelési támogatáshoz hasonló szociális kedvezményből kizárják, mert az előbbi államban sem lakóhellyel, sem szokásos tartózkodási hellyel nem rendelkezik. Az ilyen, lakóhelyre vonatkozó feltétel ugyanis közvetetten hátrányosan megkülönböztetőnek tekintendő, amennyiben jellegénél fogva inkább a migráns munkavállalókat vagy házastársaikat érintheti, mint a belföldi munkavállalókat, tekintve, hogy az előbbiek több esetben rendelkeznek más tagállamban lakóhellyel, és következésképpen fennáll annak a veszélye, hogy különösen ez az előbbieket hozza hátrányosabb helyzetbe. Ezzel szemben a C-213/05. sz. Geven-ügyben 2007. július 18-án hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy ugyanezzel a cikkel nem ellentétes valamely tagállam olyan nemzeti szabályozása, amely egy másik tagállam állampolgárát, aki abban a tagállamban lakik, és az első tagállamban csekély mértékű (heti 3 és 14 óra közötti) kereső tevékenységet folytat, a gyermeknevelési támogatáshoz hasonló szociális kedvezményből kizárja, mert az illető személy az első államban sem lakóhellyel, sem szokásos tartózkodási hellyel nem rendelkezik. A Bíróság a C-287/05. sz. Hendrix-ügyben 2007. szeptember 11-én hozott ítéletében szintén arra a következtetésre jutott, hogy az EK 39. cikkel és a 1612/68 rendelet 7. cikkével nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a módosított 1408/71 rendelet¹⁷ 4. cikkének (2a) bekezdését és 10a. cikkét hajtja végre, és előírja, hogy a különleges, nem járulékalapú ellátást csak azon személyek számára lehet nyújtani, akik a nemzeti területen rendelkeznek lakóhellyel. E szabályozás végrehajtása azonban nem sértheti az adott személyeknek a munkavállalók szabad mozgásához kapcsolódó jogait olyan mértékben, ami túllép azon, amit a nemzeti törvény jogos céljának megvalósítása megkövetel.

Konkrétabban, a szociális biztonsághoz kapcsolódóan a Bíróságnak határoznia kellett a fent hivatkozott 1408/71 rendelet egyes rendelkezéseinek a személyek szabad mozgásának jogával és különösen az EK 42. cikkel való összeegyeztethetőségéről. A C-396/05., C-419/05. és C-450/05. sz., Habelt, Möser és Watcher egyesített ügyekben 2007. december 18-án hozott ítéletében a Bíróság az öregségi nyugdíjnak német állampolgárságú, illetve származású, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek részére történő nyújtására vonatkozóan megállapította, hogy a személyek szabad mozgásával ellentétes a Németországi Szövetségi Köztársaság számára biztosított azon lehetőség, hogy a tagállam területének részét nem képező területen teljesített járulékfizetési időszakok figyelembevétele attól a feltételtől függjön, hogy a kedvezményezett Németországban rendelkezze lakóhellyel. Annak megengedése ugyanis, hogy valamely hatáskörrel rendelkező tagállam e körülmények között az utóbbi tagállam társadalmába való integrációra hivatkozzék a célból, hogy lakóhelyikötést írjon elő, egyenesen ellentétes lenne az Uniónak a személyek Unió területén belüli szabad mozgásából és a tagállamok társadalmaiban való integrációjuk elősegítéséből álló alapvető céljával. Következésképpen az a tény, hogy a nemzeti hatóságok megtagadták a munkavállaló által külföldön befizetett járulékoknak az öregségi nyugdíj kiszámítása érdekében történő figyelembevételét, nyilvánvalóan megnehezíti vagy kizárja, hogy az érintettek gyakorolhassák az Unión belüli szabad mozgáshoz való jogukat, ennél fogva e szabadság korlátját képezi.

¹⁷ A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (HL L 38., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.).

A letelepedés, valamint a szolgáltatásnyújtás szabadsága tekintetében a Bíróság egyrészt meghatározta a Szerződés rendelkezéseinek hatályát a Közösségen kívüli elemet tartalmazó tényállások vonatkozásában, másrészt különböző korlátokat állapított meg.

A fent hivatkozott *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* ügyben hozott ítéletben a Bíróság egy olyan tagállami szabályozásra vonatkozóan, amely a belföldi illetőségű társaság azon jogát érintette, hogy adózási szempontból levonja a valamely másik tagállamban illetőséggel rendelkező, közvetlen vagy közvetett anyavállalata által nyújtott kölcsöntőke után fizetett kamatot, azt állapította meg, hogy az adott tagállamban illetőséggel rendelkező társaság, valamint a más tagállamban vagy harmadik államban illetőséggel rendelkező társaság közötti viszony, amennyiben az utóbbi maga nem gyakorol irányítást az előbbi társaság felett, de mindkét társaság közvetve vagy közvetlenül valamely harmadik országban illetőséggel rendelkező közös anyavállalat irányítása alatt áll, nem tartozik az EK 43. cikk hatálya alá. Ugyanígy a Bíróság a C-157/05. sz. *Holböck*-ügyben 2007. május 24-én hozott ítéletében kimondta, hogy az EK-Szerződés a letelepedés szabadságára vonatkozó fejezetének rendelkezései nem vonatkoznak az olyan esetekre, amelyekben a részvényes harmadik országban letelepedett társaság által kifizetett osztalékban részesül. Az említett fejezet ugyanis nem tartalmaz olyan rendelkezést, amelynek hatálya kiterjedne olyan helyzetekre, amelynek során valamely tagállam állampolgára vagy a valamely tagállam szabályozásával összhangban létrehozott társaság harmadik országban telepedik le.

A korlátokat illetően elsőként a C-388/04. sz. *Placanica*-ügyben 2007. március 6-án hozott ítéletet (EBHT 2007., I-1891. o.) kell említeni, amely a szerencsejáték szervezését érintette. A kérdést előterjesztő bíróság előtt folyó jogvita tárgya olyan nemzeti szabályozás volt, amely e játékok szervezésére, illetve a fogadások gyűjtésére vonatkozott, és amelyet a titkos szerencsejátékok és fogadások elleni küzdelem céljából fogadtak el. A szabályozás szerint a szerencsejátékok és a fogadások szervezéséhez koncesszió és rendőrségi engedély előzetes megszerzése szükséges, melynek be nem tartása büntetőjogi szankciókat von maga után. Ezenfelül a koncessziók odaítélésénél az illetékes nemzeti hatóságok az ajánlattételi eljárásból kizártak egyes olyan társaság formájában működő piaci szereplőket, amely szabályozott piacon jegyzett részvényekkel rendelkezik. A Bíróság mindazonáltal a C-243/01. sz., *Gambelli és társai* ügyben 2003. november 6-án hozott ítéletével (EBHT 2003., I-13031. o.) összhangban azt állapította meg, hogy a letelepedés szabadságát, valamint a szolgáltatásnyújtás szabadságát korlátozza az olyan nemzeti szabályozás, amely az érintett tagállam által kiadott koncesszió vagy rendőrségi engedély hiányában megtiltja többek között a sporteseményekre vonatkozó fogadási ajánlatok gyűjtésével, elfogadásával, rögzítésével és továbbításával kapcsolatos tevékenységek folytatását, de e korlátozás igazolható, ha a szerencsejáték-ágazatban működő piaci szereplők számának csökkentésével az valóban eleget tesz az e tevékenységek bűncselekmények vagy visszaélések elkövetéséhez való felhasználásának a megelőzésére irányuló célkitűzésnek, amelynek vizsgálata a kérdéseket előterjesztő bíróságok feladata. Ugyanígy a Bíróság azt is megállapította, hogy a letelepedés szabadságát, valamint a szolgáltatásnyújtás szabadságát akadályozza az olyan nemzeti szabályozás, amely a szerencsejáték-ágazatból kizárja a szabályozott piacokon jegyzett részvényekkel rendelkező tőketársasági formában alapított piaci szereplőket, és hozzáfűzte, hogy ez a teljes kizárás meghaladja az azon célkitűzés megvalósításához szükséges mértéket, hogy megakadályozható legyen a szerencsejáték-ágazatban működő piaci szereplők bűncselekményekben vagy visszaélésekben történő részvétele. Végezetül, a Bíróság álláspontja szerint az említett

alapvető szabadságokat az olyan szabályozás is korlátozza, amely büntetőjogi szankciókat állapít meg az olyan személyekkel szemben, akik a fogadások gyűjtésére irányuló szervezett tevékenységet a nemzeti jogszabályok által megkövetelt koncesszió, vagy rendőrségi engedély hiányában folytatnak, ha e személyek azért nem tudtak hozzájutni az említett koncessziókhoz vagy engedélyekhez, mert azt e tagállam a közösségi jogot sértő módon megtagadta tőlük. Ugyanis, noha a büntetőjogi szabályozás olyan terület, amely a tagállamok hatáskörébe tartozik, a közösségi jog a tagállamok ebbéli hatáskörét bizonyos mértékben korlátozza, és az ilyen jogalkotás nem korlátozhatja a közösségi jog által biztosított alapvető szabadságokat.

Meg kell említeni továbbá a más tagállamban illetőséggel rendelkező intézményeknek kifizetett tandíjak és gyógykezelési díjak tekintetében a fent hivatkozott Schwarz és Gootjes-Schwarz, valamint a Bizottság kontra Németország ügyet, továbbá a C-444/05. sz. Stamatelaki-ügyben 2007. április 19-én hozott ítéletet. Az említett Schwarz és Gootjes-Schwarz, valamint Bizottság kontra Németország ügyben a jogviták tárgya a Németországban bizonyos feltételeknek megfelelő magániskolák számára a gyermekeik oktatása ellenében kifizetett tandíjra vonatkozóan a német jogalanyok számára nyújtott adókedvezmény volt. Ez az adókedvezmény azonban nem vonatkozott a más tagállamban található iskoláknak kifizetett tandíjakra. A Bíróság, mielőtt határozatot hozott e szabályozásnak az EK 49. cikkel való összeegyeztethetőségéről, elsőként kiterjesztette a szolgáltatásnyújtás fogalmát a főként magántőkéből finanszírozott iskolákra. Mivel ezen intézmények célja, hogy díjazás ellenében nyújtsanak szolgáltatást, hivatkozhatnak a szolgáltatásnyújtás szabadságára. Ugyanakkor nem szükséges, hogy az ilyen iskolák finanszírozását a tanulók vagy a szülők biztosítsák, mivel az EK 50. cikk nem követeli meg, hogy a szolgáltatás jogosultjai fizessenek a szolgáltatásért. Ellenkezőleg, a főként nem magántőkéből finanszírozott iskolák – különösen az állami iskolák – nem tartoznak a szolgáltatásnyújtók fogalmába, tekintettel arra, hogy az állam az általában közpénzből, és nem a tanulók vagy a szülők hozzájárulásaiból finanszírozott közoktatási rendszert kialakítva és fenntartva csupán a szociális, kulturális és oktatási területen a lakosság vonatkozásában fennálló feladatait teljesíti. Másodszor a Bíróság megállapította, hogy egyrészt, ha a Németországon kívül található, főként magántőkéből finanszírozott iskolák a Németországban lakóhellyel rendelkezők gyermekei számára képzést kívánnak kínálni, az ilyen intézményeknek fizetett tandíjnak az adókedvezményből való kizárása akadályt jelent a szolgáltatásnyújtásuk szabadságára nézve, másrészt, még ha a szolgáltatásnyújtás szabadsága nem is vonatkozna azokra az iskolákra, amelyek finanszírozása nem főként magántőkéből történik, az ezen iskoláknak fizetett tandíj tekintetében nem tagadható meg az adókedvezmény. Amint az már megállapításra került, az ilyen kizárás ellentétes az uniós polgárok szabad mozgásával. Következésképpen a Bíróság megállapította, hogy a közösségi joggal ellentétes, ha az adókedvezményt általános jelleggel megtagadják a más tagállamban található iskolának fizetett tandíj esetében. Végezetül, az ilyen szabályozás azon munkavállalók szabad letelepedéshez való joga tekintetében is akadályt képez, akik megváltoztatták a lakóhelyüket, vagy a kérdéses tagállamban dolgoznak, de gyermekeik továbbra is a más tagállamban található magániskolába járnak. Ezek a munkavállalók ugyanis nem részesülnek az adókedvezményben, pedig az megilletné őket abban az esetben, ha a gyermekeik Németországban található iskolába járnának.

A fent hivatkozott Stamatelaki-ügyben a Bíróság megállapította, hogy a szolgáltatásnyújtás szabadsága tekintetében akadályt képez az olyan nemzeti szabályozás, amely a 14 éven

aluli gyermekek számára nyújtott ellátások kivételével biztosítottjai tekintetében kizárja a külföldön található magángyógyintézetben történt gyógykezelés költségeinek valamely nemzeti társadalombiztosítási szerv általi bármely megtérítését. Az ilyen szabályozás, amelynek abszolút jellege – a 14 év alatti gyermekek kivételével – nem illeszkedik az elérni kívánt célhoz, nem igazolható a társadalombiztosítási rendszer egyensúlyának súlyos veszélyeztetésével, mivel kevésbé korlátozó és a szolgáltatásnyújtás szabadságát jobban tiszteletben tartó intézkedéseket is el lehetne fogadni, mint például egy, a közösségi jog követelményeinek megfelelő előzetes engedélyeztetési rendszert, és adott esetben meg lehet határozni a költségek visszatérítésének felső határát.

Végezetül, különleges figyelmet érdemel a C-341/05. sz. Laval un Partneri ügyben 2007. december 18-án hozott ítélet, valamint a C-438/05. sz., The International Transport Workers' Federation és a The Finnish Seamen's Union ügyben 2007. december 11-én hozott ítélet, amelyek olyan eseteket érintettek, amelyekben szakszervezetek egy más tagállamban letelepedett vagy letelepedni szándékozó szolgáltatásnyújtó ellen kollektív fellépést alkalmaztak. A The International Transport Workers' Federation és a The Finnish Seamen's Union ügyben egy tengeri szállítással foglalkozó finn társaság Észtországban kívánt letelepedni annak érdekében, hogy a versenyképességének növelése céljából az egyik hajóját ott lajstromoztassa, míg a Laval-ügyben egy lett építőipari társaság Svédországban kívánta gyakorolni a szolgáltatásnyújtás szabadságához fűződő jogát, főként lett munkavállalóknak az egyik svéd leányvállalatába való kiküldetése útján. A két ügyben a kérdéses társaságoknak tárgyalásokat kellett folytatniuk a szakszervezetekkel a csatlakozásuk, valamint az érintett ágazatokban alkalmazandó kollektív szerződések betartása tárgyában. Az első ügyben a szakszervezet, amely a szakszervezetek angliai székhelyű szövetségének a tagja, a finn kollektív szerződésnek a jövőbeni észt hajó személyzetére történő alkalmazását kérte. A második ügyben a szakszervezet azt követelte a lett társaságtól, hogy a munkabérre vonatkozó biztosítékot illetően csatlakozzon a svéd kollektív szerződéshez, és azt alkalmazza a kiküldött munkavállalóira. Mivel a tárgyalások egyik ügyben sem jártak eredménnyel, a szakszervezetek – különösen a sztrájkjog gyakorlása útján – éltek a kollektív fellépéshez való jogukkal annak érdekében, hogy a kérdéses társaságokat a csatlakozásra, valamint a kollektív szerződések alkalmazására kényszerítsék. Következésképpen a nemzeti bíróságok lényegében azzal a kérdéssel fordultak a Bírósághoz, hogy a kollektív fellépések az EK 43. és az EK 49. cikk értelmében vett korlátozásnak minősülnek-e. A Bíróság megállapította, hogy a kollektív fellépés jogát a közösségi jog általános elveinek szerves részét képező alapvető jogként kell elismerni, amelyek tiszteletben tartását a Bíróság biztosítja, annak gyakorlását azonban bizonyos korlátozásoknak lehet alávetni. Ezenfelül a következetes ítélkezési gyakorlat szerint a szóban forgó alapvető jogok gyakorlása nem esik kívül a Szerződés rendelkezéseinek hatályán, és e jogok gyakorlását összhangba kell hozni az említett Szerződés által védett jogokra vonatkozó követelményekkel, és annak meg kell felelnie az arányosság elvének. Következésképpen valamely szakszervezet vagy szakszervezeti szövetség valamely vállalkozással szembeni kollektív fellépése, amelynek az a célja, hogy a vállalkozást kollektív szerződés megkötésére vegye rá, amelynek tartalma eltéríti ezt a vállalkozást a letelepedés szabadsága vagy a szolgáltatásnyújtás szabadsága igénybevételeének szándékától, e szabadságok korlátozásának minősül. A Bíróság azonban megállapította, hogy ezek a korlátozások főszabály szerint igazolhatók az olyan közérdeken alapuló kényszerítő ok védelme érdekében, mint a fogadó tagállam munkavállalóinak az esetleges szociális dömpinghelyezettel szembeni védelme, feltéve hogy bizonyítást nyer, hogy azok

alkalmasak az elérni kívánt jogszerű cél megvalósításának biztosítására, és nem lépik túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

Másrészt, a fent hivatkozott Laval un Partneri ügyben a Bíróság megállapította, hogy az olyan szabályozás, amely nem veszi figyelembe azokat a kollektív szerződéseket, bármi is legyen azok tartalma, amelyek a munkavállalókat a fogadó államba kiküldő vállalkozásokra nézve már kötelező erővel bírnak abban a tagállamban, amelyben e vállalkozások letelepedtek, hátrányos megkülönböztetést eredményez e vállalkozásokkal szemben, amennyiben ugyanabban a bánásmódban részesíti őket, mint azokat a nemzeti vállalkozásokat, amelyek egyáltalán nem kötöttek kollektív szerződést.

A tőke szabad mozgását illetően három ítélet különös figyelemre tarthat számot. Elsőként a C-112/05. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2007. október 23-án hozott, az úgynevezett „Volkswagen-törvényre” vonatkozó ítélet említendő meg. A Bíróság megállapította, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság, mivel hatályban tartotta az említett törvény rendelkezéseit, amelyek az általános szabályoktól eltérve minden részvényes szavazati jogát a Volkswagen alaptőkéjének 20%-ára korlátozzák, és a közgyűlésen bizonyos határozatok meghozatalához az alaptőke több mint 80%-os többségét követelik meg, illetve az államra és egy önkormányzatra azt a jogot ruházzák, hogy két-két tagot delegálhat a társaság felügyelő bizottságába, nem teljesítette az EK 56. cikk (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit. A többségnek a társasági alaptőke több mint 80%-ában történő rögzítése ugyanis minden, az alaptőkében 20%-os részesedéssel rendelkező részvényes számára biztosítja a lehetőséget, hogy blokkoló kisebbséget alkosson, és lehetővé teszi a közjogi jogalanyok számára, hogy az általános szabályokban megkövetelthez képest kisebb mértékű befektetéssel fenntartsák maguknak azt a lehetőséget, hogy egyes fontos határozatok meghozatalát megakadályozhassák. Ezenfelül a szavazati jognak az alaptőke 20%-ára való korlátozása miatt ez a szabályozás hozzájárul ahhoz, hogy a közjogi jogalanyoknak lehetőségük nyíljon jelentős befolyás gyakorlására. E rendelkezések tehát korlátozzák más részvényesek azon lehetőségét, hogy részesedést szerezzenek a társaságban, illetve hogy tartós és közvetlen gazdasági kapcsolatokat hozzanak létre vagy tartsanak fenn vele, valamint hogy ténylegesen részt vegyenek az irányításában vagy ellenőrzésében. Ezek az intézkedések, mivel csökkentik a társaság alaptőkéjében történő részesedésszerzéshez fűződő érdeket, visszatartathatják más tagállamok közvetlen befektetőit, ezért a tőke szabad mozgása korlátozásának minősülnek. Ez még inkább igaz a kizárólag a közjogi jogalanyok javára előírt, a két tagnak a felügyelőbizottságba való delegálására vonatkozó jogra. Ez a rendelkezés, mivel a közjogi jogalanyok számára lehetőséget biztosít arra, hogy a felügyelőbizottság tevékenységében jelentősebb mértékben vegyenek részt, valójában azt a lehetőséget teremti meg e jogalanyok számára, hogy a befektetéseiket meghaladó mértékű, illetve a részvényesi minőségükből általában következőtől nagyobb befolyást gyakoroljanak.

Másodszor fel kell hívni a figyelmet a C-370/05. sz. Festersen-ügyben 2007. január 25-én hozott ítéletre, amelyben a Bíróság megállapította, hogy az EK 65. cikkel ellentétben az olyan nemzeti jogszabály, amely a mezőgazdasági földterület megszerzését ahhoz a feltételhez köti, hogy a szerző fél nyolc év időtartamra állandó lakóhelyet létesítsen ezen a földterületen, függetlenül az érintett mezőgazdasági földterület jellegzetességeivel kapcsolatos egyedi körülményektől. A Bíróság álláspontja szerint elfogadható, hogy az ilyen, helybenlakás követelményét tartalmazó nemzeti jogszabály a mezőgazdasági földek

tisztán spekulatív célú megszerzését kívánja elkerülni, így annak elősegítésére irányul, hogy ezeket a földeket elsődlegesen olyanok szerezzék meg, akik azt meg akarják művelni. Az ilyen szabályozás tehát az olyan tagállamban, ahol a mezőgazdasági földek korlátozott természeti erőforrást jelentenek, közérdekű célra irányul. A Bíróság ugyanakkor úgy vélte, hogy a helybenlakás követelménye olyan intézkedésnek minősül, amely túlmegy az ilyen célkitűzés eléréséhez szükséges mértéken. Egyrészt ugyanis az különleges mértékben korlátozó azáltal, hogy nemcsak a tőke szabad mozgását korlátozza, hanem a lakóhely szabad megválasztásának jogát is, amelyet pedig az emberi jogok európai egyezménye biztosít a szerző fél számára, és amelyet a közösségi jogrend is véd, ezért e követelmény alapvető jogot sért. Másrészt semmi nem enged arra következtetni, hogy más, kevésbé korlátozó eszközöket, mint e követelmény, nem lehetne elfogadni a kitűzött cél elérésére. Az ilyen kötelezettség tehát, *a fortiori* annál fogva, hogy ahhoz az a feltétel társul, hogy a lakóhelyet több éven át fenn kell tartani, túlmegy azon a mértéken, amely az elérendő közérdekű cél tekintetében szükségesnek tekinthető.

Végezetül, a fent hivatkozott Holböck-ügyben a Bíróság az EK 57. cikk (1) bekezdését alkalmazta, amely a tagállamok és harmadik országok közötti tőkemozgásra vonatkozó korlátozás tilalma alóli kivételt ír elő az 1993. december 31-én hatályban lévő korlátozásokra vonatkozóan, a közvetlen befektetésekkel összefüggő tőkemozgásokat érintően. A Bíróság elsőként emlékeztetett arra, hogy a közvetlen befektetések fogalmába minden olyan, a természetes vagy jogi személy által végrehajtott befektetés beletartozik, amely a tőkét biztosító személy, és azon társaság közötti tartós és közvetlen kapcsolat létrehozását, illetve fenntartását szolgálja, amelynek részére e tőkét gazdasági tevékenység folytatása céljából szánják. Ami a vállalkozásokban való részesedéseket illeti, a tartós gazdasági kapcsolatok létrehozásának, illetve fenntartásának célja feltételezi, hogy a részvényes tulajdonában álló részvények biztosítják számára, hogy ténylegesen részt vegyen a társaság irányításában vagy ellenőrzésében. A Bíróság ezt követően úgy foglalt állást, hogy az EK 57. cikk (1) bekezdése azokra a nemzeti intézkedésekre is vonatkozik, amelyek korlátozzák a befektetésekből származó osztalék kifizetését. Következésképpen a Bíróság megállapította, hogy az EK 57. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik a tőke szabad mozgásának olyan korlátozása, mint amilyen a külföldről származó osztalékkal szemben alkalmazott hátrányosabb bánásmód, amennyiben az a részvényes és az érintett társaság közötti tartós és közvetlen gazdasági kapcsolatok létrehozására vagy fenntartására irányuló olyan részesedések megszerzését érinti, amelyek biztosítják a részvényes számára, hogy ténylegesen részt vegyen a társaság irányításában vagy ellenőrzésében. Az EK 57. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az EK 56. cikk nem érinti az 1993. december 31-én hatályban lévő szabályozás tagállami alkalmazását, amely a belföldi társaság osztalékában részesülő részvényesre alkalmazott jövedelemadó-kulcstól magasabb kulccsal adóztatja az olyan, harmadik országban letelepedett társaság által kifizetett osztalékban részesülő részvényt, amelynek társasági tőkéjében ez a részvényes kétharmados részesedéssel rendelkezik.

A Bíróságnak többször is alkalma volt a tagállamok számára a közvetlen adózás területén fenntartott hatásköröket, illetve e hatáskörök gyakorlásának a korlátait vizsgálni. E tekintetben a Bíróság különböző, egyrészt a társaságokat és részvényeseiket, másrészt pedig a magánszemélyeket érintő nemzeti adójogi intézkedésekkel kapcsolatban határozott. Egyes intézkedéseket a közösségi joggal összeegyeztethetőnek, másokat pedig azzal ellentétesnek nyilvánított.

Elsőként a társasági adó rendszerét illetően arról lehet számot adni, hogy a Bíróság több nemzeti intézkedést a Szerződésben található alapvető szabadságokkal teljes mértékben ellentétesnek nyilvánított. Így például a C-464/05. sz., Geurts és Vogten ügyben 2007. október 25-én hozott ítéletében a Bíróság kimondta, hogy érvényes igazolás hiányában ellentétes az EK 43. cikkel valamely tagállamnak az öröklési illetékre vonatkozó adójogi szabályozása, amely kizárja a családi vállalkozásoknak biztosított, ezen illeték alóli mentességből azokat a vállalkozásokat, amelyek az örökhagyó halálának időpontját megelőző három évben legalább öt munkavállalót foglalkoztattak valamely másik tagállamban, miközben mentességet biztosít, ha a munkavállalók foglalkoztatására az előbbi tagállam valamely régiójában került sor. A Bíróság ugyanis úgy foglalt állást, hogy a munkavállalóknak a tagállami területen való foglalkoztatását megkövetelő feltételt könnyebben teljesíti a már az említett tagállamban letelepedett társaság, és következésképpen a kérdéses szabályozás közvetett hátrányos megkülönböztetést vezet be az adóalanyok között annak alapján, hogy bizonyos időszakon keresztül hol foglalkoztattak bizonyos számú munkavállalót. A Bíróság ezt követően emlékeztetett arra, hogy bár az ilyen bánásmód a kis- és középvállalkozások fennmaradásával és az adóellenőrzések hatékonyságával kapcsolatos indokok alapján igazolható, szükséges az is, hogy az alkalmas legyen e cél megvalósításának biztosítására, és ne lépje túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket. A Bíróság azonban azt állapította meg, hogy a nemzeti és a külföldi családi vállalkozások a vállalkozás fennmaradásának a célját illetően hasonló helyzetben vannak, és hogy ezenfelül ahelyett, hogy adókedvezmények megadását kategorikusan megtagadják az olyan társaságoktól, amelyek a kérdéses tagállamban nem alkalmaznak legalább öt munkavállalót, az adóellenőrzések hatékonysága úgy is megőrizhető, ha az adóalanyoktól kéri azon bizonyítékokat, amelyeket szükségesnek tartanak annak az adókedvezményekben való részesüléshez. Mindezek eredményeképpen a kérdéses szabályozás ellentétes az EK 43. cikkel, mivel nem alkalmas a kitűzött cél elérésére, és nem arányos.

A C-451/05. sz. Elisa-ügyben 2007. október 11-én hozott ítéletben a Bíróság megállapította, hogy az EK 56. cikkel ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely az e tagállamban illetőséggel rendelkező társaságokat mentesíti a tagállami területen található ingatlanok forgalmi értéke után kivetett adó alól, míg a más tagállamban illetőséggel rendelkező társaságok esetében e mentességet függővé teszi az adókijátszás és adóelkerülés elleni küzdelem területén kötött kétoldalú kölcsönös segítségnyújtási egyezmény meglététől, illetve attól a körülménytől, hogy valamely, az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó záradékot tartalmazó szerződés alapján az e társaságokat terhelő adó nem lehet magasabb a belföldi illetőségű társaságokra háruló adónál. A Bíróság ugyanis úgy vélte, hogy a nemzeti szabályozás által a külföldi illetőségű társaságok adómentességére vonatkozóan előírt kiegészítő feltételek csökkentik e társaságok számára az ingatlanbefektetések vonzerejét. Ez a szabályozás tehát a tőke szabad mozgásának elve tekintetében korlátozást valósít meg. A Bíróság emlékeztetett arra, hogy bár az adókijátszás elleni küzdelem közérdeken alapuló kényszerítő indoknak minősül, amely indokolhatja valamely mozgásszabadság korlátozását, a korlátozásnak alkalmasnak kell lennie a kitűzött cél elérésére, és nem haladhatja meg az ezen elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéket. Mivel a kérdéses nemzeti szabályozás a külföldi illetőségű társaságok számára nem teszi lehetővé annak bizonyítását, hogy nem törekednek adókijátszásra, a Bíróság megállapította, hogy a tagállam kevésbé szigorú intézkedéseket is elfogadhatott volna, és így az adó nem igazolható az adókijátszás elleni küzdelem céljával.

A C-292/04. sz., Meilicke és társai ügyben 2007. március 6-án hozott ítéletben (EBHT 2007., I-1835. o.) a Bíróság megállapította, hogy a tagállamok nem korlátozhatnak valamely adókedvezményt kizárólag az e tagállamban honos tőketársaság által fizetett osztalékokra. A Bíróság a nem honos társaságok által honos személyek részére fizetett osztalék kérdése tekintetében a tőke szabad mozgásából eredő követelményeket pontosító ítélkezési gyakorlatában, és különösen a C-35/98. sz. Verkooijen-ügyben 2000. június 6-án hozott ítéletében (EBHT 2000., I-4071. o.), valamint a C-319/02. sz. Manninen-ügyben 2004. szeptember 7-én hozott ítéletében (EBHT 2004., I-7477. o.) meghatározott elvekre hivatkozva megállapította, hogy a német adójogi szabályozás korlátozza a tőke szabad mozgását. A Bíróság álláspontja szerint a német szabályozás által előírt adójóváírás célja a társaságok által osztalék formájában kifizetett nyereség kettős adóztatásának elkerülése. A Bíróság ezt követően emlékeztetett arra, hogy az ilyen szabályozás azzal, hogy az adójóváírást kizárólag a Németországban honos társaságok által fizetett osztalékokra korlátozza, kedvezőtlen a Németországban teljes körű adókötelezettség alá eső azon személyekre, akik más tagállamokban honos társaságok által fizetett osztalékban részesülnek. E személyek nem jogosultak a társaságok által a honosságuk szerinti tagállamban fizetett társasági adónak az általuk fizetendő adóba történő beszámítására. Ezenfelül e szabályozás akadályozza az ilyen társaságokat abban, hogy Németországban tőkét gyűjtsenek. A Bíróság továbbá elutasította azt az érvet, amely szerint a szabályozást igazolja a nemzeti adórendszer koherenciája biztosításának szükségessége. Megállapította, hogy a német adórendszer koherenciájának megkérdőjelezése nélkül elég lenne a más tagállamban letelepedett társaság részvényeivel rendelkező részvényesnek az adójóváírás biztosítása oly módon, hogy az adójóváírást a társaság által ez utóbbi tagállamban megfizetendő társasági adó függvényében számítják ki. Ez a megoldás kevésbé korlátozná a tőke szabad mozgását. Végezetül a Bíróság, többek közt rámutatva arra, hogy a tőke szabad mozgásából eredő követelmények a nem honos társaságok által honos személyek részére fizetett osztalék kérdése tekintetében már pontosításra kerültek a Verkooijen-ügyben hozott ítéletben, amelynek az időbeli hatálya nem került korlátozásra, megállapította, hogy nem szükséges korlátozni a jelen ítélet időbeli hatályát.

Ezenfelül a Bíróság egyes intézkedéseket a Szerződésben biztosított alapvető szabadságokkal részben ellentétesnek nyilvánított, vagy a követett – jogszerű – célhoz képest elvégzett arányossági vizsgálat lehetőségének a fenntartása mellett ellentétesnek talált. E tekintetben a C-345/04. sz. Centro Equestro da Lezíria Grande ügyben 2007. február 15-én hozott ítélet (EBHT 2007., I-1425. o.) érdemel elsőként figyelmet. Egy társaság több művészeti előadást tartott egy olyan tagállamban, ahol nem rendelkezett illetőséggel, és a bevételeire e tagállam forrásadót vetett ki. A társaság e tagállamban nem rendelkezett illetőséggel, ezért adókötelezettsége korlátozott volt, kérhette az ily módon levont adó visszatérítését azzal a feltétellel, hogy az ezen adóztatott bevétellel közvetlen gazdasági kapcsolatban álló működési kiadások, illetve üzemi költségek meghaladják e bevétel összegének a felét. A Bíróság megállapította, hogy annyiban nem ellentétes az EK-Szerződés 59. cikkével (jelenleg, módosítást követően: EK 49. cikk) az ilyen nemzeti szabályozás, amennyiben a korlátozott adókötelezettség alá tartozó adózó által szerzett bevételre forrásadó formájában kivetett társasági adó visszatérítését attól a feltételtől teszi függővé, hogy az üzemi költségek, amelynek az adózó e célból történő figyelembevételét kéri, közvetlen gazdasági kapcsolatban álljanak az adott tagállam területén végzett tevékenységből származó bevétellel, feltéve hogy a szabályozás szerint ilyennek kell tekinteni minden olyan költséget, amely elválaszthatatlan e tevékenységtől, függetlenül

a költség felmerülésének helyétől és idejétől. Ezzel szemben e szabályozás ellentétes e cikkel annyiban, amennyiben ezen adónak az ilyen adózó részére történő visszatérítését attól a feltételtől teszi függővé, hogy az üzemi költségek haladják meg a fenti bevétel összegének a felét.

Másodszor a fent hivatkozott *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* ügyet kell említeni, amely olyan tagállami szabályozást érintett, amely korlátozta a belföldi illetőségű társaságot abban, hogy adózási szempontból levonja a valamely másik tagállamban illetőséggel rendelkező, közvetlen vagy közvetett anyavállalata vagy az ezen anyavállalat által irányított, valamely másik tagállamban illetőséggel rendelkező társaság által nyújtott kölcsöntőke után fizetett kamatot, anélkül hogy alkalmazná e korlátozást a szintén valamely belföldi illetőségű társaságtól kapott kölcsönre. A Bíróság, miután megállapította, hogy a belföldi illetőségű leányvállalatok között az anyavállalatuk székhelye alapján ily módon bevezetett eltérő bánásmód kevésbé vonzóvá teszi a más tagállamokban letelepedett társaságok számára, hogy letelepedési szabadságukat gyakorolják, emlékeztetett arra, hogy valamely, a letelepedés szabadságát korlátozó nemzeti intézkedés mindazonáltal igazolható, ha az kifejezetten olyan egyértelműen mesterséges, valós gazdasági tartalmat nélkülöző képződményekre vonatkozik, amelyek célja egy tagállam szabályozása alkalmazásának megkerülése. Az ilyen típusú magatartások ugyanis a Bíróság álláspontja szerint alkalmasak arra, hogy veszélyeztessék a tagállamok azon jogát, hogy a saját területükön folytatott tevékenységekkel kapcsolatban gyakorolják adóztatási hatáskörüket, és így azok sértik a tagállamok között megosztott adóztatási joghatóság egyensúlyát. A Bíróság ezt követően úgy foglalt állást, hogy a kérdéses szabályozás, mivel akadályozza az alultőkésítés gyakorlatát, alkalmas e cél elérésére, de nem határozott a kérdéses intézkedés tényleges arányosságáról, e kérdéskört a nemzeti bíróság vizsgálatának kereteibe utalva. Jelezte ugyanakkor, hogy a nemzeti szabályozást arányosnak kell tekinteni, ha először is biztosítja az adózó számára, hogy adott esetben túlzott mértékű adminisztrációs kötelezettségek teljesítése nélkül előadja a szóban forgó ügylet háttérében álló kereskedelmi okokra vonatkozó körülményeket, ezáltal lehetővé teszi az objektív és ellenőrizhető körülmények vizsgálatát a kizárólag adózási célokat szolgáló, egyértelműen mesterséges képződmények azonosítása érdekében, másfelől, ha csak annyiban minősíti a kifizetett kamatot felosztott nyereségnek, amennyiben az meghaladja azt az összeget, amelyben a teljes függetlenség feltételei között megállapodtak volna.

Végezetül, a Bíróság közérdeken alapuló kényszerítő indokok alapján való igazoltág miatt a közösségi joggal összeegyeztethetőnek nyilvánított egyes nemzeti intézkedéseket annak ellenére, hogy hasonló helyzetekre vonatkozóan eltérő bánásmód alkalmazását eredményezték. Így például érdemes kiemelni a fent hivatkozott *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* ügyben hozott ítélettel összhangban a C-231/05. sz. Oy AA ügyben 2007. július 18-án hozott ítéletet, mivel abban a Bíróság helyt ad az adókikerülés kockázatára alapított igazolásra vonatkozó érveknek. Ez az ügy olyan tagállami szabályozást érintett, amelynek alapján az e tagállamban illetőséggel rendelkező leányvállalat kizárólag abban az esetben vonhatta le az adóköteles jövedelméből az anyavállalat részére teljesített cégcsoporton belüli pénzügyi juttatás összegét, ha az anyavállalat székhelye ugyanezen tagállamban volt található. A Bíróság, miután megállapította, hogy az ilyen szabályozás eltérő bánásmódot vezet be az ugyanazon tagállamban illetőséggel rendelkező leányvállalatok között aszerint, hogy az anyavállalatuk székhelye ugyanezen tagállamban található-e, vagy sem, és ez az eltérés a letelepedés szabadságának a

korlátozását képezi, arra a következtetésre jutott, hogy e korlátozást igazolja az adóztatási jog tagállamok közötti megosztása egyensúlyának megőrzésére és az adóelkerülések megakadályozására vonatkozó célok együttes szükségessége. E két megfontolás együttesen ugyanis a Szerződéssel összeegyeztethető jogos célt szolgál, azt közérdeken alapuló kényszerítő indok igazolja. A Bíróság álláspontja szerint annak megengedése, hogy a több országra kiterjedő, cégcsoporton belüli pénzügyi juttatás levonható legyen, lehetővé tenné a cégcsoportok számára, hogy szabadon megválasszák azt a tagállamot, amelyben a leányvállalat nyeresége adózik, kivonva e nyereséget annak adóalapjából, illetve – abban az esetben, ha a juttatást a kedvezményezett anyavállalat tagállamában kell adóköteles jövedelemnek tekinteni – hozzászámítva e nyereséget az anyavállalat adóalapjához, amely veszélyeztetné az adóztatási jog tagállamok közötti megosztásának rendszerét. Ezenfelül a leányvállalat adóköteles jövedelmének a más tagállamban székhellyel rendelkező anyavállalat részére történő átcsoportosítása magában hordozza azt a veszélyt, hogy a cégcsoporton belül kifejezetten mesterséges képződmények segítségével úgy szervezik a jövedelem-átcsoportosításokat, hogy azok az alacsonyabb adómértéket alkalmazó tagállamokban található társaságok felé irányuljanak. Végezetül a Bíróság megállapította, hogy ugyan az ilyen szabályozásnak nem kifejezett célja a valós gazdasági tartalmat nélkülöző, egyértelműen mesterséges képződményeknek az adóelőnyből történő kizárása, e szabályozás összességében a fenti célokkal arányosnak tekinthető, mivel az adóelőnynek a több országra kiterjedő helyzetekre történő bármely kiterjesztése azzal a következménnyel jár, hogy lehetővé válik a cégcsoportok számára, hogy szabadon megválasszák azt a tagállamot, amelyben nyereségük adózik, csorbítva ezzel a leányvállalat tagállamának a saját területén folytatott tevékenységekből származó nyereség adóztatására vonatkozó jogát.

A magánszemélyek adóztatása területén a Bíróság több nemzeti intézkedést is ellentétesnek nyilvánított a Szerződésben biztosított alapvető szabadságokkal, mivel érvényes igazolás nélkül eltérő bánásmód alkalmazását eredményezték azonos helyzetekre vonatkozóan. Így például a C-329/05. sz. Meindl-ügyben 2007. január 25-én hozott ítéletben (EBHT 2007., I-1113. o.) a Bíróság megállapította, hogy a lakóhely szerinti tagállam valamely belföldi illetőségű adóalanytól nem tagadhatja meg a nem különélő, de más tagállamban lakó házastárral történő közös adózást, arra hivatkozva, hogy a háztartás jövedelmének több mint 10%-át az utóbbi szerezte, amely jövedelem egyidejűleg meghalad egy bizonyos maximális értéket, ha az e házastárs által e másik tagállamban szerzett jövedelmek ott nem jövedelemadó-kötelesek. Az ilyen adóalany ugyanis eltérő bánásmódban részesül annak ellenére, hogy objektíve ugyanabban a helyzetben van, mint azon belföldi illetőségű adóalany, akinek a házastársa ugyanabban a tagállamban lakik, és ott kizárólag adómentes jövedelmeket szerez. A Bíróság továbbá rámutatott, hogy az ilyen adóalany lakóhelye szerinti állam ugyanis az egyetlen olyan állam, amely figyelembe veheti ezen adóalany személyes és családi körülményeit, mivel nemcsak ebben a tagállamban lakik, hanem ráadásul itt szerzi meg háztartásának teljes adóköteles jövedelmét. Így tehát igazolás hiányában az a tény, hogy ez az adóalany a közös adózás keretében egyáltalán nem tudja kihasználni a személyes és családi körülményein alapuló előnyöket, hanem ezzel ellenkezőleg, házassági állapota ellenére az egyedülállókra vonatkozó adó hatálya alá tartozik, olyan hátrányos megkülönböztetést képez, amelyet a letelepedés szabadságának elve tilt.

A C-383/05. sz. Talotta-ügyben 2007. március 22-én hozott ítélet (EBHT 2007., I-2555. o.) újabb példa az olyan határozatokra, amelyek egy jövedelemadót érintő intézkedést az

EK-Szerződéssel ellentétesnek nyilvánítanak annak okán, hogy az az objektíve hasonló helyzetben levő belföldi és külföldi adóalanyokat eltérő bánásmódban részesíti. A kérdéses szabályozás azt írta elő, hogy bizonyíték hiányában a belföldi adóalany önálló vállalkozói tevékenységéből származó adóköteles jövedelmet a többi adóalannal való összehasonlítás útján kell megállapítani, míg a külföldi illetőségű adóalanyok esetében ennek meghatározása minimális adóalap alkalmazásával történt. A Bíróság nézete szerint az ilyen eltérő bánásmód állampolgárságon alapuló közvetett hátrányos megkülönböztetést valósít meg, amely ellentétes a letelepedés szabadságával, mivel egyrészt a belföldi illetőségű adózó és a külföldi illetőségű adózó által az érintett tagállam területén folytatott önálló vállalkozói tevékenység keretében szerzett jövedelem a jövedelmek ugyanazon csoportjába tartozik, mégpedig abba, amely az e tagállam területén folytatott önálló vállalkozói tevékenységből származik, és másrészt e bánásmód miatt fennáll annak kockázata, hogy a szabályozás más tagállamok polgárai hátrányára érvényesül, miután a nem belföldi illetőségű személyek általában más országok állampolgárai. Az a tény, hogy a minimális adóalap alkalmazása általában kedvezőbb a külföldi illetőségű adózók számára, e tekintetben nem releváns. A Bíróság ezt követően megállapította, hogy az adóellenőrzések hatékonysága biztosításának a szükségessége, bár közérdeken alapuló kényszerítő indoknak minősül, nem igazolhatja ezt a közvetett hátrányos megkülönböztetést, mivel ugyanezek a gyakorlati nehézségek fennállnak a belföldi illetőségűek ellenőrzése esetében is, és léteznek olyan más mechanizmusok, amelyek lehetővé teszik a tagállamok között az adózás rendjére vonatkozó információcserét.

Végezetül a C-150/04. sz., Bizottság kontra Dánia ügyben 2007. január 30-án hozott ítéletben (EBHT 2007., I-1169. o.) a Bíróság helyt adott annak a kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetnek, amelyet a Bizottság a Dán Királyság ellen nyújtott be, megállapítva, hogy ellentétes az EK 43. és az EK 49. cikkel az olyan szabályozás, amely az adóalanyok számára lehetővé teszi, hogy az adóköteles jövedelmükből levonják a nyugdíjbiztosítás keretében befizetett járulékokat, illetve a járulékok után adómentességet vegyenek igénybe, amennyiben e biztosítást a tagállamban székhellyel rendelkező biztosítóval kötötték, de kizárja ebből az adókedvezményből a más tagállamban székhellyel rendelkező nyugdíjbiztosítókkal kötött biztosítást. A Bíróság ugyanis megállapította, hogy az ilyen szabályozás visszatartó hatást gyakorolhat a más tagállamban székhellyel rendelkező nyugdíjbiztosítókbiztosítási szolgáltatásainak szabadgyakorlása, illetve azon munkavállalók mozgásának a szabadsága vonatkozásában, akik más tagállamból származnak, vagy más tagállamban dolgoztak, és ott már nyugdíjbiztosítást kötöttek. A Bíróság elutasította az adóellenőrzések hatékonysága megőrzésének és az adókikerülés megakadályozásának a szükségességére alapított érveket, rámutatva arra, hogy e célok elérése kevésbé korlátozó eszközök útján is lehetséges. Ugyanígy a Bíróság az adókedvezmény és a kapcsolódó hátrány közötti, fenntartandó közvetlen kapcsolat bizonyítása hiányában az adórendszer koherenciájára alapított igazolást sem fogadta el. Az e koherenciát veszélyeztető egyetlen tényező ugyanis az adóalany lakóhelyének a járulékok befizetésének időpontja és a megfelelő ellátások folyósításának időpontja között történő megváltozásában rejlik, és nem abban a tényben, hogy az érintett nyugdíjbiztosító más tagállamban rendelkezik székhellyel.

Vízumok, menekültügy és bevándorlás

A C-77/05. és C-137/05. sz., Egyesült Királyság kontra Tanács ügyben 2007. december 18-án hozott ítéletekben a Bíróságnak a schengeni jegyzőkönyvet¹⁸ a 2007/2004/EK¹⁹ és 2252/2004/EK²⁰ rendeletek elfogadásához kapcsolódóan kellett értelmeznie. Észak-Írország és Nagy-Britannia Egyesült Királysága, melyet a Tanács az említett rendeletek elfogadásából kizárt, e rendeletek megsemmisítését kérte, azzal érvelve, hogy e kizárás a schengeni jegyzőkönyv megsértésének minősül.

A Bíróság megállapította, hogy a schengeni jegyzőkönyvet megfelelően alkalmazták, és annak 5. cikke (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egy tagállam részvételére az e cikken alapuló intézkedés elfogadásában csak akkor kerülhet sor, ha e tagállamot a Tanács felhatalmazta a schengeni vívmányoknak az azon területéhez való csatlakozásra, amelyhez az elfogadandó intézkedés tartozik, vagy amelynek fejlesztését jelenti, amely az adott ügyben nem állt fenn. A Bíróság okfejtése szerint az Egyesült Királyság által képviselt értelmezés megakadályozná a schengeni jegyzőkönyv 4. cikkének a hatékony érvényesülését, mivel az Egyesült Királyság és Írország az 5. cikk (1) bekezdése szerinti schengeni vívmányokon alapuló minden javaslatban és kezdeményezésben részt vehetne, holott őket e vívmányok releváns rendelkezései nem kötik, és nem kaptak felhatalmazást az alkalmazásukban való részvételre.

Versenyszabályok

A verseny területén három ítélet tarthat számot különleges figyelemre. Elsőként a C-280/06. sz. Autorità garante della Concorrenza e del Mercato ügyben 2007. december 11-én hozott ítéletet kell említeni, amely a versenyjogi jogsértések betudhatóságának feltételeit érintette az ugyanattól a hatóságtól függő vállalkozások közötti jogutódlás esetében. Ebben az ítéletben a Bíróság először is emlékeztetett arra, hogy ha egy vállalkozás sérti meg a versenyszabályokat, a személyes felelősség elve szerint neki kell felelnie ezért a jogsértésért. Ha a versenyszabályok megsértését elkövető valamely jogalany jogi vagy szervezeti változáson ment át, e változás nem feltétlenül eredményezi új, a korábbi jogalany versenyszabályokkal ellentétes magatartása miatti felelősség alól mentesülő vállalkozás létrejöttét, ha gazdasági szempontból azonos a két jogalany. A Bíróság megállapította, hogy ha két jogalany egyazon gazdasági egységet alkot, az a tény, hogy a jogsértést elkövető jogalany továbbra is létezik, önmagában nem képezi akadályát annak, hogy azon jogalanyt szankcionálják, amelyre átruházta a gazdasági tevékenységeit. Végezetül a Bíróság hangsúlyozta, hogy a szankció ilyen alkalmazása különösen abban az esetben fogadható el, ha a kérdéses jogalanyok ugyanazon személy irányítása alá tartoznak, és figyelembe véve az őket gazdasági és szervezeti téren összekötő szoros kapcsolatokat, lényegében

¹⁸ Az Amszterdami Szerződéssel az EU- és az EK-Szerződéshez csatolt, a schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretében történő beillesztéséről szóló jegyzőkönyv.

¹⁹ Az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról szóló, 2004. október 26-i 2007/2004/EK tanácsi rendelet (HL L 349., 1. o.).

²⁰ A tagállamok által kiállított útlevélek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról szóló, 2004. december 13-i 2252/2004/EK rendelet (HL L 385., 1. o.).

ugyanazokat a kereskedelmi irányelveket alkalmazták. Következésképpen a Bíróság megállapította, hogy az ugyanattól a hatóságtól függő jogalanyok esetében, amennyiben az ugyanazon jogsértésnek minősülő magatartást az egyik jogalany kezdte meg, és az első jogalany – amely nem szűnt meg létezni – jogutódjának minősülő másik jogalany folytatta annak megszűnéséig, e második jogalany szankcionálható a jogsértésért teljes egészében, ha bizonyított, hogy e két jogalany az említett hatóság felügyelete alatt állt.

Másodszor a C-95/04. P. sz., British Airways kontra Bizottság ügyben 2007. március 15-én hozott ítéletet (EBHT 2007., I-2331. o.) kell említeni, amelyben a Bíróság az erőfölényben lévő vállalkozások által nyújtott engedményi és jutalékrendszerre vonatkozóan határozott. A Bíróság megállapította, hogy az erőfölényben lévő vállalkozás – sem a kizárólag az eladások nagyságához kötődő mennyiségi engedményeket vagy jutalékokat, sem pedig hűségengedményeket vagy jutalékokat nem tartalmazó – engedményi vagy jutalékrendszere esetleges visszaélésszerű jellegének megítélése során az összes körülményt figyelembe kell venni, nevezetesen az engedmények vagy jutalékok nyújtásának feltételeit és módját. Mindenekelőtt azt kell bizonyítani, hogy az engedmények vagy jutalékok alkalmasak-e kizáró hatás kifejtésére, azaz hogy egyrészt nehezítik vagy akár lehetetlenné teszik-e az erőfölényben lévő vállalkozás versenytársai számára a piacra jutást, másrészt, hogy nehezítik vagy akár lehetetlenné teszik-e az ilyen vállalkozás szerződő partnerei számára a számos beszerzési forrás vagy kereskedelmi üzlettárs közti választást. Ezt követően azt kell megvizsgálni, hogy gazdaságilag igazolhatók-e a nyújtott engedmények és jutalékok. A Bíróság ezenfelül meghatározta az EK 82. cikk második bekezdésének c) pontja szerinti megkülönböztetés tilalmának az erőfölényben lévő vállalkozások által nyújtott engedményekre és jutalékokra való alkalmazására vonatkozó feltételeket, hangsúlyozva, hogy fontos azt megállapítani, hogy e vállalkozás magatartása a piacon nemcsak megkülönböztető, hanem a vállalkozás szerződő partnerei között fennálló versenyhelyzet torzítására is irányul.

Végezetül, a C-202/06. P. sz., Cementbouw Handel & Industrie kontra Bizottság ügyben 2007. december 18-án hozott ítéletben a Bíróság a felek által felajánlott kötelezettségvállalásoknak az Európai Közösségek Bizottsága hatáskörére gyakorolt hatásával foglalkozott az összefonódások ellenőrzésének területén. A Bíróság emlékeztetett arra, hogy a 4064/89 rendelet²¹ az összefonódások ellenőrzése területén a nemzeti és közösségi hatóságok közötti pontos hatáskörmegosztáson nyugszik. Ez a hatáskörmegosztás többek közt megfelel a jogbiztonság követelményének, amely magában foglalja azt is, hogy az adott összefonódás vizsgálatára hatáskörrel rendelkező hatóságnak előre látható módon felismerhetőnek kell lennie. A közösségi jogalkotó ezért rögzített olyan pontos és objektív kritériumokat, amelyek lehetővé teszik annak meghatározását, hogy valamely összefonódás elérte-e a közösségi léptékhez megkövetelt méretet, és ennél fogva kizárólagos bizottsági hatáskörbe tartozik-e. Ezenfelül a 4064/89 rendelet általános szerkezetét jellemző gyorsasági követelmény, amely arra kényszeríti a Bizottságot, hogy a végleges határozat elfogadására vonatkozóan előírt szoros határidőket betartsa, azt is jelenti, hogy e hatáskör nem vonható bármikor kétségbe, illetve nem függhet az ezután bekövetkezett folytonos változásoktól. A Bíróság ezért megállapította, hogy bár a Bizottság többé nem rendelkezik

²¹ Az 1997. június 30-i 1310/97/EK tanácsi rendelettel (HL L 180., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 31. o.) módosított, a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 1989. december 21-i 4064/89/EGK tanácsi rendelet (HL L 395., 1. o., helyesbítése: HL 1990. L 257., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 164. o.).

hatáskörrel az összefonódás vizsgálatára, amennyiben az érintett vállalkozások teljes mértékben felhagynak az ezzel kapcsolatos tervükkel, ettől eltérő eset áll fenn, amikor a felek csupán arra szorítkoznak, hogy részleges módosításokat ajánlanak fel. Az ilyen javaslatok nem kötelezhetik arra a Bizottságot, hogy hatáskörét újrvizsgálja, mivel ez azzal a veszéllyel járhatna, hogy az érintett vállalkozások jelentősen megzavarhatnák az eljárás lefolytatását, valamint a jogalkotó által megvalósítani kívánt felügyelet hatékonyságát. A vállalkozások által javasolt vagy vállalt kötelezettségvállalások tehát ugyancsak olyan tényezők, amelyeket a Bizottságnak az érdemi kérdés – vagyis az összefonódás közös piaccal való összeegyeztethetőségének vagy összeegyeztethetetlenségének – vizsgálata során figyelembe kell vennie, ám azok nem foszthatják meg a Bizottságot hatáskörétől, mivel azt a Bizottság az eljárás első szakaszában már megvizsgálta. Ebből következően a Bizottságnak valamely összefonódás érdemi vizsgálatára vonatkozó hatáskörét az eljárás teljes időtartamára nézve egy meghatározott időpontban kell meghatározni, és ennek az időpontnak szükségszerűen szorosan kell kötődnie a bejelentéshez.

Adózás

E területen a hozzáadottérték-adóhoz (a továbbiakban: HÉA) kapcsolódóan három ítéletet kell kiemelni.

A C-284/04. sz., T-Mobile Austria és társai egyesített ügyekben 2007. június 26-án hozott ítéletben, valamint a C-369/04. sz., 3G és társai egyesített ügyekben 2007. június 6-án hozott ítéletben a Bíróságnak alkalmat nyílt a 77/388 hatodik irányelv²² 4. cikkének (2) bekezdése értelmében vett gazdasági tevékenység fogalma hatályának a pontosítására. E két ügy az elektromágneses frekvenciaspektrumnak a mobiltávközlési szolgáltatások nyilvános nyújtása céljából biztosított használati jogához hasonló jogoknak a frekvenciakijelölésért felelős nemzeti szabályozó hatóság által árverés útján történő kiadását érintették. A Bíróság úgy vélte, hogy az ilyen felhatalmazások kiadása a gazdasági szereplők számára a mobiltávközlési piac tekintetében a piacra jutás szükséges és előzetes feltételeként értelmezendő, és nem a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságnak az érintett piacon való részvételeként. Ugyanis a kiadott jog jogosultjaként kizárólag az említett gazdasági szereplők végeznek tevékenységet a piacon a kérdéses javakat bevétel elérése céljából tartósan hasznosítva, amely a hatáskörrel rendelkező hatóságok esetében nem áll fenn. Az a tény, hogy a kérdéses használati jogok kiadása díjfizetéssel járt, nem módosítja ezt az érvelést. Következésképpen a kiadás a fent hivatkozott 4. cikk (2) bekezdése értelmében nem minősül gazdasági tevékenységnek, és ennek következtében nem tartozik a 77/388 hatodik irányelv hatálya alá.

A C-73/06. sz. Planzer Luxembourg ügyben 2007. június 28-án hozott ítéletben a Bíróság a HÉA visszatérítésének a 79/1072 nyolcadik irányelvben²³ és a 86/560 tizenharmadik

²² A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv (HL L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o.).

²³ A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – a hozzáadottérték-adónak az ország területén nem honos adóalanyok részére történő visszatérítésének szabályairól szóló, 1979. december 6-i 79/1072/EGK nyolcadik tanácsi irányelv (HL L 331., 11. o.; magyar nyelvű különkiadás: 9. fejezet, 1. kötet, 79. o.).

irányelvben²⁴ meghatározott feltételeit és módjait értelmezte. Az ügy alapjául az szolgált, hogy egy tagállami adóhatóság megtagadta egy más tagállamban székhellyel rendelkező adóalannyal szemben az előbbi tagállamban szerzett javak után általa adóköteles tevékenységei keretében kifizetett HÉA visszatérítését azzal az indokkal, hogy az érintett adóalany üzletvezetésének helyét illetően kételyek merültek fel, amelyek abban álltak, hogy az a társaság székhelye szerinti tagállamban, vagy a Közösség területén kívüli anyavállalatánál található-e, annak ellenére, hogy az adóalany székhelye szerinti tagállam hatósága tanúsítványt állított ki a társaságnak az e tagállamban fennálló HÉA-alanyiságáról. A Bíróság elsőként megerősítette, hogy a nyolcadik irányelv B. mellékletében szereplő mintának megfelelő tanúsítvány alapján nemcsak az vélelmezhető, hogy az érdekelt a kiállítás szerinti tagállamban HÉA-alany, hanem az is, hogy valamilyen formában e tagállamban honos, amely főszabályként jogi és ténybeli szempontból köti annak a tagállamnak a hatóságait, amelyben az adóvisszatérítést kéri. Mindazonáltal a kiállított tanúsítványban említett címen létesített telephely valós gazdasági tartalmát illető kétségek esetén az érintett hatóság a közösségi szabályozásban ennek érdekében rögzített közigazgatási intézkedések alkalmazásával meggyőződhet arról, hogy a telephely valós gazdasági tartalommal bír-e, és adott esetben az adóalany jogorvoslati lehetőségei esetleges gyakorlásának sérelme nélkül jogosult elutasítani az adóalany visszatérítési kérelmét. A Bíróság ezt követően megállapította, hogy a tizenharmadik irányelv 1. cikkének 1. pontjában említett gazdasági tevékenység szerinti székhely az a hely, ahol meghozzák az e társaság általános irányítására vonatkozó alapvető döntéseket, és ahol ellátnak annak központi ügyviteli feladatait. E hely meghatározása során számos tényezőt kell figyelembe venni, amelyek között első helyen szerepel az alapító okirat szerinti székhely, a központi ügyvitel helye, a társaság vezetői üléseinek helyszíne, és az ezzel rendszerint azonos helyszín, ahol is meghatározzák a társaság általános üzletpolitikáját. Egyéb körülmények, úgymint a vezető tisztségviselők lakóhelye, a közgyűlés, illetve taggyűlés helyszíne, és az ügyviteli és számviteli iratok őrzésének helye, valamint a pénzügyi tevékenységek, így különösen a bankügyletek megvalósulásának elsődleges helye szintén számításba vehetők. Ekképpen például a „postafiók-társaságokra” vagy „fedővállalkozásokra” jellemző fiktív jelenlét nem minősíthető a tizenharmadik irányelv 1. cikkének 1. pontjában említett gazdasági tevékenység szerinti székhelynek.

A jogszabályok közelítése és az egységes jogszabályok

Ez a terület – amint az a múltban is tapasztalható volt – bőséges ítélkezési gyakorlatot eredményezett, amelyből néhány ügy különleges figyelmet érdemel.

A C-470/03. sz. AGM-COS.MET ügyben 2007. április 17-én hozott ítéletben a Bíróságnak arra a kérdésre kellett választ adnia, hogy annak a köztisztviselőnek a magatartása, aki nyilvános nyilatkozattételben leplezte egyes járműemelő hidak gyengeségét, betudható-e az államnak. A Bíróság megállapította, hogy valamely köztisztviselő nyilatkozata, amely formája és körülményei miatt címzettjeiben azt a vélekedést kelti, hogy

²⁴ A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról - a hozzáadottérték-adónak az ország [helyesen: a Közösség] területén nem honos adóalanyok részére történő visszatérítésének szabályairól szóló, 1986. november 17-i 86/560/EGK tizenharmadik tanácsi irányelv (HL L 326., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás: 9. fejezet, 1. kötet, 129. o.).

nem a köztisztviselő magánvéleménye, hanem hivatalos állami állásfoglalás, betudható a tagállamnak. A meghatározó tényező az, hogy az adott összefüggésben a nyilatkozat címzettjei alapos okkal feltételezhették-e, hogy a köztisztviselő álláspontja megegyezik a munkáltatójával. Konkrétan, valamely köztisztviselő olyan nyilatkozata, amely a 98/37/EK irányelvnek²⁵ megfelelőnek tanúsított gépet a vonatkozó harmonizált szabvánnyal ellentétesnek és veszélyesnek ábrázol, alkalmas e gép kereskedelmi forgalomba hozatalának legalábbis közvetett és potenciális korlátozására, és nem igazolható sem az egészség védelmével, sem a köztisztviselő véleménynyilvánítási szabadságával. A 98/37 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését ugyanis akként kell értelmezni, hogy az egyrészt magánszemélyek számára jogokat keletkeztet, másrészt semmilyen mérlegelési mozgásteret nem hagy a tagállamoknak – amely a jelen esetben az említett irányelvnek megfelelő vagy annak vélelmezett gépek tekintetében értendő. E rendelkezés tagállami köztisztviselő nyilatkozatával történt megszegése, amennyiben e tagállamnak betudható, a közösségi jog kellően egyértelmű megsértésének minősül e tagállam felelősségének megállapításához.

A C-305/05. sz., *Ordre des barreaux francophones et germanophone* és társai ügyben 2007. június 26-án hozott ítéletben azt a kérdést terjesztették a Bíróság elé, hogy a 91/308 irányelv²⁶ 6. cikkének (1) bekezdésében a pénzmosás leküzdéséért felelős hatóságok felé előírt tájékoztatási és együttműködési kötelezettség alkalmazása az ügyvédekre abban az esetben, ha pénzügyi ügyletekben vesznek részt, amelyek nem kapcsolódnak bírósági eljáráshoz, nem sérti-e a tisztességes eljáráshoz való jogot.

A Bíróság megállapította, hogy a jelen esetben nem áll fenn a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme, elsőként emlékeztetve arra, hogy a tájékoztatási és együttműködési kötelezettséget csak akkor kell alkalmazni az ügyvédekre, amikor alapvetően pénzügyi vagy ingatlanügyletek megtervezésében vagy megkötésében nyújtanak segítséget ügyfeleknek, vagy amikor bármilyen pénzügyi vagy ingatlanügylet során ügyfelük nevében és részére járnak el. E tevékenységi kör – jellegéből adódóan – főszabály szerint nem kapcsolódik a bírósági eljáráshoz, így kívül esik a tisztességes eljáráshoz való jog tárgyán.

Abban a pillanatban, amikor az ügyvédet az ügyfél bírósági eljárásban történő védelmének vagy képviselésének ellátására kéri fel, vagy bírósági eljárások indítására vagy azok elkerülésére vonatkozó tanácsot kérnek tőle, az ügyvéd mentesül a tájékoztatási és együttműködési kötelezettség alól, és e tekintetben nincs jelentősége annak, hogy a kérdéses információt az eljárás előtt, alatt vagy után kapta, illetve szerezte. Ez a mentesség lehetővé teszi az ügyfél tisztességes eljáráshoz való jogának megőrzését.

A C-439/05. P. és C-454/05. P. sz., *Land Oberösterreich kontra Bizottság* ügyben 2007. szeptember 13-án hozott ítéletben az Európai Közösségek Bizottsága elutasította az Osztrák Köztársaságnak az EK 95. cikk (5) bekezdése alapján tett, a harmonizációs intézkedésektől való eltérés iránti kérelmét, amelyet a Land Oberösterreichben a géntechnikát betiltó,

²⁵ A tagállamok gépekre vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1998. június 22-i 98/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 207., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 13. fejezet, 20. kötet, 349. o.).

²⁶ A pénzügyi rendszerek pénzmosás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 1991. június 10-i 91/308/EGK tanácsi irányelv (HL L 166., 77. o.; magyar nyelvű kiadás 9. fejezet, 1. kötet, 153. o.).

ezáltal a 2001/18 irányelv²⁷ rendelkezéseitől való eltérésre irányuló törvény tervezetére vonatkozó bejelentése foglalt magában. Miután az Elsőfokú Bíróság elutasította a megtámadott bizottsági határozat megsemmisítése iránt benyújtott keresetet, a felperesek fellebbezésük alátámasztásaként egyrészt a kontradiktórius eljárás elvének a megsértésére, másrészt pedig az EK 95. cikk (5) bekezdésének a megsértésére hivatkoztak. A Bíróság úgy vélte, hogy figyelemmel az EK 95. cikk (5) bekezdése szerinti eljárás sajátosságaira, ezen eljárás és az ugyanezen cikk (4) bekezdése szerinti eljárás közötti hasonlóságokra, valamint e két bekezdés közös céljára, amely abban áll, hogy a tagállamoknak lehetősége legyen a harmonizációs intézkedésektől való eltérésre, a Bizottságnak az EK 95. cikk (5) bekezdése szerinti határozatának meghozatala előtt nem kell betartania a kontradiktórius eljárás elvét.

E cikk szövegéből ugyanis nem következik, hogy a Bizottság köteles volna meghallgatni a bejelentő tagállamot, mielőtt a szóban forgó nemzeti intézkedések jóváhagyása vagy elutasítása tárgyában meghozza határozatát. A közösségi jogalkotó mindössze a bizottsági határozathozatalhoz szükséges feltételeket, a Bizottság számára a jóváhagyó vagy elutasító határozat meghozatalára nyitva álló határidőt, valamint a határidő esetleges meghosszabbítását írta elő.

Továbbá, az eljárást nem közösségi vagy nemzeti intézmény, hanem tagállam kezdeményezi, és a bizottsági határozat meghozatala nem más, mint e kezdeményezést követő lépés. A tagállam a kérelmében minden további nélkül nyilatkozhat a nemzeti intézkedésekről, amelyek bevezetését kéri, amint az az EK 95. cikk (5) bekezdéséből kifejezetten következik, amely kérelme indokainak kifejtésére kötelezi a tagállamot.

A Bíróság ezenfelül megállapította, hogy a harmonizációs intézkedéstől eltérő nemzeti rendelkezéseket, a környezet vagy a munkakörnyezet védelmével kapcsolatos új tudományos bizonyítékok alapján, az adott tagállam olyan sajátos problémája miatt kell meghozni, amely a harmonizációs intézkedés elfogadása után merült fel, és ezekről az előirányzott rendelkezésekről és bevezetésük indokairól értesíteni kell a Bizottságot.

A C-429/05. sz., Rampion és Godard ügyben 2007. október 4-én hozott ítéletben, amely a fogyasztói hitel területéhez kapcsolódó fogyasztóvédelemre, és a fogyasztót a hitelezővel szemben megillető jogorvoslati jogra vonatkozott, a Bíróság megállapította, hogy a 87/102 irányelv²⁸ ugyanúgy alkalmazandó az egyetlen vásárlás finanszírozására szolgáló hitelre, mint a fogyasztó által többször igénybe vehető hitelkeretre. A Bíróság ezenfelül kijelentette, hogy ezen irányelv 11. és 14. cikkét úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezésekkel ellentétes, ha a fogyasztót a hitelezővel szemben megillető és a 87/102 irányelv 11. cikkének (2) bekezdésében szabályozott jogorvoslati jogot attól a feltételtől teszik függővé, hogy az előzetes hitelajánlat feltünteti-e a finanszírozott terméket vagy szolgáltatást. Ez a cikk ugyanis, amely előírja, hogy a tagállamok határozzák meg, hogy

²⁷ A géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2001. március 12-i 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 106., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 6. kötet, 77. o.).

²⁸ A fogyasztói hitelre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1986. december 22-i 87/102/EGK tanácsi irányelv (HL 1987. L 42., 48. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 326. o.).

a hitelezővel szembeni jogorvoslati jog milyen mértékben és milyen feltételek mellett gyakorolható, nem értelmezhető úgy, hogy megengedi a tagállamoknak, hogy a fogyasztót a hitelezővel szemben megillető jogorvoslati jog gyakorlását az említett rendelkezésben foglalt taxatív felsoroláson felül egyéb feltételektől tegyék függővé. Ezt az értelmezést az irányelv 14. cikke is alátámasztja, amellyel különösen ellentétes, hogy valamely nemzeti szabályozás lehetővé tegye a hitelező számára, hogy pusztán a finanszírozott termék vagy szolgáltatás feltüntetésének elmulasztása révén kibújhasson a fogyasztó által a fent hivatkozott 11. cikk alapján vele szemben kezdeményezett jogorvoslat alól.

A C-457/05. sz. Schutzverband der Spirituosen-Industrie ügyben 2007. október 4-én hozott ítéletben a Bíróság emlékeztet arra, hogy a 75/106 irányelv²⁹ általános rendszerére és céljára, valamint az EK 28. cikkben biztosított áruk szabad mozgásának elvére tekintettel az EK 28. cikkel ellentétes az olyan, a közösségi névleges térfogatok sorában nem szereplő, 0,071 literes névleges térfogatú előre csomagolt termék forgalomba hozatalának valamely tagállam általi megtiltása, amit egy másik tagállamban jogszerűen állítanak elő és hoznak forgalomba, kivéve ha az ilyen tilalmat kötelező erejű követelmény indokolja, ha az különbségtétel nélkül alkalmazandó a nemzeti és az importált termékekre, ha az szükséges a szóban forgó követelmény teljesítéséhez, és arányban áll az elérni kívánt céllal, továbbá ha ez a cél nem érhető el a közösségen belüli kereskedelmet kevésbé korlátozó intézkedésekkel.

A közbeszerzésre vonatkozó különböző irányelvek ismételten számos jogvitának képezték az alapját.

A C-295/05. sz. Asociación Nacional de Empresas Forestales ügyben 2007. április 19-én hozott ítéletben a Bíróságnak arra a kérdésre kellett választ adnia, hogy valamely tagállam alkalmazhat-e valamely közvállalkozásra olyan jogi szabályozást, amely az utóbbi számára lehetővé teszi különböző ügyletek lebonyolítását anélkül, hogy azok a közbeszerzési szerződésekre vonatkozó 92/50³⁰, 93/36³¹ és 93/37³² irányelv hatálya alá tartoznának. A konkrétan érintett közvállalkozás számára olyan különleges helyzetet biztosítottak, amely lehetővé teszi, hogy a közigazgatás közvetlen utasítására a közigazgatási szerv műszaki szolgálataként a törvényben előírt odaítélési eljárások alkalmazása nélkül nagyszámú ügyletet bonyolítson le, és nem dönthet szabadon sem arról, hogy teljesíti-e az érintett illetékes hatóság utasítását, sem arról, hogy a tevékenységére milyen díjazást alkalmaz. A Bíróság megállapította, hogy a fent hivatkozott irányelvekkel nem ellentétes az olyan

²⁹ Az egyes előre csomagolt folyadékok térfogat szerinti kiserelésére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1974. december 19-i 75/106/EGK tanácsi irányelv (HL 42., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 13. fejezet, 2. kötet, 156. o.).

³⁰ A szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelv (HL L 209., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 6. fejezet, 1. kötet, 322. o.).

³¹ Az árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1993. június 14-i 93/36/EGK tanácsi irányelv (HL L 199., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 6. fejezet, 2. kötet, 110. o.).

³² Az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1993. június 14-i 93/37/EGK tanácsi irányelv (HL L 199., 54. o.; magyar nyelvű kiadás 6. fejezet, 2. kötet, 163. o.).

jogi szabályozás, mint amely e közvállalkozásra vonatkozik, és lehetővé teszi, hogy ez utóbbi számos közjogi hatóság segédszerveként és műszaki szolgálataként eljáró közvállalkozásként anélkül bonyolítson le ügyleteket, hogy az említett irányelvekben előírt szabályozás hatálya alá tartozna, mivel egyrészt az érintett közjogi hatóságok e vállalkozás felett ahhoz hasonló ellenőrzést gyakorolnak, mint amelyet a saját szerveik felett, másrészt pedig e vállalkozás a tevékenysége lényeges részét ugyanezen hatóságok részére végzi.

A C-503/04. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2007. június 18-án hozott ítéletben, amely Braunschweig városa által közösségi szintű közbeszerzési eljárás alkalmazása nélkül megkötött hulladékártatlanítási szerződést érintett, és amelynek előzménye az volt, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság nem hajtotta végre az e kötelezettségszegést az EK 226. cikk alapján megállapító ítéletet, a Bíróság megállapította, hogy a 89/665 irányelv³³ 2. cikke (6) bekezdésének második albekezdésében foglalt rendelkezés valóban lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy hatályban tartsák a közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos irányelvek megsértésével kötött szerződéseket, és ezáltal védi a szerződő felek jogos bizalmát, azonban csak a belső piacot létrehozó Szerződés rendelkezései hatályának korlátozásával érhetné el azt, hogy az ajánlatkérő harmadik féllel szembeni magatartását az ilyen szerződések megkötését követően a közösségi joggal összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni. Ezenfelül az említett rendelkezés – a szövegezése alapján – az ajánlatkérő jogsértése miatt károsult személy által az ajánlatkérőtől követelhető kártérítésre vonatkozik, és nem tekinthető úgy, hogy az a tagállam és a Közösség közötti kapcsolatot is szabályozza, amely kapcsolatról ugyanakkor az EK 226. és EK 228. cikkben van szó. Még ha a 92/50 irányelv megsértésével kötött szerződés felmondása esetén a szerződő fél hivatkozhat is az ajánlatkérővel szemben a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvére, a *pacta sunt servanda* elvére és a tulajdonhoz való jogra, a tagállam semmilyen esetben sem hivatkozhat ezekre az elvekre és jogokra az EK 226. cikk alapján tagállami kötelezettségszegést megállapító ítélet nemteljesítésének igazolásaként, és ezáltal nem mentesülhet a közösségi jog alapján őt terhelő felelősség alól.

A C-337/06. sz., Bayerischer Rundfunk és társai ügyben 2007. december 17-én hozott ítélet arra a kérdésre vonatkozott, hogy a német közszolgálati műsorszolgáltató szervezetek a közösségi közbeszerzési jog szabályainak alkalmazása tekintetében ajánlatkérőknek minősülnek-e. A 92/50 irányelv 1. cikke szerint többek közt ajánlatkérőnek minősülnek azok a közjogi intézmények, amelyeket többségi részben az állam finanszíroz. A Bíróság megállapította, hogy „többségi részben állami finanszírozás” áll fenn abban az esetben, ha az olyan közszolgálati műsorszolgáltató szervezeteket, mint amelyek az alapügyben érintettek, többségi részben a műsorszolgáltatás vételére alkalmas készüléket birtoklókat terhelő díj útján finanszírozzák, és e díjat közhatalmi jogosítványok útján vetik ki, számítják ki és szedik be. Amennyiben a fent említett közszolgálati műsorszolgáltató szervezetek tevékenységeinek a finanszírozására a fent kifejtett módon kerül sor, az „állami finanszírozás” feltétele nem követeli meg az állam vagy egyéb közhatalmi szerv közvetlen befolyását a takarítási szolgáltatások nyújtására vonatkozó közbeszerzési szerződésnek a közszolgálati

³³ Az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv (HL 395., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 246. o.).

műsorszolgáltató szervezetek általi odaítélése során. A Bíróság álláspontja szerint csak az irányelv 1. cikkében meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó szerződések, azaz a műsorszolgáltató szervezetek elsődleges feladatát érintő szolgáltatásokra – nevezetesen a műsorok készítésére és előállítására – irányuló közbeszerzési szerződések kizártak az említett irányelv hatálya alól. Ezzel szemben teljes mértékben a közösségi jogi szabályok hatálya alá tartoznak azok a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések, amelyek nem kapcsolódnak a közszolgálati műsorszolgáltató szervezetek közszolgálati feladatának teljesítésével összefüggő tevékenységekhez.

Védjegyek

Ezen a területen a Bíróság a közösségi védjegy bevezetéséről szóló rendeletet³⁴ és a nemzeti jogszabályok közelítéséről szóló irányelvet³⁵ is értelmezte.

A C-29/05. P. sz., OHIM kontra Kaul ügyben 2007. március 13-án hozott ítélet (EBHT 2007., I-2213. o.) pontosítja, hogy milyen feltételekkel vehetők figyelembe a fellebbezés alátámasztása céljából előterjesztett új tények és bizonyítékok a felszólalási eljárásban. Pontosabban a Bíróság megállapította, hogy a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal fellebbezési tanácsa az indokolási kötelezettség betartása mellett mérlegelési mozgástérrel rendelkezik annak eldöntésére, hogy az általa meghozandó határozatra tekintettel figyelembe veendő-e azok a tények és bizonyítékok, amelyeket a felszólaló fél első ízben csak a fellebbezése alátámasztásául benyújtott beadványban terjeszt elő, hozzáfűzve, hogy a fellebbezési tanács nem köteles szükségszerűen az ilyen tények és bizonyítékok figyelembevételére, másrészt az említett tények és bizonyítékok figyelembevétele hivatalból nem zárható ki. A 40/94 rendelet 59. cikke, amely meghatározza a fellebbezés fellebbezési tanácshoz való benyújtásának feltételeit, következésképpen nem értelmezhető akként, hogy a fellebbezés benyújtója számára új határidőt nyitna a felszólalását alátámasztó tények és bizonyítékok előterjesztésére.

A C-321/03. sz. Dyson-ügyben 2007. január 25-én hozott ítéletében (EBHT 2007., I-687. o.) a Bíróság arra a kérdésre, hogy melyek a védjegyoltalomban részesíthető megjelölések, megállapította, hogy a védjegybejelentés tárgya, amely valamennyi, porszívó külső felszínének részét képező átlátszó gyűjtőtartályhoz vagy dobozhoz elképzelhető formára vonatkozik, a 89/104 irányelv 2. cikke értelmében nem tekinthető „megjelölésnek”, ennél fogva ugyanezen rendelkezés értelmében nem is részesülhet védjegyoltalomban. Az ilyen védjegybejelentés tárgya ugyanis, amely valójában a vonatkozó áru egyszerű tulajdonságán nyugszik, rendeltetése szerint számos, egymástól eltérő aspektust ölel fel, tehát nem meghatározott. Márpedig, tekintettel a védjegyoltalomhoz fűződő kizárólagosságra, az ilyen határozatlan tárgyra vonatkozó védjegy jogosultja, az irányelv 2. cikkében foglalt célkitűzéssel ellentétben, jogosulatlan versenylőnyre tenne szert, mivel jogosult lenne arra, hogy korlátozza versenytársainak azon lehetőségét, hogy eladásra

³⁴ A közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet (HL L 11., 1994.1.14., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.).

³⁵ A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.).

kínáljanak olyan porszívókat, amelyek külső felszínén bármilyen fajtájú gyűjtőtartály van, annak formájától függetlenül.

A C-48/05. sz. Adam Opel ügyben 2007. január 25-én hozott ítéletben (EBHT 2007., I-1017. o.) a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a 89/104/EGK első irányelv szerint a védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít, amelyek alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal. Ez lehetővé teszi a jogosult számára különös jogosulti érdekeinek védelmét, azaz annak biztosítását, hogy a védjegy betölthesse szerepét, különösen azt az alapvető funkcióját, hogy a fogyasztók számára garantálja az áru eredetét. Következésképpen a védjegyjogosult – a jelen esetben az Opel – engedélye nélkül, harmadik személy által az e védjeggyel azonos megjelölés elhelyezése az említett márkájú autók kicsinyített másain, abból a célból, hogy azok élethűen ábrázolják ezeket az autókat, és az említett kicsinyített modellek forgalmazása csak akkor tiltható meg, ha ez sérti vagy sértheti a védjegy mint játékok tekintetében lajstromozott védjegy funkcióit. Azon tény következményeit illetően, hogy egyrészt az Opel logó gépjárművek tekintetében is oltalom alatt áll, másrészt pedig úgy tűnik, hogy az Németországban e termékek tekintetében jó hírnévvel rendelkező védjegy, a Bíróság azt is megállapította, hogy a védjegy jogosultja megtilthatja a használatot, ha annak révén a harmadik személy alapos ok nélkül, indokolatlanul kihasználja az említett védjegy mint gépjárművek tekintetében lajstromozott védjegy megkülönböztetőképességét vagy jó hírnevét, vagy az ahhoz fűződő jogokat sérti.

A Bíróság ugyanezt a gondolatmenetet követve határozott a C-17/06. sz. Céline-ügyben 2007. szeptember 11-én hozott ítéletben a korábbi védjeggyel azonos cégnévnek, kereskedelmi névnek vagy cégjelzésnek a korábban lajstromozott védjeggyel azonos áruk forgalmazásának keretében történő használatára vonatkozóan. A Bíróság hozzáfűzte, hogy ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében a védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthat el mást attól, hogy gazdasági tevékenysége körében – az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban – használja saját nevét vagy címét.

A C-246/05. sz. Häupl-ügyben 2007. június 14-én hozott ítéletben a Bíróságnak a 89/104 első irányelv 10. cikkének (1) bekezdését és 12. cikkének (1) bekezdését kellett értelmeznie. Arra a kérdésre, hogy a védjegy-lajstromozási eljárást mely időpontban kell befejezettnak tekinteni, tekintettel arra, hogy ez az időpont a használati időszak kezdete, a Bíróság azt a választ adta, hogy az említett irányelv nem határozza meg egyértelműen ezen oltalmi idő kezdőpontját, és e megfogalmazás lehetővé teszi az említett határidőnek a nemzeti eljárások sajátosságaihoz való igazítását. Következésképpen az irányelv 10. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „lajstromozási eljárás befejezésének időpontját” minden egyes tagállamban az adott tagállam lajstromozási eljárására vonatkozó szabályainak megfelelően kell meghatározni. Konkrétabban, e rendelkezés meghatározza annak az ötéves időszaknak a kezdetét, amelynek során meg kell kezdeni a védjegy tényleges használatát, kivéve ha a jogosult a használat elmaradását kellőképpen igazolja. A Bíróság e tekintetben megállapította, hogy az irányelv 12. cikkének (1) bekezdése értelmében a védjegy „használatának elmaradását kellőképpen igazolja” az olyan akadály, amely közvetlenül kapcsolódik e védjegyhez, annak használatát lehetetlenné vagy ésszerűtlenné téve, és amely az említett védjegy jogosultjának akaratától független. A kérdést előterjesztő

bíróság feladata, hogy ezen észrevételek alapján az alapügy releváns tényállási elemeit az adott esetben mérlegelje, és megállapítsa, hogy azok ésszerűtlenné tették-e az említett védjegy használatát.

Gazdasági és pénzügyi politika

A C-359/05. sz. Estager-ügyben 2007. január 18-án hozott ítéletben (EBHT 2007., I-581. o.) a Bíróság megállapította, hogy az euró bevezetéséről szóló 1103/97 és 974/98 rendelettel³⁶ ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely valamely adó összegének euróra történő átváltása során azt magasabb összegben állapítja meg, kivéve ha az összeg megemelése tiszteletben tartja a jogbiztonságnak és átláthatóságnak a követelményeit, ily módon lehetővé téve az euró bevezetése során a gazdasági szereplők bizalmának védelmét. Ez egyben annak követelményét is jelenti, hogy a szóban forgó nemzeti jogszabályszevegek alapján pontosan meg lehessen különböztetni e tagállam hatóságainak az adó megemelésére vonatkozó döntését az adó összegének euróra történő átváltásától.

Szociálpolitika

A Bíróságnak a szociálpolitika területén hozott ítéletei sorából ki kell emelni néhány olyan ügyet, amelyek az egyenlő bánásmód elvének az alkalmazását, illetve a munkavállalók jogainak és védelmének a területét érintették.

A férfiak és a nők közötti, a foglalkoztatás és a munkafeltételek területét érintő egyenlő bánásmódra vonatkozó közösségi jogi szabályokat illetően a Bíróság először is a 76/207/EGK³⁷ és a 92/85/EGK³⁸ irányelv értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatali kérdések keretében várandósmunkavállalók jogi helyzetét pontosította. AC-116/06. sz. Kiiski-ügyben 2007. szeptember 20-án hozott ítéletében a Bíróság kimondta, hogy e közösségi jogi rendelkezésekkel ellentétes a nevelési szabadságot szabályozó olyan nemzeti szabályozás, amely mivel nem veszi figyelembe a szülést megelőző és követő legalább tizennégy hetes korlátozott időszak során az érintett munkavállaló vonatkozásában a terhességgel járó változásokat, az érintett számára nem teszi lehetővé a nevelési szabadság időszakának a kérelmére történő módosítását akkor, amikor a szülési szabadsághoz való jogait igényli, és ezáltal megfosztja őt a szülési szabadsághoz kapcsolódó jogaitól. A C-460/06. sz. Paquay-ügyben 2007. október 11-én hozott ítéletében a Bíróság ezenfelül megállapította, hogy a 92/85/EGK irányelv tiltja a 10. cikkének (1) bekezdésében meghatározott védelmi

³⁶ Az euro bevezetésével kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló, 1997. június 17-i 1103/97/EK tanácsi rendelet (HL L 162., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 81. o.). Az euro bevezetéséről szóló, 1998. május 3-i 974/98/EK tanácsi rendelet (HL L 139., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 111. o.).

³⁷ A férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló, 1976. február 9-i 76/207/EGK tanácsi irányelv (HL L 39., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 187. o.).

³⁸ A várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1992. október 19-i 92/85/EGK tanácsi irányelv (HL L 348., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 110. o.).

időszak alatt a terhességgel és/vagy gyermekszületéssel összefüggő okból történő elbocsátásról szóló döntés közlését, és az ezen időszak lejártá előtt az ilyen döntést megelőző előkészítő intézkedések meghozatalát is. Miután megállapította, hogy az ilyen döntés ellentétes a 76/207/EGK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésével és 5. cikkének (1) bekezdésével, függetlenül attól, hogy mikor történt annak közlése, még akkor is, ha a közlés a 92/85/EGK irányelv 10. cikkében előírt védelmi időszakot követően történik, a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a 76/207/EGK irányelv 6. cikke alapján az említett közösségi rendelkezések megsértését szankcionáló tagállami intézkedésnek legalább egyenértékűnek kell lennie a 92/85/EGK irányelv 10. és 12. cikkét átültető nemzeti jogszabályban előírt szankcióval.

A Bíróság a férfiak és a nők közötti, a nyugdíjrendszer területét érintő egyenlő bánásmódra vonatkozó ítélkezési gyakorlatát is tovább bővítette. A közösségi nyugdíjakat érintően többek között megállapította, hogy a tisztviselő a Közösségeknél történt szolgálatba lépését megelőző kereső tevékenysége során szerzett nyugdíjjogosultsági éveinek a közösségi rendszerbe való átvitele esetén a nem szerint különböző tényezők használata a jóváírandó nyugdíjszerző szolgálati évek kiszámításakor nem alapján történő olyan hátrányos megkülönböztetésnek minősül, amelyet a közösségi nyugdíjrendszer ésszerű pénzgazdálkodása biztosításának szükségessége nem igazol (a C-227/04. P. sz., Lindorfer kontra Tanács ügyben 2007. szeptember 11-én hozott ítélet). A férfiak és a nők közötti, a szociális biztonság területét érintő egyenlő bánásmód tekintetében a Bíróság megállapította, hogy a 79/7/EGK irányelvvel³⁹ nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás elfogadása, amely az eredetileg hátrányosan megkülönböztetett, meghatározott nemű személyek részére lehetővé teszi azt, hogy a másik nemhez tartozó személyekre alkalmazandó nyugdíjrendszer előnyeiben részesüljenek nyugdíjuk teljes időtartamára egy olyan kiigazítási járulék formájában, amely az eredetileg hátrányosan megkülönböztetett személyek által a hátrányos megkülönböztetés időszakában megfizetett járulékok, valamint a személyek másik csoportja által ugyanezen időszak alatt megfizetett, magasabb összegű járulékok közötti különbségnek felel meg, a monetáris inflációt kiegyenlítő késedelmi kamatokkal növelve. A kiigazítási járulékok megfizetése azonban a monetáris infláció kiegyenlítésére szolgálóktól eltérő, egyéb kamatokkal nem növelhető. Ezenfelül nem írható elő, hogy e fizetést egy összegben teljesítsék, amennyiben e feltétel gyakorlatilag lehetetlenné tenné vagy túlságosan megnehezítené az említett kiigazítás megfizetését (a C-231/06–C-233/06. sz., Jonkman és társai egyesített ügyekben 2007. június 21-én hozott ítélet). A Bíróság arra is emlékeztetett, hogy az olyan, előzetes döntéshozatali kérdés alapján hozott ítéletet követően, amelyből az következik, hogy a nemzeti jogszabály összeegyeztethetetlen a közösségi joggal, az érintett tagállam hatóságainak feladata megtenni azokat a megfelelő intézkedéseket, amelyek biztosítják a közösségi jog betartását, különösen ügyelve arra, hogy a nemzeti jog a lehető leghamarabb megfeleljen a közösségi jognak, és hogy azok a jogok, amelyeket az érintettek arra alapítanak, teljes mértékben érvényesüljenek. Amennyiben a közösségi joggal ellentétes hátrányos megkülönböztetés ténye megállapításra került, mindaddig, amíg az egyenlő bánásmódot helyreállító intézkedéseket nem fogadják el, a nemzeti bíróság feladata kizárni a hátrányos megkülönböztetést tartalmazó nemzeti rendelkezések érvényesülését – azoknak a

³⁹ A férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK tanácsi irányelv (HL 1979. L 6., 24. o.; magyar nyelvű kiadás 5. fejezet, 1. kötet, 215. o.).

jogalkotó által történő hatályon kívül helyezésének indítványozása vagy bevárása nélkül –, valamint ugyanazon rendszert alkalmazni a hátrányosan megkülönböztetett csoport tagjaira, mint amelynek előnyeiben a másik csoport tagjai részesülnek.

A férfi és a női munkavállalók egyenlő díjazásának az elve meghatározó a C-300/06. sz. Voß-ügyben 2007. december 6-án hozott ítéletben, amelynek értelmében az EK 141. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely egyrészt mind a teljes munkaidőben, mind pedig a részmunkaidőben foglalkoztatott közalkalmazottak által teljesített túlmunkát az egyéni munkaidőn felül teljesített munkaként határozza meg, másrészt a túlmunka után alacsonyabb díjazást állapít meg, mint az egyéni munkaidőn belül teljesített óraszám után, így a részmunkaidőben foglalkoztatott közalkalmazottak az egyéni munkaidejükön felül és a teljes munkaidőben foglalkoztatott közalkalmazottak kötelező óraszámának mértékéig végzett munkájukért alacsonyabb díjazásban részesülnek, mint a teljes munkaidőben foglalkoztatott közalkalmazottak, amennyiben a szóban forgó szabályozás hatálya alá tartozó munkavállalók között jóval több nő érintett, mint férfi munkavállaló, az ilyen eltérő bánásmódot nem igazolják a nemen alapuló hátrányos megkülönböztetéstől független, objektív okok.

Az egyenlő bánásmód a foglalkoztatás és a munkavégzés területén – ezúttal az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmát érintően – képezte a tárgyat a C-411/05. sz. Palacios de la Villa ügyben 2007. október 16-án hozott ítéletnek, amely esetében azon spanyol szabályozásnak a 2000/78/EK irányelvvel⁴⁰ való összeegyeztethetősége állt a középpontban, amely érvényesnek minősíti azon, a kollektív szerződésekben megállapított, kényszernyugdíjazásra vonatkozó kikötéseket, amelyek a munkaviszonynak a törvény erejénél fogva történő megszűnéséről rendelkeznek, ha a munkavállaló elérte a nemzeti szabályozás által 65 évben megállapított nyugdíjkorhatárt, és teljesíti a járulékfizetésen alapuló öregségi nyugdíjra való jogosultságra vonatkozó egyéb feltételeket. A Bíróság megállapította, hogy az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmával, amelynek általános kereteit az említett irányelv határozza meg, nem ellentétes az ilyen nemzeti rendelkezés, amennyiben az a foglalkoztatás- és a munkaerő-piaci politika jogos céljával objektíven és ésszerűen igazolható, továbbá e közérdekű célkitűzés elérésének eszközei megfelelőek és szükségesnek tűnnek. Miután megállapította, hogy a munkaerőpiac szabályozásának a közérdekű célját, amely főként a munkanélküliség enyhítésére és a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására irányul, a nemzeti jog keretében főszabályként olyan célkitűzésnek kell tekinteni, amely igazolja az életkoron alapuló eltérő bánásmódot, a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedés megfelelő és szükséges jellege fennáll, mivel szem előtt tartja azt a körülményt is, hogy az érdekeltek öregségi nyugdíjban részesüljenek, és mivel lehetőséget teremt a szociális partnereknek számára, hogy kollektív szerződések útján – tehát rugalmasan – élhessenek a kényszernyugdíjazás mechanizmusának alkalmazásával.

Végezetül egy spanyol bíróságnak a szolgálatban eltöltött idő után járó juttatás nyújtásával kapcsolatos kérdésére a Bíróság kimondta, hogy a „munkafeltételek” fogalma, amelyet

⁴⁰ A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 79. o.).

a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodás⁴¹ 4. szakaszának 1. pontja említ, amely kerethatározatnak a rendelkezései, csakúgy mint az 1999/70/EK irányelv⁴² rendelkezései, amelynek a keretmegállapodás a mellékletét képezi, az állami szervekkel kötött határozott idejű munkaszerződésekre és munkaviszonyokra egyaránt alkalmazandók, alapjául szolgálhat az olyan kérelmeknek, amelyek arra irányulnak, hogy valamely határozott időre alkalmazott munkavállaló részére megadják azt a szolgáltatban eltöltött idő után járó juttatást, amelyet a nemzeti jog csak az állandó munkavállalók részére tart fenn (a C-307/05. sz. Del Cerro Alonso-ügyben 2007. szeptember 13-án hozott ítélet). Ezenfelül a Bíróság megállapításai szerint ugyanezzel a rendelkezéssel ellentétes a határozott időre alkalmazott és állandó munkavállalók közötti olyan bánásmódbeli eltérés bevezetése, amelyet egyedül az a körülmény indokol, hogy azt a tagállam törvényi vagy rendeleti szabályozása, vagy a szakszervezetek képviselői és az érintett munkáltató között létrejött kollektív megállapodás írja elő.

A Bíróság különböző előzetes döntéshozatali kérdésekre válaszolva értelmezte a munkavállalók jogaira és védelmére vonatkozó bizonyos közösségi rendelkezések hatályát. Így például a C-458/05. sz., Jouini és társai ügyben hozott ítéletben a Bíróság kifejtette a 2001/23/EK irányelv⁴³ értelmében a vállalkozás szerződés alapján történő átruházásának a fogalmát, és megállapította, hogy az irányelv vonatkozik arra az esetre, ha egyrészt az adminisztratív személyzet egy részét, valamint a kikölcsönzött munkavállalók egy részét valamely másik munkaerő-kölcsönző vállalkozás átveszi annak érdekében, hogy ott ugyanazokat a feladatokat lássák el ugyanazon ügyfelek részére, és másrészt az átruházás által érintett erőforrások önmagukban elegendőek ahhoz, hogy a kérdéses gazdasági tevékenységet jellemző szolgáltatásnyújtást lehetővé tegyék más jelentős üzemeltetési erőforrásoknak vagy a vállalkozás más részeinek az igénybevétele nélkül, melyet a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie. A C-278/05. sz., Robins és társai ügyben 2007. január 25-én hozott ítélettel (EBHT 2007., I-1053. o.) a Bíróság olyan különböző, a munkavállalóknak a munkáltató fizetéseképtelensége esetén való védelmére vonatkozó kérdésekre adott választ, amelyeket Észak-Írország és Nagy-Britannia Egyesült Királyságának az egyik bírósága terjesztett elő előzetes döntéshozatal céljából. Tekintettel az e területen a tagállamokra ruházott széles mérlegelési mozgástérre, a Bíróság a 80/987/EGK irányelv⁴⁴ 8. cikkére vonatkozóan megállapította, hogy a munkáltató fizetéseképtelensége, valamint a vállalati és vállalatközi kiegészítő ellátórendszerek eszközeinek elégtelensége esetén az öregségi ellátásokra vonatkozóan megszerzett jogosultságok finanszírozását

⁴¹ Az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv mellékletében szereplő, a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött 1999. március 18-i keretmegállapodás (HL L 175., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 368. o.).

⁴² Az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv (HL L 175., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 368. o.).

⁴³ A munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2001. március 12-i 2001/23/EK tanácsi irányelv (HL L 82., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 98. o.).

⁴⁴ A munkáltató fizetéseképtelensége esetén a munkavállalók védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1980. október 20-i 80/987/EGK tanácsi irányelv (HL L 283., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 217. o.).

nem kell kötelezően maguknak a tagállamoknak biztosítaniuk, és a finanszírozásnak nem kell teljesnek lennie. A Bíróság arra is emlékeztetett, hogy az ilyen közösségi rendelkezés helytelen átültetése esetén az érintett tagállam felelőssége a mérlegelési jogkörre előírt korlátoknak a tagállam általi nyilvánvaló és súlyos megsértése megállapításától függ.

Környezetvédelem

A Bíróságnak a C-342/05. sz., Bizottság kontra Finnország ügyben 2007. június 14-én hozott ítéletében azt kellett megvizsgálnia, hogy fennáll-e a Bizottság azon állítása, hogy a Finn Köztársaság, mivel engedélyezte a farkasvadászatot, nem teljesítette a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvből⁴⁵ eredő kötelezettségeit. Az említett irányelv 12. cikkének (1) bekezdéséből, valamint IV. mellékletének a) pontjából következően ugyanis a farkasok a szigorú védelmet igénylő állatfajok közé tartoznak. Ugyanakkor ugyanezen irányelv 16. cikke előírja az említett tilalom alól való kivételek rendszerét. Az átültető nemzeti rendelkezések értelmében a finn hatóságok kivételként évente farkasvadászatra vonatkozó engedélyeket adtak ki. A Bíróság elsőként emlékeztetett arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében még ha az alkalmazandó nemzeti szabályozás önmagában összeegyeztethető is a közösségi joggal, a kötelezettségszegés a közösségi jogot sértő közigazgatási gyakorlat fennállásából is fakadhat, ha az bizonyos fokú állandóságot és általánosságot mutat. A Bíróság ezt követően megállapította, hogy az említett irányelv 16. cikkét, mivel kivételt ír elő, megszorítóan kell értelmezni, és az a megkövetelt feltételek minden egyes eltérés esetében történő teljesülésével kapcsolatos bizonyítási terhet az arról határozatot hozó hatóságra rója. Ebben az esetben a tagállamok kötelesek annak biztosítására, hogy a védett fajt érintő beavatkozás engedélyezésére kizárólag pontos és megfelelő, az említett cikkben meghatározott okokra, feltételekre és követelményekre utaló indokolást tartalmazó határozattal kerülhet sor. Az érintett fajok populációinak a természetes elterjedési területükön fennálló kedvező védettségi állapota azonban az előírt eltérések engedélyezésének szükséges előfeltétele. Az ilyen eltérések engedélyezése csak kivételes esetben lehetséges, ha megfelelő megállapítást nyert, hogy nem súlyosbítják az említett populációk kedvezőtlen védettségi helyzetét, illetve nem akadályozzák azok kedvező védettségi helyzetének helyreállítását, mely az ugyanezen irányelv 16. cikkében előírt célkitűzés. Következésképpen nem zárható ki, hogy egy bizonyos számú farkas kilövése, még ha azok közül bizonyosak jelentős károkat okozhatnak is, hatással van e célkitűzésre. A Bíróság ebből arra a következtetésre jutott, hogy az a tagállam, amely annak megállapítása nélkül engedélyezi megelőzés címén a farkasvadászatot, hogy az alkalmas a jelentős károk megelőzésére, nem teljesíti a 92/43 irányelvből eredő kötelezettségeit.

Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés

A polgári és igazságügyi együttműködés területén a C-435/06. sz. C-ügyben 2007. november 27-én hozott ítéletet kell elsőként megemlíteni, amely első alkalommal értelmezi a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a

⁴⁵ HL L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.

joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet⁴⁶ hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet rendelkezéseit. A Bíróság megállapította, hogy e rendelet alkalmazandó egy gyermek azonnali állami gondozásba vételét és a saját családján kívül, nevelőszülőknél való elhelyezést elrendelő egyedi határozatra, ha ezt a határozatot a közjog gyermekvédelemre vonatkozó szabályainak a keretében fogadták el. Az ilyen határozat a rendelet hatálya alá tartozik, mivel a „szülői felelősség” területére vonatkozik, és a polgári ügyek fogalmába tartozik, amelyet önállóan kell értelmezni, és az magában foglalhat akár olyan intézkedéseket, amelyek valamely tagállam jogában a közjog hatálya alá tartoznak. Ezenfelül a Bíróság úgy vélte, hogy az északi államok közötti együttműködés keretében elfogadott, személyek állami gondozásba vételéről és elhelyezéséről szóló közigazgatási határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó harmonizált nemzeti szabályozás nem alkalmazható a 2201/2003 rendelet hatálya alá tartozó, gyermek állami gondozásba vételéről szóló határozatra. A 2201/2003 rendelet 59. cikkének (1) bekezdése értelmében ugyanis a rendelet hatályon kívül helyezi a tagállamokban a tagállamok között kötött azon egyezményeket, amelyek a rendelet által szabályozott ügyekre vonatkoznak. Az északi államok közötti együttműködés nem szerepel a 2201/2003 rendeletben kimerítően felsorolt kivételek között. A Bíróság azt is megállapította, hogy ezt az értelmezést nem érvényteleníti az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmányhoz csatolt, az északi együttműködésről szóló közös nyilatkozat.⁴⁷ E nyilatkozat alapján ugyanis az Unió északi együttműködésben részes tagállamai vállalják, hogy ezt az együttműködést a közösségi joggal összhangban folytatják. Ebből következik, hogy ezen együttműködésnek tiszteletben kell tartania a közösségi jogrend alapelveit.

Ezt követően utalni kell a C-386/05. sz. Color Drack ügyben 2007. május 3-án hozott ítéletre, amelyben a Bíróságnak a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 44/2001 tanácsi rendelet 5. cikke 1. pontjának b) alpontját kellett értelmeznie. E rendelkezés szerint ha az eljárás tárgya egy szerződés vagy egy szerződéses igény, a felperes a kereset alapjául szolgáló, teljesített vagy teljesítendő kötelezettség helye szerinti bíróság előtt is perelhető, és a rendelkezés azt is előírja, hogy ingó dolog értékesítése esetén ez a tagállam területén az a hely, ahol a szerződés alapján az adott dolgot leszállították, vagy le kellett volna szállítani. A Bíróság megállapította, hogy e rendelkezés alkalmazandó az ugyanazon tagállamon belüli több szállítási hely esetén, és hogy ilyen esetben valamennyi, az ingó dolgok értékesítésére irányuló szerződés alapján benyújtott kérelem vonatkozásában az a bíróság rendelkezik joghatósággal, amelynek területén található a – gazdasági szempontok szerint meghatározandó – elsődleges szállítás helye. Az elsődleges szállítás helye meghatározásához szükséges tényezők hiányában a felperes választása szerint bármely szállítási hely bírósága előtt perelheti az alperest.

⁴⁶ A 2004. december 2-i 2116/2004/EK tanácsi rendelettel (HL L 367., 1. o.) módosított, a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 338., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 243. o.).

⁴⁷ Az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmányhoz csatolt, északi együttműködésről szóló 28. közös nyilatkozat (HL 1994. C 241., 21. o. és HL 1995. L 1., 1. o.).

Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés és a terrorizmus elleni küzdelem

A C-303/06. sz. *Advocaten voor de Wereld* ügyben 2007. május 3-án hozott ítéletében a Bíróság vizsgálata egyetlen olyan tényezőt sem tárt fel, amely érinthetné az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat⁴⁸ érvényességét. Az említett kerethatározat célja nem a tagállamok büntető anyagi jogának harmonizálása, hanem a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítését írja elő a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén, és a célja az igazságügyi hatóságok közötti, az elítéltekre vagy gyanúsítottakra vonatkozó átadás egyszerűsített rendszerének a bevezetése a büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából. A kerethatározat elfogadása nem sérti az EU 34. cikk (2) bekezdésének b) pontját, amely általános megfogalmazással élve felsorolja és meghatározza az Unió az Európai Unióról szóló szerződés VI. címében megfogalmazott céljainak megvalósítása érdekében használható jogi eszközök különböző fajtáit, és amely nem értelmezhető úgy, mint amely kizárja, hogy a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítése kerethatározat elfogadása által valósulhasson meg az EU 31. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említettekén kívül más területeken, közelebbről az európai elfogatóparancs területén. Az EU 34. cikk (2) bekezdése fontossági sorrendet sem állít fel a felsorolt eszközök között. Amennyiben az európai elfogatóparancsot egyezményrel is lehetett volna szabályozni, a Tanács mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy előnyben részesíti-e a kerethatározatot mint jogi eszközt, ha – mint a jelen ügyben is – e jogi aktus elfogadásának feltételei teljesülnek. Ezt a következtetést nem rontja le az a körülmény, hogy 2004. január 1-jétől ez a kerethatározat lép a tagállamok közötti viszonylatban a kiadás terén alkalmazandó korábbi egyezmények megfelelő rendelkezéseinek helyébe. Minden ettől eltérő értelmezés, amelyeket nem támaszt alá sem az EU 34. cikk (2) bekezdése, sem az Európai Unióról szóló szerződés egyéb rendelkezése, azzal a kockázattal jár, hogy a korábban nemzetközi egyezményrel szabályozott területek vonatkozásában a Tanács részére biztosított, kerethatározat elfogadására irányuló hatáskör elveszti hatékony érvényesülésének lényegét. Ezenfelül az a tény, hogy a kerethatározat bizonyos bűncselekménycsoportok esetében kiiktatja a kettős büntethetőség követelményének vizsgálatát, megfelel a bűncselekmények és büntetések törvényessége elvének, valamint az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének.

A C-467/05. sz. *Dell'Orto*-ügyben 2007. június 28-án hozott ítéletben a Bíróságnak a sértett jogállásáról szóló, 2001. március 15-i 2001/220/IB tanácsi kerethatározat⁴⁹ értelmében a sértett fogalmát kellett értelmeznie. A Bíróság megállapította, hogy a büntetőeljárás során – közelebbről a bűnösséget kimondó jogerős ítéletet követő büntetés-végrehajtási eljárás során – a „sértett” kerethatározat szerinti fogalma nem foglalja magában azon jogi személyeket, amelyeknek valamely tagállam büntetőjogi szabályozásának cselekvéssel vagy mulasztással való megsértése közvetlenül kárt okozott, mivel a jogalkotó célja az

⁴⁸ A 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL L 190., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.).

⁴⁹ A 2001. március 15-i 2001/220/IB tanácsi kerethatározat (HL L 82., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 19. fejezet, 4. kötet, 72. o.).

volt, hogy a kerethatározat kizárólag a bűncselekmény által okozott kárt elszenvedő természetes személyekre vonatkozzon. A Bíróság álláspontja szerint ez az értelmezés nem vitatható azon indok alapján, hogy az nem felel meg a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítéséről szóló 2004/80 irányelv⁵⁰ rendelkezésének, mivel még azon feltevés mellett is, hogy az EK-Szerződés alapján elfogadott irányelv rendelkezései bármilyen hatással lennének az Európai Unióról szóló szerződésen alapuló kerethatározat rendelkezéseinek értelmezésére, és hogy az ezen irányelv értelmében vett sértett fogalmát úgy lehetne értelmezni, mint amely vonatkozik a jogi személyekre is, a kerethatározat és az említett irányelv különböző területeket szabályoznak, és a közöttük lévő kapcsolatból semmi esetre sem következik a szóban forgó fogalom egységes értelmezésének igénye.

A Bíróság által hozott számos ítélet a terrorizmus elleni küzdelem kereteibe illeszkedik.

A C-229/05. P. sz., PKK és KNK kontra Tanács ügyben 2007. január 18-án hozott ítéletben (EBHT 2007., I-439. o.) a Bíróság többek közt hangsúlyozta a magánszemélyek hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, mégpedig a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló 2580/2001 rendelettel összefüggésben.

Az ENSZ 1373. (2001) sz. határozata végrehajtásával összefüggésben az Európai Unió 2002-ben úgy határozott, hogy a Kurdisztáni Munkáspártot (PKK) felveszi a terrorista szervezetek listájára, amely a szervezet pénzeszközeinek befagyasztását vonta maga után. E határozat ellen az első felperes a PKK nevében, a második felperes pedig a Kurdisztáni Nemzeti Kongresszus (KNK) nevében keresetet indított. Mivel az Elsőfokú Bíróság a keresetet, mint elfogadhatatlant, elutasította, a két felperes a Bírósághoz fellebbezést nyújtott be.

A Bíróság többek között megállapította, hogy a fenti rendelet tekintetében a bírói jogvédelem hatékonysága annál is inkább fontos, mivel az említett rendeletben előírt korlátozó intézkedések súlyos következményekkel járnak. Az e rendelettel érintett személyeknek, csoportoknak vagy szervezeteknek nemcsak a pénzügyi tevékenységükben és pénzügyi szolgáltatásokban való részvételét akadályozzák, hanem jó hírnevüket és politikai tevékenységüket is sérti az a tény, hogy őket terroristának minősítik.

A 2580/2001 rendelet⁵¹ – a 2001/931 közös álláspont⁵² 1. cikkének (4)–(6) bekezdésével együttesen olvasott – 2. cikke (3) bekezdésének értelmében valamely személy, csoport vagy szervezet csak meghatározott bizonyítékok és az érintett személyek, csoportok vagy szervezetek pontos megjelölése esetén vehető fel az említett rendelet hatálya alá tartozó személyek, csoportok és szervezetek listájára. Egyebekben pontosításra kerül, hogy valamely személy, csoport vagy szervezet nevét csak helyzetének a Tanács általi

⁵⁰ A 2004. április 29-i 2004/80/EK irányelv (HL L 261., 15. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 65. o.).

⁵¹ A terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló 2580/2001/EK rendelet (HL L 344., 70. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 207. o.).

⁵² A terrorizmus leküzdésére vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló 2001/931/KKBP közös álláspont (HL L 344., 93. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 217. o.).

rendszeres felülvizsgálatával lehet fenntartani az említett listán. Mindezen tényezők bírósági felülvizsgálatát biztosítani kell.

A Bíróság mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy ha a közösségi jogalkotó úgy véli, hogy az adott szervezet továbbra is kellő mértékben fennáll ahhoz, hogy a 2580/2001 rendeletben előírt korlátozó intézkedések tárgyát képezze, a koherencia és az igazságosság annak elismerésére kötelez, hogy ez a szervezet továbbra is kellő mértékben fennáll ahhoz, hogy vitassa ezt az intézkedést. Minden egyéb következtetés azt eredményezné, hogy anélkül lehetne felvenni bármely szervezetet a terrorista szervezetek listájára, hogy e felvétel ellen keresetet lehetne indítani.

Következésképpen a Bíróság az Elsőfokú Bíróság végzését hatályon kívül helyezte, amennyiben az elutasítja a felperes által a PKK nevében indított keresetet.

A C-354/04. P. sz., Gestoras Pro Amnistía és társai kontra Tanács (EBHT 2007., I-1579. o.) és a C-355/04. P. sz., Segi és társai kontra Tanács ügyekben (EBHT 2007., I-1657. o.) 2007. február 27-én hozott ítéletekben a Bíróság elutasította a két szervezet fellebbezését, amelyben kártérítést kértek a terrorcselekményekben részt vevő személyeknek, csoportoknak és szervezeteknek egy tanácsi közös álláspont⁵³ mellékletét képező listájára való felvételük nyomán.

A Bíróság mindenekelőtt emlékeztetett arra, hogy az Európai Unióról szóló szerződésnek a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködésre vonatkozó VI. címe keretében nem ruházták fel a kártérítési keresetek elbírálására vonatkozó hatáskörrel.

A Bíróság a továbbiakban kifejtette, hogy a felperesek, akik bíróság előtt vitatni kívánják egy közös álláspont jogszerűségét, nincsenek megfosztva a bírói jogvédelemhez való joguktól. Ugyanis, mivel az EU 35. cikk (1) bekezdése értelmében a nemzeti bíróságok csak a határozatokra vagy a kerethatározatokra vonatkozó kérdést terjeszthetnek előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé, közös álláspontra vonatkozót nem, ezen rendelkezés szerint ilyen, előzetes döntéshozatalra utalás tárgyát képező jogi aktus lehet valamennyi, a Tanács által hozott, harmadik személyekkel szembeni joghatások kiváltására irányuló rendelkezés. Mivel az előzetes döntéshozatali eljárás célja az, hogy biztosítsa a Szerződés értelmezése és alkalmazása során a jog tiszteletben tartását, ezért előzetes döntéshozatal iránt a Bíróság elé történő utalás lehetőségének a Tanács által hozott valamennyi, joghatások kiváltására irányuló rendelkezés vonatkozásában, azok jellegétől vagy formájától függetlenül nyitva kell állnia.

Következésképpen az olyan jogvitát elbíráló nemzeti bíróság, amely járulékosan felveti valamely, az Európai Unióról szóló szerződés VI. címének keretében elfogadott közös álláspont érvényességének vagy értelmezésének kérdését, és amelynek komoly kétségei vannak azon kérdést illetően, hogy e közös álláspont valójában nem harmadik személyekkel szembeni joghatások kiváltására irányul-e, előzetes döntéshozatalt kérhet a Bíróságtól. Így adott esetben a Bíróság feladata annak megállapítása, hogy a közös álláspont harmadik

⁵³ A 2001/931/KKBP tanácsi közös álláspont naprakésszé tételéről szóló, 2002. május 2-i 2002/340/KKBP tanácsi közös álláspont (HL L 116., 75. o.).

személyekkel szembeni joghatások kiváltására irányul-e, és a Bíróságnak kell e közös álláspont valós minőségét helyreállítani, valamint előzetes döntéshozatal keretében határoznia.

Végezetül a Bíróság megállapította, hogy a nemzeti bíróságoknak oly módon kell értelmezniük és alkalmazniuk a keresetindításra vonatkozó belső eljárási szabályait, amely a természetes és jogi személyek számára lehetővé teszi bármely, az Európai Unió valamely jogi aktusának kidolgozása vagy velük szembeni alkalmazása során hozott határozat vagy egyéb nemzeti intézkedés jogszerűségének bíróság előtti vitatását, valamint az adott esetben elszenvedett kár megtérítésének kérelmezését.

Következésképpen a Bíróság megállapította, hogy a felperesek nincsenek megfosztva a hatékony bírói jogvédelemhez való joguktól, és az Elsőfokú Bíróság végzései nem sértették az e védelemhez fűződő jogaikat.

A C-117/06. sz., Möllendorf és Möllendorf-Niehuus ügyben 2007. október 11-én hozott ítéletben a Bíróság lényegében megállapította, hogy nem teljesíthető az ingatlan-adásvételi szerződés, ha a közösségi jog időközben a vevő gazdasági forrásainak a befagyasztását írta elő.

Egy német bíróság az előtte annak tárgyában indított keresethez kapcsolódóan, hogy a Grundbuchamt (az ingatlan-nyilvántartást vezető hatóság) megtagadta egy tulajdonjog-átruházásnak az ingatlan-nyilvántartásba történő végleges bejegyzését, amely a német jog szerint az ingatlan tulajdonjoga megszerzésének szükséges feltétele, azt a kérdést terjesztette a Bíróság elé, hogy az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida [helyesen: al-Kaida] hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító intézkedések bevezetéséről szóló 881/2002 rendelet⁵⁴ rendelkezései tiltják-e ingatlan tulajdonjogának azon vevőre történő átruházását, akit az Oszáma bin Ládennel, az al-Kaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyeknek a rendelethez mellékelt listájára az adásvételi szerződés megkötését követően vettek fel.

A Bíróság igenlő választ adott, megállapítva, hogy a 881/2002 rendelet 2. cikkének (3) bekezdése úgy értelmezendő, hogy ha mind az ingatlan-adásvételi szerződést, mind az e dolog tulajdonjogának átruházására vonatkozó megállapodást a vevőnek az említett rendelet I. mellékletében szereplő listára való felvételének időpontja előtt kötötték, és a vételárat is kifizették ezen időpont előtt, e rendelkezés tiltja a tulajdonjognak e szerződés teljesítéseként az ingatlan-nyilvántartásba az említett időpontnál későbbi végleges bejegyzését.

⁵⁴ A 2003. március 27-i 561/2003/EK tanácsi rendelettel (HL L 82., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 2. kötet, 91. o.) módosított, az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida [helyesen: al-Kaida] hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító intézkedések bevezetéséről, valamint az egyes termékek és szolgáltatások Afganisztánban történő kivitelének tilalmáról, a repülési tilalom megerősítéséről és az afganisztáni Tálibánt illető pénzkészletek és egyéb pénzügyi források befagyasztásáról szóló, 467/2001/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2002. május 27-i 881/2002/EK tanácsi rendelet (HL L 139., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 294. o.).

A Bíróság álláspontja szerint ugyanis az említett rendelkezés egyrészt gazdasági erőforrások bármilyen rendelkezésre bocsátására vonatkozik, és ezért olyan aktusra is, amely egy egyenlően kétoldalú (szinallagmatikus) szerződés teljesítéséből ered, és amelyben pénzügyi ellenszolgáltatás megfizetéséért cserében állapotok meg. Másrészt ugyanezen rendelet 9. cikke úgy értelmezendő, hogy az e rendelet által előírt intézkedések – amelyek között szerepel a gazdasági erőforrások befagyasztása – megtiltják az említett rendelet hatálybalépése előtt megkötött szerződések teljesítésére vonatkozó aktusok végrehajtását is.

B – A Bíróság összetétele

(A 2007. október 7-i protokolláris sorrend)

Első sor, balról jobbra:

J. Klučka és P. Kūris tanácselnökök; J. Kokott első főtanácsnok; A. Rosas és P. Jann tanácselnökök; V. Skouris, a Bíróság elnöke; C. W. A. Timmermans és K. Lenaerts, R. Schintgen, Juhász E. tanácselnökök

Második sor, balról jobbra:

G. Arestis, K. Schiemann, R. Silva de Lapuerta és A. Tizzano bírák; D. Ruiz-Jarabo Colomer főtanácsnok; J. N. Cunha Rodrigues bíró; M. Poiares Maduro főtanácsnok; J. Makarczyk és A. Borg Barthet bírák

Harmadik sor, balról jobbra:

P. Mengozzi főtanácsnok, L. Bay Larsen, E. Levits, J. Malenovský, M. Ilešič, U. Löhmus és A. Ó Caoimh bírák; E. Sharpston főtanácsnok; P. Lindh bíró

Negyedik sor, balról jobbra:

R. Grass hivatalvezető, A. Arabadjiev és T. von Danwitz bírák; J. Mazák és Y. Bot főtanácsnokok; J.-C. Bonichot bíró; V. Trstenjak főtanácsnok; C. Toader bíró

1. A Bíróság tagjai

(hivatalba lépésük sorrendjében)

Vassilios Skouris

Született 1948-ban; a Berliini Szabadegyetemen szerzett jogi diplomát (1970); a Hamburgi Egyetemen alkotmányjogi és közigazgatási jogi doktorátust szerzett (1973); a Hamburgi Egyetemen akkreditált egyetemi tanár (1972–1977); a Bielefeldi Egyetemen a közjog egyetemi tanára (1978); a Theszaloníki Egyetemen a közjog egyetemi tanára (1982); belügyminiszter (1989-ben és 1996-ban); a Krétai Egyetem Egyetemi Tanácsának tagja (1983–1987); a Theszaloníki Egyetemen a Nemzetközi és Európai Gazdasági Jogi Központ igazgatója (1997–2005); a görög Egyesület az Európai Jogért elnöke (1992–1994); a görög Nemzeti Kutatási Bizottság tagja (1993–1995); a görög tisztviselők kiválasztását felügyelő legfőbb bizottság tagja (1994–1996); a Trieri Európai Jogi Akadémia Tudományos Tanácsának tagja (1995-től); a Görög Országos Bíró- és Ügyészképző Intézet igazgatótanácsának tagja (1995–1996); a Külügyminisztérium Tudományos Tanácsának tagja (1997–1999); a Görög Gazdasági és Szociális Tanács elnöke 1998-ban; 1999. június 8-tól a Bíróság bírāja; 2003. október 7-től a Bíróság elnöke.

Peter Jann

Született 1935-ben; a Bécsi Egyetemen szerzett jogi doktorátust (1957); bírói kinevezés, majd a szövetségi Igazságügyi Minisztériumba osztják be (1961); a Bécsi Straf-Bezirksgericht sajtóügyeket tárgyaló bírása (1963–1966); a szövetségi Igazságügyi Minisztérium szóvivője (1966–1970), majd különböző tisztségeket tölt be a minisztérium nemzetközi osztályán; a Parlament Igazságügyi Bizottságának tanácsadója és szóvivője (1973–1978); az Alkotmánybíróság tagja (1978); az Alkotmánybíróság állandó előadó bírása 1994 végéig; 1995. január 19-től a Bíróság bírása.

Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer

Született 1949-ben; bíró; a Consejo General del Poder Judicial (Igazságszolgáltatási Tanács) bírója; egyetemi tanár; a Consejo General del Poder Judicial elnökének kabinetfőnöke; az Emberi Jogok Európai Bíróságának *ad hoc* bírója; a Tribunal Supremo bírója 1996-tól; 1995. január 19-től a Bíróság főtanácsnoka.

Romain Schintgen

Született 1939-ben; egyetemi tanulmányokat folytat a montpellier-i és a párizsi jogi és gazdaságtudományi karon; jogi doktorátus (1964); ügyvéd (1964); jogi képviselő (1967); főtisztviselő a Munkaügyi és Szociális Biztonsági Minisztériumban; a Gazdasági és Szociális Tanács tagja (1978–1989), majd elnöke (1988–1989); a Société nationale de crédit et d'investissement és a Société européenne des satellites tisztviselője (1989-ig); az Institut universitaire international Luxembourg tanácsának tagja (1993–1995), majd elnöke (1995–2004); a Luxembourgi Egyetem tanára; az Európai Szociális Alap bizottságának, a munkavállalók szabad mozgásával foglalkozó tanácsadó bizottság kormányzati képviselője, továbbá az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért igazgatótanácsának kormányzati képviselője (1989-ig); az Elsőfokú Bíróságon bíró 1989. szeptember 25-től 1996. július 11-ig; 1996. július 12-től a Bíróság bírója.

Antonio Tizzano

Született 1940-ben; oktatási feladatokat lát el olasz egyetemeken; jogtanácsos Olaszország Európai Közösségek melletti állandó képviseletén (1984–1992); a Semmítőszéken és más felsőbb bíróságokon eljáró ügyvéd; nemzetközi tárgyalásokon és kormányközi konferenciákon az olasz küldöttség tagja, többek között az Egységes Európai Okmány és az Európai Unióról szóló Szerződés tárgyalásán; több kiadvány szerzője; az Európai Bizottság pénzügyeinek vizsgálatával megbízott független szakértői csoport tagja (1999); az európai jog egyetemi tanára, a Római Egyetem Nemzetközi és Európai Jogi Intézetének igazgatója; 2000. október 7-től 2006. május 3-ig főtanácsnok a Bíróságon; 2006. május 4-től a Bíróság bírója.

José Narciso da Cunha Rodrigues

Született 1940-ben; különböző jogi feladatot lát el (1964–1977); a jogrendszer reformja tanulmányozásának koordinálásával és végrehajtásával kapcsolatos különböző kormányzati feladatokat lát el; az Emberi Jogok Európai Bizottságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának kormányzati megbízottja (1980–1984); az Európa Tanács Emberi Jogi Főbizottságának szakértője (1980–1985); a büntetőjog és büntető eljárási jog felülvizsgálatáért felelős bizottság tagja; Procurador-Geral da República (1984–2000); az Európai Csalás Elleni Hivatal felügyelő bizottságának tagja (OLAF) (1999–2000); 2000. október 7-től a Bíróság bírása.

Christiaan Willem Anton Timmermans

Született 1941-ben; az Európai Közösségek Bíróságán jogi referens (1966–1969); az Európai Közösségek Bizottságának tisztviselője (1969–1977); jogi doktorátus (Leideni Egyetem); a Groningeni Egyetemen az európai jog egyetemi tanára (1977–1989); az arnhemi fellebbviteli bíróság helyettes bírója; több kiadvány szerzője; az Európai Közösségek Bizottsága Jogi Szolgálatának főigazgató-helyettese (1989–2000); az Amszterdami Egyetemen az európai jog tanára; 2000. október 7-től a Bíróság bírása.

Allan Rosas

Született 1948-ban; a Turku Egyetemen szerez jogi doktorátust (Finnország); tanár a Turku Egyetem (1978–1981) és az Åbo Akademi Jogi Karán (Turku/Åbo) (1981–1996); ez utóbbin az Emberi Jogi Intézet igazgatója (1985–1995); számos nemzeti és nemzetközi egyetemi állást tölt be; több tudományos társaság tagja; több nemzeti és nemzetközi kutatási programot és projektet koordinál, különösen a következő területeken: közösségi jog, nemzetközi jog, alapjogok és emberi jogok, alkotmányjog és összehasonlító közigazgatási jog; a finn kormány képviselője a finn küldöttség tanácsadójaként, illetve tagjaként különböző konferenciákon és nemzetközi tanácskozásokon; jogi szakértő különböző kormány- és parlamenti bizottságokban Finnországban, valamint az ENSZ-nél, az UNESCO-nál, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnél (EBESZ) és az Európa Tanácsnál; 1995-től, az Európai Bizottság Jogi Szolgálatánál a külkapcsolatokért felelős vezető jogtanácsos; 2001 márciusától az Európai Bizottság Jogi Szolgálatának általános igazgatóhelyettese; 2002. január 17-től a Bíróság bírása.

Rosario Silva de Lapuerta

Született 1954-ben; jogot végez (Universidad Complutense de Madrid); abogado del Estado (ügyvéd) Malagában; abogado del Estado (ügyvéd) a Közlekedési, Idegenforgalmi és Távközlési Minisztériumban, majd a Külügyminisztérium Jogi Szolgálatánál; abogado del Estado vezetője a Bíróság előtti ügyekért felelős állami jogi szolgálatnál és helyettes főigazgató az Abogacía General del Estado nemzeti és közösségi jogi szolgálatnál (Igazságügyi Minisztérium); a közösségi igazságszolgáltatás rendszerének jövőjéről tanácskozó bizottság tagja; a spanyol küldöttség vezetője az „Elnökség barátai” elnevezésű, a Nizzai Szerződés alapján a jogrendszer reformjáról szóló bizottságban és a Tanács „Bíróság” elnevezésű *ad hoc* bizottságában; a madridi „École Diplomatique”-ban a közösségi jog tanára; „Noticias de la Unión Europea” folyóirat társszerkesztője; 2003. október 7-től a Bíróság bírója.

Koen Lenaerts

Született 1954-ben; jogi diploma és PhD Katholieke Universiteit (Leuven); Master of Laws, Master in Public Administration (Harvard University); tanársegéd (1979–1983), majd az európai jog tanára (1983-tól) a Leuveni Katholieke Universiteit; az Európai Közösségek Bíróságán jogi referens (1984–1985); tanár a College d’Europe-ban Brugge-ben (1984–1989); ügyvéd a brüsszeli ügyvédi kamarában (1986–1989); vendégprofesszor a Harvard Law Schoolon (1989); 1989. szeptember 25-től 2003. október 6-ig az Elsőfokú Bíróság bírója; 2003. október 7-től a Bíróság bírója.

Juliane Kokott

Született 1957-ben; jogi tanulmányok (a Bonni és a Genfi Egyetemen); LL.M. (American University/Washington D.C.); jogi doktorátus (Heidelbergi Egyetem, 1985; Harvard Egyetem, 1990); vendégprofesszor a Berkeley Egyetemen (1991); a német és külföldi közjog, a nemzetközi jog és az európai jog tanára az Augsburgi (1992), a Heidelbergi (1993) és a Düsseldorf-i (1994) Egyetemen; a német bíró helyettese az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) választott és békéltető nemzetközi bíróságán; a Globális Változásokról szóló szövetségi tanácsadó bizottság alelnöke (WBGU, 1996); a nemzetközi jog, a nemzetközi kereskedelmi és az európai jog egyetemi tanára a St. Galleni Egyetemen (1999); a St. Galleni Egyetem nemzetközi és európai kereskedelmi jogi intézet igazgatója (2000); a St. Galleni Egyetem kereskedelmi jogi posztgraduális programjának igazgatóhelyettese (2001); 2003. október 7-től a Bíróság főtanácsnoka.

Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro

Született 1967-ben; jogot végez (Lisszaboni Egyetem, 1990); tanársegéd (European University Institut, 1991); Doctor in Laws (European University Institut, Firenze, 1996); vendégprofesszor (London School of Economics; Collège de l'Europe (Natolin)); Institut Ortega y Gasset (Madrid); Portugál Katolikus Egyetem; Institut d'études européennes (Macao); egyetemi tanár (Lisszaboni Universidade Nova, 1997); Fulbright Visiting Research Fellow (Harvardi Egyetem, 1998); a Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Akadémia társigazgatója; társszerkesztő (Hart Series on European Law and Integration, European Law Journal) és több jogi folyóirat szerkesztőbizottságának tagja; 2003. október 7-től a Bíróság főtanácsnoka.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

Született 1937-ben; jogi tanulmányokat végez Cambridge-ben; barrister (1964–1980); Queen's Counsel (1980–1986); bíró a High Court of England and Wales (Anglia és Wales Fellebbviteli Bírósága) bíróságon (1986–1995); Lord Justice of Appeal (1995–2003); a Honourable Society of the Inner Temple rangidős tagja 1985-től, és 2003-ban kincstárnoka; 2004. január 8-tól a Bíróság bírója.

Jerzy Makarczyk

Született 1938-ban; jogi diplomát szerez (1966); a nemzetközi közjog egyetemi tanára (1974); Senior Visiting Fellow az Oxfordi Egyetemen (1985); a Tokiói Nemzetközi Keresztény Egyetem egyetemi tanára (1988); több nemzetközi közjogi, közösségi jogi és emberi jogi kiadvány szerzője; több, a nemzetközi közjoggal, az európai joggal és az emberi jogokkal foglalkozó tudományos társaság tagja; a lengyel kormány képviselőjében tárgyal az orosz csapatoknak a Lengyel Köztársaság területéről történő kivonásáról; a Külügyminisztérium helyettes államtitkára, majd államtitkára (1989–1992); az ENSZ Közgyűlésen a lengyel küldöttség vezetője; az Emberi Jogok Európai Bíróságának bírója (1992–2002); a Nemzetközi Jogi Intézet vezetője (2003); a Lengyel Köztársaság elnökének tanácsadója külügyi és emberi jogi ügyekben (2002–2004); 2004. május 11-től a Bíróság bírója.

Pranas Kūris

Született 1938-ban; a Vilnusi Egyetemen szerez jogi diplomát (1961); a jogtudományok kandidátusa a moszkvai egyetemen (1965); doctor habilitus (Dr. hab) a moszkvai egyetemen (1973); gyakornok, Institut des Hautes Études Internationales, Université de Paris (igazgató: prof. Ch. Rousseau) (1967–1968); a Litván Tudományos Akadémia címzetes tagja (1996); *doctor honoris causa* a litván egyetem jogi karán (2001); a Vilnusi Egyetemen oktatási és igazgatási feladatokat lát el (1961–1990); a nemzetközi közjogi tanszéken oktató, tanársegéd, egyetemi tanár, a jogi kar dékánja; több posztot is betölt a kormányzatban, a diplomáciai és igazságügyi szolgálatban; igazságügy-miniszter (1990–1991), államtanácsos (1991); a Litván Köztársaság belgiumi, luxemburgi és holland nagykövete (1992–1994); az Emberi Jogok Európai Bíróságának bírója (1994 júniusától 1998 novemberéig); a litván Legfelsőbb Bíróság bírója és elnöke (1994 decemberétől 1998 októberéig); az Emberi Jogok Európai Bíróságának bírója (1998 novembere óta); több nemzetközi konferencián vesz részt; a Litván Köztársaság küldöttségének tagja a Szovjetunióval folytatott tárgyalásokon (1990–1992); több (köribelül 200) kiadvány szerzője; 2004. május 11-től a Bíróság bírója.

Juhász Endre

Született 1944-ben; a Szegedi Tudományegyetemen szerez jogi diplomát (1967); jogi szakvizsga (1970); összehasonlító jogi posztgraduális tanulmányokat folytat a Strasbourgi Egyetemen (1969, 1970, 1971, 1972); a Külkereskedelmi Minisztérium jogi osztályának munkatársa (1966–1974); a jogszabály-előkészítő osztály vezetője (1973–1974); a brüsszeli magyar nagykövetség kereskedelmi kirendeltségének titkára, közösségi kérdésekkel foglalkozik (1974–1979); a Külkereskedelmi Minisztérium osztályvezetője (1979–1983); a washingtoni magyar nagykövetség kereskedelmi alkirendeltségének vezetője, Egyesült Államok (1983–1989); a Külkereskedelmi Minisztérium, majd a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériumának főosztályvezetője (1989–1991); főtárgyaló a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek, valamint azok tagállamai közötti társulási megállapodás megkötésére irányuló tárgyalások során (1990–1991); a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériumának főosztályvezetője, a tárca Európai Ügyek Hivatalának vezetője (1992); a tárca közigazgatási államtitkára (1993–1994); államtitkár, az Európai Ügyek Hivatalának vezetője, az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium címzetes államtitkára (1994); a Magyar Köztársaság Európai Unióhoz akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövete (1995 januárjától 2003 májusáig); az uniós csatlakozási tárgyalásokat főtárgyalóként vezeti (1998 júliusától 2003 áprilisáig); az európai uniós koordinációért felelős tárca nélküli miniszter (2003 májusától); 2004. május 11-től a Bíróság bírója.

George Arestis

Született 1945-ben; az Athéni Egyetemen szerez jogi diplomát (1968); M. A. Comparative Politics and Government, a Kenti Egyetemen, Canterbury (1970); Cipruson folytat ügyvédi tevékenységet (1972–1982); District Court Judge (1982); President District Court (1995); Administrative President District Court, Nicosia (1997–2003); a ciprusi Legfelsőbb Bíróság bírása (2003); 2004. május 11-től a Bíróság bírása.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

Született 1947-ben; jogi diplomát szerez a Máltai Királyi Egyetemen 1973-ban; Notary to Governmentként 1975-ben lép a máltai közzolgálatba; kormánytanácsadó (1978), kormány-főtanácsadó (1979), helyettes Attorney General (1988), és 1989-ben Málta köztársasági elnöke Attorney Generalnak nevezi ki; a máltai egyetemen részmunkaidőben tart előadásokat polgári jogból (1998–2004); a Máltai Egyetem tanácsának tagja (1998–2004); az igazságszolgáltatás igazgatásáért felelős bizottság tagja (1994–2004); a máltai választottbírói központ irányítóiból álló bizottság tagja (1998–2004); 2004. május 11-től a Bíróság bírása.

Marko Ilešič

Született 1947-ben; jogi diplomát szerez (Ljubljana Egyetem); összehasonlító jogi képzés (Strasbourg és Coimbra Egyetemen); ügyvéd; a Ljubljana Munkaügyi Bíróság bírása (1975–1986); a sportügyi bíróság elnöke (1978–1986); a Triglav biztosítótársaság választottbíróságának bírása (1990–1998); a tőzsde választottbíróságának elnöke (1995 óta); a tőzsde választottbíróságának bírása (1998 óta); a Jugoszláv és a Szlovén Kereskedelmi Kamara bírása (1991-ig, illetve 1991 óta); a Párizsi Nemzetközi Kereskedelmi Kamara bírása; az UEFA és a FIFA fellebbviteli bíróságának bírása (1988, illetve 2000 óta); a Szlovén Jogászok Egyesületének elnöke; az International Law association, a Comité maritime international és számos más nemzetközi jogi társaság tagja; a polgári jog, a kereskedelmi jog és a nemzetközi magánjog egyetemi tanára; a Ljubljana Egyetem jogi karának dékánja; számos jogi kiadvány szerzője; 2004. május 11-től a Bíróság bírása.

Jiří Malenovský

Született 1950-ben; a prágai Károly Egyetemen szerez jogi diplomát (1975); egyetemi adjunktus (1974–1990), dékánhelyettes (1989–1991), a nemzetközi és európai jogi tanszék vezetője a brnói Masaryk Egyetemen (1990–1992); a csehszlovák alkotmánybíróság bírása (1992); az Európa Tanács melletti nagykövet (1993–1998); az Európa Tanács Miniszterek Bizottságának elnöke (1995); a Külügyminisztérium főosztályvezetője (1998–2000); az Association de droit international szlovák és cseh tagozatának vezetője (1999–2001); alkotmánybíró (2000–2004); a jogalkotási tanács tagja (1998–2000); a Hágai Állandó Választottbíróság tagja (2000 óta); a brnói Masaryk Egyetemen a nemzetközi közjog egyetemi tanára (2001); 2004. május 11-től a Bíróság bírása.

Ján Klučka

Született 1951-ben; a Pozsonyi Egyetemen szerez jogi diplomát (1974); a kassai egyetemen a nemzetközi jog egyetemi tanára (1975 óta); alkotmánybíró (1993); a Hágai Állandó Választottbíróság tagja (1994); a Velencei Bizottság tagja (1994); a Szlovák Nemzetközi Jogi Társaság elnöke (2002); 2004. május 11-től a Bíróság bírása.

Uno Lõhmus

Született 1952-ben; 1986-ban szerez jogi diplomát; az ügyvédi kamara tagja (1977–1998); a Tartui Egyetem büntetőjogi vendégprofesszora; az Emberi Jogok Európai Bíróságán bíró (1994–1998); az észti Legfelsőbb Bíróság elnöke (1998–2004); az alkotmányjogi bizottság tagja; a büntetőtörvénykönyv előkészítő bizottságának tanácsadója; a büntetőeljárás törvényt előkészítő munkacsoport tagja; számos emberi jogi és alkotmányjogi kiadvány szerzője; 2004. május 11-től a Bíróság bírása.

Egils Levits

Született 1955-ben; a Hamburgi Egyetemen szerez jogi és politológiai diplomát; a Kieli Egyetem jogi karának tudományos munkatársa; a lett parlament tanácsadója nemzetközi jogi, alkotmányjogi és a jogalkotási reformmal kapcsolatos kérdésekben; lett nagykövet Németországban és Svájcban (1992–1993), Ausztriában, Svájcban és Magyarországon (1994–1995); miniszterelnök-helyettes, igazságügy-miniszter, megbízott külügyminiszter (1993–1994); az EBESZ keretén belül működő választott és békéltető nemzetközi bíróságon békéltető bíró (1997 óta); az Állandó Választottbíró tagja (2001 óta); 1995-től az Emberi Jogok Európai Bíróságának bírása, újválasztják 1998-ban és 2001-ben; számos alkotmányjogi, közigazgatási jogi, jogalkotási reformmal kapcsolatos és közösségi jogi kiadvány szerzője; 2004. május 11-től a Bíróság bírása.

Aindrias Ó Caoimh

Született 1950-ben; polgári jogból szerzett diplomát (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); barrister (King's Inns, 1972); szakoklevelet szerzett európai jogból (University College Dublin, 1977); barrister az Ír Ügyvédi Kamaránál (1972–1999); európai jogot ad elő (King's Inns, Dublin); Senior Counsel (1994–1999); számos ügyben az ír kormány képviselője az Európai Közösségek Bírósága előtt; az ír High Court bírása (1999 óta); a Honorable Society of King's Inns rangidős tagja (bencher) (1999 óta); az Ír Európai Jogi Társaság alelnöke; a Nemzetközi Jogi Társaság (ír tagozatának) tagja; Andreas O'Keeffe (Aindrias Ó Caoimh) fia, aki 1974 és 1985 között a Bíróság bírása volt; 2004. október 14-től a Bíróság bírása.

Lars Bay Larsen

Született 1953-ban; politikatudományi diploma (1976), jogi diploma (1983), Koppenhágai Egyetem; tisztviselő az Igazságügyi Minisztériumban (1983–1985); a családi jog oktatója (1984–1991), majd docense (1991–1996) a Koppenhágai Egyetemen; az Advokatsamfund csoportvezetője (1985–1986); csoportvezető az Igazságügyi Minisztériumban (1986–1991); az ügyvédi kamara tagja (1991); osztályvezető (1991–1995), a rendészeti főosztály vezetője (1995–1999), a jogi főosztály vezetője (2000–2003) az Igazságügyi Minisztériumban; a Dán Köztársaság képviselője a K-4 Bizottságban (1995–2000), a Schengeni Központi Csoportban (1996–1998) és az Europol igazgatótanácsában (1998–2000); a Højesteret bírása (2003–2006); 2006. január 11-től a Bíróság bírása.

Eleanor Sharpston

Született 1955-ben; gazdaságtudományi, nyelvi és jogi tanulmányok a King's College-ban, Cambridge-ben (1973–1977); asszisztens és kutató a Corpus Christi College-ban, Oxfordban (1977–1980); az ügyvédi kamara tagja (Middle Temple, 1980); barrister (1980–1987 és 1990–2005); Sir Gordon Slynn főtanácsnok, majd bíró mellett jogi referens (1987–1990); a európai jog és az összehasonlító jog professzora (Director of European Legal Studies) a University College Londonon (1990–1992); professzor (Lecturer) a jogi karon (1992–1998), majd docens (Affiliated Lecturer) (1998–2005) a Cambridge-i Egyetemen; Fellow of King's College, Cambridge (1992-től); docens és kutató (Senior Research Fellow) a Cambridge-i Egyetemen a Centre for European Legal Studies-ban (1998–2005); Queen's Counsel (1999); Benchet of Middle Temple (2005); 2006. január 11-től a Bíróság főtanácsnoka.

Paolo Mengozzi

Született 1938-ban; a Bolognai Egyetemen a nemzetközi jog professzora és az európai közösségi jogi Jean Monnet Tanszék vezetője; *doctor honoris causa* a madridi Carlos III Egyetemen; vendégprofesszor a Johns Hopkins (Bologna Center), a St. Johns (New York), a Georgetown, a Paris II, a Georgia (Athén) és az Institut Universitaire International (Luxembourg) egyetemeken; a Nijmegeni Egyetemen szervezett European Business Law Pallas Program koordinátora; az Európai Községek Bizottsága Közbeszerzési Tanácsadó Bizottságának tagja; kereskedelmi és ipari helyettes államtitkár a Tanács soros olasz elnöksége alatt; a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) foglalkozó európai közösségi munkacsoport tagja és a WTO-val foglalkozó hágai Nemzetközi Jogi Akadémia kutatóközpontja 1997-es ülésének igazgatója; 1998. március 4-től 2006. május 3-ig az Elsőfokú Bíróság bírója; 2006. május 4-től főtanácsnok a Bíróságon.

Pernilla Lindh

Született 1945-ben; a Lundi Egyetemen szerez jogi diplomát; jogi referens és bíró a Trollhättani elsőfokú bíróságon (1971–1974); jogi referens a Stockholmi Fellebbviteli Bíróságon (1974–1975); bíró a Stockholmi elsőfokú bíróságon (1975); a Stockholmi Fellebbviteli Bíróság elnökének tanácsadója jogi és igazgatási ügyekben (1975–1978); megbízott a Domstolverketen (Országos Igazságszolgáltatási Tanács) (1977); tanácsadó az Igazságügyi Kancellária hivatalban (Justice Chancellor) (1979–1980); a Stockholmi Fellebbviteli Bíróságon a bírói tanács tagja (1980–1981); jogtanácsos a Kereskedelmi Minisztériumban (1981–1982); a Külügyminisztériumban a jogi ügyekért felelős jogtanácsos, majd igazgató és főigazgató (1982–1995); 1992-ben nagykövet; a Swedish Market Court elnökhelyettese; az EGT-tárgyalások során (az EFTA-csoport alelnöke, majd elnöke) és a Svéd Királyságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozása érdekében folytatott tárgyalások során a jogi és intézményi kérdések felelőse; 1995. január 18-tól 2006. október 6-ig az Elsőfokú Bíróság bírója; 2006. október 7-től a Bíróság bírója.

Yves Bot

Született 1947-ben; a Roueni Egyetemen szerez jogi diplomát; jogi doktorátus (Université de Paris II Panthéon-Assas); a mansi jogi kar docense; a mansi ügyészségen ügyészhelyettes, majd első ügyészhelyettes (1974–1982); államügyész a dieppe-i elsőfokú bíróságon (1982–1984); államügyész-helyettes a strasbourg-i elsőfokú bíróságon (1984–1986); államügyész a bastiai elsőfokú bíróságon (1986–1988); a caeni fellebbviteli bíróság főtanácsnoka (1988–1991); államügyész a mansi elsőfokú bíróságon (1991–1993); az igazságügy-miniszter (garde des Sceaux) államminisztere melletti megbízott (1993–1995); államügyész a nanterre-i elsőfokú bíróságon (1995–2002); államügyész a párizsi elsőfokú bíróságon (2002–2004); főügyész a párizsi fellebbviteli bíróságon (2004–2006); 2006. október 7-től a Bíróság főtanácsnoka.

Ján Mazák

Született 1954-ben; jogi doktorátus (Pavol Jozef Safarik Egyetem, Kassa, 1978); a polgári jog (1994) és a közösségi jog (2004) professzora; a kassai jogi kar közösségi jogi intézetének igazgatója (2004); a kassai Krajský súd (területi bíróság) bírója (1980); a kassai Mestský súd (városi bíróság) elnökhelyettese (1982) és elnöke (1990); a szlovák ügyvédi kamara tagja (1991); jogi tanácsadó az Alkotmánybíróságon (1993–1998); igazságügyminiszter-helyettes (1998–2000); az Alkotmánybíróság elnöke (2000–2006); a Velencei Bizottság tagja (2004); 2006. október 7-től a Bíróság főtanácsnoka.

Jean-Claude Bonichot

Született 1955-ben; a Metz Egyetemen szerez jogi diplomát, az Institut d'études politiques de Paris-n szerez diplomát; az École nationale d'administration volt hallgatója; rapporteur (1982–1985); a kormány megbízottja (1985–1987 és 1992–1999); ülnök (1999–2000); majd az Államtanács peres ügyek szekciója hatodik alszekciójának elnöke (2000–2006); jogi referens a Bíróságon (1987–1991); a munkaügyi és szakképzési miniszter kabinetfőnöke, majd államminiszter, közszolgálati és közigazgatási modernizációs miniszter (1991–1992); az Államtanács Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés melletti jogi szolgálatának vezetője (2001–2006); docens a Metz Egyetemen (1988–2000), majd az Université de Paris I Panthéon-Sorbonne-on (2000 óta); több közigazgatási jogi, közösségi jogi és európai emberi jogi kiadvány szerzője; a „Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme” alapítója és szerkesztőbizottságának elnöke, a „Bulletin juridique des collectivités locales” társalapítója és szerkesztőbizottságának tagja, az intézményi és a területrendezési, városi és településjogi kutatócsoportok tudományos tanácsának elnöke; 2006. október 7-től a Bíróság bírója.

Thomas von Danwitz

Született 1962-ben; tanulmányok Bonnban, Genfben és Párizsban; jogi államvizsga és szakvizsga (1986 és 1992); jogi doktorátus (Bonni Egyetem, 1988); nemzetközi közigazgatási diploma (École nationale d'administration, 1990); habilitáció (Bonni Egyetem, 1996); a német közbiz és az európai jog professzora (1996–2003), dékán a Bochumi Ruhr Egyetem jogi karán (2000–2001); a német közbiz és az európai jog professzora (Kölni Egyetem, 2003–2006); a közbiz és közigazgatás-tudományi intézet igazgatója (2006); vendégprofesszor a Fletcher School of Law and Diplomacy-n (2000), a François Rabelais Egyetemen (Tours, 2001–2006) és az Université de Paris I Panthéon-Sorbonne-on (2005–2006); 2006. október 7-től a Bíróság bírója.

Verica Trstenjak

Született 1962-ben; bírói szakvizsga (1987); a Ljubljana Egyetemen szerez jogi doktorátust (1995); jogelméletet, államelméletet és magánjogot oktató egyetemi tanár (1996 óta); kutató; doktori tanulmányokat folytat a Zürichi Egyetemen, a Bécsi Egyetem Összehasonlító Jogi Intézetében, a hamburgi nemzetközi magánjogi Max Planck Intézetben, az Amszterdami Szabadegyetemen; a Bécsi és a németországi Freiburgi Egyetem, valamint a hamburgi Bucerius Law School vendégprofesszora; a Tudományos és Technológiai Minisztérium jogi szolgálatának vezetője (1994–1996), majd államtitkára (1996–2000); a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter (2000); 2003 óta az európai polgári törvénykönyv munkacsoport (Study Group on European Civil Code) tagja; a Humboldt kutatási projekt (Humboldt Stiftung) felelőse; az európai joggal és a magánjoggal kapcsolatos több mint száz jogi cikk és számos könyv szerzője; a Szlovén Jogászok Egyesülete által odaítélt, a „2003-as év jogásza” díj nyertese; több jogi folyóirat kiadótanácsának tagja; a Szlovén Jogászok Egyesületének főtákará, számos jogászegyesület, többek között a Gesellschaft für Rechtsvergleichung tagja; 2004. július 7-től 2006. október 6-ig az Elsőfokú Bíróság bírása; 2006. október 7-től a Bíróság főtanácsnoka.

Alexander Arabadjev

Született 1949-ben; jogi tanulmányok (Ohridi Szent Kelemen Egyetem, Szófia); bíró a blagoevgradi elsőfokú bíróságon (1975–1983); bíró a blagoevgradi területi bíróságon (1983–1986); a Legfelsőbb Bíróság bírása (1986–1991); alkotmánybíró (1991–2000); az Emberi Jogok Európai Bizottságának tagja (1997–1999); az Európa Jövője Konvent tagja (2002–2003); képviselő (2001–2006); megfigyelő az Európai Parlamentben; 2007. január 12-től a Bíróság bírása.

Camelia Toader

Született 1963-ban; jogot végez (1986), a jogtudományok doktora (1997) (Bukaresti Egyetem); fogalmazó a bufteai elsőfokú bíróságon (1986–1988); bíró a bukaresti 5. kerületi elsőfokú bíróságon (1988–1992); a polgári jog és az európai kötelmi jog oktatója (1992–2005), majd egyetemi tanára (2005–2006) a Bukaresti Egyetemen; több alkalommal kutató, illetve doktori tanulmányokat folytat a hamburgi nemzetközi magánjogi Max Planck Intézetben (1992 és 2004 között); az Igazságügyi Minisztériumban az európai integrációs főosztály vezetője (1997–1999); bíró a Semmitőszéken (1999–2006); vendégprofesszor a Bécsi Egyetemen (2000); a közösségi jog oktatója a Nemzeti Bíróképző Intézetben (2003 és 2005–2006); több jogi folyóirat szerkesztőbizottságának tagja; 2007. január 12-től a Bíróság bírása.

Roger Grass

Született 1948-ban; a párizsi Institut d'études politiques et d'études supérieures-ben szerez diplomát közjogból; ügyészhelyettes a versailles-i elsőfokú bíróságon; a Bíróságon vezető tisztviselő; a párizsi fellebbviteli bíróság melletti főügyészség főtitkára; az igazságügy-miniszter (garde des Sceaux) kabinetje, Igazságügyi Minisztérium; a Bíróság elnökének jogi referense; 1994. február 10-től a Bíróság hivatalvezetője.

2. A Bíróság összetételének változásai 2007-ben

A 2007. január 12-i ünnepélyes ülés

A Bolgár Köztársaságnak és a Román Köztársaságnak az Európai Unióhoz történt 2007. január 1-jei csatlakozását követően az Európai Unió tagállamai kormányainak képviselői az Európai Közösségek Bíróságára bírónak nevezték ki Alexander Arabadjievet a 2007. január 12-től 2012. október 6-ig terjedő időszakra és Camelia Toadert a 2007. január 12-től 2009. október 6-ig terjedő időszakra.

3. Protokolláris sorrend

2007. január 1-jétől január 11-ig

V. SKOURIS, a Bíróság elnöke
 P. JANN, az első tanács elnöke
 C. W. A. TIMMERMANS, a második tanács elnöke
 A. ROSAS, a harmadik tanács elnöke
 K. LENAERTS, a negyedik tanács elnöke
 R. SCHINTGEN, az ötödik tanács elnöke
 J. KOKOTT, első főtanácsnok
 P. KÜRIS, a hatodik tanács elnöke
 JUHÁSZ E., a nyolcadik tanács elnöke
 J. KLUČKA, a hetedik tanács elnöke
 D. RUIZ-JARABO COLOMER, főtanácsnok
 A. TIZZANO, bíró
 J. N. CUNHA RODRIGUES, bíró
 R. SILVA de LAPUERTA, bíró
 M. POIARES MADURO, főtanácsnok
 K. SCHIEMANN, bíró
 J. MAKARCZYK, bíró
 G. ARESTIS, bíró
 A. BORG BARTHET, bíró
 M. ILEŠIČ, bíró
 J. MALENOVSKÝ, bíró
 U. LÖHMUS, bíró
 E. LEVITS, bíró
 A. Ó CAOIMH, bíró
 L. BAY LARSEN, bíró
 E. SHARPSTON, főtanácsnok
 P. MENGOZZI, főtanácsnok
 P. LINDH, bíró
 Y. BOT, főtanácsnok
 J. MAZÁK, főtanácsnok
 J.-C. BONICHOT, bíró
 T. von DANWITZ, bíró
 V. TRSTENJAK, főtanácsnok

 R. GRASS, hivatalvezető

2007. január 12-étől február 12-ig

V. SKOURIS, a Bíróság elnöke
 P. JANN, az első tanács elnöke
 C. W. A. TIMMERMANS, a második tanács elnöke
 A. ROSAS, a harmadik tanács elnöke
 K. LENAERTS, a negyedik tanács elnöke
 R. SCHINTGEN, az ötödik tanács elnöke
 J. KOKOTT, első főtanácsnok
 P. KÜRIS, a hatodik tanács elnöke
 JUHÁSZ E., a nyolcadik tanács elnöke
 J. KLUČKA, a hetedik tanács elnöke
 D. RUIZ-JARABO COLOMER, főtanácsnok
 A. TIZZANO, bíró
 J. N. CUNHA RODRIGUES, bíró
 R. SILVA de LAPUERTA, bíró
 M. POIARES MADURO, főtanácsnok
 K. SCHIEMANN, bíró
 J. MAKARCZYK, bíró
 G. ARESTIS, bíró
 A. BORG BARTHET, bíró
 M. ILEŠIČ, bíró
 J. MALENOVSKÝ, bíró
 U. LÖHMUS, bíró
 E. LEVITS, bíró
 A. Ó CAOIMH, bíró
 L. BAY LARSEN, bíró
 E. SHARPSTON, főtanácsnok
 P. MENGOZZI, főtanácsnok
 P. LINDH, bíró
 Y. BOT, főtanácsnok
 J. MAZÁK, főtanácsnok
 J.-C. BONICHOT, bíró
 T. von DANWITZ, bíró
 V. TRSTENJAK, főtanácsnok
 A. ARABADJIEV, bíró
 C. TOADER, bíró

 R. GRASS, hivatalvezető

2007. február 13-tól október 7-ig

V. SKOURIS, a Bíróság elnöke
P. JANN, az első tanács elnöke
C. W. A. TIMMERMANS, a második tanács elnöke
A. ROSAS, a harmadik tanács elnöke
K. LENAERTS, a negyedik tanács elnöke
J. KOKOTT, első főtanácsnok
R. SCHINTGEN, az ötödik tanács elnöke
P. KÜRIS, a hatodik tanács elnöke
JUHÁSZ E., a nyolcadik tanács elnöke
J. KLUČKA, a hetedik tanács elnöke
D. RUIZ-JARABO COLOMER, főtanácsnok
A. TIZZANO, bíró
J. N. CUNHA RODRIGUES, bíró
R. SILVA de LAPUERTA, bíró
M. POIARES MADURO, főtanácsnok
K. SCHIEMANN, bíró
J. MAKARCZYK, bíró
G. ARESTIS, bíró
A. BORG BARTHET, bíró
M. ILEŠIČ, bíró
J. MALENOVSKÝ, bíró
U. LÖHMUS, bíró
E. LEVITS, bíró
A. Ó CAOIMH, bíró
L. BAY LARSEN, bíró
E. SHARPSTON, főtanácsnok
P. MENGGOZZI, főtanácsnok
P. LINDH, bíró
Y. BOT, főtanácsnok
J. MAZÁK, főtanácsnok
J.-C. BONICHOT, bíró
T. von DANWITZ, bíró
V. TRSTENJAK, főtanácsnok
A. ARABADJIEV, bíró
C. TOADER, bíró

R. GRASS, hivatalvezető

2007. október 8-tól december 31-ig

V. SKOURIS, a Bíróság elnöke
P. JANN, az első tanács elnöke
C. W. A. TIMMERMANS, a második tanács elnöke
A. ROSAS, a harmadik tanács elnöke
K. LENAERTS, a negyedik tanács elnöke
M. POIARES MADURO, első főtanácsnok
A. TIZZANO, az ötödik tanács elnöke
G. ARESTIS, a nyolcadik tanács elnöke
U. LÖHMUS, a hetedik tanács elnöke
L. BAY LARSEN, a hatodik tanács elnöke
D. RUIZ-JARABO COLOMER, főtanácsnok
R. SCHINTGEN, bíró
J. N. CUNHA RODRIGUES, bíró
R. SILVA de LAPUERTA, bíró
J. KOKOTT, főtanácsnok
K. SCHIEMANN, bíró
J. MAKARCZYK, bíró
P. KÜRIS, bíró
JUHÁSZ E., bíró
A. BORG BARTHET, bíró
M. ILEŠIČ, bíró
J. MALENOVSKÝ, bíró
J. KLUČKA, bíró
E. LEVITS, bíró
A. Ó CAOIMH, bíró
E. SHARPSTON, főtanácsnok
P. MENGGOZZI, főtanácsnok
P. LINDH, bíró
Y. BOT, főtanácsnok
J. MAZÁK, főtanácsnok
J.-C. BONICHOT, bíró
T. von DANWITZ, bíró
V. TRSTENJAK, főtanácsnok
A. ARABADJIEV, bíró
C. TOADER, bíró

R. GRASS, hivatalvezető

4. A Bíróság korábbi tagjai

Massimo Pilotti, bíró (1952–1958), elnök (1952–1958)
Petrus Josephus Servatius Serrarens, bíró (1952–1958)
Otto Riese, bíró (1952–1963)
Louis Delvaux, bíró (1952–1967)
Jacques Rueff, bíró (1952–1959 és 1960–1962)
Charles Léon Hammes, bíró (1952–1967), elnök (1964–1967)
Adrianus Van Kleffens, bíró (1952–1958)
Maurice Lagrange, főtanácsnok (1952–1964)
Karl Roemer, főtanácsnok (1953–1973)
Rino Rossi, bíró (1958–1964)
Andreas Matthias Donner, bíró (1958–1979), elnök (1958–1964)
Nicola Catalano, bíró (1958–1962)
Alberto Trabucchi, bíró (1962–1972), majd főtanácsnok (1973–1976)
Robert Lecourt, bíró (1962–1976), elnök (1967–1976)
Walter Strauss, bíró (1963–1970)
Riccardo Monaco, bíró (1964–1976)
Joseph Gand, főtanácsnok (1964–1970)
Josse J. Mertens de Wilmars, bíró (1967–1984), elnök (1980–1984)
Pierre Pescatore, bíró (1967–1985)
Hans Kutscher, bíró (1970–1980), elnök (1976–1980)
Alain Louis Dutheillet de Lamothe, főtanácsnok (1970–1972)
Henri Mayras, főtanácsnok (1972–1981)
Cearbhall O'Dalaigh, bíró (1973–1974)
Max Sørensen, bíró (1973–1979)
Alexander J. Mackenzie Stuart, bíró (1973–1988), elnök (1984–1988)
Jean-Pierre Warner, főtanácsnok (1973–1981)
Gerhard Reischl, főtanácsnok (1973–1981)
Aindrias O'Keeffe, bíró (1975–1985)
Francesco Capotorti, bíró (1976), majd főtanácsnok (1976–1982)
Giacinto Bosco, bíró (1976–1988)
Adolphe Touffait, bíró (1976–1982)
Thymen Koopmans, bíró (1979–1990)
Ole Due, bíró (1979–1994), elnök (1988–1994)
Ulrich Everling, bíró (1980–1988)
Alexandros Chloros, bíró (1981–1982)
Sir Gordon Slynn, főtanácsnok (1981–1988), majd bíró (1988–1992)
Simone Rozès, főtanácsnok (1981–1984)
Pieter VerLoren van Themaat, főtanácsnok (1981–1986)
Fernand Grévisse, bíró (1981–1982 és 1988–1994)
Kai Bahlmann, bíró (1982–1988)
G. Federico Mancini, főtanácsnok (1982–1988), majd bíró (1988–1999)
Yves Galmot, bíró (1982–1988)
Constantinos Kakouris, bíró (1983–1997)
Carl Otto Lenz, főtanácsnok (1984–1997)

Marco Darmon, főtanácsnok (1984–1994)
René Joliet, bíró (1984–1995)
Thomas Francis O’Higgins, bíró (1985–1991)
Fernand Schockweiler, bíró (1985–1996)
Jean Mischo, főtanácsnok (1986–1991 és 1997–2003)
José Carlos De Carvalho Moithinho de Almeida, bíró (1986–2000)
José Luis Da Cruz Vilaça, főtanácsnok (1986–1988)
Gil Carlos Rodríguez Iglesias, bíró (1986–2003), elnök (1994–2003)
Manuel Díez de Velasco, bíró (1988–1994)
Manfred Zuleeg, bíró (1988–1994)
Walter Van Gerven, főtanácsnok (1988–1994)
Francis Geoffrey Jacobs, főtanácsnok (1988–2006)
Giuseppe Tesaro, főtanácsnok (1988–1998)
Paul Joan George Kapteyn, bíró (1990–2000)
Claus Christian Gulmann, főtanácsnok (1991–1994), majd bíró (1994–2006)
John L. Murray, bíró (1991–1999)
David Alexander Ogilvy Edward, bíró (1992–2004)
Antonio Mario La Pergola, bíró (1994 és 1999–2006), főtanácsnok (1995–1999)
Georges Cosmas, főtanácsnok (1994–2000)
Jean-Pierre Puissochet, bíró (1994–2006)
Philippe Léger, főtanácsnok (1994–2006)
Günter Hirsch, bíró (1994–2000)
Michael Bendik Elmer, főtanácsnok (1994–1997)
Hans Ragnemalm, bíró (1995–2000)
Leif Sevón, bíró (1995–2002)
Nial Fennelly, főtanácsnok (1995–2000)
Melchior Wathelet, bíró (1995–2003)
Krateros Ioannou, bíró (1997–1999)
Siegbert Alber, főtanácsnok (1997–2003)
Antonio Saggio, főtanácsnok (1998–2000)
Fidelma O’Kelly Macken, bíró (1999–2004)
Ninon Colneric, bíró (2000–2006)
Stig von Bahr, bíró (2000–2006)
Leendert A. Geelhoed, főtanácsnok (2000–2006)
Christine Stix-Hackl, főtanácsnok (2000–2006)

– Elnökök

Massimo Pilotti (1952–1958)
Andreas Matthias Donner (1958–1964)
Charles Léon Hammes (1964–1967)
Robert Lecourt (1967–1976)
Hans Kutscher (1976–1980)
Josse J. Mertens de Wilmars (1980–1984)
Alexander John Mackenzie Stuart (1984–1988)
Ole Due (1988–1994)
Gil Carlos Rodríguez Iglesias (1994–2003)

– Hivatalvezetők

Albert Van Houtte (1953–1982)

Paul Heim (1982–1988)

Jean-Guy Giraud (1988–1994)

C – A Bíróság igazságügyi statisztikái

A Bíróság tevékenysége általában

1. Érkezett, befejezett és folyamatban maradt ügyek (2000–2007)

Érkezett ügyek

2. Az eljárások jellege (2000–2007)
3. Közvetlen keresetek – A kereset jellege (2007)
4. A kereset tárgya (2007)
5. Tagállami kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetek (2000–2007)

Befejezett ügyek

6. Az eljárások jellege (2000–2007)
7. Ítéletek, végzések, vélemények (2007)
8. Ítélező testület (2000–2007)
9. A kereset tárgya (2000–2007)
10. A kereset tárgya (2007)
11. Tagállami kötelezettségszegés megállapítása tárgyában hozott ítéletek: a határozat tartalma (2007)
12. Az eljárások időtartama (2000–2007)

December 31-én folyamatban maradt ügyek

13. Az eljárások jellege (2000–2007)
14. Ítélező testület (2007)

Egyéb

15. Gyorsított eljárások (2000–2007)
16. Ideiglenes intézkedés iránti eljárások (2007)

Az igazságszolgáltatási tevékenység általános alakulása (1952–2007)

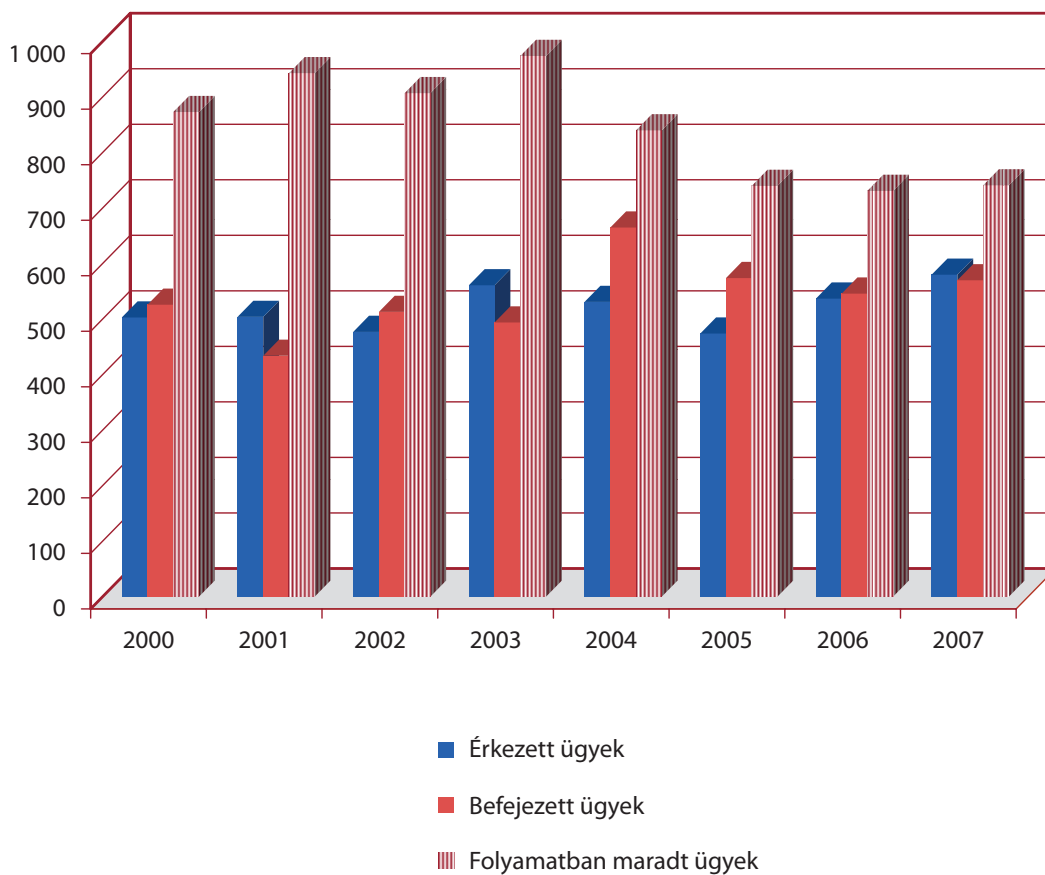
17. Érkezett ügyek és ítéletek
18. Érkezett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (tagállamonként és évenként)
19. Érkezett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (tagállamonként és bíróságonként)
20. Érkezett tagállami kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetek

A Bíróság tevékenysége általában

1. Érkezett, befejezett és folyamatban maradt ügyek (2000–2007)¹

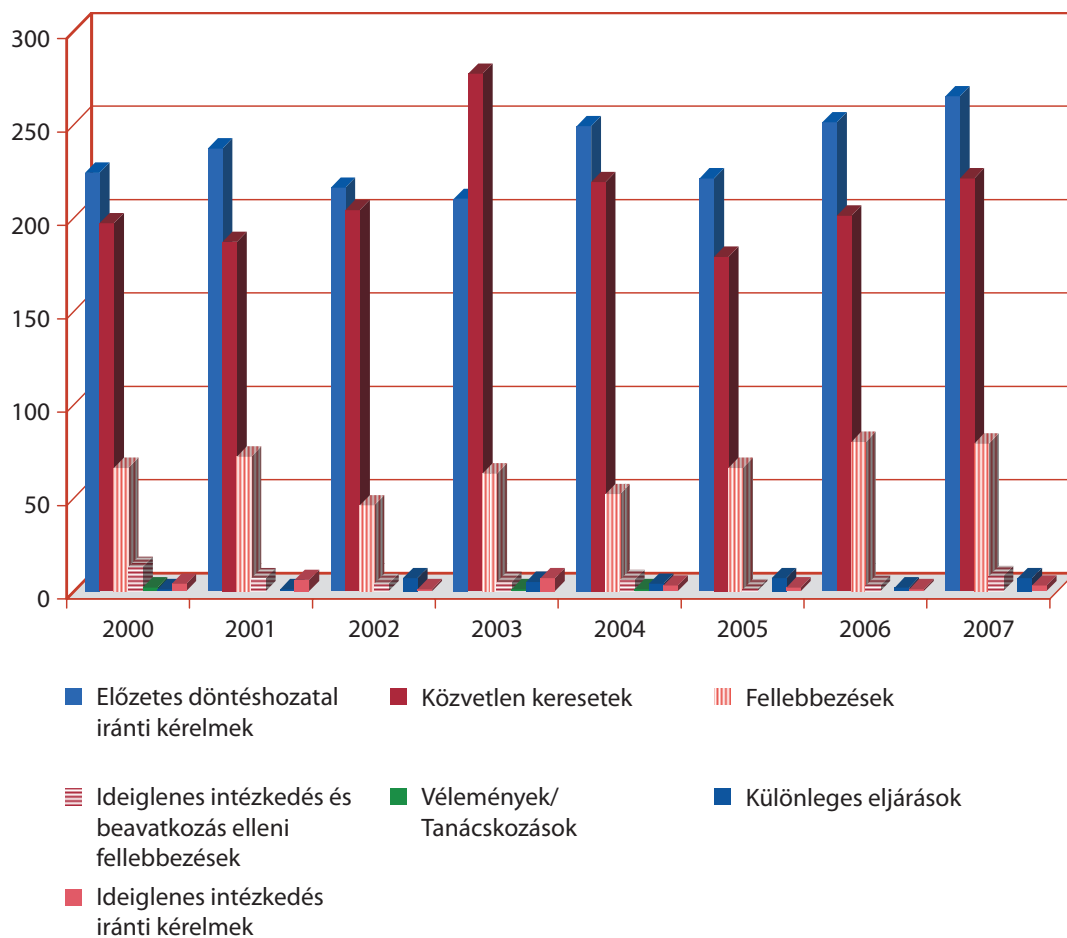

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Érkezett ügyek	503	504	477	561	531	474	537	580
Befejezett ügyek	526	434	513	494	665	574	546	570
Folyamatban maradt ügyek	873	943	907	974	840	740	731	741

¹ A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

Érkezett ügyek

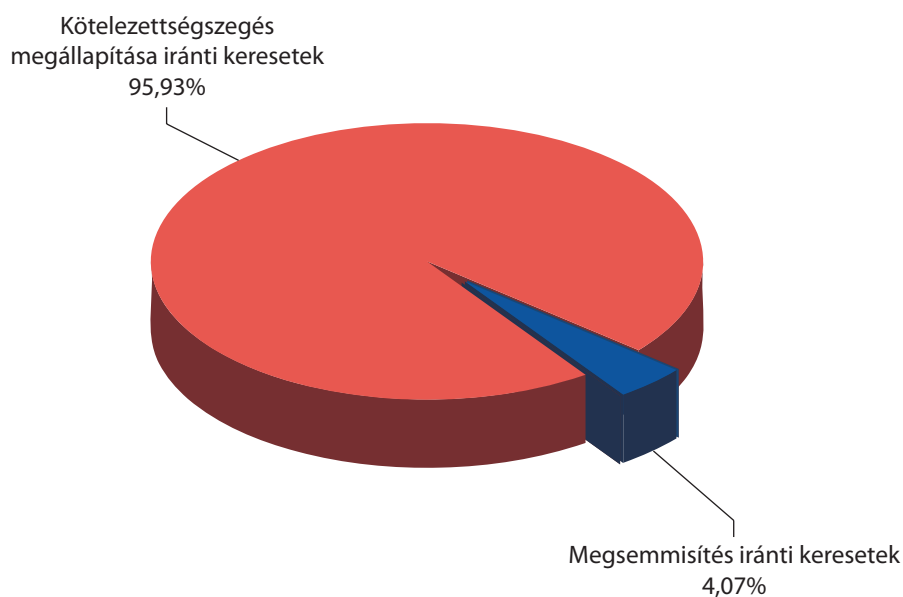
2. Az eljárások jellege (2000–2007)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek	224	237	216	210	249	221	251	265
Közvetlen keresetek	197	187	204	277	219	179	201	221
Fellebbezések	66	72	46	63	52	66	80	79
Ideiglenes intézkedés és beavatkozás elleni fellebbezések	13	7	4	5	6	1	3	8
Vélemények/Tanácskozások	2			1	1			
Különleges eljárások	1	1	7	5	4	7	2	7
Összesen	503	504	477	561	531	474	537	580
Ideiglenes intézkedés iránti kérelmek	4	6	1	7	3	2	1	3

¹ A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

3. Érkezett ügyek – Közvetlen keresetek – A kereset jellege (2007)¹

Megsemmisítés iránti keresetek	9
Intézményi mulasztás megállapítása iránti keresetek	
Kártérítési keresetek	
Kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetek	212
Összesen	221

¹ A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

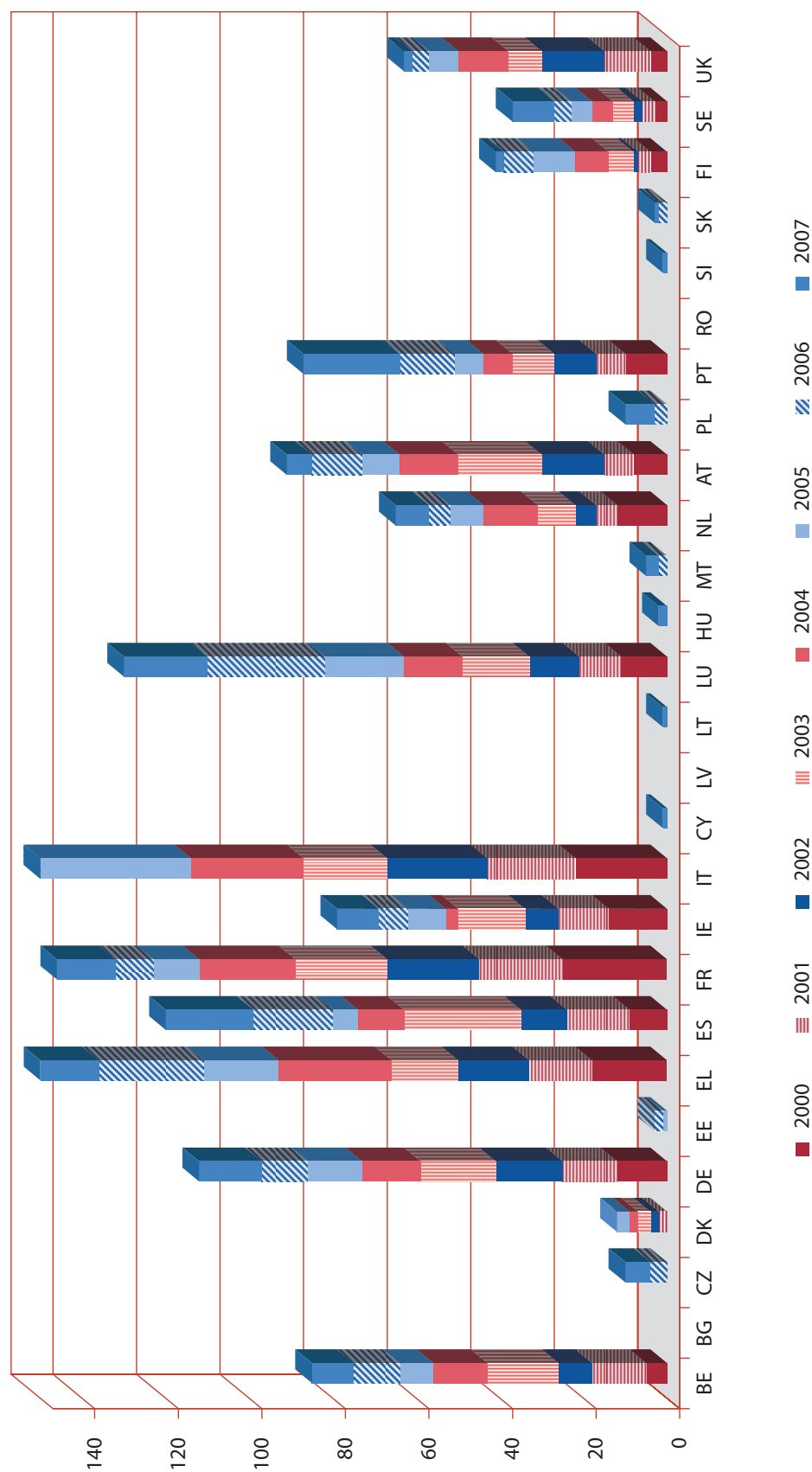
4. Érkezett ügyek¹ – A kereset tárgya (2007)²

	Közvetlen keresetek	Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek	Fellebbezések	Ideiglenes intézkedés és beavatkozás elleni fellebbezések	Összesen	Különleges eljárások
Adózás	6	42			48	
Állami támogatások	3	4	10	1	18	
Áruk szabad mozgása	8	6	1		15	
Brüsszeli egyezmény		3			3	
Energia	1	1			2	
Európai polgárság		2			2	
Gazdaság- és monetáris politika			1		1	
Halászati politika	4	1			5	
Igazságügy és belügy		1			1	
Intézményi jog	8	1	8	5	22	
Iparpolitika	19	6			25	
Jogszabályok közelítése	35	25			60	
Kiváltságok és mentességek		2			2	
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem	38	15	5	2	60	
Közös vámtarifa		7	1		8	
Közösségek saját forrásai	2				2	
Közösségi jogi elvek	1	2			3	
Külkapcsolatok	4	4	2		10	
Kutatás, tájékoztatás, oktatás, statisztika	1				1	
Letelepedés szabadsága	10	14			24	
Mezőgazdaság	6	26			32	
Migráns munkavállalók szociális biztonsága		2			2	
Regionális politika			3		3	
Szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége	22	8			30	
Szállítás	10	5			15	
Szellemi tulajdon	11	3	14		28	
Személyek szabad mozgása	11	17			28	
Szociálpolitika	10	32			42	
Szolgáltatásnyújtás szabadsága	2	3	1		6	
Tisztviselők személyzeti szabályzata			1		1	
Tőke szabad mozgása	1	6			7	
Vállalkozások joga	5	8	1		14	
Vámunió		8	2		10	
Versenyjog	3	8	20		31	
EK-Szerződés	221	262	70	8	561	
EU-Szerződés						
ESZAK-Szerződés		1			1	
EAK-Szerződés	1		1		2	
Eljárás						7
Tisztviselők személyzeti szabályzata			9		9	
Egyéb			9		9	7
ÖSSZESEN	222	263	80	8	573	7

¹ Az ideiglenes intézkedés iránti kérelmeket nem vették figyelembe.

² A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

5. Érkezett ügyek – Tagállami kötelezettségesség megállapítása iránti keresetek (2000–2007)¹

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Összesen
2000	5				12		18	9	25	14	22				11			12	8		10				4	3	4	157
2001	13			2	13		15	15	20	12	21				10			5	7		7				3	3	11	157
2002	8			2	16		17	11	22	8	24				12			5	15		10				1	2	15	168
2003	17			3	18		16	28	22	16	20				16			9	20		10				6	5	8	214
2004	13			2	14		27	11	23	3	27				14			13	14		7				8	5	12	193 ²
2005	8			3	13	1	18	6	11	9	36				19			8	9		7				10	5	7	170
2006	11		4		11	2	25	19	9	7	25				28		2	5	12	3	13			2	7	4	4	193
2007	10		6		15		26	21	14	10	23	1		1	20	2	3	8	6	7	23		1	1	2	10	2	212

¹ A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

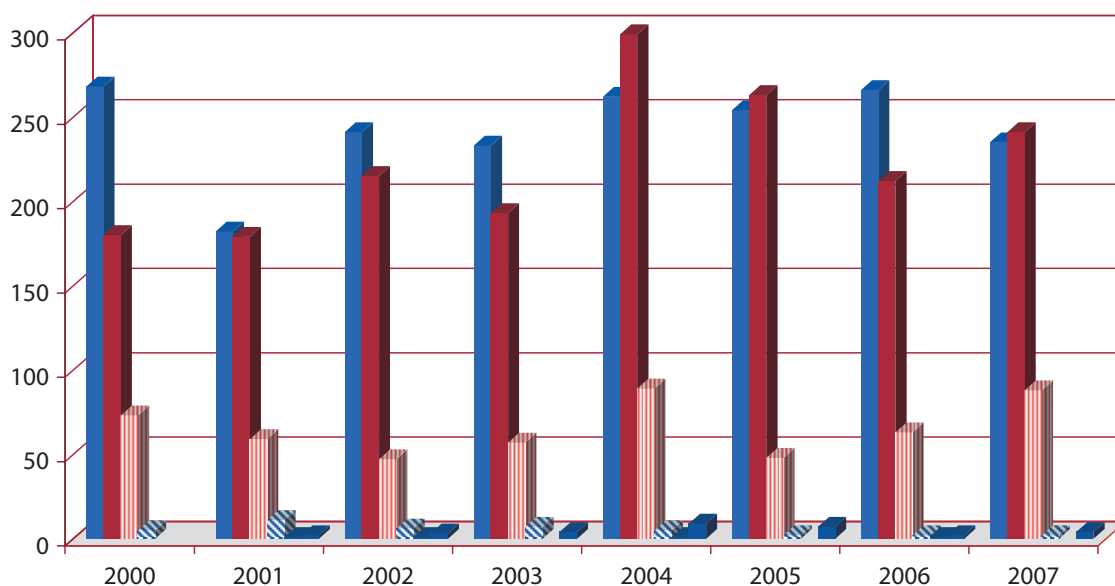
Az EK-Szerződés 93., 169., 170., 171. és 225. cikke (jelenleg EK 88., EK 226., EK 227., EK 228. és EK 298. cikk), EAK 141., EAK 142. és EAK 143. cikk, valamint ESZAK 88. cikk.

² Ebből egy keresetet az EK-Szerződés 170. cikke (jelenleg EK 227. cikk) alapján terjesztettek elő.

Befejezett ügyek

6. Az eljárások jellege (2000–2007)^{1 2}

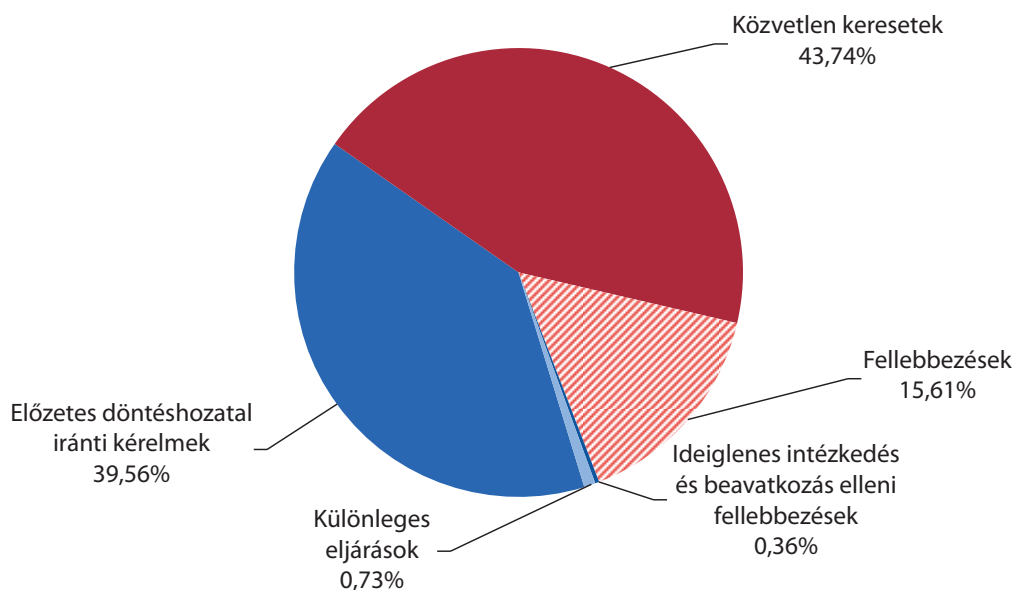
■ Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek   ■ Közvetlen keresetek   ■ Fellebbezések
■ Ideiglenes intézkedés és beavatkozás elleni fellebbezések   ■ Vélemények/Tanácskozások   ■ Különleges eljárások

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek	268	182	241	233	262	254	266	235
Közvetlen keresetek	180	179	215	193	299	263	212	241
Fellebbezések	73	59	47	57	89	48	63	88
Ideiglenes intézkedés és beavatkozás elleni fellebbezések	5	11	6	7	5	2	2	2
Vélemények/Tanácskozások		1	1		1		1	
Különleges eljárások		2	3	4	9	7	2	4
Összesen	526	434	513	494	665	574	546	570

¹ A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

² „Különleges eljárásnak” minősül a költségek megállapítása (eljárási szabályzat 74. cikk); a költségmentesség (eljárási szabályzat 76. cikk); az ítélet elleni ellentmondás (eljárási szabályzat 94. cikk); a harmadik személy jogorvoslata (eljárási szabályzat 97. cikk); az ítélet értelmezése (eljárási szabályzat 102. cikk); a perújítás (eljárási szabályzat 98. cikk); az ítélet kijavítása (eljárási szabályzat 66. cikk); a végrehajtás foganatosítása iránti eljárás (az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv); a mentelmi ügyek (az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv).

7. Befejezett ügyek – Ítéletek, végzések, vélemények (2007)¹

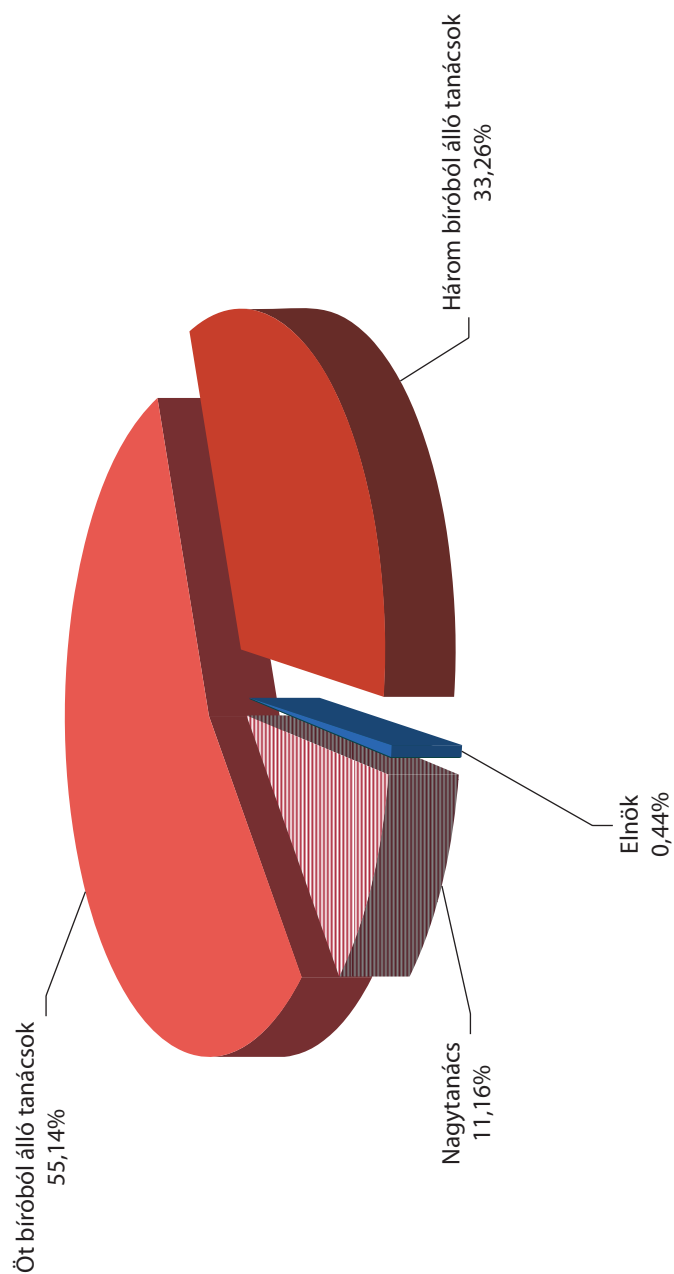
¹ A számok (nettó számok) az összes ügy számát jelölik, figyelembe véve az összefüggés miatti egyesítéseket is (egyesített ügyek = egy ügy).

² Eljárást befejező, ügydöntő végzések (elfogadhatatlanság, nyilvánvaló elfogadhatatlanság...).

³ Az EK-Szerződés 185. vagy 186. cikke (jelenleg EK 242. és EK 243. cikk), az EK-Szerződés 187. cikke (jelenleg EK 244. cikk), továbbá az EAK- vagy ESZAK-Szerződés megfelelő rendelkezései szerint előterjesztett kérelmek alapján, illetve az ideiglenes intézkedés vagy beavatkozás elleni fellebbezés alapján indult eljárásban hozott végzések.

⁴ Az eljárást törléssel, a kereset okafogyottá válásának megállapításával vagy az Elsőfokú Bírósághoz történő visszautalással befejező végzések.

8. Befejezett ügyek – Ítélező testület (2000–2007)¹

9. Befejezett ügyek – A kereset tárgya (2000–2007)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Adózás		37	22	26	28	34	55	44
Állami támogatások	17	9	15	21	21	23	23	9
Áruk szabad mozgása	5	8	7	19	17	11	8	14
Brüsszeli egyezmény		1	7	4	7	8	4	2
Energia			1		1	3	6	4
Európai polgárság	1	2		1	1	2	4	2
Gazdaság- és monetáris politika					2			1
Halászati politika		4	10	2	6	11	7	6
Igazságügy és belügy				3			2	
Intézményi jog	19	8	2	12	13	16	15	6
Iparpolitika		3	4	4	11	11		11
Jogszabályok közelítése		15	23	34	33	41	19	22
Kereskedelempolitika	15	7	1	4		4	1	1
Kiváltságok és mentességek				1		1	1	1
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem	4	30	38	48	67	44	40	50
Közös kül- és biztonságpolitika								4
Közös vámtarifa		7	7		4	7	7	10
Közösségek saját forrásai		1	1	1		2	6	3
Közösségi jogi elvek		1	4	8	4	2	1	4
Külkapcsolatok	4	9	7	8	9	8	11	9
Kutatás, tájékoztatás, oktatás, statisztika	1							
Letelepedés szabadsága		5	8	13	14	5	21	19
Mezőgazdaság	14	35	36	37	60	63	30	23
Migráns munkavállalók szociális biztonsága		11	12	5	6	10	7	7
Regionális politika	4	1	1			5		7
Szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége					2	5	9	17
Szállítás	2	11	25	6	11	16	9	6
Szellemi tulajdon	7	1	1	4	20	5	19	21
Személyek szabad mozgása	4	6	10	11	17	17	20	19
Szociálpolitika	17	29	13	20	44	29	29	26
Szolgáltatásnyújtás szabadsága	1	13	13	15	23	11	17	23
Tengerentúli országok és területek társulása	1				1	2		
Tőke szabad mozgása		2	24	3	4	5	4	13
Új államok csatlakozása			1	2	2	1		1
Választottbírósági kikötés	1							
Vállalkozások joga	4	8	6	17	16	24	10	16
Vámunió		3	3	8	12	9	9	12
Versenyjog	20	16	13	13	29	17	30	17
EK-Szerződés	141	283	315	350	485	452	424	430
EU-Szerződés						3	3	4
ESZAK-Szerződés	3	4	4	15	1	3		1
EAK-Szerződés			3	2	2	1	4	1
Kiváltságok és mentességek		1		1	1			
Eljárás		1	2	3	8	1	2	3
Tisztviselők személyzeti szabályzata	97	16	11	7	12	6	9	17
Egyéb	97	18	13	11	21	7	11	20
ÖSSZESEN	241	305	335	378	509	466	442	456

¹ A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

10. Befejezett ügyek – A kereset tárgya (2007)¹

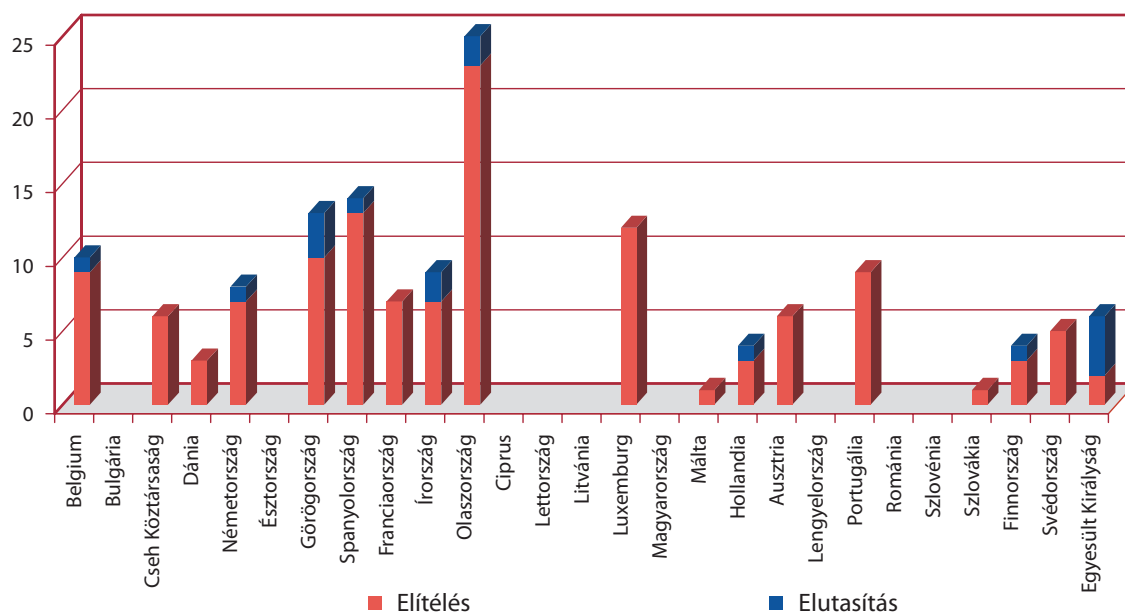
	Ítéletek/ Vélemények	Végzések ²	Összesen
Adózás	42	2	44
Állami támogatások	7	2	9
Áruk szabad mozgása	13	1	14
Brüsszeli egyezmény	2		2
Energia	4		4
Európai polgárság	2		2
Gazdaság- és monetáris politika	1		1
Halászati politika	6		6
Intézményi jog	3	3	6
Iparpolitika	11		11
Jogszabályok közelítése	21	1	22
Kereskedelempolitika	1		1
Kiváltságok és mentességek	1		1
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem	47	3	50
Közös kül- és biztonságpolitika	4		4
Közös vámtarifa	9	1	10
Közösségek saját forrásai	1	2	3
Közösségi jogi elvek	3	1	4
Külkapcsolatok	8	1	9
Letelepedés szabadsága	17	2	19
Mezőgazdaság	22	1	23
Migráns munkavállalók szociális biztonsága	5	2	7
Regionális politika	6	1	7
Szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége	17		17
Szállítás	6		6
Szellemi tulajdon	13	8	21
Személyek szabad mozgása	15	4	19
Szociálpolitika	25	1	26
Szolgáltatásnyújtás szabadsága	21	2	23
Tőke szabad mozgása	10	3	13
Új államok csatlakozása	1		1
Vállalkozások joga	13	3	16
Vámunió	10	2	12
Versenyjog	13	4	17
EK-Szerződés	380	50	430
EU-Szerződés	4		4
ESZAK-Szerződés	1		1
EAK-Szerződés	1		1
Eljárás	1	2	3
Tisztviselők személyzeti szabályzata	10	7	17
Egyéb	11	9	20
ÖSSZESEN	397	59	456

¹ A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

² Eljárást befejező, ügydöntő jellegűek (az eljárást törléssel, a kereset okafogyottá válásának megállapításával vagy az Elsőfokú Bírósághoz történő visszautalással befejező végzésektől eltérő határozatok).

11. Befejezett ügyek – Tagállami kötelezettségsszegés megállapítása tárgyában hozott ítéletek: a határozat tartalma (2007)¹

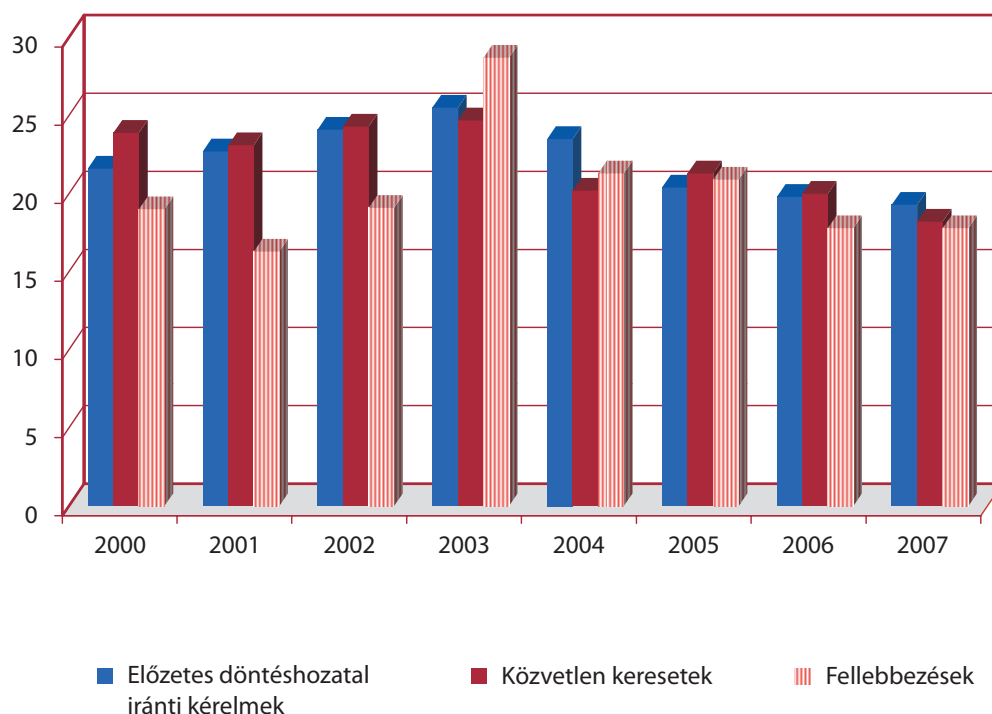

	Elítélés	Elutasítás	Összesen
Belgium	9	1	10
Bulgária			
Cseh Köztársaság	6		6
Dánia	3		3
Németország	7	1	8
Észtország			
Görögország	10	3	13
Spanyolország	13	1	14
Franciaország	7		7
Írország	7	2	9
Olaszország	23	2	25
Ciprus			
Lettország			
Litvánia			
Luxemburg	12		12
Magyarország			
Málta	1		1
Hollandia	3	1	4
Ausztria	6		6
Lengyelország			
Portugália	9		9
Románia			
Szlovénia			
Szlovákia	1		1
Finnország	3	1	4
Svédország	5		5
Egyesült Királyság	2	4	6
Összesen	127	16	143

¹ A számok (nettó számok) az összes ügy számát jelölik, figyelembe véve az összefüggés miatti egyesítéseket is (egyesített ügyek = egy ügy).

12. Befejezett ügyek – Az eljárások időtartama (2000–2007)¹

(ítéletek és ügydöntő végzések)²

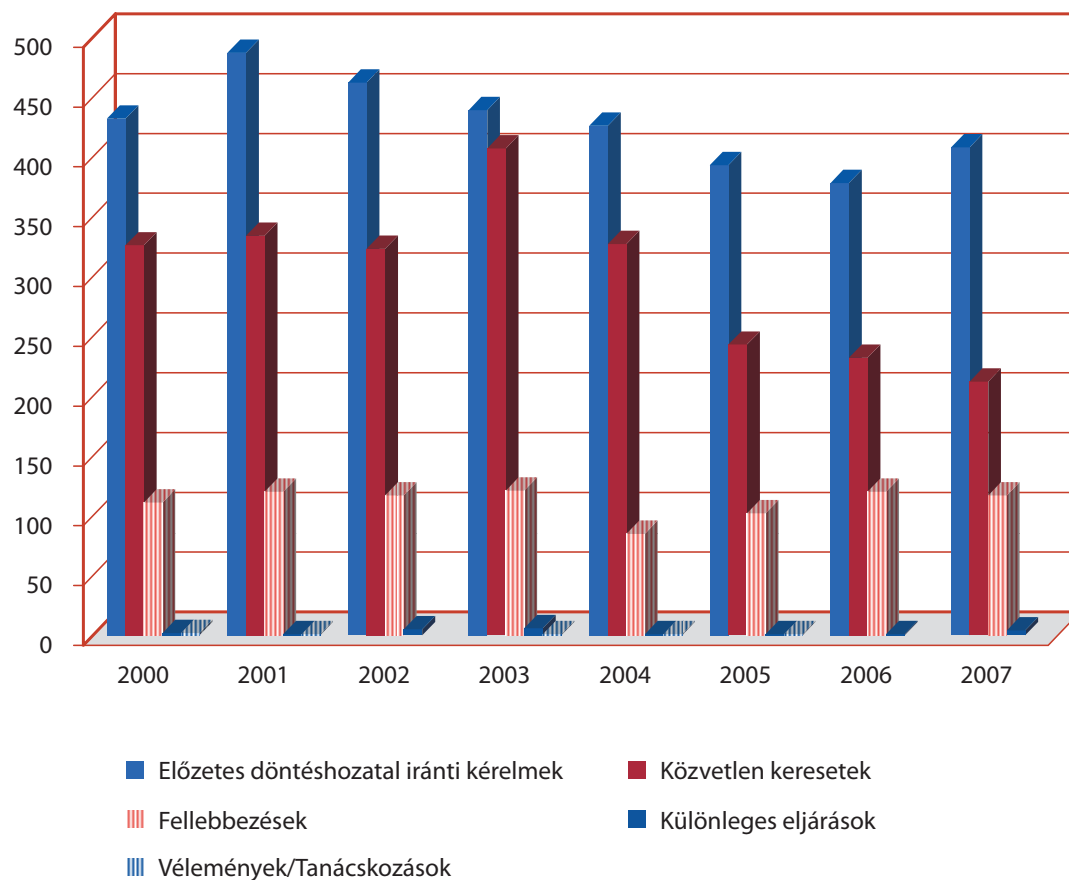

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek	21,6	22,7	24,1	25,5	23,5	20,4	19,8	19,3
Közvetlen keresetek	23,9	23,1	24,3	24,7	20,2	21,3	20	18,2
Fellebbezések	19	16,3	19,1	28,7	21,3	20,9	17,8	17,8

¹ Az eljárások időtartamára vonatkozó számításnál nem vették figyelembe azokat az ügyeket, amelyek során közbeni ítéletet hoztak, vagy bizonyításfelvétel volt; a véleményeket és a tanácskozásokat; a különleges eljárásokat (a költségek megállapítása, költségmentesség, ítélet elleni ellentmondás, harmadik személy jogorvoslata, ítélet értelmezése, perújítás, ítélet kijavítása, végrehajtás foganatosítása iránti eljárás, mentelmi ügyek); a törlési, a kereset okafogyottá válásának megállapításával az eljárást befejező vagy az Elsőfokú Bírósághoz visszautaló végzésekkel befejeződő ügyeket; az ideiglenes intézkedés iránti eljárásokat, valamint az ideiglenes intézkedés és beavatkozás elleni fellebbezéseket.

Az időtartamot hónapokban és hónaptizedekben fejezik ki.

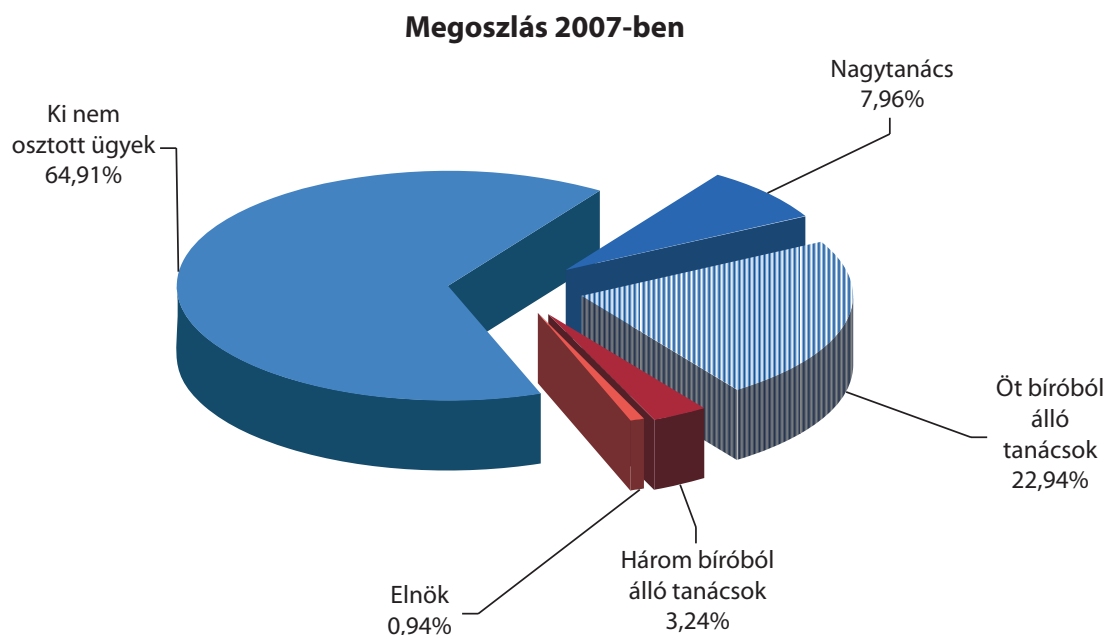
² Az eljárást törléssel, a kereset okafogyottá válásának megállapításával vagy az Elsőfokú Bírósághoz történő visszautalással befejező végzésektől eltérő határozatokról van szó.

December 31-én folyamatban maradt ügyek**13. Az eljárások jellege (2000–2007)¹**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek	432	487	462	439	426	393	378	408
Közvetlen keresetek	326	334	323	407	327	243	232	212
Fellebbezések	111	120	117	121	85	102	120	117
Különleges eljárások	2	1	5	6	1	1	1	4
Vélemények/Tanácskozások	2	1		1	1	1		
Összesen	873	943	907	974	840	740	731	741

¹ A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

14. December 31-én folyamatban maradt ügyek – Ítélező testület (2007)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ki nem osztott ügyek	634	602	546	690	547	437	490	481
Teljes ülés	34	31	47	21	2	2		
Nagytanács (petit plenum) ²	26	66	36	1				
Nagytanács				24	56	60	44	59
Öt bíróból álló tanácsok	129	199	234	195	177	212	171	170
Három bíróból álló tanácsok	42	42	42	42	57	29	26	24
Elnök	8	3	2	1	1			7
Összesen	873	943	907	974	840	740	731	741

¹ A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

² Ítélező testület a Nizzai Szerződés hatálybalépése előtt.

15. Egyéb – Gyorsított eljárások (2000–2007)¹

	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		Összesen
	Elfogadott	Eljárás lefolytatása nélkül	Elfogadott	Eljárás lefolytatása nélkül	Elfogadott	Eljárás lefolytatása nélkül	Elfogadott	Eljárás lefolytatása nélkül	Elfogadott	Eljárás lefolytatása nélkül	Elfogadott	Eljárás lefolytatása nélkül	Elfogadott	Eljárás lefolytatása nélkül	Elfogadott	Eljárás lefolytatása nélkül	
Közvetlen keresetek					1		3	1	2						1		8
Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek		1	1	5	1		3		10		5		5		6		37
Fellebbezések				2			1	1							1		5
Vélemények									1								1
Összesen		1	1	7	2	1	7	1	13		5		5		8		51

¹ Az ügyek Bíróság előtti gyorsított eljárásban való elbírálása a 2000. július 1-jén hatályba lépett eljárási szabályzat 62a., 104a. és 118. cikke alapján lehetséges.

16. Egyéb – Ideiglenes intézkedés iránti eljárások (2007)¹

	Érkezett ideiglenes intézkedés iránti kérelmek	Ideiglenes intézkedések és beavatkozás elleni fellebbezések száma	A határozat tartalma		
			Elutasítás	Helyt adás	Törlés vagy a kérelem okafogyottá válása
Állami támogatások		1	1		
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem	2	1	1		2
Összesen EK-Szerződés	2	2	2		2
Egyéb					
ÖSSZESEN	2	2	2		2

¹ A számok (nettó számok) az összes ügy számát jelölik, figyelembe véve az összefüggés miatti egyesítéseket is (egyesített ügyek = egy ügy).

Az igazságszolgáltatási tevékenység általános alakulása (1952–2007)**17. Érkezett ügyek és ítéletek**

Évek	Érkezett ügyek ¹						Ítéletek ²
	Közvetlen keresetek ³	Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek	Fellebbezések	Ideiglenes intézkedés és beavatkozás elleni fellebbezések	Összesen	Ideiglenes intézkedés iránti kérelmek	
1953	4				4		
1954	10				10		2
1955	9				9	2	4
1956	11				11	2	6
1957	19				19	2	4
1958	43				43		10
1959	47				47	5	13
1960	23				23	2	18
1961	25	1			26	1	11
1962	30	5			35	2	20
1963	99	6			105	7	17
1964	49	6			55	4	31
1965	55	7			62	4	52
1966	30	1			31	2	24
1967	14	23			37		24
1968	24	9			33	1	27
1969	60	17			77	2	30
1970	47	32			79		64
1971	59	37			96	1	60
1972	42	40			82	2	61
1973	131	61			192	6	80
1974	63	39			102	8	63
1975	62	69			131	5	78
1976	52	75			127	6	88
1977	74	84			158	6	100
1978	147	123			270	7	97
1979	1 218	106			1 324	6	138
1980	180	99			279	14	132
1981	214	108			322	17	128
1982	217	129			346	16	185
1983	199	98			297	11	151

>>>

Évek	Érkezett ügyek ¹						Ítéletek ²
	Közvetlen keresetek ³	Előzetes döntéshozatal iránti kérelmek	Fellebbezések	Ideiglenes intézkedés és beavatkozás elleni fellebbezések	Összesen	Ideiglenes intézkedés iránti kérelmek	
1984	183	129			312	17	165
1985	294	139			433	23	211
1986	238	91			329	23	174
1987	251	144			395	21	208
1988	193	179			372	17	238
1989	244	139			383	19	188
1990 ⁴	221	141	15	1	378	12	193
1991	142	186	13	1	342	9	204
1992	253	162	24	1	440	5	210
1993	265	204	17		486	13	203
1994	128	203	12	1	344	4	188
1995	109	251	46	2	408	3	172
1996	132	256	25	3	416	4	193
1997	169	239	30	5	443	1	242
1998	147	264	66	4	481	2	254
1999	214	255	68	4	541	4	235
2000	199	224	66	13	502	4	273
2001	187	237	72	7	503	6	244
2002	204	216	46	4	470	1	269
2003	278	210	63	5	556	7	308
2004	220	249	52	6	527	3	375
2005	179	221	66	1	467	2	362
2006	201	251	80	3	535	1	351
2007	221	265	79	8	573	3	379
Összesen	8 129	6 030	840	69	15 068	345	7 557

¹ Összesítő számok, a különleges eljárások nélkül.

² Nettó számok.

³ A véleményeket beleértve.

⁴ A tisztviselők által benyújtott keresetekkel 1990 óta az Elsőfokú Bíróság foglalkozik.

18. Az igazságszolgáltatási tevékenység általános alakulása (1952–2007) –

Érkezett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (tagállamonként és évenként)¹

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Benelux ²	Összesen
1961																		1											1
1962																		5											5
1963															1			5											6
1964											2							4											6
1965					4			2										1											7
1966																		1											1
1967	5				11			3							1			3											23
1968	1				4			1	1									2											9
1969	4				11			1	1						1														17
1970	4				21			2	2		2							3											32
1971	1				18			6	5		5				1			6											37
1972	5				20			1	4		4							10											40
1973	8				37			4	5		5				1			6											61
1974	5				15			6	5		5							7								1			39
1975	7			1	26			15	14		14				1			4								1			69
1976	11				28			8	12		12							14								1			75
1977	16			1	30			14	2	7	7							9								5			84
1978	7			3	46			12	1	11	11							38								5			123
1979	13			1	33			18	2	19	19				1			11								8			106
1980	14			2	24			14	3	19	19							17								6			99
1981	12			1	41			17		11	11				4			17								5			108
1982	10			1	36			39		18	18							21								4			129
1983	9			4	36			15	2	7	7							19								6			98

>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Benelux ²	Összesen
1984	13			2	38				34	1	10							22									9		129
1985	13				40				45	2	11				6			14									8		139
1986	13			4	18		2	1	19	4	5				1			16									8		91
1987	15			5	32		17	1	36	2	5				3			19									9		144
1988	30			4	34			1	38		28				2			26									16		179
1989	13			2	47		2	2	28	1	10				1			18		1							14		139
1990	17			5	34		2	6	21	4	25				4			9		2							12		141
1991	19			2	54		3	5	29	2	36				2			17		3							14		186
1992	16			3	62		1	5	15		22				1			18		1							18		162
1993	22			7	57		5	7	22	1	24				1			43		3							12		204
1994	19			4	44			13	36	2	46				1			13		1							24		203
1995	14			8	51		10	10	43	3	58				2			19	2	5						6	20		251
1996	30			4	66		4	6	24		70				2			10	6	6					3	4	21		256
1997	19			7	46		2	9	10	1	50				3			24	35	2					6	7	18		239
1998	12			7	49		5	55	16	3	39				2			21	16	7					2	6	24		264
1999	13			3	49		3	4	17	2	43				4			23	56	7					4	5	22		255
2000	15			3	47		3	5	12	2	50							12	31	8					5	4	26	1	224
2001	10			5	53		4	4	15	1	40				2			14	57	4					3	4	21		237
2002	18			8	59		7	3	8		37				4			12	31	3					7	5	14		216
2003	18			3	43		4	8	9	2	45				4			28	15	1					4	4	22		210
2004	24			4	50		18	8	21	1	48				1	2		28	12	1					4	5	22		249
2005	21		1	4	51		11	10	17	2	18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221
2006	17		3	3	77		14	17	24	1	34			1	1	4		20	12	2	3			1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	8	14	26	2	43			1		2		19	20	7	3	1		1	5	6	16		265
Összesen	555	1	6	116	1 601	2	125	194	743	50	939			2	60	11		685	308	10	63	1		2	52	69	434	1	6 030

¹ Az EK-Szerződés 177. cikke (jelenleg EK 234. cikk), az EU 35. cikk (1) bekezdése, ESZAK 41. cikk, EAK 150. cikk, 1971. évi jegyzőkönyv.

² C-265/00. sz. Campina Melkunie-ügy.

19. Az igazságszolgáltatási tevékenység általános alakulása (1952–2007) – Érkezett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (tagállamonként és bíróságonként)

			Összesen
Belgium	Cour de cassation	69	
	Cour d'arbitrage	5	
	Conseil d'État	42	
	Egyéb bíróságok	439	555
Bulgária	Софийски градски съд Търговско отделение	1	
	Egyéb bíróságok		1
Cseh Köztársaság	Nejvyššího soudu		
	Nejvyšší správní soud		
	Ústavní soud		
	Egyéb bíróságok	6	6
Dánia	Højesteret	21	
	Egyéb bíróságok	95	116
Németország	Bundesgerichtshof	110	
	Bundesverwaltungsgericht	79	
	Bundesfinanzhof	242	
	Bundesarbeitsgericht	17	
	Bundessozialgericht	72	
	Staatsgerichtshof des Landes Hessen	1	
	Egyéb bíróságok	1 080	1 601
Észtország	Riigikohus	1	
	Egyéb bíróságok	1	2
Görögország	Άρειος Πάγος	9	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	28	
	Egyéb bíróságok	88	125
Spanyolország	Tribunal Supremo	20	
	Audiencia Nacional	1	
	Juzgado Central de lo Penal	7	
	Egyéb bíróságok	166	194
Franciaország	Cour de cassation	76	
	Conseil d'État	40	
	Egyéb bíróságok	627	743
Írország	Supreme Court	17	
	High Court	15	
	Egyéb bíróságok	18	50

>>>

			Összesen
Olaszország	Corte suprema di Cassazione	94	
	Consiglio di Stato	60	
	Egyéb bíróságok	785	939
Ciprus	Ανώτατο Δικαστήριο		
	Egyéb bíróságok		
Lettország	Augstākā tiesa		
	Satversmes tiesa		
	Egyéb bíróságok		
Litvánia	Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas		
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	1	
	Egyéb bíróságok		2
Luxemburg	Cour supérieure de justice	10	
	Conseil d'État	13	
	Cour administrative	7	
	Egyéb bíróságok	30	60
Magyarország	Legfelsőbb Bíróság	1	
	Szegedi Ítéltábla	1	
	Egyéb bíróságok	9	11
Málta	Constitutional Court		
	Qorti ta' l- Appel		
	Egyéb bíróságok		
Hollandia	Raad van State	54	
	Hoge Raad der Nederlanden	157	
	Centrale Raad van Beroep	46	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	134	
	Tariefcommissie	34	
	Egyéb bíróságok	260	685
Ausztria	Verfassungsgerichtshof	4	
	Oberster Gerichtshof	64	
	Oberster Patent- und Markensenat	3	
	Bundesvergabeamt	24	
	Verwaltungsgerichtshof	52	
	Vergabekontrollsenat	4	
	Egyéb bíróságok	157	308

>>>

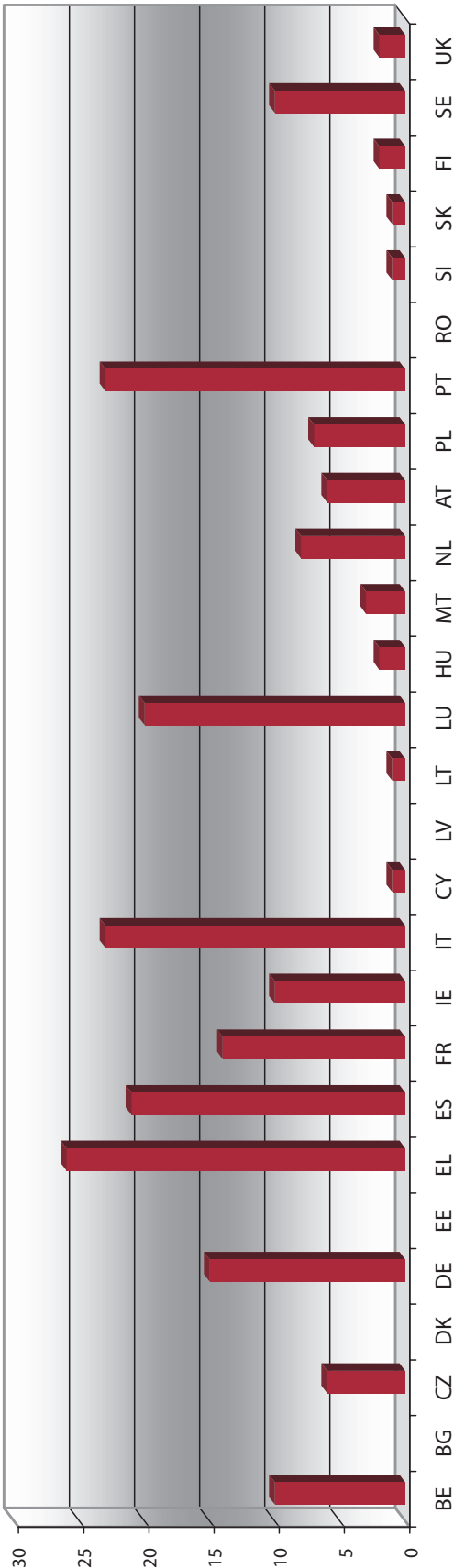

			Összesen
Lengyelország	Sąd Najwyższy		
	Naczelny Sąd Administracyjny		
	Trybunał Konstytucyjny		
	Egyéb bíróságok	10	10
Portugália	Supremo Tribunal Administrativo	1	
	Supremo Tribunal de Justiça	36	
	Egyéb bíróságok	26	63
Románia	Tribunal Dâmbovița	1	
	Egyéb bíróságok		1
Szlovénia	Vrhovno sodišče		
	Ustavno sodišče		
	Egyéb bíróságok		
Szlovákia	Ústavný Súd		
	Najvyšší súd	1	
	Egyéb bíróságok	1	2
Finnország	Korkein hallinto-oikeus	22	
	Korkein oikeus	8	
	Egyéb bíróságok	22	52
Svédország	Högsta Domstolen	10	
	Marknadsdomstolen	4	
	Regeringsrätten	20	
	Egyéb bíróságok	35	69
Egyesült Királyság	House of Lords	36	
	Court of Appeal	42	
	Egyéb bíróságok	356	434
Benelux	Cour de justice/Gerechthof ¹	1	1
Összesen			6 030

¹ C-265/00. sz. Campina Melkunie-ügy.

20. Az igazságszolgáltatási tevékenység általános alakulása (1952–2007) –
Érkezett tagállami kötelezettségsegés megállapítása iránti keresetek¹

2007

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Összesen
2007	10		6		15		26	21	14	10	23	1		1	20	2	3	8	6	7	23		1	1	2	10	2	212
1952–2007	323		10	34	243	3	334	187	366	176	582	1		1	230	2	5	125	104	10	141		1	3	42	39	110	3 072

A Spanyolország ellen indított ügyek számára beletartozik a Belgium által az EK-Szerződés 170. cikke (jelenleg EK 227. cikk) alapján benyújtott kereset is.
A Franciaország ellen indított ügyek számára beletartozik az Írország által az EK-Szerződés 170. cikke (jelenleg EK 227. cikk) alapján benyújtott kereset is.
Az Egyesült Királyság ellen indított ügyek számára beletartozik az EK-Szerződés 170. cikke (jelenleg EK 227. cikk) alapján benyújtott három kereset is, amelyek közül egyet Franciaország, kettőt pedig Spanyolország terjesztett elő.

¹ Az EK-Szerződés 93., 169., 170., 171. és 225. cikke (jelenleg EK 88., EK 226., EK 227., EK 228. és EK 298. cikk), EAK 141., EAK 142. és EAK 143. cikk, valamint ESZAK 88. cikk.

II. fejezet

Az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága

A – Az Elsőfokú Bíróság tevékenysége 2007-ben

Marc Jaeger elnök

Az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága számára a 2007. év a változás és az átmenet éve volt. Az Európai Unió Bolgár Köztársasággal és Romániával történt kibővülését követően az év elején két új tag, T. Tchihev és V. Ciucă csatlakozott a testülethez. 2007 szeptemberében B. Vesterdorf elnök, aki létrehozása, 1989 óta volt tagja és közel tíz éven át elnöke az Elsőfokú Bíróságnak, távozott hivatalából, helyébe S. Frimodt Nielsen lépett. Ugyanekkor R. García-Valdecasas y Fernández bírót, aki szintén megalakulása óta volt tagja a bírói testületnek, valamint J. Pirrung és H. Legal bírákat, akiknek megszűnt a megbízatásuk, S. Soldevila Fragoso, A. Dittrich és L. Truchot váltotta hivatalukban. Végül az így újjáalakított Elsőfokú Bíróság M. Jaeger személyében megválasztotta új elnökét.

Másrészt az Elsőfokú Bíróság meghozta első határozatait a Nizzai Szerződés által bevezetett, az EK 220. cikk második bekezdése és az EK 225a. cikk alapján létrehozott bírói különtanácsok határozatait elleni fellebbezések elbírálására hatáskörrel rendelkező igazságszolgáltatási fórum minőségében. Neve ellenére az Elsőfokú Bíróság a Bíróság alapokmánya I. mellékletének 9–13. cikkében foglalt részletes szabályoknak megfelelően a Közzszolgálati Törvényszék határozatait ellen benyújtott fellebbezések tekintetében is hatáskörrel rendelkezik. Ezen jogvitákat jelenleg egy ideiglenesen felállított tanácshoz, az Elsőfokú Bíróság elnökéből és rotációs rendszer alapján kijelölt négy tanácselnökből álló fellebbezési tanácshoz utalták.

Az elmúlt évet az Elsőfokú Bíróság nagytanácsa által a Microsoft kontra Bizottság ügyben¹ és az API kontra Bizottság ügyben² hozott két ítélet fémjelezte. Ezen ügyek elbírálása, különösen az első ügyé, a nagytanács tizenhárom tagjától összetett és kényes gazdasági és jogi problémák értékelését követelte meg.

Statisztikai szempontból 522 ügy érkezett az év folyamán, amely jelentős növekedést jelent 2006-hoz képest (432 ügy). Ezzel szemben a befejezett ügyek száma csökkent (397 a 2006. évi 436-tal szemben). Mindazonáltal megjegyzendő, hogy az ítélettel befejezett ügyek száma nőtt (247 a 2006. évi 227-tel szemben), csakúgy mint az elbírált ideiglenes intézkedés iránti kérelmek száma (41 a 2006. évi 24-gyel szemben). A Microsoft kontra Bizottság ügynek szentelt jelentős forrásokon kívül és – az előző évektől eltérően – a hasonló vagy kapcsolódó ügyek nagy csoportjának hiányán kívül a befejezett ügyek számának csökkenése általánosságban annak a következménye, hogy az Elsőfokú Bíróság előtti keresetek egyre összetettebbek és szerteágazóbbak. Annyi bizonyos, hogy az érkezett és befejezett ügyek száma közötti egyenlőtlenség miatt a folyamatban lévő ügyek száma nőtt, ami így magában hordozza az eljárások időtartama meghosszabbodásának veszélyét.

Az Elsőfokú Bíróság e helyzet tudatában hatékonyságának növelése érdekében működésének, valamint munkamódszereinek alapos átgondolásába kezdett. Ennek

¹ Az Elsőfokú Bíróság T-201/04. sz. ügyben 2007. szeptember 17-én hozott ítélete.

² Az Elsőfokú Bíróság T-36/04. sz. ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete.

keretében szükségesnek bizonyult az Elsőfokú Bíróság szervezetének módosítása, mégpedig elsősorban azért, hogy jobban ki tudja használni tagjai számának növekedését. Így 2007. szeptember 25-e óta az Elsőfokú Bíróságot nyolc, egyenként három bíróból – amennyiben az ügy fontossága indokolja, öt bíróból (kibővített testület) – álló tanács alkotja.

Az alábbi, az Elsőfokú Bíróság igazságszolgáltatási tevékenységére vonatkozó ismertetés – szükségszerűen szelektív – áttekintést kíván adni az ítélezési gyakorlat változatosságáról és a bíróság által megoldandó kérdések összetettségéről.

I. Jogszerűséggel kapcsolatos jogviták

Az EK 230. cikk és az EK 232. cikk alapján benyújtott keresetek elfogadhatósága

1. A keresettel megtámadható aktusok

Az EK 230. cikk értelmében a megsemmisítés iránti keresettel megtámadható aktusok azok lehetnek, amelyek a felperes jogi helyzetének jelentős megváltoztatásával a felperes érdekeit érintő kötelező joghatást váltanak ki³.

Az Akzo Nobel Chemicals és Akcros Chemicals kontra Bizottság ügyben⁴ az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy ha egy vállalkozás az ügyvédek és az ügyfelek közötti érintkezés bizalmasságára hivatkozik valamely dokumentum lefoglalásának megakadályozására, az a határozat, amellyel a Bizottság elutasítja e kérelmet, joghatást vált ki e vállalkozás irányában, így megtámadható aktust jelent. E határozat az érintett vállalkozást megfosztja a közösségi jog által előírt védelemtől, és a végső határozattól független, végleges jelleget mutat, amely végső határozat a versenyjogi szabályok megsértését állapíthatja meg. Másrészt az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy ha a Bizottság alakszerű határozat hozatala nélkül lefoglal valamely dokumentumot, amelyet az érintett vállalkozás bizalmasnak minősít, e gyakorlati aktus szükségszerűen hallgatólagos határozatot foglal magában, amely szükségszerűen megsemmisítés iránti kereset tárgyát képezheti.

Ezzel ellentétben a Vodafone España és Vodafone Group kontra Bizottság ügyben⁵ hozott végzésben az Elsőfokú Bíróság a 2002/21⁶ irányelv 7. cikkének (3) bekezdése értelmében elfogadhatatlanként elutasította a spanyol szabályozó hatóságoknak azt követően elküldött észrevételeket tartalmazó bizottsági levél ellen indított keresetet, hogy ez utóbbiak a mobilkommunikáció spanyol piacán együttes erőfőlényben lévő vállalkozásokat érintő

³ A Bíróság 60/81. sz., IBM kontra Bizottság ügyben 1981. november 11-én hozott ítélete (EBHT 1981., 2639. o.).

⁴ Az Elsőfokú Bíróság T-125/03. és T-253/03. sz. ügyben 2007. szeptember 17-én hozott ítélete.

⁵ Az Elsőfokú Bíróság T-109/06. sz. ügyben 2007. december 12-én hozott végzése.

⁶ Az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Keretirányelv) (HL L 108., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.).

intézkedések tervezetét jelentették be. Az Elsőfokú Bíróság visszautasít minden analógiát az állami támogatásokra és az összefonódások ellenőrzésére irányadó eljárásokkal. Úgy véli, hogy az említett levél konzultációs eljárást jelent, nem pedig engedélyezési rendszert, tekintettel arra ugyanis, hogy az érintett intézkedés vonatkozásában az alapos vizsgálat Bizottság általi megindításának hiánya nem feleltethető meg valamely bejelentett tervezett intézkedés jóváhagyásának.

A Hollandia kontra Bizottság ítélet⁷ alapjául szolgáló ügyben a holland kormány az EK 95. cikke (4) bekezdése alapján azt kérte, hogy a Bizottság foglaljon állást valamely irányelv feltételezett alkalmazási körének terjedelméről. E tekintetben az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy az EK 95. cikk (4) bekezdése nem alkothatja jogalapját egy olyan tagállami kérelemnek, amely arra irányul, hogy a Bizottság hozzon határozatot valamely közösségi irányelv által megteremtett harmonizáció terjedelméről és/vagy valamely nemzeti rendelkezésnek az ezen irányelvvel való összeegyeztethetőségéről. Tekintve, hogy ugyanezen rendelkezés szerint az eltérés jóváhagyására irányuló értesítésre vonatkozó döntés kizárólag az érintett tagállamra tartozik, és következésképpen az irányelv egyetlen rendelkezése sem biztosít a Bizottság számára az értelmezésére vonatkozó hatáskört, ezen intézménynek a szóban forgó harmonizációs intézkedés alkalmazási körével kapcsolatos állásfoglalása csak egyszerű vélemény, amely nem köti az illetékes nemzeti hatóságokat, és nem támadható meg keresettel.

A Commune de Champagne és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben⁸ hozott végzésben az Elsőfokú Bíróság elfogadhatatlannak nyilvánította azt a keresetet, amellyel jogi és természetes személyek a Tanácsnak az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodást jóváhagyó határozatának megsemmisítését kérték. Az Elsőfokú Bíróság hangsúlyozta, hogy Közösség által egyoldalúan kibocsátott aktus nem hoz létre jogosultságokat és kötelezettségeket a Közösség az EK 299. cikkben meghatározott területén kívül. Csak valamely nemzetközi megállapodásnak rendeltetése – amely megállapodás nem támadható meg kereset útján – joghatás kiváltása svájci területen, ezen állam jogrendjében foglalt módon, és azt követően, hogy az erre alkalmazandó eljárások szerint megerősítésre kerül. Ennélfogva a megtámadott határozat semmiféle joghatást nem vált ki svájci területen, és így nem alkalmas arra, hogy a felperesek jogi helyzetét megváltoztassa az említett területen.

Végül az Olaszország kontra Bizottság ítélet⁹ alapjául szolgáló ügyben az Olasz Köztársaság a Bizottság levelének megsemmisítését kérte, amely az általa a közösségi strukturális alapok keretében benyújtott bizonyos kifizetés iránti kérelmek elfogadását bizonyos információk előzetes benyújtásától tette függővé. Az Elsőfokú Bíróság úgy határozott, hogy az Olasz Köztársaság állítása, amely szerint a szóban forgó levél a kért kifizetések nemteljesítésének szankciójával sújtaná mindaddig, amíg a kért információkat nem közlik, lényegében a Bizottság által fenntartott nemtevési állapot bejelentése. Amennyiben ez a nemtevés jogellenes volt, mivel ellentétes a strukturális alapokat szabályozó rendelkezésekkel, az Olasz Köztársaságnak ennek megállapítása iránt az EK 232. cikk alapján intézményi

⁷ Az Elsőfokú Bíróság T-234/04. sz. ügyben 2007. november 8-án hozott ítélete.

⁸ Az Elsőfokú Bíróság T-212/02. sz. ügyben 2007. július 3-án hozott végzése.

⁹ Az Elsőfokú Bíróság T-308/05. sz. ügyben 2007. december 12-én hozott ítélete.

mulasztás megállapítása iránti keresetet, nem pedig megsemmisítés iránti keresetet kellett volna indítania.

2. Kereshetőségi jog – Személyében való érintettség

Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében azon fizikai vagy jogi személyek, akik nem címzettjei egy határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos jellemzőik vagy egy őket minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, ezáltal a címzethez hasonló módon egyéníti őket¹⁰.

A Galileo Lebensmittel kontra Bizottság ügyben¹¹ hozott végzésében az Elsőfokú Bíróság úgy határozott, hogy valamely felperes kereshetőségi jogának elismeréséhez egy meghatározott csoporthoz való tartozás mellett az is szükséges, hogy a Bizottság különös védelmet legyen köteles gyakorolni e csoport tekintetében. Pontosabban, a valamely általános hatályú aktus által személyükben érintett személyek meghatározásának döntő eleme a közösségi jog által biztosított különleges védelem.

A Regione Autonoma Friuli-Venezia Giulia ügy¹², amelynek keretében a felperes egy rendelet a „Tocai friuliano” név használatát korlátozó rendelkezésének megsemmisítését kérte, lehetővé tette az Elsőfokú Bíróság számára annak megvilágítását, hogy valamely felperes milyen körülmények között alapíthatja kereshetőségi jogát a Bíróság Codorníu kontra Tanács ügyben¹³ hozott ítéletében meghatározott elvekre. Az Elsőfokú Bíróság úgy határozott, hogy a fenti ügyben a felperest – a Codorníu vállalkozástól eltérően – nem akadályozta általános hatályú rendelkezés az említett aktus elfogadását megelőzően az általa lajstromoztatott és hosszú ideig általános módon használt szellemi tulajdonjoga használatában. Valójában a „Tocai friuliano” név nem a szellemi tulajdonjog hatálya alá tartozó és e címen védelmet élvező földrajzi jelzés.

Az Elsőfokú Bíróság azt is pontosította, hogy az általános érdek, amellyel valamely régió – mint a területén gazdasági és társadalmi jellegű kérdésekben illetékes jogalany – rendelkezhet arra vonatkozóan, hogy a területe gazdasági fejlődésére nézve kedvező eredményt érjen el, nem elegendő ahhoz, hogy a régiót személyében érintettnek lehessen tekinteni. Ezenfelül azok a törvényi és rendeleti kiváltságok, amelyekkel valamely tagállam közjoga szerinti, az államtól eltérő jogalany rendelkezhet, nem biztosítják számára azt a lehetőséget, hogy egyéni érdeke érvényesítése céljából valamely, a hatásköre terjedelmére semmiféle hatással nem bíró közösségi jogi rendelkezés megsemmisítését kérje, mivel az ilyen kiváltságokat az ezekkel rendelkező személy általában nem saját érdekében gyakorolja.

¹⁰ A Bíróság 25/62. sz., Plaumann kontra Bizottság ügyben 1963. július 15-én hozott ítélete (EBHT 1963., 199. o.).

¹¹ Az Elsőfokú Bíróság T-46/06. sz. ügyben 2007. augusztus 28-án hozott végzése (fellebbezett: C-483/07. P. sz. ügy).

¹² Az Elsőfokú Bíróság T-417/04. sz., Regione Autonoma Friuli-Venezia Giulia kontra Bizottság ügyben 2007. március 12-én hozott végzése.

¹³ A Bíróság C-309/89. sz. ügyben 1994. május 18-án hozott ítélete (EBHT 1994., I-1853. o.).

Végül az Alrosa kontra Bizottság ügyben¹⁴ hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben a felperes a Bizottság azon határozatának megsemmisítését kérte, amellyel kötelezővé tette a De Beers, egy erőfölényben levő vállalkozás arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy csökkenti, később megszünteti a felperestől való nyersgyémántvásárlást. Miután hivatalból vizsgálta a kereset elfogadhatóságát, az Elsőfokú Bíróság úgy határozott, hogy a felperest e határozat személyében is érinti, mivel azt olyan eljárás keretében hozták meg, amelyben a felperes meghatározó módon vett részt, mivel a határozat a felperes és a De Beers közötti hosszú távú kereskedelmi kapcsolat leépítését célozza, és alkalmas a felperes versenyhelyzetének jelentős mértékű befolyásolására a nyersgyémánttermelés és -szállítás piacán.

3. Eljáráshoz fűződő érdek

A Porgan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse kontra Bizottság ügyben¹⁵ hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben a felperes a Bizottság meghallgatási tisztviselőjének határozatát támadta, amely elutasította a Bizottság egy határozata (a továbbiakban: „peroxid”-határozat) bizonyos bekezdéseinek bizalmas kezelésére vonatkozó kérelmét, amely bekezdések utalásokat tartalmaztak a felperesnek egy sor, az organikus peroxidok bizonyos piacain létrejött kartell keretén belül játszott szerepére. Mindazonáltal mivel a felperesnek felrótt szabálytalanságok elévültek, a Bizottság nem említette a „peroxid”-határozat rendelkező részében e vállalkozás részvételét a jogsértésben. Az Elsőfokú Bíróság elutasította azon, a Bizottság által emelt kifogást, amely szerint a felperesnek, aki nem támadta meg a „peroxid”-határozatot, nincs eljáráshoz fűződő érdeke a meghallgatási tisztviselő határozatával szemben. Ellenkezőleg, úgy ítélte meg, hogy ez utóbbi határozat megsemmisítése előnnyel járhat a felperes számára, amennyiben a Bizottságnak tekintettel kell lennie a felperes a szóban forgó információk védelméhez fűződő jogos érdekére. Másrészt azon egyedüli körülmény, hogy a szóban forgó információk közzététele már megtörtént, nem foszthatja meg a felperest az eljáráshoz fűződő érdekétől, tekintettel arra, hogy ezen utalások a Bizottság honlapján történő folyamatos nyilvánosságra hozatala továbbra is sérti a felperes érdekeit, ami a létrejött és fennálló érdek alkotóelemét képezi.

Az Ufex és társai kontra Bizottság ügyben¹⁶ hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben a felperesek a Bizottság panaszukat elutasító határozatát támadták. Az eljáráshoz fűződő érdeküket annyiban vitatták, amennyiben a Bizottság kérelmeit támogató beavatkozók álláspontja szerint a Bizottság még a megtámadott aktus megsemmisítése esetén sem állapíthatja meg a bejelentett jogsértést, amennyiben a közigazgatási eljárás teljes időtartamának rendkívüli elhúzódása az említett felek védelemhez való jogát sértette. E tekintetben az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Bizottság olyan panaszt elutasító határozata ellen indított megsemmisítés iránti kereset során, amelyet valamely, esetleg erőfölénnyel való visszaélést megvalósító magatartás bejelentésére terjesztettek elő, a felperes eljáráshoz fűződő érdeke csak kivételes körülmények között tagadható meg, nevezetesen ha bizonyossággal megállapítható, hogy a Bizottság nem hozhatott olyan határozatot, amely az érintett erőfölényben lévő vállalkozásnak betudható jogsértést állapít meg.

¹⁴ Az Elsőfokú Bíróság T-170/06. sz. ügyben 2007. július 11-én hozott ítélete.

¹⁵ Az Elsőfokú Bíróság T-474/04. sz. ügyben 2007. október 12-én hozott ítélete.

¹⁶ Az Elsőfokú Bíróság T-60/05. sz. ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete.

4. Elfogadhatóság az állami támogatásokra vonatkozó ügyekben

a) Az érintett fél fogalma

Számos, 2007-ben elfogadott határozat tette lehetővé az Elsőfokú Bíróság számára azon ítélezési gyakorlat alkalmazásának pontosítását¹⁷, amely szerint az EK 88. cikk (2) bekezdése értelmében vett érintett fél – eljárási jogainak védelme érdekében – rendelkezik valamely, a támogatások az EK 88. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes vizsgálata szakaszában hozott határozat megsemmisítésére vonatkozó eljáráshoz fűződő érdekekkel.

A SID kontra Bizottság ügyben¹⁸ hozott végzésével az Elsőfokú Bíróság elutasította egy tengerész szakszervezet érintett fél minőségét, amely panaszt nyújtott be bizonyos, a dán nemzeti nyilvántartásban szereplő hajók fedélzetén alkalmazott tengerészekre alkalmazandó adóintézkedésekkel szemben. Valójában sem a tengerész szakszervezet, sem annak tagjai nem versenytársai a szóban forgó intézkedések kedvezményezettjeinek. Bár valamely támogatás kedvezményezett vállalkozásának munkavállalóit képviselő szervezetek érdekelt félként terjeszthetik észrevételeiket a Bizottság elé a szociális megfontolásokról, annyi bizonyos, hogy a jelen ügyben az esetleges szociális szempontok az említett nyilvántartás bevezetésének, és nem a vitatott adóintézkedéseknek az eredményei, amelyeket a Bizottság csak a közös piaccal való összeegyeztethetőségük szempontjából vizsgált. Az e nyilvántartásra vonatkozó szociális szempontok ezért csak közvetett kapcsolatban vannak a megtámadott határozattal.

A Fachvereinigung Mineralfaserindustrie kontra Bizottság ügyben¹⁹ hozott ítéletében az Elsőfokú Bíróság, miután megállapította, hogy a felperes tagjai érintett félként jogosultak eljárni eljárási jogaik védelme érdekében, és hogy a felperes lényegében arra irányuló jogalapot terjeszt elő, hogy a Bizottságnak – tekintettel arra, hogy komoly nehézségekkel szembesült a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetősége tekintetében – meg kellett volna indítania az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást, a keresetet elfogadhatóvá nyilvánította, és hozzátette, hogy még ha kiegészítő érdemi jogalapok mint olyanok elfogadhatatlanok is, az előadott érveket mégis meg kell vizsgálni annak értékelésére, hogy a Bizottság ténylegesen komoly nehézségekkel szembesült-e.

Ugyanez a probléma képezte tárgyát az EK 232. cikk szerinti intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset formájában az Asklepios Kliniken ügynek²⁰, amelyben egy magánkórházak üzemeltetésére szakosodott német társaság annak megállapítása iránt indított keresetet, hogy a Bizottság jogellenesen mulasztott el állást foglalni a német hatóságok által közkórházaknak állítólagosan nyújtott állami támogatások fennállását bejelentő panasz tekintetében. Az Elsőfokú Bíróság emlékeztetett rá, hogy az EK 230. cikk

¹⁷ A Bíróság C-78/03. P. sz., Bizottság kontra Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum ügyben 2005. december 13-án hozott ítélete (EBHT 2005., I-10737. o.).

¹⁸ Az Elsőfokú Bíróság T-30/03. sz. ügyben 2007. április 23-án hozott végzése (fellebbezett: C-319/07. P. sz. ügy).

¹⁹ Az Elsőfokú Bíróság T-375/03. sz. ügyben 2007. szeptember 20-án hozott ítélete.

²⁰ Az Elsőfokú Bíróság T-167/04. sz., Asklepios Kliniken kontra Bizottság ügyben 2007. július 11-én hozott ítélete.

és az EK 232. cikk ugyanazon egyetlen jogi út kifejeződése. Ezért noha az EK 230. cikk negyedik bekezdése lehetővé teszi magánszemélyek számára megsemmisítés iránti kereset indítását az őket közvetlenül és személyükben érintő közösségi jogi aktusokkal szemben, az EK 232. cikk harmadik bekezdése lehetővé teszi intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset benyújtását azon intézmény ellen, amely nem fogadta el az őket ugyanilyen módon érintő aktust²¹.

b) Támogatási programok

A *Salvat père & fils és társai kontra Bizottság* ügyben²² a Bizottság a gyengébb minőségű bort készítő bortermelők számára egy ágazati támogatási program finanszírozására a francia hatóságok által végrehajtott bizonyos intézkedéseknek a közös piaccal való összeegyeztethetetlenségét megállapító határozatot hozott. Azt is elrendelte, hogy a Francia Köztársaság járjon el ezen, jogellenesen nyújtott támogatásoknak a kedvezményezettektől való visszatéríttetése iránt.

A Bíróság azon állandó ítélkezési gyakorlatát alapul véve, amelynek értelmében valamely általános rendszer címén nyújtott – a Bizottság határozata által visszatéríttetni rendelt – egyéni támogatás tényleges kedvezményezettje személyében érintett e határozat által²³, az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy az a körülmény, hogy a megtámadott határozat nem nevezi meg a szóban forgó támogatás kedvezményezett vállalkozásait, objektíve meghatározott helyzetekre alkalmazandó, és általános és elvont módon meghatározott személycsoport vonatkozásában fejt ki joghatásokat, nem vezethet a kereset elfogadhatatlanságához. Ellenkezőleg, annak megállapításával, hogy a nyújtott összegek vállalkozásonként eltérőek voltak, így minden egyes vállalkozás saját jellemzői alapján egyénített, az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy az egyik felperes tényleges kedvezményezettje a szóban forgó ágazati támogatási rendszer címén nyújtott – a Bizottság határozata által visszatéríttetni rendelt – egyéni támogatásnak. Ezért e felperest a határozat e része közvetlenül és személyében érinti.

5. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységeire vonatkozó jogviták

A 2007. évet az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei – a 2003/87²⁴ irányelv által létrehozott – kereskedelmi rendszerének keretén belül a Bizottság által elfogadott

²¹ A Bíróság 15/70. sz., *Chevalley kontra Bizottság* ügyben 1970. november 18-án hozott ítélete (EBHT 1970., 975. o.) és az Elsőfokú Bíróság T-395/04. sz., *Air One kontra Bizottság* ügyben 2006. május 10-én hozott ítélete (EBHT 2006., II-1343. o.).

²² Az Elsőfokú Bíróság T-136/05. sz. ügyben 2007. szeptember 20-án hozott ítélete. E kérdésben lásd az Elsőfokú Bíróság T-239/04. és T-323/04. sz., *Olaszország és Brandt Italia kontra Bizottság* egyesített ügyekben 2007. szeptember 12-én hozott ítéletét is.

²³ A Bíróság C-15/98. és C-105/99. sz., *Olaszország és Sardegna Lines kontra Bizottság* egyesített ügyekben 2000. október 19-én hozott ítélete (EBHT 2000., I-8855. o.).

²⁴ Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 275., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 631. o.).

és a tagállamoknak címzett aktusok ellen magánszemélyek által benyújtott keresetek alapján indult eljárások jellemezték. Az irányelv a kibocsátási egységek kereskedelmi rendszerét hozta létre az ilyen kibocsátások csökkentésének ösztönzése érdekében, amely kibocsátásoknak az üzemeltetőt bizonyos mennyiségű üvegházhatást okozó gáz kibocsátásra feljogosító kibocsátási egységek elosztásának tárgyát kell képezniük, és amely kibocsátási egységeket a Bizottságnak bejelentett nemzeti kiosztási tervek szerint osztják el.

A kibocsátási egységekre jogosult vállalkozások által a Bizottság határozatai ellen benyújtott egyetlen keresetet sem nyilvánítottak elfogadhatónak, a megtámadott határozat jellegétől függően eltérő jogi megfontolások alapján.

a) A bejelentett nemzeti kiosztási tervekkel szemben kifogást nem emelő határozatok

A 2003/87 irányelv nyelvtani, összefüggés szerinti, valamint teleologikus értelmezését követően az Elsőfokú Bíróság úgy határozott az EnBW Energie Baden-Württemberg kontra Bizottság ügyben²⁵ hozott végzésben, hogy az említett irányelv a Bizottság számára csak korlátozott elutasítási jogkört biztosít, még azt is lehetővé téve számára, hogy lemondjon e jogköréről, nevezetesen akkor, ha a Bizottság kifejezetten nem emel kifogást az irányelvben előírt határidőn belül, a bejelentett nemzeti kiosztási terv végleges lesz, és a tagállam végrehajthatja azt. Az Elsőfokú Bíróság arra a következtetésre jut, hogy amennyiben a határozat valamely nemzeti kiosztási terv bizonyos szempontjai tekintetében kifejezett elfogadást tartalmaz, az nem tekintethető a nemzeti kiosztási terv összessége még hallgatólagos elfogadásának sem, így a felperesnek nincs eljáráshoz fűződő érdeke a nemzeti kiosztási terv egyéb szempontjai tekintetében²⁶.

Hasonló okfejtést követően az Elsőfokú Bíróság az US Steel Košice kontra Bizottság ügyben²⁷ hozott végzésében úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a szlovák nemzeti kiosztási tervvel szemben kifogást nem emelő határozata nem eredményezi jogokat keletkeztető engedély megadását, mivel a szlovák intézkedések természetüknél fogva nem igényelnek ilyen engedélyt. Ilyen körülmények között a megtámadott határozat nem vált ki a felperes érdekeit érintő kötelező joghatást, és így nem minősül keresettel megtámadható aktusnak.

²⁵ Az Elsőfokú Bíróság T-387/04. sz. ügyben 2007. április 30-án hozott végzése.

²⁶ Megjegyzendő, hogy ugyanezen, a 2008–2012 közötti időszakra vonatkozó német nemzeti kiosztási terv képezte tárgyát az Elsőfokú Bíróság T-374/04. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2007. november 7-én hozott ítéletének. Az ítélet téves jogalkalmazás miatt megsemmisítette a bizottság határozatát, amennyiben az összeegyeztethetetlennek nyilvánította a 2003/87 irányelvvel a nemzeti kiosztási tervben előírt utólagos kiigazításokat, amelyek lehetővé tették a német hatóságok számára egy adott létesítmény számára elosztott kibocsátási egységek csökkentését és azoknak a visszavont kibocsátási egységek tartálékába történő áthelyezését, ha az üzemeltető a régi létesítményt kevésbé jelentős termelőképeséggel rendelkező új létesítményre cseréli. Az Elsőfokú Bíróság hangsúlyozta, hogy a 2003/87 irányelv egyetlen rendelkezése sem tiltja az egyénileg elosztott kibocsátási egységek utólagos módosítását, mivel a tagállam számára biztosított a mozgáster a csökkentést eredményező kiigazítások során.

²⁷ Az Elsőfokú Bíróság T-489/04. sz. ügyben 2007. október 1-jén hozott végzése.

Végül a Cemex UK Cement kontra Bizottság ügyben²⁸ hozott végzéssel az Elsőfokú Bíróság *a személyében való érintettség* hiánya miatt elfogadhatatlannak nyilvánította a Bizottság azon határozatának megsemmisítése iránt benyújtott a keresetet, amelyben a Bizottság nem emelt kifogást a nemzeti kiosztási terv által a felperesnek kiosztott és általa elégtelennek, valamint az irányelvvel ellentétesnek tartott kibocsátási egységgel szemben, mivel kizárólag az Egyesült Királyság felelős a nemzeti kiosztási terv végrehajtásáért és a különös kibocsátási egységeknek az egyéni létesítmények számára történő elosztásáért.

b) A nemzeti kiosztási tervek összeegyeztethetlenségét megállapító határozatok

A Fels-Werke és társai kontra Bizottság ügyben²⁹ hozott határozatban az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy a felpereseket nem érinti személyükben a Bizottság határozata, amellyel egy korábbi nemzeti kiosztási terv alatt létrejött új létesítményeket előnyben részesítő elosztási módot összeegyeztethetetlennek minősített. E határozat ugyanis a felpereseket ugyanolyan címen érintette, mint az ugyanilyen helyzetben lévő létesítmények más üzemeltetőit. A korábbi elosztási időszakra vonatkozó német rendszerből származó jogok egyszerű fennállása, amelyeket a határozat megkérdőjelezhet, nem alkalmas az említett jog jogosultjának egyénítésére, ha ugyanezt a jogot egy általános és elvont szabály alkalmazásával objektíven meghatározott gazdasági szereplők sokaságának biztosítják.

Az US Steel Košice kontra Bizottság ügy³⁰ tárgya a Bizottság azon határozatának megsemmisítése, amellyel a 2008–2012 közötti időszakra vonatkozó szlovák nemzeti kiosztási tervek bizonyos aspektusait összeegyeztethetetlennek nyilvánította a 2003/87³¹ irányelvvel, és az előírt kibocsátási egységek mennyiségének csökkentését rendelte el. Az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy sem az említett irányelv, sem a megtámadott határozat nem vezet az egyéni létesítmények között elosztott kibocsátási egységek teljes számának automatikus újraelosztásához, amely a felperesnek és a más létesítményeknek elosztott kibocsátási egységek meghatározott százalékában fejeződik ki. A felperest tehát nem érinti közvetlenül a megtámadott határozat, mivel egyéni kibocsátási egységének esetleges csökkenése a szlovák kormány diszkrecionális jogkörének gyakorlásából ered, amely csak arra köteles, hogy ne lépje túl az elosztandó kibocsátási egységek teljes mennyiségét, a felperes egyéni kibocsátási egységei számának csökkentésére azonban nem.

Végül a Drax Power és társai kontra Bizottság ügyben³² hozott végzésben az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága az ideiglenes nemzeti kiosztási tervét módosító, az elosztandó kibocsátási egységek végső

²⁸ Az Elsőfokú Bíróság T-13/07. sz. ügyben 2007. november 6-án hozott végzése.

²⁹ Az Elsőfokú Bíróság T-28/07. sz. ügyben 2007. szeptember 11-én hozott végzése (fellebbezett: C-503/07. P. sz. ügy).

³⁰ Az Elsőfokú Bíróság T-27/07. sz. ügyben 2007. október 1-jén hozott végzése (fellebbezett: C-6/08. P. sz. ügy).

³¹ Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 275., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 631. o.).

³² Az Elsőfokú Bíróság T-130/06. sz. ügyben 2007. június 25-én hozott végzése.

teljes mennyiségének növelésére irányuló javaslatát elutasító bizottsági határozat nem érintette közvetlenül a felperest.

A vállalkozásokra alkalmazandó versenyjogi szabályok

1. Az EK 81. cikkre vonatkozó ítélkezési gyakorlat eredményei

a) Az EK 81. cikk (3) bekezdésének alkalmazása

A 17. rendelet³³ alkalmazásával hozott, kedvezményezettje számára kötelezettségeket előíró mentesítési határozat jogszerűségével kapcsolatos jogvitát elbíráló Elsőfokú Bíróság a *Duales System Deutschland kontra Bizottság* ügyben³⁴ hozott ítéletben úgy határozott, hogy a közigazgatási eljárás során valamely vállalkozás által a Bizottság aggodalmaira válaszul felajánlott különböző kötelezettségvállalások célja a bejelentett megállapodások tartalmának pontosítása volt az EK 81. cikk szerinti nemleges megállapítás vagy mentesítési határozat meghozatala érdekében, így nyilatkozva a Bizottságnak arról, hogy a vállalkozás a jövőben milyen magatartást kíván folytatni. Ennélfogva a Bizottság joggal hozta meg határozatát e kötelezettségvállalás figyelembevételével, és az Elsőfokú Bíróságnak nem feladata annak jogszerűségének valamely olyan tényezőre tekintettel történő vizsgálata, amelyről a vállalkozás maga mondott le a közigazgatási eljárás során.

Másrészt az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy amennyiben a kérelem lényegét képviselő vállalkozás szerződéses partnerei tulajdonát képező berendezések a versenytársak szempontjából szűk keresztmetszetet alkotnak, a Bizottság a mentesítés feltételeként kötelezheti az említett vállalkozást a szóban forgó berendezések saját maga és a versenytársai közötti megosztott használatára, tekintettel arra, hogy az ilyen használat hiánya ténylegesen megfosztaná ez utóbbiakat a szóban forgó piacra való belépés és az azon való fennmaradás komoly lehetőségétől.

b) Egységes jogsértés

Az Elsőfokú Bíróság a *BASF és UCB kontra Bizottság* ügyben³⁵ hozott ítéletben pontosította, hogy a valamely egységes és folytatólagos jogsértést jellemző „egységes célkitűzés” fogalma nem határozható meg az érintett termék piacon belüli verseny torzítására való általános hivatkozással, amennyiben a verseny érintettsége valamennyi, az EK 81. cikk hatálya alá tartozó magatartás lényegéhez tartozik. Az egységes célkitűzés fogalmának ekképpen való meghatározása azzal a kockázattal járna, hogy az egységes és folytatólagos jogsértés fogalma elveszti értelmének egy részét, amennyiben az lenne a következménye,

³³ Az [EK 81. cikk] és [EK 82. cikk] végrehajtásáról szóló, 1962. február 6-i 17. (első) tanácsi rendelet (HL 1962. 13., 204. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.).

³⁴ Az Elsőfokú Bíróság T-289/01. sz. ügyben 2007. május 24-én hozott ítélete.

³⁵ Az Elsőfokú Bíróság T-101/05. és T-111/05. sz. ügyekben 2007. december 12-én hozott ítéletei.

hogy a valamely ágazatot érintő, az EK 81. cikkel tiltott különböző magatartásokat szisztematikusan egységes jogsértést képező elemeknek kellene minősíteni.

A vitatott kartellek tekintetében az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a világszintű és az európai megállapodásokat nem egyidejűleg alkalmazták, hogy eltérő módszerekkel megvalósított különböző célkitűzéseket követtek, és hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy az európai gyártók annak érdekében csatlakoztak a világszintű megállapodásokhoz, hogy később megvalósítsák az Európai Gazdasági Térség piacának felosztását. Ezért a világszintű és az európai megállapodások két különálló jogsértést képeznek. Tekintettel arra, hogy a világszintű kartellben való részvételben álló jogsértés elévült, az Elsőfokú Bíróság megsemmisíti a határozatot a felperesekkel szemben ez utóbbi kartellben való részvételük miatt bírságot kiszabó részében.

c) Bírságok

A Prym és Prym Consumer kontra Bizottság ügyben³⁶ hozott ítéletből kiderül, hogy az EK 81. cikket végrehajtó határozatban a Bizottságnak csak akkor kell behatárolni a szóban forgó piacot, ha enélkül nem lehetséges eldönteni, hogy a kartell hatással lehet-e a tagállamok közötti kereskedelemre, és van-e versenyellenes célja vagy hatása. Ha valamely megállapodás célja a termékpiac és a földrajzi piac felosztása, a Bizottság nem köteles behatárolni az érintett piacot az EK 81. cikk alkalmazása céljából. Mindazonáltal, ha egy határozat rendelkező része nemcsak valamely jogsértés megállapítására szorítkozik, hanem bírságot is kiszab, az érintett piacra vonatkozó ténybeli megállapítások lényegesek. A bírságkiszabási iránymutatás³⁷ értelmében a jogsértés súlyának megállapításánál figyelembe kell venni a piacra gyakorolt tényleges hatását, ha ez a hatás mérhető, valamint hogy a jogsértők milyen tényleges gazdasági lehetőségekkel rendelkeznek ahhoz, hogy más piaci szereplőknek kárt okozzanak. Ezen elemek értékelése megköveteli a piacok méretének, valamint az érintett vállalkozások által birtokolt piaci részesedések meghatározását.

Mindenesetre, azon jogsértés esetén, amelynek célja a termékpiac és a földrajzi piac felosztása, és amely az iránymutatás szerint „különösen súlyos” jogsértésnek minősül, az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy a piac behatárolására vonatkozó indokolás hiánya a jelen ügyben nem vezethet a bírság visszavonásához vagy csökkentéséhez, tekintettel arra, hogy a Bizottság az említett iránymutatásban az ilyen jogsértésekre irányadó kiinduló összeg minimumát alkalmazta.

Az Elsőfokú Bíróság korlátlan felülvizsgálati jogkörét a Bolloré és társai kontra Bizottság³⁸ ügyben hozott ítéletben két szempontból alkalmazta. Először, felhívta arra a figyelmet, hogy

³⁶ Az Elsőfokú Bíróság T-30/05. sz. ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete (fellebbezett: C-534/07. P. sz. ügy).

³⁷ A 17. rendelet 15. cikkének (2) bekezdése és az ESZAK-Szerződés 65. cikkének (5) bekezdése alapján kiszabott bírság megállapításának módszeréről szóló iránymutatás (HL 1998. C 9., 3. o.).

³⁸ Az Elsőfokú Bíróság T-109/02., T-118/02., T-122/02., T-125/02., T-126/02., T-128/02., T-129/02., T-132/02. és T-136/02. sz. egyesített ügyekben 2007. április 26-án hozott ítélete (fellebbezett: C-322/07. P. sz. ügy).

bár az a tény, hogy egy vállalkozás nem vett részt a kartell minden alkotóelemében, nem lényeges a jogsértés fennállásának megállapítása szempontjából, ezt a tényt a jogsértés súlya értékelésének, és adott esetben a bírság meghatározásának során kell figyelembe venni, az Elsőfokú Bíróság az egyik vállalkozásra kiszabott bírság végső összegét 15%-kal csökkentette, mivel a Bizottság nem bizonyította, hogy a részvétel hiányának tényét a vállalkozásra kiszabott bírság végösszegének megállapítása során minden szempontból figyelembe vette. Másodszor, a bírság együttműködés miatti csökkentésének keretén belül az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy még akkor is, ha – az AWA vállalkozással ellentétben – a Mougeot vállalkozás a vitatott időszakból származó dokumentumokat nyújtott be, és még ha nyilatkozatai bizonyos pontokban részletesebbek voltak is, az AWA által benyújtott információk hosszabb időszakra és kiterjedtebb földrajzi területre vonatkoztak, és ebből arra a következtetésre jutott, hogy együttműködésük hasonló minőségű volt. Ezért az AWA vállalkozásnak ugyanolyan mértékű csökkentést ítélt meg, mint amelyben a Mougeot vállalkozást részesítette.

Ugyanígy, a fent hivatkozott BASF és UCB kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság, miután megállapította, hogy a felperesek világszintű kartellben való részvétele miatti jogsértés elévült, újraszámolta a Bizottság által rájuk kiszabott bírságok összegét. A BASF vállalkozás tekintetében az Elsőfokú Bíróság emlékeztetett arra, hogy nem minősül az 1996-os engedékenységi közlemény³⁹ hatálya alá tartozó együttműködésnek azon tény, ha a vállalkozás olyan magatartásra vonatkozó információkat bocsát a Bizottság rendelkezésére, amelyek tekintetében nem lehetne rá bírságot kiszabni. Mivel a BASF által együttműködése tekintetében benyújtott bizonyítékok lényegi elemei a világszintű megállapodásokra vonatkoztak, és mivel a világszintű megállapodásokkal kapcsolatos jogsértés elévült, az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy nem indokolt, hogy az említett vállalkozás részesüljön a részére korábban e címen biztosított 10%-os csökkentésben. Az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy tekintettel a jogsértés jellegére, az európai megállapodásokra vonatkozó bírság kiindulási összegének a megállapodások összességére kiszabott bírsággal megegyezőnek kell maradnia; annak a ténynek a megállapítása, hogy az egyik, a BASF-nak felrótt jogsértés elévülés miatt nem szankcionálható, nem jelenti a bírsága összegének csökkentését. Valójában, az említett elévülés miatti bírságcsökkentés ellenére a bírságnak az Elsőfokú Bíróság által megállapított végső összege 35 024 millió euró, azaz 54 000 euróval több, mint a BASF-ra a Bizottság által kiszabott bírság összege.

A Coats Holdings és Coats kontra Bizottság ügyben⁴⁰ hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy a felperes szerepe lényegében a kartell keretmegállapodása hatálybalépésének megkönnyítésére korlátozódott. Mivel szerepe ezért inkább egy közvetítő szerepéhez hasonlított, mint a kartell valamely teljes jogú tagjához, az Elsőfokú Bíróság ennek enyhítő körülményként való figyelembevétele mellett a bírság összegének 20%-os csökkentését ítélte megfelelőnek.

³⁹ A kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló, 1996. július 18-i bizottsági közlemény (HL 1996. C 207., 4. o.).

⁴⁰ Az Elsőfokú Bíróság T-36/05. sz. ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete (fellebbezett: C-468/07. P. sz. ügy).

d) A jogsértő magatartás betudhatósága

Az Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben⁴¹ hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság hangsúlyozta, hogy nem a jogsértéssel kapcsolatos, az anyavállalat és a leányvállalata közötti kezdeményezés, és még kevésbé az előbbinek az említett jogsértésben való érintettsége, hanem azon tény, hogy az EK 81. cikk értelmében egyetlen vállalkozást képeznek, hatalmazza fel a Bizottságot arra, hogy a bírságokat kiszabó határozatot a vállalkozások csoportja anyavállalatának címezze.

Abban az esetben, ha az anyavállalat a jogsértést elkövető leányvállalatának egyedüli tulajdonosa, fennáll azon egyszerű vélelem, amely szerint az adott anyavállalat meghatározó befolyást gyakorolt a leányvállalata magatartására. Az anyavállalatnak kell megcáfolnia ezt a vélelmet azzal, hogy minden, a közte és a leányvállalata közötti szervezeti, gazdasági és jogi kapcsolatra vonatkozó bizonyítékot az Elsőfokú Bíróság elé terjeszt annak bizonyítására, hogy nem képeznek egy gazdasági egységet.

2. Az EK 82. cikkre vonatkozó ítélkezési gyakorlat eredményei

a) A Microsoft kontra Bizottság ügyben hozott ítélet

Az Elsőfokú Bíróság tevékenységét ebben az évben meghatározta a nagytanács által kihirdetett, a Microsoft kontra Bizottság ügyben⁴² hozott ítélet alapjául szolgáló ügy, amely ítélettel lényegében elutasították a Bizottság határozatának⁴³ megsemmisítésére irányuló keresetet.

A 497 millió eurós bírságon kívül a Bizottság kötelezte a Microsoftot a megállapított jogsértések abbahagyására, egyrészt azért, hogy köteles közölni a munkacsoportszerverekre készült operációs rendszereket fejleszteni és terjeszteni kívánó vállalkozók számára az interoperabilitásra vonatkozó szükséges információkat, másrészt azért, hogy köteles a személyi számítógépekhez való Windows operációs rendszerének egy változatát a Windows Media Player multimédiás lejátszó nélkül kínálni. A Bizottság az ezen korrekciós intézkedések tiszteletben tartásának biztosítására irányuló feladatának támogatására a határozat független, végrehajtást felügyelő megbízott kinevezését tartalmazó megfigyelő rendszer felállítását rendelte el.

Az Elsőfokú Bíróság teljes egészében elutasította a felperesnek a Bizottság által megállapított erőfölénnyel való visszaélésre, a korrekciós intézkedésekre, valamint a kiszabott bírságra vonatkozó kérelmeit, ám megsemmisítette a határozatnak a független, végrehajtást felügyelő megbízottra vonatkozó rendelkezéseit.

⁴¹ Az Elsőfokú Bíróság T-112/05. sz. ügyben 2007. december 12-én hozott ítélete.

⁴² Az Elsőfokú Bíróság T-201/04. sz. ügyben 2007. szeptember 17-én hozott ítélete.

⁴³ Az [EK] 82. cikkére és az EGT-megállapodás 54. cikkére vonatkozó eljárásban (COMP/C-3/37.792 – Microsoft ügy) 2004. május 24-én a Microsoft Corporationnal szemben hozott bizottsági határozat (HL 2007. L 32., 23. o.).

Ami először az interoperabilitásra vonatkozó információk nyújtásának megtagadásában álló erőfölénnyel való visszaélést illeti, az Elsőfokú Bíróság elutasította a Microsoftnak az interoperabilitás Bizottság által megállapított fogalmának és szintjének, valamint a kiszabott korrekciós intézkedések koherenciájának vitatására irányuló érveinek összességét. Az Elsőfokú Bíróság ezt követően a Microsoft kommunikációs protokolljai vagy azok specifikációi által lefedett szellemi tulajdonjogokra vagy az üzleti titkokra vonatkozó kérdéseket vizsgálta meg. A Bíróság ítélezési gyakorlatára⁴⁴ való hivatkozással az Elsőfokú Bíróság emlékeztetett rá, hogy a kizárólagos jognak a szellemi tulajdonjogok jogosultja általi gyakorlása csak különleges körülmények között valósít meg ilyen erőfölénnyel való visszaélést, nevezetesen akkor, először, ha a megtagadás egy bizonyos tevékenység szomszédos piacon való gyakorlásához elengedhetetlen termékre vagy szolgáltatásra vonatkozik, másodszor, ha a megtagadás e szomszédos piacon minden hatékony versenyt kizáró természetű, harmadszor, ha a megtagadás olyan új termék megjelenésének akadályát képezi, amelynek tekintetében lehetséges fogyasztói igény áll fenn, és végül, ezen visszautasítás objektíven nem indokolt.

E körülmények jelen ügyben való fennállását vizsgálva az Elsőfokú Bíróság úgy határozott, hogy a Bizottság nem követett el nyilvánvaló mérlegelési hibát, amikor úgy tekintette először, hogy a munkacsoportszerverekhez való Windows operációs rendszerekkel történő életképes versenyhez a versenytárs operációs rendszereknek a Windows operációs rendszerrel egyenlő feltételek mellett kell interoperábilisnak lenniük e Windows rendszerek domainfelépítésével, másodszor, hogy a piac fejlődése nyilvánvalóvá tette a munkacsoportszerverekhez való operációs rendszerek piacán a verseny megszűnésének kockázatát, és harmadszor, hogy a Microsoftnak felrótt visszautasítás az EK 82. cikk második bekezdése b) pontja értelmében a fogyasztók kárára korlátozta a műszaki fejlesztést, ezért az új termék megjelenésére vonatkozó körülmény fennáll a jelen ügyben. Végül az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a Microsoft nem bizonyította semmilyen objektív igazolás fennállását a szóban forgó interoperabilitásra vonatkozó információk nyilvánosságra hozatala megtagadásának tekintetében, és azt sem bizonyította megfelelően, hogy ezen információk nyilvánosságra hozatalának lényeges negatív hatása lett volna újítási törekvéseire.

Ami másodszor a személyi számítógépekre való Windows operációs rendszerek és a Windows Media Player árukapcsolására vonatkozó erőfölénnyel való visszaélést illeti, az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy a Bizottság által az árukapcsolás alkotóelemei tekintetében elvégzett elemzés összhangban van mind az EK 82. cikkel, mind az ítélezési gyakorlattal⁴⁵, emlékeztetve arra, hogy ezek az elemek a következők: először, a kapcsoló termék és a kapcsolt termék elkülönülnek, másodszor, az érintett vállalkozás erőfölényben van a kapcsoló termék piacán, harmadszor, az említett vállalkozás nem teszi lehetővé

⁴⁴ A Bíróság 238/87. sz. Volvo-ügyben 1988. október 5-én hozott ítélete (EBHT 1988., 6211. o.); a C-241/91. P. és C-242/91. P. sz., RTE és ITP kontra Bizottság, úgynevezett „Magill” egyesített ügyekben 1995. április 6-án hozott ítélete (EBHT 1995., I-743. o.); a C-7/97. sz. Bronner-ügyben 1998. november 26-án hozott ítélete (EBHT 1998., I-7791. o.), valamint a C-418/01. sz. IMS Health ügyben 2004. április 29-én hozott ítélete (EBHT 2004., I-5039. o.).

⁴⁵ Lásd különösen az Elsőfokú Bíróság T-30/89. sz., Hilti kontra Bizottság ügyben 1991. december 12-én hozott ítéletét (EBHT 1991., II-1439. o.) és az Elsőfokú Bíróság T-83/91. sz., Tetra Pak kontra Bizottság ügyben 1994. október 6-án hozott ítéletét (EBHT 1994., II-755. o.).

a fogyasztók számára a kapcsolt termék megszerzését a kapcsoló termék nélkül, és negyedszer, a szóban forgó magatartás korlátozza a versenyt.

Ami harmadszor a független, végrehajtást felügyelő megbízott kinevezését tartalmazó megfigyelő rendszert illeti, az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a határozat nem alapítható jogilag a 17. rendeletre⁴⁶, és túllépi a Bizottság vizsgálati és végrehajtási hatáskörét. Úgy vélte, hogy egy ilyen rendszer felállításával, amely időbeli korlát nélkül biztosítja a megbízott számára a Bizottságtól függetlenül a Microsoft által nyújtott támogatáshoz, a Microsoft információihoz, dokumentumaihoz, helyiségeihez és alkalmazottaihoz, valamint a Microsoft releváns termékeinek forráskódjához való hozzáférést, és annak biztosításával e meghatalmazott számára, hogy saját vagy harmadik személyek kezdeményezésére is eljárjon, a Bizottság túllépte azt a helyzetet, amelyben saját külső szakértőt nevez ki valamely vizsgálat során történő tanácsadás céljából, és átruházta azokat a hatásköröket, amelyek gyakorlására kizárólag ő jogosult. A Bizottság szintén túllépte hatásköreit, amikor a Microsoftra terhelte a megbízottal kapcsolatos költségeket, miközben a 17. rendelet egyetlen rendelkezése sem jogosítja fel arra, hogy a vállalkozásokat a korrekciós intézkedések végrehajtásának ellenőrzése során nála felmerült költségek viselésére kötelezze.

A kiszabott bírság tekintetében az Elsőfokú Bíróság pontosította, hogy az indokolási kötelezettség nem foglalja magában sem a bírság összegére vonatkozó számszerűsített elemek jelzését, sem a megállapított különböző visszaélések közötti különbségtételt a bírság kiinduló összegének megállapítása során.

b) Panaszokat elutasító határozatok

A fent hivatkozott Ufex és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság emlékeztetett arra, hogy még ha a Bizottság diszkrecionális jogköre gyakorlása során dönthet is úgy, hogy a panasz aktáját közösségi érdek hiányában további intézkedések nélkül lezárja⁴⁷, mindazonáltal ezt nem teheti kizárólag azon az alapon, hogy e magatartások megszűntek, annak ellenőrzése nélkül, hogy a versenyellenes hatások tartósak-e, illetve adott esetben az állítólagos versenyjogi jogsértések súlya vagy hatásaik tartóssága nem olyan jellegű-e, amely e panasznak közösségi érdeket biztosít. Még ha e versenyellenes hatások nem is maradnak fenn, a Bizottság köteles az állítólagos jogsértések időtartamának és súlyának figyelembevételére.

Másrészt, ami a Bizottság és a nemzeti hatóságok megosztott hatáskörébe tartozó panasz vizsgálatát illeti, az Elsőfokú Bíróság pontosította, hogy sem a nemzeti hatóságok, illetve bíróságok azon szubjektív hozzáállása, miszerint a Bizottság megfelelőbb fórum az e tárgyban való döntésre, sem a Bizottság és a nemzeti hatóság közötti együttműködés fennállása nem keletkeztet kizárólagos hatáskört a Bizottság számára, és nem is előlegezi meg azt, hogy majd az ügy közösségi érdekű jellegét megállapító határozatot

⁴⁶ A fent említett rendelet.

⁴⁷ A közösségi érdek fogalmáról lásd az Elsőfokú Bíróság T-458/04. sz., Au lys de France kontra Bizottság ügyben 2007. július 3-án hozott ítéletét és a T-229/05. sz., AEPI kontra Bizottság ügyben 2007. július 12-én hozott ítéletét (fellebbezett: C-425/07. P. sz. ügy).

hoz. A Bizottság arra sem köteles, hogy elsőbbséget biztosítson valamely ügy számára, amennyiben a nemzeti bíróság ebben az ügyben felfüggeszti eljárását a Bizottság határozatára várva.

c) **Az EK 82. cikk alkalmazása a kereszttámogatásokra**

A fent hivatkozott Ufex és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az erőfölényben lévő vállalkozás által azon piacról származó kereszttámogatások nyújtása, ahol jogszerű monopolhelyzetben van a versenynek kitett leányvállalata tevékenysége számára, önmagában nem minősül erőfölénnyel való visszaélésnek, függetlenül a monopólium tárgyát képező és a versenynek kitett ágazatban követett politikáktól. Pusztán az a tény, hogy valamely vállalkozásnak kizárólagos jogot adnak valamely általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtásának biztosítása érdekében, nem ellentétes azzal, hogy e vállalkozás nyereséget ér el az általa kizárólagosan végzett tevékenységgel, és annak sincs akadálya, hogy tevékenységeit olyan területekre is kiterjessze, amelyet nem csak e vállalkozás végezhet. Mindazonáltal valamely vállalkozás részesedésszerzése egy másik vállalkozásban, illetve analógia útján kereszttámogatások nyújtása az utóbbinak, a közösségi versenyszabályokba ütközhet, ha a monopolhelyzetben lévő vállalkozás által erre használt forrás a monopólium tárgyát képező piacon alkalmazott túlzó vagy diszkriminatív árakból, vagy egyéb jogellenes magatartásból származik. Ezért az erőfölényben lévő vállalkozás által a leányvállalatának nyújtott szolgáltatásai alulárázása nem állít szükségszerűen akadályokat a versenytársak elé, amennyiben a leányvállalat e támogatásokat arra használta fel, hogy nagyon jelentős nyereséget érjen el, illetve magas osztalékot fizessen. Ugyanez a megállapítás igaz arra a tényre is, hogy e leányvállalat a versenytársaihoz igazítja árait, és jelentős nyereséget ér el, mivel az ilyen magatartás nem befolyásolja azt, hogy az ügyfél milyen szállítót választ.

d) **Erőfölénnyel való visszaélés**

A Duales System Deutschland kontra Bizottság (Der Grüne Punkt) ügyben⁴⁸ hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy valamely, a csomagolások az ország egész területére kiterjedő gyűjtési és hasznosítási rendszerét üzemeltető vállalkozás magatartása erőfölénnyel való visszaélést valósít meg, amennyiben a rendszeréhez forduló összes vállalkozás számára díjfizetést ír elő a Németországban forgalmazott, a saját logóját viselő összes csomagolás után, miközben e vállalkozások bizonyítják, hogy e csomagolások egy része vagy egésze tekintetében nem e rendszert használják. Ez azonban nem zárja ki e vállalkozás számára a méltányos díjazásban való részesülés lehetőségét pusztán a védjegy használata címén abban az esetben is, amennyiben bizonyított, hogy a logóját viselő csomagolásokat valamely másik rendszer váltotta vissza és hasznosította. A logó felhelyezése szolgáltatásnak minősül, amennyiben jelzi a fogyasztó számára, hogy a rendszer a rendelkezésére áll.

⁴⁸ Az Elsőfokú Bíróság T-151/01. sz. ügyben 2007. május 24-én hozott ítélete (fellebbezett: C-385/07. sz. ügy).

e) Felfaló árak

Az AKZO kontra Bizottság ügyben⁴⁹ hozott ítéletre támaszkodva az Elsőfokú Bíróság a France Télécom kontra Bizottság ügyben⁵⁰ hozott ítéletben emlékeztetett arra, hogy két különböző elemzési módszer létezik, amikor azt kell vizsgálni, hogy valamely vállalkozás felfaló árakat alkalmazott-e. Az erőfölényben lévő vállalkozás által alkalmazott átlagos változó költségeknél alacsonyabb árak mindig visszaélészerűnek minősülnek, mivel az ilyen árakat alkalmazó vállalkozás egyetlen célja nem lehet más, mint a versenytárs kiszorítása; eközben az átlagos teljes költségeknél alacsonyabb, ám az átlagos változó költségeknél magasabb árak csak akkor tekintendők visszaélészerűnek, ha a versenytárs kiszorítására vonatkozó terv keretében állapították meg azokat. E kiszorításra irányuló szándékot komoly és egybevágó bizonyítékok alapján kell megállapítani, mindazonáltal nem követelmény a kérdéses gyakorlat konkrét hatásainak bizonyítása.

E tekintetben a jogsértést követően bekövetkezett bevételek és költségek nem vehetők figyelembe az érintett időszak alatti költségfedezet mértékének értékelése során. Az EK 82. cikk az érintett vállalkozás által a jogsértést megvalósító magatartás elkövetése időpontjában a közös piacon elfoglalt helyzetére vonatkozik. Mindazonáltal nem szükséges kiegészítő jelleggel bizonyítani, hogy a szóban forgó vállalkozásnak tényleges lehetősége volt veszteségeinek megtérítésére.

Másrészt az Elsőfokú Bíróság szerint nem állapítható meg, hogy az erőfölényben lévő vállalkozásnak korlátlan joga lenne a versenytársai áraihoz való igazodáshoz, különösen amennyiben ez a jog a szerződés által egyébként tiltott felfaló árak alkalmazásának igazolásához vezethet. Bár valamely erőfölényben lévő vállalkozást nem lehet megfosztani azon jogától, hogy megvédje üzleti érdekeit az azokat ért támadástól, és noha az ésszerűség keretei között az ilyen vállalkozásnak meg kell adni a lehetőséget, hogy megtegye az ennek megfelelő intézkedéseket, e magatartások nem fogadhatók el, ha azok célja kifejezetten az erőfölény megerősítése vagy az azzal való visszaélés.

f) Az erőfölényben lévő vállalkozás kötelezettségvállalásai

A fent hivatkozott Alrosa kontra Bizottság ügyben az Elsőfokú Bíróság először hozott ítéletet az erőfölényben levő vállalkozás által felajánlott kötelezettségvállalást kötelezővé tevő határozat jogszerűségéről és e határozat harmadik személyekre gyakorolt hatásairól.

Az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy az ilyen határozatnak a versenyjogi szabályok megsértésének megállapítására és szankcionálására irányuló eljárást megszüntető hatása van. Ezért azt nem lehet a tárgyalások egyik résztvevője által szabadon tett javaslat Bizottság általi jóváhagyásának tekinteni, hanem e határozat olyan kötelező intézkedés, amely megszüntet egy jogsértő helyzetet, és amelynek meghozatalakor a Bizottság az EK 81. és az EK 82. cikk által ráruházott teljes hatáskörét gyakorolja, annak fenntartásával, hogy az érintett felek kötelezettségvállalási javaslata mentesíti őt a bizonyítási kötelezettség alól.

⁴⁹ A Bíróság C-62/86. sz. ügyben 1991. július 3-án hozott ítélete (EBHT 1991., I-3359. o.).

⁵⁰ Az Elsőfokú Bíróság T-340/03. sz. ügyben 2007. január 30-án hozott ítélete (fellebbezett: C-202/07. P. sz. ügy).

Valamely piaci szereplő harmadik személyekkel szembeni adott magatartását kötelezővé téve az 1/2003 rendelet⁵¹ 9. cikke alapján hozott határozat közvetetten *erga omnes* joghatást válthat ki, amelyre az érintett vállalkozás önmaga nem lenne képes. Az Elsőfokú Bíróság szerint a Bizottság tehát e joghatás egyedüli kiváltója, mivel kötelező erőt biztosít az érintett vállalkozás által felajánlott kötelezettségvállalásnak, és így a felelősség is egyedül az övé. Bár a Bizottság mérlegelési mozgástérrel rendelkezik az 1/2003 rendelet által számára biztosított választási lehetőség tekintetében, hogy az érintett vállalkozások által felajánlott kötelezettségvállalást kötelezővé tevő határozatot fogad-e el a rendelet 9. cikke alapján, vagy az annak 7. cikke (1) bekezdésében felkínált, jogsértés megállapítására vezető utat követi, mindenesetre köteles az arányosság elvének figyelembevételére.

A jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az erőfölénnyel való visszaélés megvalósítására alkalmas megállapodás két tagja közötti hosszú távú kereskedelmi kapcsolatok megszüntetését elrendelő bizottsági határozat vonatkozásában a Bizottság által az EK 81. cikk és az EK 82. cikk alapján indított két eljárás közötti összefüggésre tekintettel, valamint arra a tényre figyelemmel, hogy az említett határozat kifejezetten említi a szerződéses partnervállalkozást, anélkül azonban, hogy az címzett lenne, a Bizottságnak el kellett volna ismernie ez utóbbi vállalkozás számára az eljárás egészére nézve az 1/2003 rendelet értelmében az érintett vállalkozás számára biztosított jogokat, noha *stricto sensu* az nem tekinthető annak az EK 82. cikk szerinti eljárásban. Ezért e vállalkozás a Bizottság által kötelezővé tenni kívánt önálló kötelezettségvállalások tekintetében rendelkezett a meghallgatáshoz való joggal, és rendelkeznie kell e jog teljes mértékű gyakorlására vonatkozó lehetőséggel.

3. Az összefonódások ellenőrzéseire vonatkozó ítélkezési gyakorlat eredményei

A Sun Chemical Group és társai kontra Bizottság ügyben⁵² hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság hangsúlyozta, hogy a horizontális összefonódások értékeléséről szóló iránymutatás⁵³ nem követeli meg minden esetben az abban meghatározott összes körülmény vizsgálatát, a Bizottságnak mérlegelési jogköre van, amely lehetővé teszi számára bizonyos elemek figyelembevételét vagy figyelmen kívül hagyását, és nem köteles pontos indokolást adni az összefonódás bizonyos, számára egyértelműen alkalmatlannak tűnő, jelentőségétől megfosztott vagy az összefonódás értékelése szempontjából nyilvánvalóan másodlagos szempontjainak értékeléséről.

Bírósági felülvizsgálatának gyakorlása során az Elsőfokú Bíróság nem szorítkozhat az iránymutatásban meghatározott, valamely összefonódás értékelése szempontjából jelentős elemek Bizottság általi figyelembevételének vagy figyelmen kívül hagyásának vizsgálatára, hanem azt is tekintetbe kell vennie, hogy a Bizottság esetleges mulasztásai megkérdőjelezhetik-e végkövetkeztetését.

⁵¹ A Szerződés [81]. és [82]. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.).

⁵² Az Elsőfokú Bíróság T-282/06. sz. ügyben 2007. július 9-én hozott ítélete.

⁵³ A vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló tanácsi rendelet szerint a horizontális összefonódások értékeléséről szóló iránymutatás (HL 2004. C 31., 5. o.).

Másrészt, a Bizottságnak a piacon fennálló túlzott kapacitásokra vonatkozó elemzésének vizsgálata során az Elsőfokú Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy ahhoz, hogy egy összefonódás eredményeként létrejött egység ügyfelei képesek legyenek ezen egységet elriasztani az esetleges versenyellenes magatartás folytatásától nem szükséges, hogy ügyfelei képesek legyenek minden megrendelésüket más szállítóknál leadni. Azt a lehetőséget, hogy megrendeléseik jelentős részét más szállítóknál képesek leadni, megfelelően nagymértékű veszteségekkel való fenyegetésnek lehet tekinteni ahhoz, hogy az említett egységet elriassza az ilyen stratégia folytatásától.

4. A versenyellenes gyakorlatok megszüntetésére irányuló eljárás

a) A hatáskör megosztása

Az 1/2003 rendelet előírja, hogy a közösségi versenyjogi szabályok alkalmazásának biztosítása érdekében a tagállamok versenyhatóságainak fokozott mértékben részt kell venniük az alkalmazásban, és e célból a rendelet közhatóságok hálózatát alakítja ki, amelyek az említett szabályokat szoros együttműködésben alkalmazzák. E tekintetben az Elsőfokú Bíróság a fent hivatkozott France Télécom kontra Bizottság ügyben hozott ítéletekben pontosította, hogy az 1/2003 rendelet mindazonáltal fenntartja a Bizottság meghatározó szerepét a jogsértések feltárása során. Az említett rendelet 11. cikkének (1) bekezdése általános szabályt állít fel, amelynek értelmében a Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai szoros együttműködésre kötelesek, ám nem kötelezi a Bizottságot arra, hogy tartózkodjon a helyszíni vizsgálat lefolytatásától olyan ügyben, amelyben valamely nemzeti versenyhatóság párhuzamosan eljár. E rendelkezésből arra sem lehet következtetni, hogy ha valamely nemzeti versenyhatóság bizonyos tények tekintetében vizsgálódni kezdett, az rögtön meggátolja a Bizottságot az ügyben való eljárásban vagy az előzetes formában való információszerzésben. Ellenkezőleg, a Bizottság és a nemzeti hatóságok közötti együttműködés követelményéből következik, hogy azok párhuzamosan tevékenykedhetnek, legalábbis az olyan előzetes szakaszban, mint a vizsgálatok.

Másrészt az 1/2003 rendelet 11. cikkének (6) bekezdése előírja – az érintett versenyhatósággal történő egyszerű konzultáció mellett –, hogy a Bizottság megtartja a határozat elfogadására irányuló eljárás megindítására vonatkozó lehetőséget akkor is, ha valamely nemzeti hatóság már eljár az ügyben. Ezt meghaladóan az 1/2003 rendelet nem értelmezhető úgy, mint amely hasonló esetben megtiltja a Bizottságnak, hogy vizsgálat elrendeléséről döntsön, amely csak előkészítő aktust képvisel az ügy érdemében való intézése során, és amely nem jelenti az eljárás hivatalos megindítását.

b) Az ügyvédek és ügyfelek közötti érintkezés bizalmas jellege

A fent hivatkozott Akzo Nobel Chemicals és Akros Chemicals kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság a Bíróság által az AM & S kontra Bizottság ügyben⁵⁴ hozott ítéletben kimondott elv terjedelméről foglalt állást, amely szerint a Bizottság a

⁵⁴ A Bíróság 155/79. sz. ügyben 1982. május 18-án hozott ítélete (EBHT 1982., 1575. o.).

számára biztosított, a versenyjogi jogsértések feltárására irányuló vizsgálati jogkörét az ügyvédek és az ügyfelek közötti érintkezés bizalmas jellegének bizonyos körülmények közötti tiszteletben tartása mellett köteles gyakorolni.

A vizsgálat során követendő eljárás tekintetében az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy valamely vállalkozás jogosan tagadja meg a Bizottság képviselőitől az általa bizalmas jellegűnek tekintett dokumentumokhoz való – akár összefoglaló jellegű – hozzáférést, feltéve hogy véleménye szerint az ilyen összefoglaló jellegű vizsgálat lehetetlen a tartalom felfedése nélkül, és ha ezt indokolással alátámasztva magyarázza meg. Ha a Bizottság úgy véli, hogy a vállalkozás által szolgáltatott bizonyítékok nem megfelelőek a szóban forgó dokumentum bizalmas jellegének bizonyítására, képviselői jogosultak a dokumentum egy másolatát lepecsételt borítékba helyezni, és magukkal vinni a nézeteltérés későbbi megoldásának reményében. Az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy ez az eljárás lehetővé teszi az ügyvédek és ügyfelek közötti érintkezés bizalmas jellege védelmének elve megsértésének kockázata megszüntetését, miközben lehetővé teszi a Bizottság számára a dokumentumok feletti bizonyos ellenőrzés megtartását, és megszünteti e dokumentumok későbbi eltűnésének vagy manipulálásának veszélyét.

Ami a védett dokumentumok jellegét illeti, az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy valamely vállalkozás belső dokumentumai, még ha nem is beszéltek meg őket ügyvéddel, vagy nem azért készítették őket, hogy azokat ügyvédnek küldjék meg, mindazonáltal az ügyvédek és az ügyfelek közötti kommunikáció bizalmas jellege alá tartozhatnak, mivel kizárólag abból a célból készültek, hogy egy ügyvéd jogi véleményét kérjék a védelemhez való jogok gyakorlásának keretében. Ezzel ellentétben az a pusztán tény, hogy egy dokumentumot ügyvéddel megbeszéltek, nem elegendő ilyen védelem biztosítása számára. Az Elsőfokú Bíróság hozzátette, hogy az a körülmény, hogy valamely dokumentumot a versenyjognak való megfelelésre irányuló program alkalmazása keretében foglalmaztak, önmagában nem elegendő e dokumentum védelméhez. E programok terjedelmüket tekintve a védelemhez való jogok gyakorlását jóval meghaladó feladatokat és információkat foglalnak magukban.

Másrészt az Elsőfokú Bíróság megerősítette, hogy még ha igaz is, hogy a vállalkozás jogásza különleges szerepének elismerése és a vele való érintkezés bizalmosságának védelme szélesebb elfogadottságnak örvend, mint az AM & S-ügyben hozott ítélet kihirdetése idején, mindazonáltal nem lehet a tagállamok jogaiban sem egyforma, sem egyértelműen többségi irányzatokat azonosítani e tekintetben. A Bíróság által az említett ítéletben tett azon választást, hogy a vállalkozás és a vele munkaviszonyban álló tanácsadók közötti érintkezéseket nem sorolja a védettek közé, ezért fenn kell tartani.

c) Az arányosság elve

A CB kontra Bizottság ügyben⁵⁵ hozott ítélet pontosítja azokat a feltételeket, amelyek fennállása során a Bizottság határozattal olyan vizsgálatokat rendelhet el, amelyeknek az érintett vállalkozások vagy a vállalkozások társulásai a 17. rendelet 14. cikkének

⁵⁵ Az Elsőfokú Bíróság T-266/03. sz. ügyben 2007. július 12-én hozott ítélete.

(3) bekezdése (illetve később az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése) alapján kötelesek alávetni magukat.

A felperes, egy francia jog alá tartozó gazdasági egyesülés, amelyet a legjelentősebb francia hitelintézetek alapítottak a bankkártyás fizetési rendszereik interoperabilitásának megvalósítása céljából, azt adja elő, hogy a vele szemben vizsgálatot elrendelő határozat sérti az arányosság elvét, mivel ez a vizsgálat nem szükséges és megfelelő eszköze a Bizottság által kívánt információk megszerzésére. Az Elsőfokú Bíróság elutasította ezt a jogalapot, emlékeztetve arra, hogy a Bizottság az információk megszerzésére rendelkezésére álló eszközök közül nem a helyzet különösen súlyos volta, kivételes sürgőssége vagy a teljes titoktartás kötelezettsége alapján választ, hanem minden ügy sajátosságának figyelembevételével törekszik a megfelelő vizsgálat lefolytatására. Az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a jelen ügyben a megtámadott határozat bizonyos nagy francia bankok azon feltételezett szándékára vonatkozó információk összegyűjtését célozta, amely a lehetséges új belépőknek a fizetésre használt bankkártyák kibocsátásának francia piacáról való kizárására, valamint bizalmas üzleti információk cseréjére irányult, és amely információkat a Bizottság a felperes helyiségeiben vélt megtalálni. Tekintettel a keresett információk jellegére, valamint e bankoknak az egyesülés szerkezetében betöltött szerepére, az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Bizottság választása nem sértette az arányosság elvét, tekintettel arra, hogy nehezen elképzelhető, hogy az említett intézmény ezen információk birtokába tudott volna jutni a vizsgálatot elrendelő határozattól eltérő módon is.

d) A Bizottság határozatainak közzététele és az ártatlanság védelme

A fent hivatkozott Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság a Bank Austria Creditanstalt kontra Bizottság ügyben⁵⁶ hozott ítéletében megállapított elveket fejlesztette tovább a Bizottság határozatainak közzétételére vonatkozó jogkörének, valamint a szolgálati titok védelmének vonatkozásában, és pontosította, hogy e fogalmakat az ártatlanság védelme elvének fényében kell értelmezni.

Ez utóbbi elvre hivatkozva a felperes előadja, hogy a „peroxid”-határozat közzététele jogellenes volt, amennyiben a felperes állítólagos jogsértő magatartására vonatkozó megállapításokat tartalmazott. E tekintetben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy még akkor is, ha a fent hivatkozott Bank Austria Creditanstalt kontra Bizottság ügyben hozott ítélet szerint valamely vállalkozás ahhoz fűződő érdeke, hogy a Bizottság által a terhére rótt versenyellenes magatartás részleteit ne hozzák nyilvánosságra, nem szorul sajátos védelemre, ezen ítélkezési gyakorlat alkalmazása feltételezi, hogy a megállapított jogsértés a határozat rendelkező részében szerepel, mivel ez a körülmény elengedhetetlen ahhoz, hogy az említett vállalkozás joggal tudja vitatni a határozatot. Mivel a „peroxid”-határozat nem teljesíti e feltételt a felperes vonatkozásában, az Elsőfokú Bíróság úgy határozott, hogy az ez utóbbit érintő megállapítások nem a jogszabályoknak megfelelően vannak megállapítva, és nem lehet őket közzétenni.

⁵⁶ Az Elsőfokú Bíróság T-198/03. sz. ügyben 2006. május 30-án hozott ítélete (EBHT 2006., II-1429. o.).

Egy ilyen helyzet ellentétes az ártatlanság vélelmének elvével, és sérti a szolgálati titok védelmét, amelyek megkövetelik a felperes jó hírneve és méltósága tiszteletben tartásának biztosítását.

Állami támogatások

1. Anyagi jogi szabályok

a) Valamely állami támogatás alkotóelemei

Az elmúlt év során az intézkedések állami támogatásként való minősülésének problémája az Elsőfokú Bíróság számos ítéletének képezte tárgyát. Különösen az Olympiaki Aeroporia Ypiresies kontra Bizottság ügyben⁵⁷ hozott ítélet említendő, amelyben az Elsőfokú Bíróság részben megsemmisítette a Bizottság azon határozatát, amely elrendelte azon állami támogatás visszatéríttetését, hogy a Hellén Köztársaság eltúrte a repülőgépek üzemanyaga és cserealkatrészei hozzáadottérték-adója (a továbbiakban: HÉA) befizetésének elmaradását. Az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy a Bizottság elmulasztotta megvizsgálni, hogy az ilyen fizetési elmaradás az állami támogatás minősítést lehetővé tévő valós gazdasági előnyt jelent-e. Mivel a HÉA elvben semleges a versenyhelyzet tekintetében, amennyiben vagy előzetesen felszámított adóként azonnal levonható, vagy rövid határidővel visszakövetelhető, az egyetlen előny, amelyben a kedvezményezett részesülhetett, az előzetesen felszámított adó ideiglenes kifizetéséből származó pénzügyi előny. Az Elsőfokú Bíróság kifejtette, hogy a jelen ügyben a HÉA megfizetésének elmaradása elvben nem elegendő annak feltételezéséhez, hogy a kedvezményezett az EK 87. cikk szerinti előnyben részesült.

A Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság ügyben⁵⁸ hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság megerősítette a Bizottság állami támogatás fennállásának hiányát megállapító határozatát, a bizonyos gazdasági szereplőknek egy olyan nemzeti intézkedés által biztosított szelektív előny hiányára hivatkozással, amely a feltételeknek az összes engedélyhez való igazításának szándékával csökkenti az UMTS-engedélyekért (Universal Mobile Telecommunications System) általuk fizetendő díjakat. Valójában az állami forrásokat ebből érő veszteség nem elegendő az állami támogatásnak minősüléshez, a lemondás ugyanis elkerülhetetlen volt a rendszer szerkezetének okán, és a távközlési szolgáltatásokra vonatkozó közösségi jogi keret a gazdasági szereplőkkel szembeni egyenlő bánásmódon alapul mind az engedélyek kibocsátása, mind pedig az esetleges díjak meghatározása tekintetében. Az Elsőfokú Bíróság hangsúlyozta másrészt, hogy az első gazdasági szereplőknél az engedélyek korábbi megszerzéséből származó lehetséges előny a jelen esetben nem az érdekeltek javát szolgálta, tekintettel az UMTS-hálózat kifejlesztésében megjelent késedelemre.

⁵⁷ Az Elsőfokú Bíróság T-68/03. sz. ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete.

⁵⁸ Az Elsőfokú Bíróság T-475/04. sz. ügyben 2007. július 4-én hozott ítélete (fellebbezett: C-431/07. P. sz. ügy).

b) Indokolási kötelezettség

Az Írország és társai kontra Bizottság ügyben⁵⁹ hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság megsemmisítette az Írország, Franciaország és Olaszország bizonyos régióiban a timföldgyártáshoz üzemanyagként felhasznált ásványolajok esetében alkalmazott jövedéki adó alóli mentességekre vonatkozó bizottsági határozatot, hivatalból észelve az indokolási kötelezettség megsértését, amely ezen intézkedésnek a 659/1999⁶⁰ rendeletben meghatározott „létező támogatás”-kénti minősítése elmulasztásához vezetett. Az említett rendelet 1. cikke b) pontjának v) alpontja értelmében minden támogatást létezőnek kell tekinteni, amelynek tekintetében megállapítható, hogy a hatálybalépése idején nem minősült támogatásnak, és ezt követően – a közös piac fejlődésének eredményeként, és anélkül, hogy az érintett tagállam módosította volna – vált támogatássá. Az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a jövedéki adót szabályozó közösségi rendelkezéseknek megfelelően a vitatott mentességeket számos – a Bizottság javaslata alapján elfogadott – tanácsi határozat engedélyezte és hosszabbította meg. Ilyen körülmények között az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Bizottság, amikor elmulasztotta a szóban forgó támogatásokat létező támogatásnak minősíteni a 659/1999 rendelet fent említett rendelkezései értelmében, nem szorítkozhatott joggal annak megállapítására, hogy ezek nem alkalmazandók a jelen ügyben.

A fent hivatkozott *Salvat père et fils és társai kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet az Elsőfokú Bíróságnak a Bizottság az általa az EK 87. cikk alkalmazásában állami támogatásnak minősített különböző intézkedésekre vonatkozó határozatainak indokolására vonatkozó követelményekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatának pontosítására irányul. Ebben az ítéletben az Elsőfokú Bíróság pontosította, hogy az EK 87. cikk alkalmazási feltételeinek általános jellegű vizsgálata valamely bizottsági határozatban önmagában nem tekinthető ellentétesnek az indokolási kötelezettséggel, ha ez, valamint az érintett intézkedések ugyanazon cselekvési tervbe illeszkednek.

A Département du Loiret kontra Bizottság ügyben⁶¹ hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság ezzel ellentétben az indokolás elégtelenségét állapította meg azon bizottsági határozat tekintetében, amellyel a Bizottság a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított egy vállalkozásnak jogellenesen, egy közművesített terület kedvezményes áron történő eladása formájában nyújtott állami támogatást. Az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy e határozat nem tartalmazta a visszatérítendő támogatás összege kiszámításának módjára vonatkozó szükséges információkat, különösen a támogatás eredeti értékének aktualizálására irányuló kamatos kamatok kamatlábainak alkalmazására vonatkozókat.

⁵⁹ Az Elsőfokú Bíróság T-50/06., T-56/06., T-60/06., T-62/06. és T-69/06. sz. egyesített ügyekben 2007. december 12-én hozott ítélete.

⁶⁰ Az EK-Szerződés [88.] cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.).

⁶¹ Az Elsőfokú Bíróság T-369/00. sz. ügyben 2007. március 29-én hozott ítélete (fellebbezett: C-295/07. P. sz. ügy).

c) Visszatéríttetés

A 659/1999 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének szentelt és ismételt ítélkezési gyakorlat értelmében a Bizottság jogosult a rendelkezésére álló információk alapján határozatot elfogadni abban az esetben, ha olyan tagállammal áll szemben, amely nem tesz eleget együttműködési kötelezettségének, és nem bocsátja rendelkezésére azon információkat, amelyeket valamely támogatás közös piaccal való összeegyeztethetősége megvizsgálásának érdekében kért. Az MTU Friedrichshafen kontra Bizottság ügyben⁶² hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy még ha az említett rendelet 13. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi is a Bizottság számára, hogy a rendeletben foglalt eljárási követelmények betartását követően a rendelkezésre álló információk alapján hozzon határozatot a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetlenségének megállapításáról, és adott esetben elrendelje, hogy az érintett tagállam téríttesse vissza a támogatást a kedvezményezettől, azonban nem teszi lehetővé számára, hogy akár egyetemlegesség címén valamely vállalkozástól megkövetelje a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított és jogellenesen nyújtott támogatás összege meghatározott részének visszatérítését, amennyiben azon állami forrásokból történő átutalás, amelyekből a vállalkozás részesült, hipotetikus.

Az Elsőfokú Bíróság a Scott kontra Bizottság ügyben⁶³ hozott ítéletben emlékeztetett arra, hogy valamely jogellenes támogatás visszatéríttetésének célja nem valamely, a közösségi jog által elő nem írt szankció alkalmazása, hanem az, hogy megvonja a kedvezményezettől a versenytársaihoz képest a piacon megszerzett előnyöket, és visszaállítsa ezen támogatás nyújtása előtti állapotot. A Bizottság ezért a kedvezményezett iránti méltányosságból nem írhatja elő az általa kapott támogatás értékénél alacsonyabb összeg visszafizetését, de nem jogosult arra sem, hogy a jogsértés súlyossága feletti rosszallását kifejezve előírja az ezen értéknél nagyobb összeg visszatéríttetését.

d) A jogi keret időbeli alkalmazása

A Freistaat Sachsen kontra Bizottság ügyben⁶⁴ hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság a Bizottság Szászország hatóságai által a kis- és középvállalkozások javára létrehozott támogatási programra vonatkozó határozata elleni megsemmisítés iránti kereset alapján járt el. Az Elsőfokú Bíróság elfogadta a felperes azon érvelését, amely szerint a Bizottságnak az érintett támogatási programokat a bejelentés időpontjában hatályban lévő szabályok alapján kellett volna megvizsgálnia, nem pedig az ezen időpontokat követően hatályba lépett szabályok alapján. A támogatás – e rendelet hatálybalépését megelőzően történt – eredeti bejelentésének teljes jellegét is kiemelve az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy az állami támogatások összeegyeztethetőségére vonatkozó új szabályozás alkalmazása a hatálybalépése előtt bejelentett támogatásokra csak akkor elfogadható, ha az új

⁶² Az Elsőfokú Bíróság T-196/02. sz. ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete (fellebbezett: C-520/07. P. sz. ügy).

⁶³ Az Elsőfokú Bíróság T-366/00. sz. ügyben 2007. március 29-én hozott ítélete (fellebbezett: C-290/07. P. sz. ügy).

⁶⁴ Az Elsőfokú Bíróság T-357/02. sz. ügyben 2007. május 3-án hozott ítélete (fellebbezett: C-334/07. P. sz. ügy).

szabályozás szövegéből, tartalmából és az általa követett célból kitűnik, hogy visszaható hatállyal szándékozták alkalmazni, és adott esetben az érdekeltek jogos bizalmát megfelelően tiszteletben tartották.

2. Eljárási szabályok

A fent hivatkozott Scott kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság pontosította, hogy noha az EK 88. cikk által szabályozott, az állami támogatások felülvizsgálatára irányuló eljárásra vonatkozó rendelkezések közül egy sem biztosít különleges jogot az érdekeltek között a támogatás kedvezményezettje számára, és hogy ez utóbbit nem illeti meg a fél jogállása az eljárás során, a Bizottság, figyelemmel a dosszié alapos és pártatlan módon való megvizsgálására irányuló kötelezettségére, a hivatalos eljárást megindító határozatban előírt határidő lejárátát követően is köteles bizonyos körülmények között figyelembe venni a támogatás kedvezményezettjének észrevételeit.

Ebben az ítéletben az Elsőfokú Bíróság azon ítélkezési gyakorlatát is pontosította, amelynek értelmében a Bizottság állami támogatások területén hozott határozatának jogszerűségét azon információk alapján kell megítélni, amelyekkel a Bizottság a határozat elfogadásakor rendelkezhetett, ezért a felperes nem hivatkozhat a Bizottság számára ismeretlen, és a vele ezen hivatalos vizsgálati eljárás alatt nem közölt ténybeli körülményekre. Az Elsőfokú Bíróság pontosította, hogy nem következik ezen ítélkezési gyakorlatból, hogy a megtámadott határozat jogszerűségének megítélése során nem lehet figyelembe venni a támogatás kedvezményezettje által valamely megsemmisítés iránti keresetben előterjesztett bizonyítékokat abban az esetben, ha azokat a közigazgatási eljárásban a per tárgyat képező határozat elfogadása előtt érvényesen adták elő a Bizottság részére, és a Bizottság megalapozatlanul elutasította azokat.

A Tirrenia di Navigazione és társai kontra Bizottság ügyben⁶⁵ hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben a felperesek az olasz hajózási társaságoknak nyújtott állami támogatás vonatkozásában hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló bizottsági határozat megsemmisítését kérték. Mivel a főbb anyagi jogi kérdéseket a Bíróság már egy kapcsolódó ügyben⁶⁶ tárgyalta, az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy az ő feladata annak vizsgálata, hogy a Bíróság által választott megoldás alkalmazható-e a jelen ügyre, amennyiben a felperesek által előadott érvek különböznek azoktól, amelyekre a Bíróság már válaszolt, és mivel az Elsőfokú Bíróság előtti felpereseknek nem volt lehetőségük a Bíróság előtti meghallgatásra, mert a Bíróság előtt az ilyen jogviták során magánszemélyek beavatkozása nem megengedett.

Másrészt a Bíróság a kereseti kérelmet meghaladó (*ultra petita*) határozathozatalra⁶⁷ vonatkozó tilalom terjedelmére irányuló ítélkezési gyakorlata alapján az Elsőfokú Bíróság úgy határozott, hogy ha az alperes intézmény elmulaszt felvetni egy olyan jogi megfontolást,

⁶⁵ Az Elsőfokú Bíróság T-246/99. sz. ügyben 2007. június 20-án hozott ítélete.

⁶⁶ A Bíróság C-400/99. sz. ügyben 2001. október 9-én és 2005. május 10-én hozott ítéletei (EBHT 1999., I-7303. o. és EBHT 2005., I-3657. o.).

⁶⁷ A Bíróság C-172/05. P. sz., Mancini kontra Bizottság ügyben 2006. június 13-án hozott végzése.

amelynek említése megalapozná a megtámadott aktus jogszerűségét, a közösségi bíróság feladata a jogszerű aktus megsemmisítésének elkerülésére az ilyen jogi megfontolás figyelembevételével. Ennek következtében az Elsőfokú Bíróság saját kezdeményezésére azon megfontolást veszi alapul, amelynek értelmében harmadik érdekelt felek nem érhetik el a határozat megsemmisítését olyan elemek alapján, amelyeket a nemzeti hatóságok nem nyújtottak be a Bizottságnak az előzetes vizsgálat szakaszában, és elutasította a keresetet.

Az ESZAK-Szerződés lejárta

Egy sor ebben az évben kihirdetett ítélet⁶⁸ pontosította az ESZAK-Szerződés lejárta következményeit a Bizottság az e szerződés által szabályozott ágazatok versenyszabályai megsértésének megállapítására irányuló jogköre tekintetében.

Az Elsőfokú Bíróság felidézte, hogy az ESZAK-Szerződés jogi keretének az EK-Szerződés jogi keretével történő felváltása illeszkedik a közösségi jogrendszernek és célkitűzéseinek folytonossága összefüggéseibe, amelyek megkövetelik, hogy az Európai Közösség biztosítsa az ESZAK-Szerződés hatálya alatt létrejött jogok és kötelezettségek tiszteletben tartását. Így a torzításmentes verseny célkitűzésének az eredetileg a közös szén- és acélpiacon alá tartozó ágazatokban történő megvalósítását nem szakítja meg az ESZAK-Szerződés lejárta ténye, mivel e célkitűzés az EK-Szerződés keretében is megvalósul. Más szavakkal, a korábban az ESZAK-Szerződés – *lex specialis* – hatálya alá tartozó ágazatok 2002. július 24-től automatikusan átkerültek az EK-Szerződés – *lex generalis* – hatálya alá.

Az Elsőfokú Bíróság mindazonáltal pontosítja, hogy az egyes szerződések keretében az intézmények kizárólag azokat a hatásköröket gyakorolhatják, amelyeket az adott szerződés rájuk ruházott. Ezzel szemben a folytatólagos alkalmazásra vonatkozó elvek olyan anyagi jogi rendelkezések alkalmazásához vezethetnek, amelyek már nem hatályosak akkor, amikor a közösségi intézmény meghozza az adott jogi aktust.

Ezen elvek alkalmazásával semmisítette meg az Elsőfokú Bíróság az SP és társai kontra Bizottság ügyben a Bizottság által az ESZAK-Szerződés lejárta követően az ESZAK 65. cikkének (4) és (5) bekezdése, nem pedig a 17. rendelet⁶⁹ megfelelő rendelkezései alapján elfogadott határozatát, amellyel az ESZAK-Szerződés 65. cikkének (1) bekezdésébe ütköző, számos, a beton megerősítéséhez való rudakat előállító olasz gyártó által elkövetett jogsértést állapított meg, és bírságot szabott ki az érintett vállalkozásokra.

Ezzel szemben a González y Díez kontra Bizottság ügyben az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az ESZAK-Szerződés lejárta követően a Bizottság joggal fogadott el az EK 88. cikk

⁶⁸ Az Elsőfokú Bíróság T-25/04. sz., González y Díez kontra Bizottság ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete és a T-27/03., T-46/03., T-58/03., T-79/03., T-80/03., T-97/03. és T-98/03. sz., SP és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2007. október 25-én hozott ítélete. Az ezen utóbbi ítéletben vizsgált kérdések képezik tárgyát az ugyanazonnap hozott, T-45/03. sz., Riva Acciaio kontra Bizottság ügyben hozott ítéletnek, a T-77/03. sz., Feralpi Siderurgica kontra Bizottság ügyben hozott ítéletnek és a T-94/03. sz., Ferriere Nord kontra Bizottság ügyben hozott ítéletnek.

⁶⁹ A fent említett rendelet.

(2) bekezdése alapján az ESZAK-Szerződés hatálya alá tartozó területeken nyújtott állami támogatásokra vonatkozó határozatot olyan helyzetek tekintetében, amelyek az ESZAK-Szerződés lejártát megelőzően jöttek létre. Mindazonáltal ami az anyagi jogi szabályokat illeti, az Elsőfokú Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság nem volt jogosult a vitatott támogatásoknak az EK-Szerződés keretében elfogadott rendeletre tekintettel történő vizsgálatára.

Közösségi védjegy

Ebben az évben az elbírált ügyek közül a 40/94 rendelet⁷⁰ alapján hozott határozatok száma (128) ismét jelentős volt, így e határozatok százalékban mért aránya az összes ügy 32%-ára emelkedett.

1. A lajstromozás feltétlen kizáró okai

A lajstromozás feltétlen kizáró okaival kapcsolatos ügyekben hozott, összesen 68 ítélet közül az Elsőfokú Bíróság három esetben rendelkezett a határozat hatályon kívül helyezéséről.⁷¹ Ezek közül az elsőben, a Kustom Musical Amplification kontra OHIM („egy gitár formája”) ügyben, az Elsőfokú Bíróság a meghallgatáshoz való jog és az indoklási kötelezettség megsértését állapította meg azon indoknál fogva, hogy azok az internetes oldalak, amelyekre való hivatkozással a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (a továbbiakban: OHIM) a bejelentett védjegyet végül elutasította, nem voltak elérhetőek azokról a megadott linkekről, amelyeket az OHIM – határozatának meghozatala előtt – a bejelentővel közölt.

Az IVG Immobilien kontra OHIM (I) ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság azon vizsgálat nem megfelelő jellegét bírálta, amely az OHIM-ot egy „i” betűből álló ábrás védjegy lajstromozásának megtagadására vezette, több pénzügyi és ingatlannal kapcsolatos szolgáltatás tekintetében. Az Elsőfokú Bíróság többek között úgy vélte, hogy az OHIM-nak a szóban forgó megjelölés szokványos jellegének megállapítása helyett azt kellett volna vizsgálnia, hogy az említett megjelölés konkrétan alkalmas-e a célközönség képzetében a védjegybejelentő által nyújtott szolgáltatásoknak a versenytársak által nyújtott szolgáltatásoktól való megkülönböztetésére.

Végül a Bang & Olufsen kontra OHIM („egy hangszóró formája”) ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság azt állapította meg, hogy figyelemmel a tartós műszaki (fogyasztási) cikkek vásárlásakor a fogyasztók vizsgálódásának különösen figyelmes jellegére, valamely hangszóró formája, mint térbeli védjegy, lajstromozás tárgyát képezheti, tekintettel annak együttes esztétikai végeredményére is. Ezenfelül az Elsőfokú Bíróság

⁷⁰ A közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.).

⁷¹ Az Elsőfokú Bíróság T-317/05. sz., Kustom Musical Amplification kontra OHIM („egy gitár formája”) ügyben 2007. február 7-én; T-441/05. sz., IVG Immobilien kontra OHIM (I) ügyben 2007. június 13-án és T-460/05. sz., Bang & Olufsen kontra OHIM („egy hangszóró formája”) ügyben 2007. október 10-én hozott ítéletei.

azt is kimondta, hogy még ha a különleges vagy eredeti tulajdonságok megléte nem is elengedhetetlen feltétele a lajstromozásnak, a jelenlétük akkor is megteremtheti a védjegy megkülönböztetőképességének szükséges mértékét, ha egyébként a védjegy nem rendelkezne azzal.

Ezzel szemben viszont a Neumann kontra OHIM („egy mikrofonfej formája”) ügyben hozott ítéletben⁷² az Elsőfokú Bíróság helybenhagyta az OHIM azon határozatát, amely megtagadta egy mikrofonfej formájának közösségi védjegyként történő lajstromozását. Ugyanis, még ha az érintett termékek átlagos fogyasztója minden valószínűség szerint figyelmet is tanúsít a termékek műszaki, illetve esztétikai részletei iránt, ebből még nem következik automatikusan, hogy azt úgy fogja fel, mint egy védjegy szerepét betöltő részletet. Egyébként sem következhet semmiféle megkülönböztető jelleg abból a tényből, hogy a versenytárs vállalkozásoknak le kellett mondaniuk a bejelentett védjegy formáját alkotó hasonló formájú termékeik gyártásáról vagy forgalmazásáról.

2. A lajstromozás viszonylagos kizáró okai

a) Az áruk kiegészítő jellege

Az El Corte Inglés kontra OHIM – Bolaños Sabri (PiraÑAM diseño original Juan Bolaños) ügyben hozott ítéletben⁷³ az Elsőfokú Bíróság az OHIM egy olyan határozatát helyezte hatályon kívül, amely arra a következtetésre jutott, hogy nem áll fenn hasonlóság a ruházati cikkek, cipők, kalapárúk, illetve az olyan bőrárúk között, mint például a táskák, levéltárcák, pénztárcák. E termékek kiegészítő jellegének értékelésénél azt a tényt kell figyelembe venni, hogy azok közös esztétikai funkciót is betölthetnek, és összességükben hozzájárulhatnak a fogyasztók külső megjelenéséhez. A szóban forgó termékeket összekötő viszony észlelhetőségét ezért e külső megjelenítésnek a megalkotás, illetve a vásárlás pillanatában meglévő különféle összetevőinek összehangoltságára figyelemmel kell vizsgálni. Ezen észlelés alapján ugyanis esetleg azt lehet feltételezni, hogy a termékek előállításáért ugyanazon vállalkozás felel.

Ugyanebben a kérdésben – két másik ítéletben – megállapításra került, hogy egyrészt a borospoharak, üvegcancsók és dekanterek, másrészt a borok közötti kiegészítő jelleg nem olyan mérvű, hogy az elegendő lehetne az érintett termékek hasonlóságának megállapításához, illetőleg hogy az illatszerárúk és bőrárúk közötti nyilvánvaló különbséget nem ingatják meg az e termékek esetleges esztétikai kiegészítő jellegével kapcsolatos megállapítások⁷⁴.

⁷² Az Elsőfokú Bíróság T-358/04. sz., Neumann kontra OHIM („egy mikrofonfej formája”) ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete.

⁷³ Az Elsőfokú Bíróság T-443/05. sz. ügyben 2007. július 11-én hozott ítélete.

⁷⁴ Az Elsőfokú Bíróság T-263/03. sz., Mülhens kontra OHIM – Conceria Toska (TOSKA) ügyben 2007. július 11-én hozott ítélete. Ugyanezen elemzés megtalálható az Elsőfokú Bíróság T-28/04. sz., Mülhens kontra OHIM – Cara (TOSKA LEATHER) ügyben, illetve a T-150/04. sz., Mülhens kontra OHIM – Minoronzoni (TOSKA BLU) ügyben 2007. július 11-én hozott ítéletekben.

b) A korábbi védjegyeken kívüli más megjelölésekre alapított felszólalások

A 40/94 rendelet 8. cikkének (4) bekezdése alapján a közösségi védjegy lajstromozásával szemben felszólalás terjeszthető elő a korábbi védjegyeken kívül más megjelölésekre való hivatkozással is. A cseh Budějovický Budvar és az amerikai Anheuser-Busch cégek közötti, a BUDWEISER és a BUD közösségi védjegyekkel kapcsolatos peres eljárásban az Elsőfokú Bíróság pontosan meghatározta az említett rendelkezés által biztosított jogok terjedelmét.⁷⁵ Az Elsőfokú Bíróság azt állapította meg, hogy a Budějovický Budvar, aki korábban Franciaországban a sörök tekintetében eredetmegjelöléseket lajstromoztatott az eredetmegjelölések oltalmára vonatkozó Lisszaboni Megállapodás alapján, azokra nem hivatkozhat az Anheuser-Busch által azonos, illetve hasonló termékekre vonatkozó bejelentésével szembeni felszólalás alátámasztásaként. Ugyanis a francia jog kiterjeszti a Lisszaboni Megállapodásban foglalt oltalmat azokra az esetekre is, amikor a termékek nem hasonlóak, azonban ehhez azt követeli meg feltételként, hogy a jogvita tárgyát képező megjelölések harmadik fél általi használata alkalmas legyen a kérdéses eredetmegjelölések közismertségének megsértésére, illetve csorbítására Franciaországban, amit a Budějovický Budvar nem tudott bizonyítani.

c) A korábbi védjegy jó hírneve

A 40/94 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése szerint a jó hírnévvel rendelkező korábbi védjegy jogosultja akkor is felszólalást terjeszthet elő a védjegyéhez hasonló vagy azzal azonos megjelölés lajstromozásával szemben, ha ez utóbbi megjelölést csak a korábbi védjegy árujegyzikében szereplőktől eltérő árukra vagy szolgáltatásokra jelentették be.

A Sigla kontra OHIM – Elleni Holding (VIPS) ügyben⁷⁶ annak megállapíthatósága volt a kérdés, hogy a többek között egy gyorsétterem-láncot jelölő VIPS szóvédjegy jóhírneve kizárhatja-e ugyanezen megjelölésnek a többek között szállodák vagy éttermek részére végzettszámítógép-programozási szolgáltatások tekintetében történő lajstromozását. Az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy az a veszély, hogy a bejelentett védjegy tisztességtelenül kihasználja a korábbi védjegy jó hírnevét vagy megkülönböztetőképességét, akkor áll fenn, ha a fogyasztó figyelmét – anélkül, hogy feltétlenül összekeverné a szóban forgó áru vagy szolgáltatás kereskedelmi származását – maga a bejelentett védjegy kelti fel, és azért vásárolja meg az e védjeggyel jelölt terméket vagy a szolgáltatást, mert az a korábbi jó hírű vagy hasonló védjeggyel azonos védjegyet viseli. Ezen értékelés ezért eltér attól az értékeléstől, amely annak vizsgálatára irányul, hogy fennáll-e az összetévesztés veszélye a szóban forgó termék vagy szolgáltatás kereskedelmi származását illetően. A szükséges előfeltételek nem teljesültek, ezért az Elsőfokú Bíróság elutasította a kereseti kérelmet.

⁷⁵ Az Elsőfokú Bíróság T-57/04. és T-71/04. sz., Budějovický Budvar és Anheuser-Busch kontra OHMI (AB GENUINE Budweiser KING OF BEERS) ügyekben 2007. június 12-én hozott ítélete; a T-53–56/04., T-58/04. és T-59/04. sz., Budějovický Budvar kontra OHIM – Anheuser-Busch (BUDWEISER) ügyekben, és a T-60/04–T-64/04. sz., Budějovický Budvar kontra OHIM – Anheuser-Busch (BUD) ügyekben hozott ítélete.

⁷⁶ Az Elsőfokú Bíróság T-215/03. sz. ügyben 2007. március 22-én hozott ítélete.

Ezzel szemben az Aktieselskabet af 21. november 2001 kontra OHIM – TDK Kabushiki Kaisha (TDK) ügyben hozott ítéletben⁷⁷ az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az a tény, hogy a hangok és képek rögzítésére szolgáló készülékeket jelölő korábbi TDK védjegy – jó hírneve folytán – olyan jelentős megkülönböztetőképeséggel rendelkezik, amelynek alapján a védjegyjogosultnak a sportruházati cikkek tekintetében bejelentett ugyanezen megjelölés lajstromozásával szemben indított felszólalása eredményes lehet. Ugyanis mivel a korábbi védjegyet szponzori – különösen sportszponzori – tevékenységre használták, fennállt az a nem csupán feltételezett veszély, hogy a felperes tisztességtelenül kihasználja a korábbi védjegyek jó hírnevét. Ezenkívül az Antartica kontra OHIM – Nasdaq Stock Market (nasdaq) ügyben hozott ítéletben⁷⁸ az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy e veszély fennállását különösen a valószínű lehetőségek elemzéséből levont logikai következtetések alapján és az érintett kereskedelmi ágazatban szokásos gyakorlatot, valamint az ügy egyéb körülményeit figyelembe véve lehet bizonyítani.

3. Törlési eljárások

A 40/94 rendelet 51. és azt követő cikkei szerint az OHIM-hoz benyújtott kérelem alapján a korábban már lajstromozott közösségi védjegyek törlését lehet kérni. A referencia-időszakban vizsgált, e területen benyújtott három kereset közül az Elsőfokú Bíróság két esetben hatályon kívül helyező ítéletet⁷⁹ hozott, közülük az egyikben (a La Perla kontra OHIM – Worldgem Brands [NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC] ügyben hozott ítéletében) kimondta, hogy a 40/94 rendelet 8. cikke (5) bekezdésének alkalmazásához nincs szükség az összetévesztés veszélyének fennállására.

A második ügyben (a Consorzio per la tutela del formaggio Grana Padano kontra OHIM – Biraghi [GRANA BIRAGHI] ügyben hozott ítélet), amely szintén hatályon kívül helyezést eredményezett, az a kérdés merült fel, hogy a 2081/92 rendelet⁸⁰ alapján a „grana padano” oltalom alatt álló eredetmegjelölés számára biztosított oltalom indokoltá teszi-e a GRANA BIRAGHI védjegy törlését. Miután emlékeztetett arra, hogy a 40/94 rendelet alkalmazása nem sértheti az oltalom alatt álló eredetmegjelölések részére biztosított oltalmat, az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az OHIM köteles elutasítani azokat a védjegybejelentési kérelmeket, illetve törölni azokat a már lajstromozott védjegyeket, amelyek a lajstromban nem szereplő termékek tekintetében lajstromozott megjelölést, illetőleg az oltalom alatt álló eredetmegjelölést bitorló, utánozó vagy arra emlékeztető megjelölést vesznek át. E célból az OHIM köteles részletes elemzést végezni, és megvizsgálni, hogy a bejelentett védjegy nem csupán az oltalom alatt álló

⁷⁷ Az Elsőfokú Bíróság T-477/04. sz. ügyben 2007. február 6-án hozott ítélete (fellebbezett: C-197/07. P. sz. ügy).

⁷⁸ Az Elsőfokú Bíróság T-47/06. sz. ügyben 2007. május 10-én hozott ítélete (fellebbezett: C-320/07. P. sz. ügy).

⁷⁹ Az Elsőfokú Bíróság T-137/05. sz., La Perla kontra OHIM – Worldgem Brands (NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC) ügyben 2007. május 16-án hozott ítélete, valamint T-291/03. sz., Consorzio per la tutela del formaggio Grana Padano kontra OHIM – Biraghi (GRANA BIRAGHI) ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete.

⁸⁰ A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 1992. július 14-i 2081/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 208., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 13. kötet, 4. o.).

eredetmegjelölés valamely szokásos jellegű alkotóelemét tartalmazza-e. E vizsgálatnak a jogi, gazdasági, műszaki, történelmi, kulturális és társadalmi jellegű adatokon, a vonatkozó nemzeti és a közösségi szabályozáson, valamint az átlagos fogyasztónak a megjelölés tekintetében tapasztalt (akár közvélemény-kutatás révén megismerhető) felfogásán kell alapulnia. Ebben az ügyben az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte, hogy a fellebbezési tanács tévesen állapította meg, hogy a „grana” elnevezés szokásos, és hogy a „grana padano” oltalom alatt álló eredetmegjelölés fennállása nem akadályozza a GRANA BIRAGHI védjegy lajstromozását.

4. Formai és eljárási kérdések

a) A felszólalási osztály előtti eljárás

Az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte, hogy összhangban van a megkövetelt eljárási szabályokkal az olyan felszólalás, amely mindössze arra szorítkozik, hogy a felszólalás az összetéveszthetőségen alapul, hiszen ez az utalás elegendő az OHIM és a bejelentő számára ahhoz, hogy tudja, milyen ok szolgál a felszólalás alapjául.⁸¹ Az Elsőfokú Bíróság azt is kimondta, hogy valamely felszólalási kérelem hiányos faxmásolatának beérkezési időpontját az OHIM-nak a felszólalási határidő betartása szempontjából figyelembe kell vennie olyan esetben, amikor a felszólaló saját kezdeményezésre – gondosan eljárva – eljuttatja az OHIM-hoz az említett irat hiánytalan változatát.⁸²

A felszólalások megalapozottságának vizsgálatát illetően az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy a felszólalási osztály akkor is köteles eljárni az ügyben, ha a kérelem indokolása egyszerűen az „Összetéveszthetőség”-re hivatkozik, valamint hogy a felszólalás okainak magyarázata nem vehető figyelembe, ha azt a felszólalási eljárás nyelvétől eltérő nyelven nyújtják be. A hiányzó fordításnak ugyanis nem az a következménye, hogy a felszólalást, mint megalapozatlant, elutasítják. Mindenesetre a vizsgálat során csak azok az információk vehetők figyelembe, amelyek a védjegybejelentési kérelemben, a korábbi védjegy lajstromában, illetve a felszólalási kérelem azon részében szerepeltek, amelyek a felszólalási eljárás nyelvén íródtak.⁸³ Mindezekon kívül az Elsőfokú Bíróság azt is kimondta, hogy a felszólalási osztály nem köteles az érintett félnek újabb határidőt megállapítani e hiány pótlására. Az OHIM említett osztálya tehát joggal tagadta meg azoknak a bizonyítékoknak a figyelembevételét, amelyeket a felszólaló a rendelkezésre álló határidőn belül nem terjesztett elő a megfelelő nyelven.⁸⁴

⁸¹ Az Elsőfokú Bíróság T-53/05. sz., Calavo Growers kontra OHIM – Calvo Sanz (Calvo) ügyben 2007. január 16-án hozott ítélete.

⁸² Az Elsőfokú Bíróság T-239/05., T-240/05.–247/05., T-255/05., T-274/05. és T-280/05. sz., Black & Decker kontra OHIM – Atlas Copco (többek között a „sárga és fekete színű elektromos szerszám térbeli ábrája”) ügyekben 2007. május 15-én hozott ítélete.

⁸³ A Calvo-ügyben hozott ítélet, lásd 81. lábjegyzet.

⁸⁴ Az Elsőfokú Bíróság T-192/04. sz., Flex Equipos de Descanso kontra OHIM – Leggett & Platt (LURA-FLEX) ügyben 2007. július 11-én hozott ítélete.

b) Funkcionális folyamatosság

Az Elsőfokú Bíróság a referencia-időszakban a fellebbezési tanács három olyan határozatát helyezte hatályon kívül, amelyben a fellebbezési tanács nem vette figyelembe a felek által a felszólalási osztályhoz kellő időben be nem nyújtott tényeket és bizonyítékokat.⁸⁵ A Bíróság újabb ítélkezési gyakorlatát követve⁸⁶ az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy még ha a feleknek nincs is feltétlen joguk ahhoz, hogy az általuk késedelmesen előterjesztett tényeket és bizonyítékokat a fellebbezési tanács megvizsgálja, attól még a fellebbezési tanács – ezzel ellentétes rendelkezés hiányában – az általa meghozandó határozat tekintetében mérlegelési jogkörrel rendelkezik arra nézve, hogy azokat figyelembe veszi-e, vagy sem. Ennélfogva a határozatoknak ebből a szempontból megfelelően indokoltaknak kell lenniük, és értékelniük kell egyrészt azt, hogy a késedelmesen előterjesztett elemek első ránézésre tényleges jelentőséggel bírhatnak-e az OHIM előtt benyújtott felszólalás kimenetele szempontjából, másrészt azt, hogy az eljárás azon szakasza, amelyben ez a késedelmes előterjesztés megtörtént, továbbá az azt jellemző körülmények nem akadályozzák-e e tényezők figyelembevételét. Ezenkívül egy másik ügyben⁸⁷ az Elsőfokú Bíróság – miután megállapította, hogy az alkalmazandó rendelkezések nem hagynak mérlegelési mozgásteret a fellebbezési tanács számára – megerősítette, hogy a fellebbezési tanács jogosan tagadta meg a felszólaló által a korábbi védjegy tényleges használatának igazolására vonatkozóan a felszólalási osztályhoz késedelmesen előterjesztett bizonyíték figyelembevételét.

Az indokolási kötelezettséget illetően az Elsőfokú Bíróság kiemelte, hogy amikor a fellebbezési tanács teljes egészében helybenhagyja a felszólalási osztály határozatát, e határozat, akárcsak annak indokolása, annak a kontextusnak képezi részét, amelyben a fellebbezési tanács meghozta a határozatát⁸⁸.

Ezenkívül az Elsőfokú Bíróság rámutatott arra, hogy amikor a fellebbezési tanács a felszólalási osztály által alapul vett viszonylagos kizáró okot megalapozatlannak tekinti, köteles az előbb említett osztály előtt esetlegesen hivatkozott egyéb okokról is nyilatkozni, még akkor is, ha a felszólalási osztály azokat elvetette, vagy nem vizsgálta.⁸⁹

Egyébiránt az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte, hogy az a tény, hogy az a fél, aki a fellebbezési tanács azon határozatának hatályon kívül helyezését kéri, amely helyt adott a bejelentett védjegy lajstromozása elleni felszólalásnak, a fellebbezési tanács előtt nem vitatta az ütköző védjegyek hasonlóságát, egyáltalában nem akadályozza az OHIM-ot, hogy vizsgálja

⁸⁵ Az Elsőfokú Bíróság LURA-FLEX ügyben hozott ítélete, lásd a fenti 84. lábjegyzetet; T-481/04. sz., Advance Magazine Publishers kontra OHIM – Capela & Irmãos (VOGUE) ügyben 2007. október 4-én hozott ítélete, a T-407/05. sz., SAEME kontra OHIM – Racke (REVIAN'S) ügyben 2007. november 6-án hozott ítélete.

⁸⁶ A Bíróság C-29/05. P. sz., OHIM kontra Kaul ügyben 2007. március 13-án hozott ítélete (EBHT 2007., I-2213. o.).

⁸⁷ Az Elsőfokú Bíróság T-86/05. sz., K & L Ruppert Stiftung kontra OHIM – Lopes de Almeida Cunha és társai (CORPO livre) ügyben 2007. december 12-én hozott ítélete.

⁸⁸ Az Elsőfokú Bíróság T-111/06. sz., Wesergold Getränkeindustrie kontra OHIM – Lidl Stiftung (VITAL FIT) ügyben 2007. november 21-én hozott ítélete.

⁸⁹ A VIPS-ügyben hozott ítélet, lásd a fenti 76. lábjegyzetet.

annak kérdését, hogy e védjegyek hasonlóak vagy azonosak-e. Az ilyesfajta körülmény egyáltalában nem bír tehát olyan hatással, hogy megfossza e felet azon jogától, hogy a jogvita jogi és tényállásbeli hátterének korlátain belül megtámadja ez utóbbi szervezeti egység e kérdésben tett megállapításait.⁹⁰

c) A lajstromozás feltétlen és viszonylagos kizáró okai közötti kapcsolat

Az Ekabe International kontra OHIM – Ebro Puleva (OMEGA3) ügyben hozott ítéletben⁹¹ az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte, hogy ha az OHIM valamely felszólalási eljárás keretében arra a következtetésre jut, hogy a két védjegy közös meghatározó alkotóeleme nem rendelkezik megkülönböztetőképeséggel, akkor újból meg kell nyitnia a bejelentett védjegy vizsgálatának szakaszát, és azt kell megállapítania, hogy ezen feltétlen kizáró ok akadályozza az említett védjegy lajstromozását. A jelen ügyben a keresetet azzal az indokkal utasította el az Elsőfokú Bíróság, hogy a felperesnek nem fűződhet érdeke a védjegybejelentési kérelmét viszonylagos kizáró ok alapján elutasító határozat hatályon kívül helyezéséhez olyankor, amikor e hatályon kívül helyezés eredményeként az OHIM kizárólag olyan új határozatot hozhatna, amelyben immár valamely feltétlen kizáró ok alapján kellene elutasítania a védjegybejelentési kérelmet.

d) A védjegybejelentés árujegyzéke korlátozásának lehetősége

Az az ítélkezési gyakorlat, amelynek értelmében a felperesnek jogában áll védjegybejelentésének árujegyzékét korlátozni, amennyiben e nyilatkozatot úgy lehet értelmezni, hogy a felperes nem kéri a továbbiakban az elutasító határozat hatályon kívül helyezését annak azon részét illetően, amely az ettől fogva kizárt termékekre vonatkozik⁹², jelentős fejlődésen ment keresztül a referencia-időszak során, hiszen az Elsőfokú Bíróság két alkalommal is elutasította az előterjesztett árujegyzék-korlátozás figyelembevételét. Egyrészt azt a tényt, hogy egy eredetileg mikrofonokra vonatkozó védjegybejelentés árujegyzékét korlátozták „stúdiómikrofonokra és azok alkotóelemeire”, az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, mint ami a jogvita tárgyának megváltoztatásaként fogható fel, lévén, hogy a fellebbezési tanács által figyelembe veendő érintett vásárlóközönség így más lesz ahhoz képest, amelyet a fellebbezési tanács eredetileg figyelembe vett.⁹³ Másrészt az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy ha az árujegyzék korlátozásának nem az a célja, hogy valamely árut vagy árukat kivonjon az árujegyzékből, hanem az, hogy az árujegyzékben szereplő valamennyi áru rendeltetését megváltoztassa, akkor e változtatásnak hatása lehet a közösségi védjegynek az OHIM által végzett vizsgálatára.⁹⁴

⁹⁰ Az Elsőfokú Bíróság T-425/03. sz., AMS kontra OHIM – American Medical Systems (AMS Advanced Medical Services) ügyben 2007. október 18-án hozott ítélete (fellebbezett: C-565/07. P. sz. ügy).

⁹¹ Az Elsőfokú Bíróság T-28/05. sz. ügyben 2007. október 18-án hozott ítélete.

⁹² Az Elsőfokú Bíróság T-194/01. sz., Unilever kontra OHIM („tojásdad alakú tabletták”) ügyben 2003. március 5-én hozott ítéletének (EBHT 2003., II-383. o.) 13. pontja.

⁹³ A „mikrofonfej formája” ügyben hozott ítélet, lásd 72. lábjegyzet.

⁹⁴ Az Elsőfokú Bíróság T-458/05. sz., Tegometall International kontra OHIM – Wuppermann (TEK) ügyben 2007. november 20-án hozott ítélete.

A dokumentumokhoz való hozzáférés

A 2007-es év folyamán hozott azon három ítéletben, amely az 1049/2001 rendelettel⁹⁵ volt kapcsolatos, az Elsőfokú Bíróság pontosította az említett rendeletben szereplő átláthatóság elve alóli egyes kivételek körét, a közérdeknek elsősorban a nemzetközi kapcsolatok és a Közösség pénzügyi, monetáris és gazdaságpolitikai kapcsolatai terén, másodsorban a magánélet és a személyiség sérthetetlensége terén, harmadrészt a bírósági eljárások terén, negyedikként pedig a vizsgálati tevékenységek céljai terén történő védelme érdekében.

Az 1049/2001 rendelet 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának harmadik és negyedi francia bekezdésében említett kivételeket illetően a WWF European Policy Programme kontra Tanács ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a Tanácsnak jogában állt megtagadnia a felperestől a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) 2003. szeptemberi cancúni miniszteri konferenciájával kapcsolatos kérdésekre vonatkozó intézményközi feljegyzéshez való hozzáférést. Ugyanis az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az említett feljegyzés hozzáférhetővé tétele olyan viszonylag jól kiszámítható, és nem csupán feltételezett veszéllyel járna, amely hatással lehet a Közösség és tagállamai tárgyalási mozgásterére.

A Bavarian Lager kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság pontosította a dokumentumokhoz való hozzáférés alóli azon kivételek körét, amelyek célja a magánélet és a személyiség sérthetetlenségének védelme (az 1049/2001 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének b) pontja). Az Elsőfokú Bíróság tisztázta az 1049/2001 rendelet (amelynek célja a hatóságok döntéshozatali eljárásainak lehető legnagyobb mértékű átláthatóságának biztosítása), valamint a 45/2001 rendelet⁹⁶ (amelynek célja a természetes személyek magánéletének tiszteletben tartásához való jog biztosítása a személyes adatok kezelése során) közötti viszonyt. Annak eldöntését illetően, hogy a Bizottságnak jogában állt-e a kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás keretében megtagadni egy vállalkozás részére egy olyan jegyzőkönyvhöz való hozzáférést, amely egy pár évvel korábban megtartott gyűlésen résztvevők nevét tartalmazta, az Elsőfokú Bíróság elismerte, hogy az említett személyes adatok hozzáférhetővé tétele mindenképpen „adatkezelésnek” minősül a 45/2001 rendelet értelmében, azonban hozzátette, hogy ezen adatkezelés jogszerű lehet olyankor, amikor azt az 1049/2001 rendelet által megállapított hozzáférhetővé tétel jogszabályon alapuló kötelezettsége betartásának követelménye írja elő.

Ezenkívül, mivel az 1049/2001 rendelet úgy rendelkezik, hogy a valamely dokumentumhoz való hozzáférést kérő személy nem köteles indokolni kérelmét, az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az adattovábbítás 45/2001 rendelet által megkövetelt szükségességének

⁹⁵ Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 331. o.). Az Elsőfokú Bíróság T-264/04. sz., WWF European Policy Programme kontra Tanács ügyben 2007. április 25-én hozott ítélete; T-36/04. sz. API kontra Bizottság ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete (fellebbezett: C-514/07. P. sz. ügy) és T-194/04. sz., Bavarian Lager kontra Bizottság ügyben 2007. november 8-án hozott ítélete.

⁹⁶ A személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2001. L 8., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 26. kötet, 102. o.).

bizonyítása alkalmazhatatlanná vált. A személyes adatok védelmének mindazonáltal továbbra is garantálnia kell azt, hogy az 1049/2001 rendelet lehetővé tegye a hozzáférés megtagadását egyes dokumentumokhoz olyankor, amikor azok hozzáférhetővé tétele veszélyeztetné az érintett természetes személyek magánélethez és a személyiség sérthetlenségéhez való jogát. Miután emlékeztetett arra, hogy semmiféle elv nem teszi lehetővé a szakmai vagy kereskedelmi tevékenységek „magánélet” fogalmából való kizárását, az Elsőfokú Bíróság azt állapította meg, hogy a Bizottság által szervezett gyűlésen résztvevők nevének hozzáférhetővé tétele nem érintette a szóban forgó személyek magánéletét, mivel ők a gyűlésen szervezetek képviselőiként, és nem saját véleményüket képviselő magánszemélyekként vettek részt. E körülményekre tekintettel a résztvevők nevének hozzáférhetővé tétele nem igényli az érintett személyek előzetes hozzájárulását.

A bírósági eljárások védelmét szolgáló átláthatóság elve alóli kivételt illetően (az 1049/2001 rendelet 4. cikke (2) bekezdésének második francia bekezdése) a fent hivatkozott API kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben az Elsőfokú Bíróság továbbfejlesztette az azon eljárási iratokhoz való hozzáférés jogára vonatkozó ítélkezési gyakorlatot, amelyeket az intézmények nyújtanak be a közösségi bíróságoknál.

Az Association de la presse internationale által a Bizottság azon határozatával szemben benyújtott kereset alapján, amely megtagadta az említett szervezet részére a hozzáférést a Bíróság, illetve az Elsőfokú Bíróság előtt folyamatban lévő ügyekkel kapcsolatos egyes iratokhoz, az Elsőfokú Bíróság mindenekelőtt emlékeztetett arra, hogy a Bizottság köteles egyenként megvizsgálni minden egyes olyan dokumentum tartalmát, amelyhez a hozzáférést kéri. Ezért a Bizottságnak nincs joga absztrakt módon azt megállapítani, hogy minden olyan beadvány, amelyet olyan ügyekben nyújtottak be, amelyben ő félként vett részt, automatikusan és globális jelleggel a szóban forgó kivétel körébe tartozik. Ugyanis annak a lehetősége, hogy ne végezzék el a kért dokumentumok tartalmának vizsgálatát, csak akkor megengedett, ha nyilvánvaló, hogy a hivatkozott kivétel azok tartalmának egészére vonatkozik. E tekintetben az Elsőfokú Bíróság megjegyezte, hogy a Bizottságnak még a saját álláspontja megvédését megelőzően is minden külső nyomástól mentesnek kell lennie, ezért a tárgyalás időpontjáig megtagadhatja beadványainak hozzáférhetővé tételét, anélkül hogy előzetesen elvégezné a beadványok tartalmának konkrét értékelését. Ezzel szemben viszont a tárgyalást követően a Bizottság köteles elvégezni minden egyes kért dokumentum konkrét értékelését.

A beadványokhoz való hozzáférésnek egy már befejezett ügyben való megtagadását illetően az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a bírósági eljárások védelmére vonatkozó kivételre nem lehet eredményesen hivatkozni abban az esetben, ha a beadványok tartalma már átvételre került a tárgyalásra készített jelentésben, azt a nyilvános tárgyaláson megvitták, és azt az ítélet is átvette.

Ezenkívül az Elsőfokú Bíróság ítéletet hozott a vizsgálati tevékenységek céljai védelmével kapcsolatos átláthatóság elve alóli kivétel körét illetően is (1049/2001 rendelet 4. cikke (2) bekezdésének második francia bekezdése), és úgy ítélte meg, hogy e kivétel nem hatalmazza fel a Bizottságot arra, hogy megtagadja valamely kötelezettségszegés megállapításairánti eljáráshoz kapcsolódó dokumentumokhoz való hozzáférést mindaddig az időpontig, amíg az érintett tagállam nem felel meg a közösségi jog megsértését megállapító ítéletben foglaltaknak.

Ugyanezen kivételt illetően további pontosítások születtek a fent hivatkozott Bavarian Lager kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben. Az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy még ha el is kell ismerni, hogy a Bizottságnak a közösségi jog esetleges megsértésére vonatkozó információkat szolgáltató személyek anonimitása megőrzésének szükségessége olyan törvényes célnak minősül, amely indokolhatja, hogy a Bizottság nem biztosít bizonyos dokumentumokhoz teljes vagy akár csak részleges hozzáférést, a Bizottságnak nincs joga absztrakt módon nyilatkozni a kért adatok hozzáférhetővé tétele által a vizsgálati tevékenységét esetlegesen érintő sérelemtől. Sőt, bizonyítania kell, hogy a vizsgálati tevékenységek célját konkrétan és ténylegesen veszélyeztette a kért dokumentum hozzáférhetővé tétele több évvel azon kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás befejezését követően, amelynek keretében azt megszüvegezték.

Közös agrárpolitika

A Magyarország kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben,⁹⁷ amelynek meghozatalára gyorsított eljárás keretében került sor, az Elsőfokú Bíróság megsemmisítette a Bizottság 1572/2006 rendeletének⁹⁸ egyes azon rendelkezéseit, amelyek olyan új – nevezetesen a fajsúlyra vonatkozó – minőségi követelményt vezettek be a kukoricára vonatkozóan, amelynek azon illetékes nemzeti szervek általi felvásárlásra való jogosultságához meg kellett volna felelni, amely intervenció hivataloknak meghatározott áron fel kell vásárolniuk a Közösségben betakarított számukra felkínált kukoricát, amennyiben az ajánlat megfelel az előírt feltételeknek, különösen a minőséget és a mennyiséget illetően. A fajsúlyra vonatkozó követelmény bevezetése az említett rendelet szerint az intervenció rendszerében a bizonyos gabonafélék hosszú ideig tartó tárolásával és a tárolásnak a termékek minőségére gyakorolt hatásával összefüggésben kialakult új helyzetre tekintettel igazolt volt.

Az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy először is azáltal, hogy a kukorica fajsúlyára vonatkozó új minőségi követelménynek a rendelet alkalmazhatóságának kezdete előtt tizenkét nappal, vagyis olyan időpontban történő bevezetésével, amikor a termelők már elvetették a kukoricát, és a termés fajsúlyát már nem tudták befolyásolni, a megtámadott rendelkezések hátrányos következményekkel jártak az érintett termelők beruházásaira, mivel alapvetően megváltoztatták a kukorica intervenció feltételeit. A Bizottság, mivel a fajsúlyra vonatkozó új követelmény bevezetését nem közölte kellő időben az érintett termelőkkel, megsértette a termelők jogos bizalmát.

Ezenkívül, az Elsőfokú Bíróság másodsorban megjegyezte, hogy az említett rendelet értelmében a korábban létező minőségi követelmények megszigorítása azért volt szükséges, hogy az intervenció termékeit a romlásra és a későbbi felhasználásra tekintettel ellenállóbbakká tegye. Viszont ugyanezen rendelet nem mondja ki világosan és kifejezetten, hogy a fajsúlykövetelmény bevezetése az egyéb gabonafélékre vonatkozó előírásokkal való összhang biztosításán kívül mennyiben szolgálja a kukoricára vonatkozó

⁹⁷ Az Elsőfokú Bíróság T-310/06. sz. ügyben 2007. november 15-én hozott ítélete.

⁹⁸ A gabonafélék intervenció hivatalok által történő átvételére vonatkozó eljárások létrehozásáról, valamint a gabona minőségének meghatározására szolgáló elemzési módszerek megállapításáról szóló 824/2000/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. október 18-i 1572/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 290., 29. o.).

minőségi követelmények szigorítását is. Megjegyezve, hogy a Bizottság azon érve, miszerint a fajsúly releváns a kukorica minőségének értékeléséhez, hiszen befolyásolja a kukorica tápértékét, az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy ez az érv nemcsak hogy nincs alátámasztva semmilyen bizonyítékkal, hanem ráadásul ellentmond a Bizottság által rendelkezésére bocsátott iratoknak is, és emlékeztetvén arra, hogy nem az ő feladata a felek helyett bizonyítékokat szolgáltatni, az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy nyilvánvaló értékelési hiba történt.

II. Kártérítési jogviták

Az Elsőfokú Bíróság hatásköre

Az Elsőfokú Bíróság ebben az évben három olyan végzést hozott, amelyekben kártérítési jogvitákra vonatkozó hatáskörének terjedelmét pontosította.⁹⁹

Az a körülmény, hogy az EK 235. és EK 288. cikk együttes olvasata kizárólagos hatáskört biztosít a közösségi bíróság számára a Közösség által okozott kár megtérítésére vonatkozó jogvitában, nem mentesíti a közösségi bíróságot az elé terjesztett kereset valódi természetének megvizsgálása alól csupán azért, mert a hivatkozott károkozó magatartás a közösségi intézményeknek betudható. Így a Sinara Handel kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott végzésében az Elsőfokú Bíróság hatáskörének hiányát állapította meg azon kérelemre vonatkozóan, amely a kérdéses időszakban fizetett dömpingellenes vámok adólevonás utáni nettó összegének megfelelő elmaradt jövedelem kártérítésként történő megítélésére irányult. Valójában e kárt úgy kell tekinteni, mint amely kizárólag a kirótt dömpingellenes vám megfizetéséből ered, ily módon a kereset végső soron az említett vámok megtérítésére irányul. Az ilyen követelés elbírálására pedig kizárólag a nemzeti bíróságok jogosultak.

A Document Security Systems kontra EKB ügyben hozott végzésében az Elsőfokú Bíróság pontosította a Közösség felelősségének megítélésére vonatkozó hatáskörét azokat az eseteket illetően, amikor a hivatkozott jogsértés valamely nemzeti jogszabály megsértésével valósul meg.

A felperes, aki bankjegyhamisítás elleni védőelemekre vonatkozó, kilenc tagállamban érvényesített európai szabadalom jogosultja, azt állítja, hogy az Európai Központi Bank megsértette az e szabadalomhoz fűződő jogait. A felperes azt kérte, hogy az Elsőfokú Bíróság állapítsa meg e szabadalomból eredő jogainak az Európai Központi Bank általi megsértését, és kötelezze az Európai Központi Bankot az e jogsértésből származó károk megtérítésére. Az Elsőfokú Bíróság kimondja, hogy az európai szabadalmak megadásáról szóló egyezmény szerint egyrészt az európai szabadalom mindegyik államban ugyanazzal a hatállyal rendelkezik, mint a nemzeti szabadalom, másrészt az európai szabadalom

⁹⁹ Az Elsőfokú Bíróság T-91/05. sz., Sinara Handel kontra Tanács és Bizottság ügyben 2007. február 5-én hozott végzése, a fent hivatkozott Commune de Champagne és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott végzése, valamint a T-295/05. sz., Document Security Systems kontra Európai Központi Bank ügyben 2007. szeptember 5-én hozott végzése.

bitorlása esetén a nemzeti jog szerint kell eljárni. Az Elsőfokú Bíróság ebből arra következtet, hogy a felperes keresete, amelyben az Európai Központi Bankkal szemben kilenc nemzeti szabadalom elbitorlását kifogásolja, nem a közösségi bíróság, hanem a nemzeti bíróságok hatáskörébe tartozik.

Igaz ugyan, hogy az Elsőfokú Bíróság hatáskörrel rendelkezik kártérítési keresetek elbírálására, azonban a keresetet – mint jogilag nyilvánvalóan megalapozatlant – elutasította, mivel a szóban forgó szabadalombitorlást a nemzeti bíróságok nem állapították meg. Az Elsőfokú Bíróság hozzáteszi, hogy a Közösség ellen benyújtandó kereset elévülési határideje csak attól az időponttól kezdődik, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok megállapítják a kifogásolt szabadalombitorlás fennállását.

Végül a fent hivatkozott Commune de Champagne és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott végzésében az Elsőfokú Bíróság hangsúlyozta, hogy azon állítólagos sérelmet okozó hatások, amelyeket a Közösség és a Svájci Államszövetség közötti nemzetközi egyezmény kivált Svájc területén a felperesek tekintetében, egyedül abból a körülményből erednek, hogy a Svájci Államszövetség, szuverén módon határozva a fenti egyezmény aláírásáról és megerősítéséről, magára nézve elismerte annak kötelező hatályát, és kötelezte magát arra, hogy megteszi az egyezményből eredő kötelezettségei teljesítése érdekében szükséges intézkedéseket. Ebből következik, hogy azon kárt, amelyet a felperesek Svájc területén a svájci hatóságoknak a Megállapodás végrehajtása céljából hozott intézkedései következtében elszenvedhettek, nem lehet a Közösségnek felróható kárnak tekinteni, következésképpen az Elsőfokú Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel az ezen intézkedések által okozott károkért történő kártérítés iránt benyújtott kereset elbírálására.

Alapfeltételek

Azállandóítélkezési gyakorlat szerint a közösségi jog valamely közösségi intézménynek vagy szervnek betudható megsértésével magánszemélyeknek okozott károkért való felelősség terén a közösségi jog három feltétel együttes fennállásakor biztosítja a kártérítéshez való jogot, nevezetesen, ha a megsértett jogszabály célja, hogy a magánszemélyek számára jogokat keletkeztessen, a jogsértés kellően egyértelmű, és közvetlen okozati összefüggés áll fenn a kötelezettségnek az aktus meghozója általi megsértése és a jogsérelmet szenvedett személyek kára között ¹⁰⁰.

1. A magánszemélyek számára jogokat keletkeztető szabály fogalma

A Cytimo kontra Bizottság ügyben hozott ítéletében¹⁰¹ az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy a közösségi közhatalom és a közbeszerzési eljárás pályázója közötti szerződés megkötésére irányuló tárgyalások során a jóhiszeműség elve és a joggal

¹⁰⁰ A Bíróság C-46/93. és C-48/93. sz., Brasserie du pêcheur és Factortame egyesített ügyekben 1996. március 5-én hozott ítélete (EBHT 1996., I-1029. o.).

¹⁰¹ Az Elsőfokú Bíróság T-271/04. sz. ügyben 2007. május 8-án hozott ítélete.

való visszaélés tilalma olyan szabályok, amelyek magánszemélyek számára jogokat keletkeztetnek. Másfelől igaz ugyan, hogy az 1605/2002 rendelet¹⁰² 101. cikkének első bekezdése értelmében az ajánlatkérőt igen széles mérlegelési jogkör illeti meg a szerződéskötéstől való elállás és a tárgyalások megszakítása tekintetében, a Bizottság mégis kellően egyértelmű módon megsértette a jóhiszeműség elvét, és hatáskörével visszaélve gyakorolta a számára e rendeletben biztosított, a közbeszerzési szerződés odaítélésének mellőzésére vonatkozó jogát azáltal, hogy két hónapon keresztül olyan szerződéskötési tárgyalásokat folytatott, amelyekről tudta, hogy azok kudarcra vannak ítélve. Az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy mivel a Bizottság nem tájékoztatta haladéktalanul a felperest a közbeszerzési szerződés odaítélésének mellőzéséről, két hónapra megfosztotta a felperest az ingatlan harmadik személy számára történő bérbeadásának lehetőségétől.

A Bizottság által az összefonódások ellenőrzése céljából végzett gazdasági elemzések keretében megsértett szabályokra vonatkozóan az Elsőfokú Bíróság a Schneider Electric kontra Bizottság ügyben hozott ítéletében¹⁰³ úgy ítélte meg, hogy míg bizonyos elvek és bizonyos szabályok, amelyeknek a versenyre vonatkozó elemzés meg kell, hogy feleljen, magánszemélyek számára jogokat keletkeztető jogszabályok, ez nem mondható el minden olyan szabályról, amelyet a Bizottságnak figyelembe kell vennie a gazdasági elemzése során. Az Elsőfokú Bíróság a jelen esetben ugyanakkor nem nyilatkozott azon szabály természetéről, amelynek megsértésére hivatkoztak, hanem megelégedett annak megállapításával, hogy e jogsértés önmagában nem okozhatta az állítólagos kárt.

A védelemhez való jog azáltal történt megsértésére vonatkozóan, hogy a Bizottság a kifogásközlésben nem tudatta a felperessel, hogy bizonyos korrekciós intézkedések előterjesztése nélkül semmi esélye, hogy a Bizottság az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsa, az Elsőfokú Bíróság – a kifogásközlés fontosságára emlékeztetve – kimondta, hogy figyelembe kell venni mind a közösségi szintű összefonódáshoz kapcsolódó pénzügyi érdekek, illetve ipari kockázat jelentőségét, mind a Bizottságot a közös piaci verseny szabályozásával kapcsolatban megillető ellenőrzési jogkör jelentős terjedelmét. Az Elsőfokú Bíróság ebből arra következtetett, hogy a felperes magánszemélyek számára jogokat keletkeztető szabály sérelmére hivatkozott.

Ezzel szemben a Fédération des industries condimentaires de France és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítéletében¹⁰⁴ az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az EK 211. és EK 133. cikke hatáskört átruházó jogi norma jellegénél fogva intézményi természetűnek minősül, tehát nem keletkeztet magánszemélyek számára jogokat.

¹⁰² Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.).

¹⁰³ Az Elsőfokú Bíróság T-351/03. sz., 2007. július 11-i ítélete.

¹⁰⁴ Az Elsőfokú Bíróság T-90/03. sz., 2007. július 11-i ítélete.

2. A kellően egyértelmű jogsértés

A magánszemélyek számára jogokat keletkeztető szabály kellően egyértelmű megsértésének fogalma a fent hivatkozott Schneider Electric kontra Bizottság ügyben hozott ítélettel jelentős fejlődésen ment keresztül.

Miután az Elsőfokú Bíróság az ügyben hozott első ítéletében¹⁰⁵, megsemmisítette a Bizottságnak a Schneider és Legrand közötti összefonódás közös piaccal való összeegyeztethetlenségét kimondó határozatát, a Schneider kártérítési keresetet indított az említett határozat jogellenességéből eredő kárainak megtérítése iránt.

Az Elsőfokú Bíróság elismerte, hogy a közösségi érdekekkel ellentétes akadályozó hatás jöhetne létre, ha a közösségi jog egyértelmű megsértésének fogalmát úgy kellene érteni, mint amely magában foglal minden tévedést vagy hibát, amelyek még ha kétségtelenül súlyosnak is minősülnek, természetüknél vagy nagyságuknál fogva nem állnak távol a versenyszabályok alkalmazásának biztosításáért felelős intézmény szokásos magatartásától, mivel e szabályok összetettek, érzékenyek és jelentős értelmezési mozgástér kapcsolódik hozzájuk. A fennálló érdekek mérlegelését követően az Elsőfokú Bíróság rámutatott arra, hogy nem tekinthető a közösségi jog kellően egyértelmű megsértésének valamely jogi kötelezettség megsértése, amely azon objektív kényszerekkel magyarázható, amelyek az intézményt és a tisztviselőit az összefonódások ellenőrzését szabályozó rendelkezésekből eredően terhelik. Azonban kellően egyértelmű jogsértésnek minősül az a magatartás, amely a joggal nyilvánvalóan ellentétes, és súlyosan sérti harmadik felek érdekeit, és nem igazolható, és nem is magyarázható a szolgálatot szokásos működésének keretében objektíven terhelő különleges kényszerekkel.

A gazdasági elemzés hiányosságaira vonatkozóan az Elsőfokú Bíróság hangsúlyozta, hogy figyelembe kell venni, hogy az ilyen gazdasági elemzések általában mind a tényeket, mind a tények leírásán alapuló érvelést illetően összetett és bonyolult intellektuális megfogalmazások, amelyekbe az intézményt terhelő időbeli korlátozásokra tekintettel csúszhatnak hiányosságok. Ebből következően a dokumentumok hiányosságainak, illetve a logikai hiányosságoknak a súlya nem mindig elegendő a Közösség felelősségének megállapításához.

A védelemhez való jog megsértésére vonatkozóan az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a következményekre vonatkozó lényeges megjegyzés kifogásközlésben való megtételének Bizottság általi elmulasztása nyilvánvaló és súlyos jogsértésnek minősül. Márpedig a védelemhez való jog ezen megsértése nem igazolható, és nem is magyarázható a Bizottság szervezeti egységeit objektíven terhelő különleges kényszerekkel.

3. Az okozati összefüggés és a saját kár előidézésében való közrehatás

A fent hivatkozott Schneider Electric kontra Bizottság ügyben hozott ítéletében az Elsőfokú Bíróság pontosította, hogy az okozati összefüggés vizsgálatának a vétkes magatartással harmadik felek számára okozott helyzetet kell összehasonlítani azzal a helyzettel, ami

¹⁰⁵ Az Elsőfokú Bíróság T-310/01. sz., Schneider Electric kontra Bizottság ügyben 2002. október 22-én hozott ítélete (EBHT 2002., II-4071. o.).

akkor alakult volna ki, ha az intézmény jogszerűen jár el. Amennyiben a vétkes magatartás engedélyt megtagadó határozattal valósul meg, nem feltételezhető, hogy a megállapított hiba hiányában a kérelmező szükségszerűen megkapta volna a kért engedélyt.

Az adott ügyre vonatkozóan az Elsőfokú Bíróság megjegyezte, hogy az összefonódás összeegyeztethetőségének elismerésére vonatkozó jogosultság hiányában a felperesnek azonban komoly esélye lehetett volna egy kedvező határozatra, mivel nem zárható ki, hogy leválasztási javaslataival a felperes arra kényszeríthette volna a Bizottságot, hogy az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsa, ellenkező esetben mérlegelési hibát követve el. Mindazonáltal az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy egy esetleges összeegyeztethetőséget kimondó határozattal szükségszerűen járó gazdasági paraméterek változásainak értékelése túlságosan bizonytalan ahhoz, hogy megfelelő összehasonlítás tárgyát képezhesse az összeegyeztethetlenséget kimondó határozat eredményeként létrejött helyzettel. Ebből következően e lehetőség megállapítása túlságosan esetleges paraméterekhez kötődik ahhoz, hogy meggyőzően számszerűsíthető legyen, így nem áll fenn kellően szoros okozati összefüggés az elkövetett jogsértés és az összefonódást esetleg összeegyeztethetőnek nyilvánító határozat lehetőségétől való megfosztás között.

Az Elsőfokú Bíróság azonban úgy ítélte meg, hogy az elkövetett jogsértés és kétféle kár között kellően szoros okozati összefüggés áll fenn: az egyik kár a vállalkozás megsemmisítést kimondó ítéletet követő újbóli ellenőrzésében való részvétel kapcsán a felperesnél felmerült költségeknek felel meg, a másik pedig azon árcsökkenésnek felel meg, amelybe a vállalkozás kénytelen volt beleegyezni a Legrand eszközeinek megszerzőjével szemben az átruházás tényleges hatálybalépésének olyan időpontig történő késleltetéseért cserébe, hogy a közösségi bíróság előtt akkor folyamatban lévő eljárások ne váljanak tárgytalanná a befejezésük előtt. Erre vonatkozóan az Elsőfokú Bíróság hangsúlyozza, hogy az összeegyeztethetlenséget kimondó határozatban található két – a felperes számára nyilvánvalónak tűnő – jogsértés miatt volt kénytelen a felperes – jogosan törekedve az összefonódás összeegyeztethetőségére vonatkozó jogszerű határozat elérésére – elhalasztani a Legrand-ra vonatkozó átruházási szerződés megkötését, és az eszközök megszerzőjével szemben árcsökkentést elfogadni, ahhoz az árhoz képest, amelyet a kezdetektől fogva két nyilvánvaló jogellenességet tartalmazó, összeegyeztethetlenséget kimondó határozat hiányában kaphatott volna.

Ez az ítélet annak az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően szemlélteti a felperes magatartásának a megtérítendő kár meghatározására gyakorolt hatását, amely szerint amikor a felperes magatartása közrehat saját kára megvalósulásában, a felperes nem követelhet kártérítést azon részre vonatkozóan, amelyért saját maga felelős¹⁰⁶. Ez alapján az Elsőfokú Bíróság annak megállapítását követően, hogy a megvalósított összefonódás terjedelmére, és az érintett piacon jelen lévő két domináns szereplő gazdasági erejének ezzel járó, érezhető megerősödésére tekintettel a felperesnek tudatában kellett lennie, hogy a megvalósított összefonódás legalábbis olyan erőfölény létrehozásának vagy megerősítésének kockázatával járt a közös piac jelentős részén, amely címén a Bizottság ezen összefonódást meg fogja tiltani, az Elsőfokú Bíróság a Bizottságot csupán azon kár megtérítésére kötelezte, amely a felperest a Legrand vételárának csökkentése miatt érte.

¹⁰⁶ A Bíróság 145/83. sz., Adams kontra Bizottság ügyben 1985. november 7-én hozott ítélete (EBHT 1985., 3539. o.).

III. Fellebbezések

A Közzolgálati Törvényszék működésének 2005. december 12-i megkezdése óta az Elsőfokú Bírósághoz 37 fellebbezést nyújtottak be, ezek közül 27-et 2007-ben. Ez évben az Elsőfokú Bíróság hét ügyet fejezett be¹⁰⁷, egy esetben ítélettel hatályon kívül helyezve a megtámadott határozatot.

A Parlament kontra Eistrup ügyben hozott ezen ítéletében az Elsőfokú Bíróság hatályon kívül helyezte azt a végzést¹⁰⁸, amelyben a Közzolgálati Törvényszék elutasította a Parlament azon alapuló elfogadhatatlansági kifogását, hogy a keresetlevél a felperes ügyvédjének saját kezű aláírása helyett csupán az ügyvéd aláírásáról készített bélyegzőlenyomattal volt ellátva. Az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy a közösségi bírósági eljárások jelenlegi állapotában az ügyvéd által a keresetlevél eredeti példányán saját kezűleg elhelyezett aláírás az egyedüli mód, amely lehetővé teszi, hogy megbizonyosodjunk arról, hogy ezen eljárási irat elkészítéséért és tartalmáért a felperes közösségi bíróságok előtti képviselőjére feljogosított személy vállalja a felelősséget¹⁰⁹.

IV. Ideiglenes intézkedés iránti kérelmek

Az Elsőfokú Bírósághoz ebben az évben 34 ideiglenes intézkedés iránti kérelmet nyújtottak be, amely egyértelmű növekedést jelent a 2006-ban benyújtott kérelmek számához (25) képest. 2007-ben az ideiglenes intézkedésről határozó bíró 41 kérelmet bírált el, szemben a 2006. évi 24-gyel. Négy esetben adott helyt az ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek: az IMS kontra Bizottság, a Du Pont de Nemours (France) és társai kontra Bizottság, a Franciaország kontra Bizottság és a Donnici kontra Parlament ügyekben hozott végzéseiben¹¹⁰.

¹⁰⁷ Az Elsőfokú Bíróság T-223/06. P. sz., Parlament kontra Eistrup ügyben 2007. május 23-án hozott ítélete, a T-247/06. P. sz., Sanchez Ferriz kontra Bizottság ügyben 2007. július 5-én hozott ítélete, valamint a T-20/07. P. sz., Bizottság kontra Chatziioannidou ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete; az Elsőfokú Bíróság T-69/07. P. sz., Bizottság kontra André ügyben 2007. június 12-én hozott végzése, a T-415/06. P. sz., De Smedt kontra Bizottság ügyben 2007. július 9-én hozott végzése, a T-252/06. P. sz., Beau kontra Bizottság ügyben 2007. július 12-én hozott végzése, valamint a T-311/07. P. sz., Nijs kontra Számvevőszék ügyben 2007. december 14-én hozott végzése.

¹⁰⁸ A Közzolgálati Törvényszék F-102/05. sz., Eistrup kontra Parlament ügyben 2006. július 13-án hozott végzése.

¹⁰⁹ E kérdésre vonatkozóan lásd még az Elsőfokú Bíróság T-129/06. sz., Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret és Akar kontra Bizottság ügyben 2007. január 17-én hozott végzését.

¹¹⁰ Az Elsőfokú Bíróság elnökének T-346/06. R. sz., IMS kontra Bizottság ügyben 2007. június 7-én hozott végzése és a T-31/07. R. sz., Du Pont de Nemours (France) és társai kontra Bizottság ügyben 2007. július 19-én hozott végzése; az ideiglenes intézkedésről határozó bíró T-257/07. R. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 2007. szeptember 28-án hozott végzése és a T-215/07. R. sz., Donnici kontra Parlament ügyben 2007. november 15-én hozott végzése (fellebbezett: C-512/07. P [R]. sz. ügy). Hozzá kell tenni, hogy a T-366/00. R. sz., Scott kontra Bizottság ügyben 2007. január 24-én hozott végzésében az elnök a másik fél meghallgatása nélkül adott helyt az állami támogatás visszatéríttetését elrendelő végzés végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelemnek, azelőtt, hogy 2007. március 30-i végzésében megállapította volna, hogy az ügyben már nincs szükség határozathozatalra, mivel az Elsőfokú Bíróság 2007. március 29-én megsemmisítette az alapügyben megtámadott határozatot.

A fent hivatkozott IMS kontra Bizottság ügyben a felperes a vele a francia hatóságok által a 98/37 irányelvnek¹¹¹ megfelelően közölt, bizonyos berendezések használatát megtiltó rendeletre vonatkozó kedvező bizottsági vélemény végrehajtásának felfüggesztését kérte.

Az Elsőfokú Bíróság elnöke elfogadta a *fumus boni iuris* fennálltát, megállapítva, hogy a francia rendeletet a Conseil d'État (Államtanács) anélkül semmisítette meg, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok ugyanazon cél elérése érdekében bármilyen más intézkedést hoztak volna, a felperes által gyártott gépeket ezért – első ránézésre – úgy kellett tekinteni, mint amelyek eleget tesznek a 98/37 irányelvnek. A sürgősséggel kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság elnöke úgy ítélte meg, hogy a vélemény végrehajtása veszélyeztetheti a felperes, egy, a bankok felé súlyosan eladósodott, sajátos és korlátozott termelőtevékenységet folytató kisvállalkozás létét. Hangsúlyozza, hogy a sürgősséget annál is inkább el kellett ismerni, mivel a ténybeli és jogi érvek különösen komolynak tűntek. A különböző, szóban forgó érdekek mérlegelése során az Elsőfokú Bíróság elnöke úgy ítélte meg, hogy mivel a Bizottság több mint öt évet fordított arra, hogy véleményt adjon, e vélemény felfüggesztése nem veszélyezteti a munkavállalók egészségének és biztonságának védelmét.

A fent hivatkozott Donnici kontra Parlament ügy tárgya a Parlament azon határozatának felfüggesztése, amely annak ellenére nyilvánította érvénytelennek B. Donnici európai parlamenti képviselő mandátumát A. Occhetto javára, hogy a Consiglio di Stato (Államtanács) jogerős ítéletében megerősítette B. Donnici mandátumát.

Az ideiglenes intézkedésről határozó bíró elfogadta a *fumus boni iuris* fennállását, mivel a felperes által kifejtett, a Parlament megtámadott határozat elfogadására vonatkozó hatáskörének hiányára vonatkozó érvelése komoly volt, és azt további –kizárólag az alapügyben eljáró bíróság által lefolytatandó – alapos vizsgálat nélkül nem lehetett figyelmen kívül hagyni. A sürgősségre vonatkozóan az ideiglenes intézkedésről határozó bíró úgy látta, hogy a megtámadott határozat megsemmisítése esetén a felperest érő kár – a határozat végrehajtása felfüggesztésének hiányában – helyrehozhatatlan volna, mivel nem gyakorolhatná európai parlamenti képviselői mandátumát. Az érdekek mérlegelése során figyelembe kellett venni azt is, hogy A. Occhetto érdeke a megtámadott határozat végrehajtása volt, amely számára mandátumának megőrzését jelentette. E helyzetben, amelyben a felperes és A. Occhetto érdekei azonos jelentőséggel bírtak, az ideiglenes intézkedésről határozó bíró az alapján döntött, hogy egyrészt az Olasz Köztársaság számára fontos, hogy választásokra vonatkozó jogszabályait az Európai Parlament tiszteletben tartsa, másrészt figyelembe vette a *fumus boni iuris* alátámasztására előterjesztett ténybeli és jogi érvek komolyságát. Mindezek alapján az ideiglenes intézkedésről határozó bíró helyt adott a felfüggesztés iránti kérelemnek.

Tekintetbe véve a tudományos ismeretek adott területen végbement fejlődését, a Bizottság 2007-ben módosította a fertőző szivacsos agyvelőbántalmakra vonatkozó közösségi szabályozást, enyhítve az alkalmazandó állat-egészségügyi intézkedéseken. A

¹¹¹ A tagállamok gépekre vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1998. június 22-i 98/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 207., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 20. kötet, 349. o.).

Franciaország kontra Bizottság ügyben a felperes ezen intézkedések felfüggesztését kérte, az elővigyázatosság elvének sérelmére hivatkozva.

Az ideiglenes intézkedésről határozó bíró a *fumus boni iuris* feltételének fennállását állapította meg, mivel a tudomány valóban bizonytalan az új szabályozásban előírt vizsgálatok megbízhatóságát illetően. A sürgősségre vonatkozó feltétel ugyancsak teljesül, mivel a vitatott rendelkezések növelhetik a szivacsos agyvelőbántalommal fertőzött jószágok emberi fogyasztásra történő leszállításának veszélyét. Az érdekek mérlegelésével kapcsolatban az ideiglenes intézkedésről határozó bíró emlékeztetett arra, hogy el kell ismerni a közegészség védelméhez kapcsolódó követelmények gazdasági megfontolásokkal szembeni elsőbbségét, és ennek megfelelően elrendelte az intézkedések felfüggesztését.

A fent hivatkozott, a növényvédő szereknek a 91/414 irányelv¹¹² alapján történő ellenőrzésére vonatkozó Du Pont de Nemours (France) és társai kontra Bizottság ügyben az Elsőfokú Bíróság elnökének öt alkalommal kellett olyan határozat végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelemről határoznia, amelyben a Bizottság korlátozta vagy csökkentette bizonyos termékek közös piacon történő forgalomba hozatala engedélyezésének lehetőségét. Az Elsőfokú Bíróság elnöke helyt adott a fluzilazol használatára vonatkozó ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek.

A *fumus boni iuris* feltételére vonatkozóan megállapítást nyert, hogy a 91/414 irányelv és az elővigyázatosság elvének megsértésére vonatkozó jogalapok első ránézésre nem megalapozatlanok. A sürgősségre vonatkozó feltétel teljesülése ugyancsak megállapítást nyert. Miután megállapította, hogy fennáll annak komoly veszélye, hogy a felperes helyrehozhatatlanul veszítsen piaci részesedéséből – amely ugyan később vagyoni jóvátétel tárgya lehet –, az ideiglenes intézkedésről határozó bíró úgy ítélte meg, hogy az adott ügy körülményei között a kár mértéke nem fejezhető ki csupán azon üzleti tőke számviteli értékével, amellyel a piaci részesedéseket szerezték, és az ilyen értéknek a csoport számára való elvesztésével, hanem számításba kell venni azt is, hogy a felperesek 20 éve vannak jelen a piacon, több tagállamban rendelkeznek a fluzilazol forgalomba hozatalára vonatkozó engedéllyel számos felhasználási területen, és termékeiknek kereskedelmi jó hírnevük van, amelyet jelentősen érinthet a fluzilazol teljes tilalma. A szóban forgó érdekeket mérlegelve, különös tekintettel arra, hogy a felperesek csupán az évek óta fennálló helyzet fenntartását kérték, valamint a mezőgazdasági termelők ahhoz fűződő érdekét, hogy rendelkezhessenek a bizonyos betegségekkel szemben egyetlen hatékony termékkel, az ideiglenes intézkedésről határozó bíró elrendelte az intézkedés felfüggesztését.

Ezzel szemben a Cheminova és társai kontra Bizottság¹¹³, az FMC Chemical és társai kontra Bizottság¹¹⁴ és a Dow AgroSciences és társai kontra Bizottság¹¹⁵ végzéseiben a bizonyos

¹¹² A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv (HL L 230., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 11. kötet, 332. o.).

¹¹³ Az Elsőfokú Bíróság elnökének a T-326/07. R. sz. ügyben 2007. december 4-én hozott végzése.

¹¹⁴ Az Elsőfokú Bíróság elnökének a T-349/07. R. és T-350/07. R. sz. ügyben 2007. december 11-én hozott végzése.

¹¹⁵ Az Elsőfokú Bíróság elnökének a T-367/07. R. sz. ügyben 2007. december 17-én hozott végzése.

anyagok forgalomba hozatalát megtiltó határozatok felfüggesztése iránti négy kérelmet sürgősség hiányában elutasították, azzal az indokkal, hogy az a kár, amelyet a felpereseknek e határozatok okozhatnak, nem kellően súlyos, mivel az nem érte el forgalmuk 1%-át. Erre vonatkozóan az Elsőfokú Bíróság elnöke hozzátette, hogy ez a mérték valójában még kisebb, mivel nem vehető számításba az a kár, amelyre az ideiglenes intézkedést kérő olyan felek hivatkoztak, akik nyilvánvalóan nem jogosultak a megtámadott határozat megsemmisítését kérni, vagyis a terméket forgalmazó azon vállalkozások, amelyeket a megtámadott határozat személyükben nem érint.

B – Az Elsőfokú Bíróság összetétele

(A 2007. szeptember 20-i protokolláris sorrend)

Első sor, balról jobbra:

J. D. Cooke, bíró; Czúcz O., N. J. Forwood, A. W. H. Meij és V. Tiili, tanácselnökök; M. Jaeger, az Elsőfokú Bíróság elnöke; J. Azizi, M. Vilaras, E. Martins Ribeiro és I. Pelikánová, tanácselnökök

Második sor, balról jobbra:

S. Papasavvas, K. Jürimäe, D. Šváby, E. Cremona, F. Dehousse, I. Wiszniewska-Białicka, V. Vadapalas, I. Labucka és E. Moavero Milanesi, bírák

Harmadik sor, balról jobbra:

S. Frimodt Nielsen, S. Soldevila Fragoso, V. Ciucă, M. Prek, N. Wahl, T. Tchipev, A. Dittrich és L. Truchot, bírák; E. Coulon, hivatalvezető

1. Az Elsőfokú Bíróság tagjai

(hivatalba lépésük sorrendjében)

Marc Jaeger

Született 1954-ben; ügyvéd; igazságügyi attasé a főügyésznél; bíró, a luxembourgi kerületi bíróság elnökhelyettese; a Centre Universitaire de Luxembourg tanára; beosztott bíró, 1986-tól jogi referens az Elsőfokú Bíróságon; 1996. július 11-től az Elsőfokú Bíróság bírója; 2007. szeptember 17-től az Elsőfokú Bíróság elnöke.

Bo Vesterdorf

Született 1945-ben; az Elsőfokú Bíróságon jogász-nyelvész; tisztviselő az Igazságügyi Minisztériumban; a bírói tanács tagja; Dánia Európai Közösségek melletti állandó képviselén jogi attasé; bíró az Østre Landsretten (fellebbviteli bíróság); az Igazságügyi Minisztériumban az alkotmány- és közigazgatási jogi osztály vezetője; igazgató az Igazságügyi Minisztériumban; egyetemi docens; az Európa Tanács emberi jogi irányítóbizottságának (EJIB) tagja, majd az EJIB Igazgatóságának tagja; 2004-től a Trieri Európai Jogi Akadémia „Jogi továbbképzési *ad hoc* bizottság” tagja Németországban; 1989. szeptember 25-től az Elsőfokú Bíróság bírója; 1998. március 4-től 2007. szeptember 17-ig az Elsőfokú Bíróság elnöke.

Rafael García-Valdecasas y Fernández

Született 1946-ban; abogado del Estado (Jaén és Granada); a Jaéni, majd a Córdobai Közigazgatási Gazdasági Bíróság hivatalvezetője; az ügyvédi kar tagja (Jaén, Granada); a Külügyminisztériumban a közösségi jogi peres ügyek szolgálatának vezetője; az Elsőfokú Bíróság létrehozásával foglalkozó tanácsi munkacsoportban a spanyol küldöttség vezetője; 1989. szeptember 25-től 2007. szeptember 17-ig az Elsőfokú Bíróság bírója.

Virpi Tiili

Született 1942-ben; a Helsinki Egyetemen szerez jogi doktorátust; tanársegéd a Helsinki Egyetem polgári és kereskedelmi jogi tanszékén; a finnországi Központi Kereskedelmi Kamara jogi és kereskedelempolitikai igazgatója; a finn Fogyasztóvédelmi Felügyelet főigazgatója; számos kormányzati bizottság és küldöttség tagja, többek között a gyógyszerhirdetéseket felügyelő tanács elnöke (1988–1990), a fogyasztói ügyek tanácsának tagja (1990–1994), a versenytanács tagja (1991–1994), a Nordic Intellectual Property Law Review szerkesztőbizottságának tagja (1982–1990); 1995. január 18-tól az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Josef Azizi

Született 1948-ban; a Bécsi Egyetemen szerez jogi, közgazdasági és társadalomtudományi diplomát; a Bécsi Közgazdaságtudományi Egyetemen és a Bécsi Egyetem jogi karán tanít; Ministerialrat és osztályvezető a Szövetségi Kancellárián; az Európa Tanács Igazságügyi Együttműködés (ETIE) irányítóbizottságának tagja; *ad litem* meghatalmazott a Verfassungsgerichtshof (Alkotmánybíróság) előtt a szövetségi törvények alkotmányossági vizsgálatára irányuló eljárásokban; a közösségi jognak az osztrák szövetségi jogba történő átültetéséért felelős koordinátor; 1995. január 18-tól az Elsőfokú Bíróság bírāja.

John D. Cooke

Született 1944-ben; 1966-tól az Ír Ügyvédi Kamara tagja; tagja az angliai és walesi, az észak-írországi, az új-dél-walesi ügyvédi kamaráknak; 1966-tól 1996-ig barrister; 1980-tól Írországbán (Senior Counsel), 1991-től Új-Dél-Walesben az Inner Bar tagja; 1985-től 1986-ig az Európai Községek Ügyvédi Kamarái (EKÜK) Tanácsának elnöke; vendégprofesszor a dublini University College jogi karán; a Chartered Institute of Arbitrators tagja; 1987-től 1990-ig az írországi Royal Zoological Society elnöke; bencher a dublini Honorable Society of Kings Innsben; honorary bencher a londoni Lincoln's Innben; 1996. január 10-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Jörg Pirrung

Született 1940-ben; tudományos munkatárs a Marburgi Egyetemen; a jogtudomány doktora (Marburgi Egyetem); nemzetközi magánjoggal foglalkozó tisztviselő (Referent), majd a nemzetközi magánjogi osztály (Referat) vezetője, végül az egyik polgári jogi főosztály (Unterabteilung) vezetője a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumban; az Unidroit igazgatótanácsának tagja (1993–1998); a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia gyermekvédelmi egyezmény kidolgozásáért felelős bizottságának elnöke (1996); a Trieri Egyetem tiszteletbeli egyetemi tanára (nemzetközi magán- és eljárásjog, európai jog); 2002 óta a hamburgi összehasonlító és nemzetközi magánjogi Max Planck Intézet szaktanácsadói testületének tagja; 1997. június 11-től 2007. szeptember 17-ig az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Arjen W. H. Meij

Született 1944-ben; bíró a Holland Legfelsőbb Bíróságon (1996); a College van Beroep voor het bedrijfsleven (Kereskedelmi és Ipari Közigazgatási Bíróság) bírója és elnökhelyettese (1986); bíró a társadalombiztosítási ügyekben eljáró Fellebbviteli Bíróságon és a vámtarifákkal kapcsolatos ügyekben eljáró Közigazgatási Bíróságon; 1980-tól a Bíróságon jogi referens; a Groningeni Egyetem jogi karán európai jogot tanít, és segédkutató a University of Michigan Law Schoolon; az Amszterdami Kereskedelmi Kamara nemzetközi titkárságának tagja (1970); 1998. szeptember 17-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Mihalis Vilaras

Született 1950-ben; ügyvéd (1974–1980); az Európai Közösségek Bizottsága Jogi Szolgálatának nemzeti szakértője, majd az V. Főigazgatóság (Foglalkoztatás, Ipari Kapcsolatok, Szociális Ügyek) vezető tisztviselője; a görög Államtanács ülnöke, előadója, majd 1999-től tanácsosa; a görög Legfelsőbb Különbíróság tagja; a görög jogszabály-előkészítő központi bizottság tagja (1996–1998); a görög kormány főtítkársága mellett működő jogi szolgálat igazgatója; 1998. szeptember 17-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Nicholas James Forwood

Született 1948-ban; a Cambridge-i Egyetemen szerzi meg diplomáit: BA 1969., MA 1973. (gépészet és jog); 1970-től tagja az Angliai Ügyvédi Kamarának, majd ügyvéd Londonban (1971–1999) és Brüsszelben (1979–1999); 1981-től tagja az Ír Ügyvédi Kamarának; 1987-től Queen's Counsel; 1998-ban bencher a Middle Temple-ben; az Angliai és Walesi Ügyvédi Kamara képviselője az Európai Közösségek Ügyvédi Kamarái (EKÜK) Tanácsa előtt és az EKÜK Európai Közösségek Bírósága melletti állandó képviseletének elnöke (1995–1999); a World Trade Law Association irodájának és a European Maritime Law Organization tagja (1993–2002); 1999. december 15-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Hubert Legal

Született 1954-ben; államtanácsos (Franciaország); tanulmányok: École Normale Supérieur de Saint-Cloud és École Nationale d'Administration; angol nyelvtanár (1979–1985); rapporteur, majd a kormány megbízottja az Államtanács ítélkező testületei előtt folyó eljárásokban (1988–1993); jogtanácsos Franciaország New York-i állandó ENSZ-képviseletén (1993–1997); az Elsőfokú Bíróságon jogi referens Puissochet bíró kabinetjében (1997–2001); 2001. szeptember 19-től 2007. szeptember 17-ig az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

Született 1956-ban; tanulmányait Lisszabonban, Brüsszelben és Strasbourgban végzi; advogada (ügyvéd) Portugáliában és Brüsszelben; az Institut d'études européennes de l'université libre de Bruxelles kutatója; az Elsőfokú Bíróságon jogi referens Moitinho de Almeida portugál bíró (1986–2000), majd Vesterdorf bíró, az Elsőfokú Bíróság elnöke mellett (2000–2003); 2003. március 31-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Franklin Dehousse

Született 1959-ben; jogot végez (Liège-i Egyetem, 1981), aspiráns (Fonds national de la recherche scientifique, 1985–1989); jogtanácsos a képviselőházban (1981–1990); jogi doktor (Strasbourg-i Egyetem, 1990); egyetemi tanár (Liège-i Egyetem, Strasbourg-i Egyetem, College of Europe, Institut royal supérieur de Défense, bordeaux-i Montesquieu Egyetem, Collège Michel Servet des universités de Paris; namuri Facultés Notre-Dame de la Paix); a külügyminiszter rendkívüli képviselője (1995–1999); az európai tanulmányok igazgatója az Institut royal des relations internationales-ban (1998–2003); az Államtanácsban ülnök (2001–2003); tanácsadó az Európai Bizottságban (1990–2003); az Observatoire Internet tagja (2001–2003); 2003. október 7-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Ena Cremona

Született 1936-ban; bölcsészdiplomát szerez a Máltai Királyi Egyetemen (1955); 1958-ban jogi diplomát szerez a Máltai Királyi Egyetemen; 1959 óta a Máltai Ügyvédi Kamara tagja; jogtanácsos a nemzeti nőtanácsnál (1964–1979); a közszolgálati bizottság tagja (1987–1989); az állam mint részvényes képviseletében a Lombard Bank (Málta) vezetésének tagja (1987–1993); 1993-tól tagja a máltai választási bizottságnak; a Máltai Királyi Egyetem jogi kara doktori vizsgabizottságának tagja; a Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság (ECRI) tagja (2003–2004); 2004. május 12-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Czucz Ottó

Született 1946-ban; a Szegedi Tudományegyetemen szerez jogi diplomát (1971); előadó a Munkaügyi Minisztériumban (1971–1974); oktató és professzor (1974–1989), a jogi kar dékánja (1989–1990), majd rektorhelyettes (1992–1997) a Szegedi Tudományegyetemen; ügyvéd; az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság igazgatótanácsának tagja; a European Institute for Social Security alelnöke (1998–2002); a Nemzetközi Társadalombiztosítási Szövetség (ISSA) Tudományos Tanácsának tagja; alkotmánybíró (1998–2004); 2004. május 12-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Irena Wiszniewska-Białecka

Született 1947-ben; a Varsói Egyetemen szerez jogi diplomát (1965–1969); a Jogtudományi Intézet kutatója, tanársegéd, vendégelőadó, professzor a Tudományos Akadémián (1969–2004); a müncheni Max Planck Intézet külföldi és nemzetközi szabadalmi joggal, szerzői joggal és versenyjoggal foglalkozó kutatója (Foundation AvH ösztöndíj 1985–1986); ügyvéd (1992–2000); a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság bírása (2001–2004); 2004. május 12-től az Elsőfokú Bíróság bírása.

Irena Pelikánová

Született 1949-ben; a prágai Károly Egyetemen szerez jogi diplomát, gazdasági jogi tanársegéd (1989 előtt), majd a tudományok doktora, végül 1993 óta a gazdasági jog professzora; az Értékpapír Bizottság igazgatóságának tagja (1999–2002); ügyvéd; a cseh kormány törvény-előkészítő tanácsának tagja (1998–2004); 2004. május 12-től az Elsőfokú Bíróság bírása.

Daniel Šváby

Született 1951-ben; jogi tanulmányok (Pozsonyi Egyetem); a Pozsonyi Elsőfokú Bíróság bírása; a polgári jogi ügyekben eljáró fellebbviteli bíróság bírása, a Pozsonyi Fellebbviteli Bíróság alelnöke; az Igazságügyi Minisztérium Jogi Intézete polgári és családjogi tagozatának tagja; a kereskedelmi jogi ügyekben eljáró Legfelsőbb Bíróság bírása; az emberi jogok európai bizottságának tagja (Strasbourg); alkotmánybíró (2000–2004); 2004. május 12-től az Elsőfokú Bíróság bírása.

Vilenas Vadapalas

Született 1954-ben; jogi diploma (Moszkvai Egyetem); doctor habilitus (Varsói Egyetem); a Vilniusi Egyetem professzora: nemzetközi jog (1981 óta), emberi jogok (1991 óta) és közösségi jog (2000 óta); a kormány külügyi tanácsadója (1991–1993); az európai uniós csatlakozási tárgyalásokkal megbízott küldöttség koordinációs munkacsoportjának tagja; a kormány európai jogi igazgatóságának főigazgatója (1997–2004); a Vilniusi Egyetem Jean Monnet Tanszékén az európai jog professzora; az európai uniós tanulmányok litván egyesületének elnöke; Litvánia csatlakozásával kapcsolatos alkotmányjogi reform parlamenti munkacsoportjának elnöke; a nemzetközi jogászegyesület tagja (2003. április); 2004. május 12-től az Elsőfokú Bíróság bírása.

Küllike Jürimäe

Született 1962-ben; a Tartui Egyetemen szerez jogi diplomát (1981–1986); az államügyész mellett dolgozik Tallinnban (1986–1991); észt diplomataképző diplomát szerez (1991–1992); jogtanácsos (1991–1993) és főtanácsos a Kereskedelmi és Iparkamarában (1992–1993); a Tallinni Fellebbviteli Bíróság bírása (1993–2004); European Master az emberi jogok és demokratizálás témakörében a Padovai Egyetemen és a Nottinghami Egyetemen (2002–2003); 2004. május 12-től az Elsőfokú Bíróság bírása.

Ingrida Labucka

Született 1963-ban; a Lettországi Egyetemen szerez jogi diplomát (1986); a Belügyminisztérium revizora Kirov térségében és Riga városában (1986–1989); a Rigai Elsőfokú Bíróság bírása (1990–1994); ügyvéd (1994 és 1998 között, majd 1999 júliusától 2000 májusáig); igazságügy-miniszter (1998 novemberétől 1999 júliusáig és 2000 májusától 2002 októberéig); a Hágai Állandó Választottbíróság tagja (2001–2004); a parlament tagja (2002–2004); 2004. május 12-től az Elsőfokú Bíróság bírása.

Savvas S. Papasavvas

Született 1969-ben; az Athéni Egyetemen folytat tanulmányokat (Ptychion, 1991); posztgraduális tanulmányokat folytat a Paris II Egyetemen (DEA közjog 1992-ben) és az Aix-Marseille III Egyetemen (jogi doktor 1995-ben); 1993 óta a Ciprusi Ügyvédi Kamara tagja, a Nicosiai Ügyvédi Kamara tagja; a Ciprusi Egyetem oktatója (1997–2002), alkotmányjogot oktat, docens 2002 szeptembere óta, a Centre européen de droit public kutatója (2001–2002); 2004. május 12-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Enzo Moavero Milanese

Született 1954-ben; jogi diplomát szerez (La Sapienza Egyetem, Róma); közösségi jogi tanulmányok (Collège d'Europe, Bruges); az ügyvédi kamara tagja, ügyvédi tevékenységet folytat (1978–1983); közösségi jogot tanít a La Sapienza Egyetemen Rómában (1993–1996), a Luiss Egyetemen, Rómában (1993–1996 és 2002–2006) és a Bocconi Egyetemen, Milánóban (1996–2000); a közösségi ügyek tanácsadója az olasz miniszterelnök mellett (1993–1995); tisztviselő az Európai Bizottságnál: jogi tanácsadó, majd az alelnök kabinetfőnöke (1989–1992), a „belső piacért” (1995–1999) és a „versenyért” (1999) felelős biztos kabinetfőnöke, igazgató a Verseny Főigazgatóságon (2000–2002), az Európai Bizottság főtitkárhelyettese (2002–2005), a Politikai Tanácsadói Iroda főigazgatója (2006); 2006. május 3-tól az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Nils Wahl

Született 1961-ben; jogi diploma, Stockholmi Egyetem (1987); jogi doktorátus, Stockholmi Egyetem (1995); docens, az európai jog Jean Monnet-professzora (1995); az európai jog professzora, Stockholmi Egyetem (2001); ügyvédjelölt (biträdande jurist, 1987–1989); oktatási alapítvány igazgatási igazgatója (1993–2004); a Közösségi Jogi Tanulmányokért Hálózat svéd egyesület (Nätverket för europarättslig forskning) elnöke (2000–2006); a versenyjogi kérdésekért felelős tanács (Rådet för konkurrensfrågor) tagja (2001–2006); kereskedelmi bíró a fellebbviteli bíróságon (Hovrätten över Skåne och Blekinge, 2005); 2006. október 7-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Miro Prek

Született 1965-ben; jogi diploma (1989); felvétel az ügyvédi kamarába (1994); különböző feladatok és tisztségek a közigazgatásban, főként a jogalkotással megbízott kormányzati iroda (helyettes államtitkár és igazgatóhelyettes, az európai jogi és összehasonlító jogi főosztály vezetője) és az európai ügyek irodája (helyettes államtitkár) keretein belül; az európai uniós társulási megállapodással kapcsolatos tárgyalásokkal (1994–1996) és a csatlakozási tárgyalásokkal megbízott (1998–2003) csoport tagja, a jogi ügyek felelőse; ügyvéd; az európai joganyag átvételével és az európai integrációval kapcsolatos, főként nyugat-balkáni projektek felelőse; osztályvezető az Európai Közösségek Bíróságán (2004–2006); 2006. október 7-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Teodor Tchipev

Született 1940-ben; jogi tanulmányok a Szófiai Ohridi Szent Kelemen Egyetemen (1961); jogi doktorátus (1977); ügyvéd (1963–1964); a Nemzetközi Közúti Szállítmányozási Állami Vállalatnál jogtanácsos (1964–1973); tudományos munkatárs a Bolgár Tudományos Akadémia Jogtudományi Intézetében (1973–1988); polgári eljárásjogot oktat a Szófiai Ohridi Szent Kelemen Egyetem jogi karán (1988–1991); választottbíró a Kereskedelmi és Iparkamara választottbíróságán (1988–2006); alkotmánybíró (1991–1994); a Plovdivi Paissiy Hilendarski Egyetem docense (2001. február – 2006); igazságügy-miniszter (1994–1995); a Szófiai Új Bolgár Egyetemen a polgári eljárásjog docense (1995–2006); 2007. január 12-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Valeriu M. Ciucă

Született 1960-ban; jogot végez (1984), a jogtudományok doktora (1997) (Iași Alexandru Ioan Cuza Egyetem); bíró a Suceavai elsőfokú bíróságon (1984–1989); katonai bíró a Iași katonai bíróságon (1989–1990); egyetemi tanár a Iași Alexandru Ioan Cuza Egyetemen (1990–2006); magánjogi szakosodásra vonatkozó ösztöndíj a Rennes-i Egyetemen (1991–1992); oktató a Iași Petre Andrei Egyetemen (1999–2002); docens a Littoral Côte d'Opale Egyetemen (LAB. RII) (2006); 2007. január 12-től az Elsőfokú Bíróság bírója.

Alfred Dittrich

Született 1950-ben; az Erlangen-Nürnberg-i Egyetemen szerez jogi diplomát (1970–1975); fogalmazó (Rechtsreferendar) a Nürnbergi Tartományi Felsőbíróságon (1975–1978); tisztviselő a Szövetségi Gazdasági Minisztériumban (1978–1982); tisztviselő a Német Szövetségi Köztársaság Európai Közösségek melletti állandó képviselőjénél (1982); tisztviselő a Szövetségi Gazdasági Minisztériumban, ahol közösségi jogi és versenyjogi ügyekkel kapcsolatos feladatokat lát el (1983–1992); az Európai Jogi Osztály vezetője az Igazságügyi Minisztériumban (1992–2007); a német küldöttség vezetője a Tanács, „Bíróság” elnevezésű munkabizottságában; több esetben szövetségi kormány megbízott az Európai Közösségek Bírósága előtt indult ügyekben; 2007. szeptember 17-től az Elsőfokú Bíróság bírója.

Santiago Soldevila Fragoso

Született 1960-ban; a Barcelonai Autonóm Egyetemen szerez jogi diplomát (1983); bíró Katalóniában, a Kanári-szigeteken és Madridban (1985–1992); a Kanári-szigetek (Santa Cruz, Tenerife) Legfelsőbb Bíróságán a közigazgatási peres ügyekben eljáró tanács bírāja (1992 és 1993); jogi referens az Alkotmánybíróságon (1993–1998); a Spanyol Legfelsőbb Bíróságon a közigazgatási peres ügyekben eljáró tanács hatodik csoportjának bírāja (Madrid, 1998–2007. augusztus); 2007. szeptember 17-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Laurent Truchot

Született 1962-ben; az Institut d'études politiques-ban (Párizs) szerez diplomát (1984); az Országos Bíró- és Ügyészképző Intézet volt hallgatója (1986–1988); a marseille-i bíróság bírāja (1988. január – 1990. január); az Igazságügyi Minisztérium polgári ügyekkel foglalkozó igazgatóságán bíró (1990. január – 1992. június); a Gazdasági, Pénzügyi és Ipari Minisztérium csalás elleni, fogyasztóvédelmi és versenyjogi igazgatóságán irodavezető-helyettes, majd irodavezető (1992. június – 1994. szeptember); jogtanácsos az igazságügy-miniszter mellett, Igazságügyi Minisztérium (1994. szeptember – 1995. május); a nîmes-i bíróság bírāja (1995. május – 1996. május); jogi referens a Bíróságon P. Léger főtanácsnok mellett (1996. május – 2001. december); bíró a Semmítőszéken (2001. december – 2007. augusztus); 2007. szeptember 17-től az Elsőfokú Bíróság bírāja.

Sten Frimodt Nielsen

Született 1963-ban; a Koppenhágai Egyetemen szerez jogi diplomát (1988); tisztségviselő a Külügyminisztériumban (1988–1991); a Koppenhágai Egyetemen nemzetközi és európai jogot tanít (1988–1991); követségi titkár Dánia New York-i állandó ENSZ-képviseletén (1991–1994); tisztségviselő a Külügyminisztérium jogi szolgálatánál (1994–1995); docens a Koppenhágai Egyetemen (1995); tanácsos, majd főtanácsos a Miniszterelnöki Hivatalban (1995–1998); minisztertanácsos Dánia Európai Közösségek melletti állandó képviseletén (1998–2001); a miniszterelnök tanácsadója jogi kérdésekben (2001–2002); osztályvezető és jogtanácsos a Miniszterelnöki Hivatalban (2002. március – 2004. július); helyettes államtitkár és jogtanácsos a Miniszterelnöki Hivatalban (2004. augusztus – 2007. augusztus); 2007. szeptember 17-től az Elsőfokú Bíróság bírása.

Emmanuel Coulon

Született 1968-ban; jogi tanulmányok (Panthéon-Assas Egyetem, Párizs); igazgatási tanulmányok (Paris-Dauphine Egyetem); Európa Kollégium (1992); felvételi vizsga a Párizsi Területi Ügyvédképző Központba; brüsszeli ügyvédi szakvizsga; ügyvédi tevékenység Brüsszelben; az Európai Közösségek Bizottsága által kiírt nyílt versenyvizsga győztese; jogi referens az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságán (1996–1998: Saggio elnök kabinetje; 1998–2002: Vesterdorf elnök kabinetje); az Elsőfokú Bíróság elnökének kabinetfőnöke (2003–2005); 2005. október 6-tól az Elsőfokú Bíróság hivatalvezetője.

2. Az Elsőfokú Bíróság összetételének változásai 2007-ben

2007. január 12-i ünnepélyes ülés

A Bolgár Köztársaságnak és a Román Köztársaságnak az Európai Unióhoz történt 2007. január 1-jei csatlakozását követően az Európai Unió tagállamai kormányainak képviselői az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságára bírónak nevezték ki Teodor Tchipevet a 2007. január 12-től 2007. augusztus 31-ig terjedő időszakra, és Valeriu Ciucăt a 2007. január 12-től 2010. augusztus 31-ig terjedő időszakra.

2007. szeptember 17-i ünnepélyes ülés

Az Európai Közösségek tagállamai kormányainak képviselői a 2007. szeptember 1-jétől 2013. augusztus 31-ig terjedő időszakra megújították John D. Cooke-nak, Nicholas James Forwoodnak, Ena Cremonának, Irena Pelikánovának, Vilenas Vadapalasnak, Ingrida Labuckának, Enzo Moavero Milaneseinek, Nils Wahlnak, Miro Preknek és Teodor Tchipevnek, az Elsőfokú Bíróság bíráinak a megbízatását.

Bíróvá nevezték ki a 2007. szeptember 1-jétől 2013. augusztus 31-ig terjedő időszakra M. Alfred Dittrichet, aki Jörg Pirrung helyébe lépett, Santiago Soldevila Fragosót, aki Rafael García-Valdecasas y Fernández helyébe lépett, Laurent Truchot-t, aki Hubert Legal helyébe lépett, és a 2007. szeptember 17-től 2010. augusztus 31-ig terjedő időszakra Sten Frimodt Nielsent, aki Bo Vesterdorf helyébe lépett.

Az Elsőfokú Bíróság tagjainak részleges megújítását követően, a 2007. szeptember 17-től 2010. augusztus 31-ig terjedő időszakra Marc Jaegert választották az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságának elnökévé, aki 1996. július 11. óta az Elsőfokú Bíróság bírója.

Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 7. cikke szerint: „A bírák közvetlenül a bírói karnak az EK-Szerződés 224. cikkében és az EAK-Szerződés 140. cikkében előírt részleges megújítását követően megválasztják maguk közül az Elsőfokú Bíróság elnökét hároméves időtartamra”.

3. Protokolláris sorrend

2007. január 1-jétől január 11-ig

B. VESTERDORF, az Elsőfokú Bíróság elnöke
 M. JAEGER, tanácselnök
 J. PIRRUNG, tanácselnök
 M. VILARAS, tanácselnök
 H. LEGAL, tanácselnök
 J. D. COOKE, tanácselnök
 R. GARCÍA-VALDECASAS, bíró
 V. TIILI, bíró
 J. AZIZI, bíró
 A. W. H. MEIJ, bíró
 N. J. FORWOOD, bíró
 M. E. MARTINS RIBEIRO, bíró
 F. DEHOUSSE, bíró
 E. CREMONA, bíró
 CZÚCZ O., bíró
 I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, bíró
 I. PELIKÁNOVÁ, bíró
 D. ŠVÁBY, bíró
 V. VADAPALAS, bíró
 K. JÜRIMÄE, bíró
 I. LABUCKA, bíró
 S. PAPASAVVAS, bíró
 E. MOAVERO MILANESI, bíró
 N. WAHL, bíró
 M. PREK, bíró
 E. COULON, hivatalvezető

2007. január 12-től szeptember 17-ig

B. VESTERDORF, az Elsőfokú Bíróság elnöke
 M. JAEGER, tanácselnök
 J. PIRRUNG, tanácselnök
 M. VILARAS, tanácselnök
 H. LEGAL, tanácselnök
 J. D. COOKE, tanácselnök
 R. GARCÍA-VALDECASAS, bíró
 V. TIILI, bíró
 J. AZIZI, bíró
 A. W. H. MEIJ, bíró
 N. J. FORWOOD, bíró
 M. E. MARTINS RIBEIRO, bíró
 F. DEHOUSSE, bíró
 E. CREMONA, bíró
 CZÚCZ O., bíró
 I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, bíró
 I. PELIKÁNOVÁ, bíró
 D. ŠVÁBY, bíró
 V. VADAPALAS, bíró
 K. JÜRIMÄE, bíró
 I. LABUCKA, bíró
 S. PAPASAVVAS, bíró
 E. MOAVERO MILANESI, bíró
 N. WAHL, bíró
 M. PREK, bíró
 T. TCHIEV, bíró
 V. CIUCĂ, bíró
 E. COULON, hivatalvezető

2007. szeptember 20-tól december 31-ig

M. JAEGER, az Elsőfokú Bíróság elnöke
V. TIILI, tanácselnök
J. AZIZI, tanácselnök
A. W. H. MEIJ, tanácselnök
M. VILARAS, tanácselnök
N. J. FORWOOD, tanácselnök
M. E. MARTINS RIBEIRO, tanácselnök
CZÚCZ O., tanácselnök
I. PELIKÁNOVÁ, tanácselnök
J. D. COOKE, bíró
F. DEHOUSSE, bíró
E. CREMONA, bíró
I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, bíró
D. ŠVÁBY, bíró
V. VADAPALAS, bíró
K. JÜRIMÄE, bíró
I. LABUCKA, bíró
S. PAPASAVVAS, bíró
E. MOAVERO MILANESI, bíró
N. WAHL, bíró
M. PREK, bíró
T. TCHIEV, bíró
V. CIUCĂ, bíró
A. DITTRICH, bíró
S. SOLDEVILA FRAGOSO, bíró
L. TRUCHOT, bíró
S. FRIMODT NIELSEN, bíró

E. COULON, hivatalvezető

4. Az Elsőfokú Bíróság korábbi tagjai

José Luis Da Cruz Vilaça (1989–1995), 1989-től 1995-ig elnök
Donal Patrick Michael Barrington (1989–1996)
Antonio Saggio (1989–1998), 1995-től 1998-ig elnök
David Alexander Ogilvy Edward (1989–1992)
Heinrich Kirschner (1989–1997)
Christos Yeraris (1989–1992)
Romain Alphonse Schintgen (1989–1996)
Cornelis Paulus Briët (1989–1998)
Jacques Biancarelli (1989–1995)
Koen Lenaerts (1989–2003)
Christopher William Bellamy (1992–1999)
Andreas Kalogeropoulos (1992–1998)
Pernilla Lindh (1995–2006)
Potocki André (1995–2001)
Rui Manuel Gens de Moura Ramos (1995–2003)
Paolo Mengozzi (1998–2006)
Verica Trstenjak (2004–2006)

Elnökök

José Luis Da Cruz Vilaça (1989–1995)
Antonio Saggio (1995–1998)

Hivatalvezető

Hans Jung (1989–2005)

C – Az Elsőfokú Bíróság igazságügyi statisztikái

Az Elsőfokú Bíróság tevékenysége általában

1. Érkezett, befejezett és folyamatban maradt ügyek (2000–2007)

Érkezett ügyek

2. Az eljárások jellege (2000–2007)
3. A kereset jellege (2000–2007)
4. A kereset tárgya (2000–2007)

Befejezett ügyek

5. Az eljárások jellege (2000–2007)
6. A kereset tárgya (2007)
7. A kereset tárgya (2000–2007) (ítéletek és végzések)
8. Ítélező testület (2000–2007)
9. Az eljárások időtartama hónapokban (2000–2007) (ítéletek és végzések)

December 31-én folyamatban maradt ügyek

10. Az eljárások jellege (2000–2007)
11. A kereset tárgya (2000–2007)
12. Ítélező testület (2000–2007)

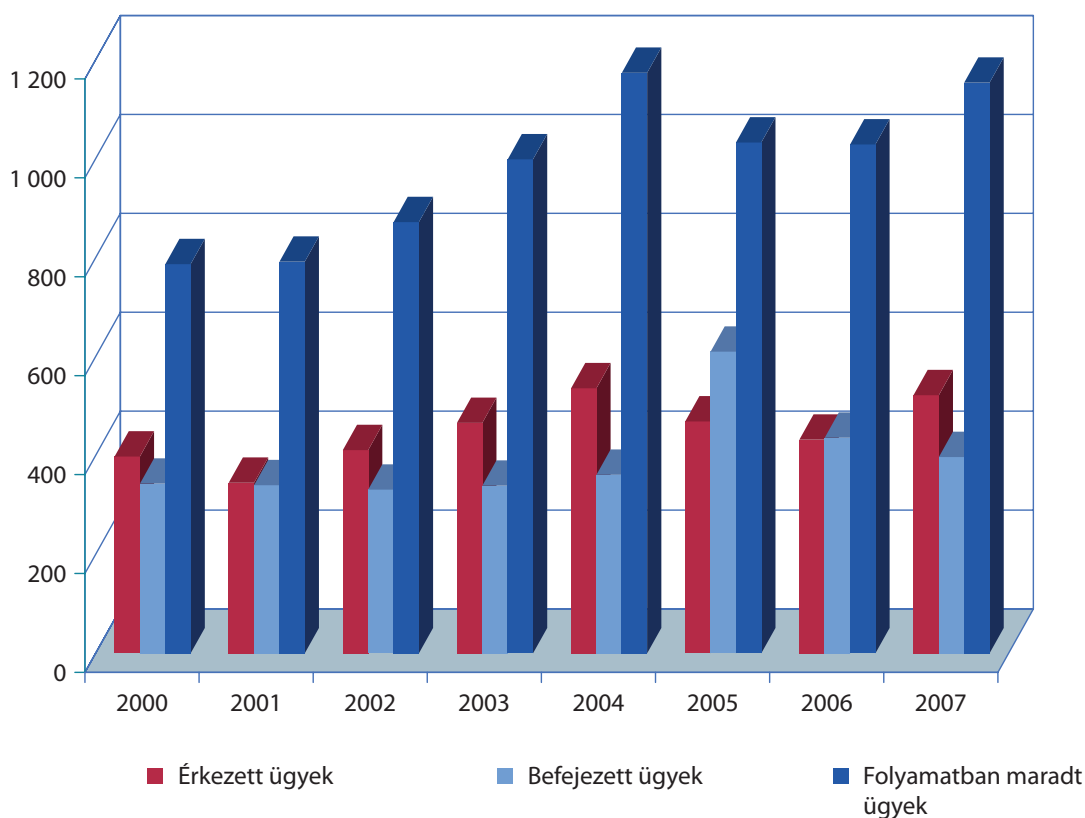
Egyéb

13. Ideiglenes intézkedés iránti eljárások (2000–2007)
14. Gyorsított eljárások (2001–2007)
15. Az Elsőfokú Bíróságnak a Bíróság előtt fellebbezéssel megtámadott határozatai (1989–2007)
16. A Bíróság előtti fellebbezéseknek az eljárás jellege szerinti megoszlása (1989–2007)
17. A Bíróság előtti fellebbezések eredménye (2007) (ítéletek és végzések)
18. Általános áttekintés (1989–2007) (Érkezett, befejezett és folyamatban maradt ügyek)

1. Az Elsőfokú Bíróság tevékenysége általában –

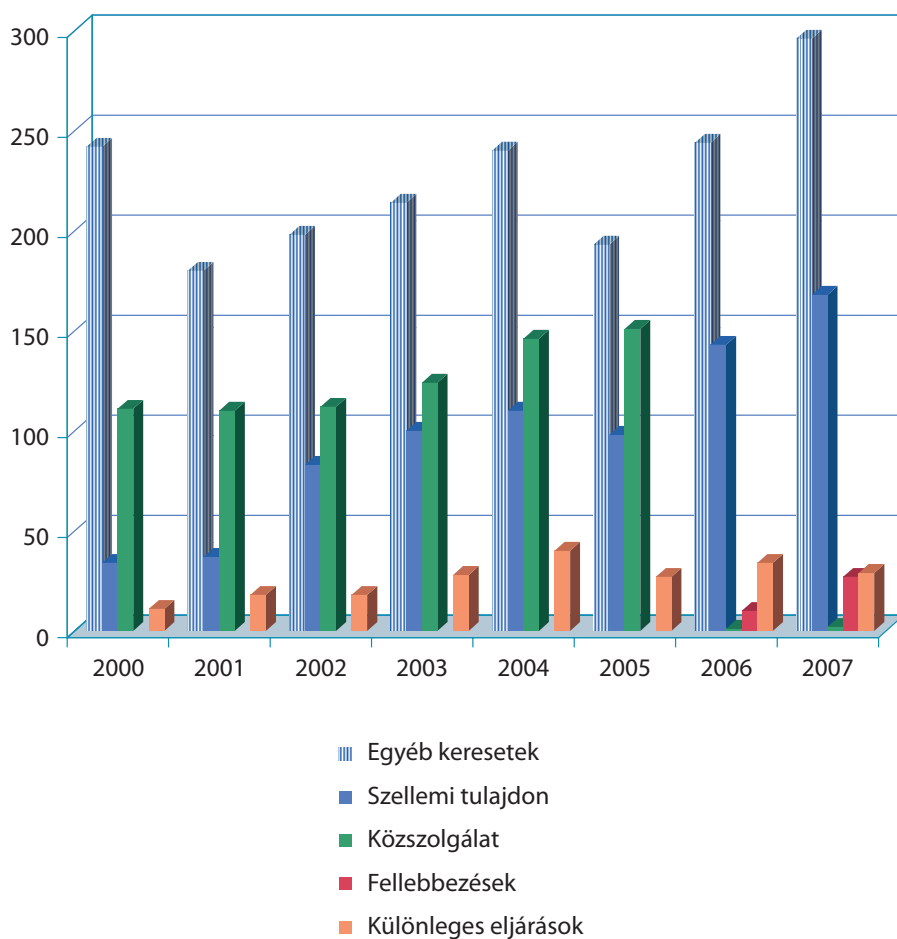
Érkezett, befejezett és folyamatban maradt ügyek (2000–2007)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Érkezett ügyek	398	345	411	466	536	469	432	522
Befejezett ügyek	343	340	331	339	361	610	436	397
Folyamatban maradt ügyek	787	792	872	999	1 174	1 033	1 029	1 154

¹ A jelen táblázat és a következő oldalak táblázatai – ha nincs más jelzés – tartalmazzák a különleges eljárásokat. „Különleges eljárásnak” minősül: az ítélet elleni ellentmondás (a Bíróság alapokmányának 41. cikke; az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 122. cikke); a harmadik személy jogorvoslata (a Bíróság alapokmányának 42. cikke; az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 123. cikke); az ítélet elleni perújítás (a Bíróság alapokmányának 44. cikke; az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 125. cikke); az ítélet értelmezése (a Bíróság alapokmányának 43. cikke; az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 129. cikke); a költségek megállapítása (az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 92. cikke); a költségmentesség (az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 96. cikke) és az ítélet kijavítása (az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 84. cikke).

2. Érkezett ügyek – Az eljárások jellege (2000–2007)¹

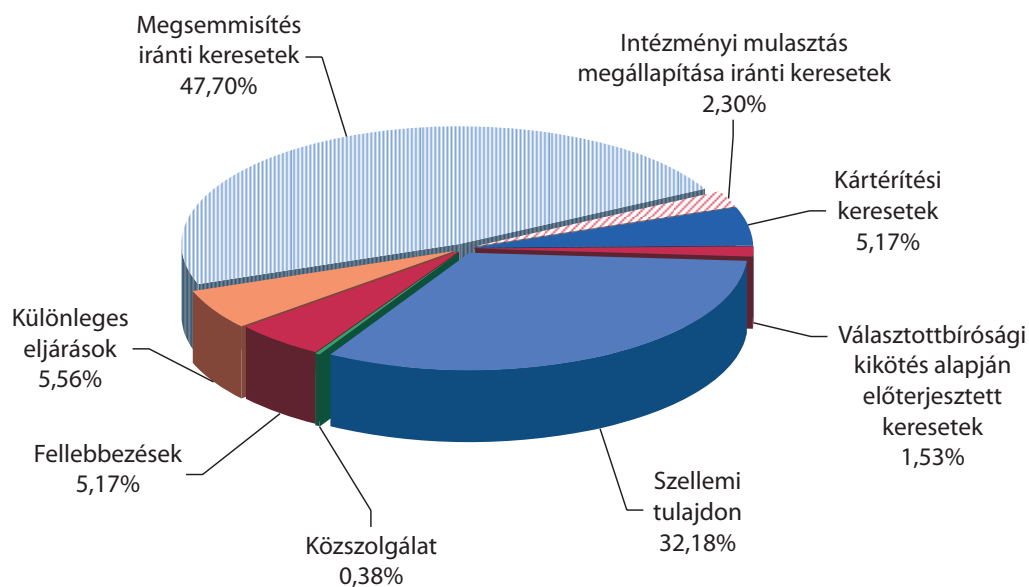

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Egyéb keresetek	242	180	198	214	240	193	244	296
Szellemi tulajdon	34	37	83	100	110	98	143	168
Közzszolgálat	111	110	112	124	146	151	1	2
Fellebbezések							10	27
Különleges eljárások	11	18	18	28	40	27	34	29
Összesen	398	345	411	466	536	469	432	522

¹ A jelen táblázatban és a következő oldalak táblázataiban szereplő „egyéb keresetek” kifejezés a szellemi tulajdon tárgyában indított, valamint az Európai Közösségek tisztviselői által benyújtott kereseteken kívül valamennyi közvetlen keresetet felöleli.

3. Érkezett ügyek – A kereset jellege (2000–2007)

Megoszlás 2007-ben

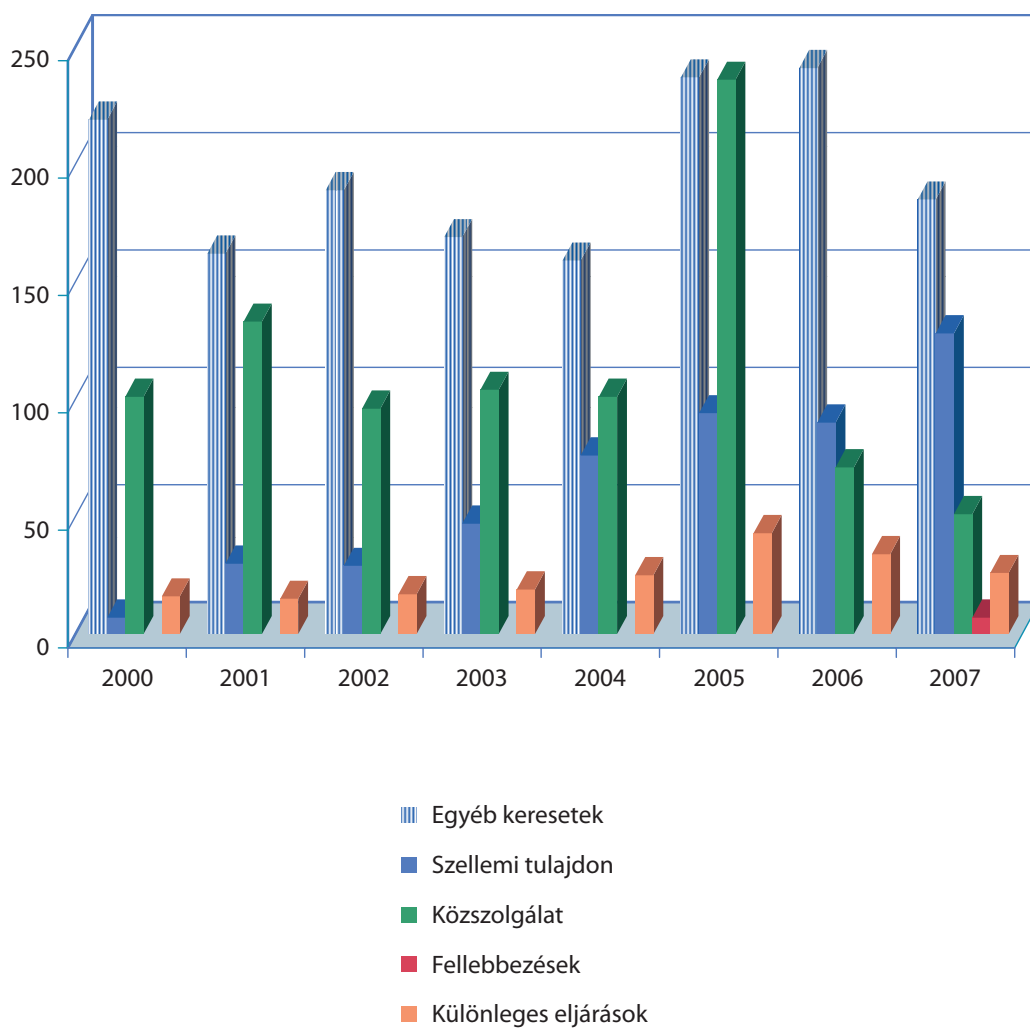
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Megsemmisítés iránti keresetek	219	134	172	174	199	160	223	249
Intézményi mulasztás megállapítása iránti keresetek	6	17	12	13	15	9	4	12
Kártérítési keresetek	17	21	12	24	18	16	8	27
Választottbírói kikötés alapján előterjesztett keresetek		8	2	3	8	8	9	8
Szellemi tulajdon	34	37	83	100	110	98	143	168
Közszolgálat	111	110	112	124	146	151	1	2
Fellebbezések							10	27
Különleges eljárások	11	18	18	28	40	27	34	29
Összesen	398	345	411	466	536	469	432	522

4. Érkezett ügyek – A kereset tárgya (2000–2007)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Adózás			1	5			1	2
Állami támogatások	80	42	51	25	46	25	28	37
Áruk szabad mozgása	2	1			1			1
Energia		2		2			1	
Európai polgárság	2							
Gazdaság- és monetáris politika						1	2	
Halászati politika	5	6	3	25	3	2		5
Igazságügy és belügy		1	1			1		3
Intézményi jog	24	16	17	26	33	28	15	28
Jogszabályok közelítése		2	1	3	1			1
Kereskedelempolitika	8	4	5	6	12	5	18	9
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem	14	2	8	14	30	18	21	41
Közös kül- és biztonságpolitika	1	3	6	2	4		5	12
Közös vámtarifa	1	2			1		2	1
Közösségek költségvetése								2
Közösségek saját forrásai						2		
Külkapcsolatok	8	14	8	10	3	2	2	1
Kultúra	2	1					3	1
Kutatás, tájékoztatás, oktatás, statisztika	1	3	1	3	6	9	5	10
Letelepedés szabadsága	7	1			1			
Mezőgazdaság	18	17	9	11	25	21	18	34
Regionális politika		1	6	7	10	12	16	18
Szállítás		2	1	1	3		1	4
Szellemi tulajdon	34	37	83	101	110	98	145	168
Személyek szabad mozgása	1	3	2	7	1	2	4	4
Szociálpolitika	7	1	3	2	5	9	3	5
Szolgáltatásnyújtás szabadsága							1	
Tengerentúli országok és területek társulása	6	6		1				
Új államok csatlakozása				1	1			
Választottbírósági kikötés		2	1			2	3	1
Vállalkozások joga	4	6	3	3	6	12	11	10
Vámunió	14	2	6	5	11	2		4
Versenj jog	36	36	61	43	36	40	81	62
Összesen EK-Szerződés	275	213	276	303	349	291	386	464
Összesen ESZAK-Szerződés	1	4	2	11				
Összesen EAK-Szerződés			2		1		1	
Tisztviselők személyzeti szabályzata	111	110	112	124	146	151	11	29
Különleges eljárások	11	18	18	28	40	27	34	29
ÖSSZESEN	398	345	411	466	536	469	432	522

5. Befejezett ügyek – Az eljárások jellege (2000–2007)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Egyéb keresetek	219	162	189	169	159	237	241	185
Szellemi tulajdon	7	30	29	47	76	94	90	128
Közzolgálat	101	133	96	104	101	236	71	51
Fellebbezések								7
Különleges eljárások	16	15	17	19	25	43	34	26
Összesen	343	340	331	339	361	610	436	397

6. Befejezett ügyek – A kereset tárgya (2007)

	Ítéletek	Végzések	Összesen
Állami támogatások	22	14	36
Energia		1	1
Gazdaság- és monetáris politika		1	1
Halászati politika	2	2	4
Igazságügy és belügy		2	2
Intézményi jog	7	10	17
Jogsabályok közelítése	1		1
Kereskedelempolitika	1	3	4
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem	5	10	15
Közös kül- és biztonságpolitika	3		3
Közös vámtarifa		1	1
Közösségek költségvetése		1	1
Külkapcsolatok	2	2	4
Kutatás, tájékoztatás, oktatás, statisztika	7	3	10
Mezőgazdaság	5	6	11
Regionális politika	3	3	6
Szállítás		1	1
Szellemi tulajdon	99	30	129
Személyek szabad mozgása		4	4
Szociálpolitika	2	1	3
Szolgáltatásnyújtás szabadsága		1	1
Választottbíróági kikötés		1	1
Vállalkozások joga	2	4	6
Vámunió	1	1	2
Versenyjog	30	8	38
Összesen EK-Szerződés	192	110	302
Összesen ESZAK-Szerződés	10		10
Összesen EAK-Szerződés	1		1
Tisztviselők személyzeti szabályzata	44	14	58
Különleges eljárások		26	26
ÖSSZESEN	247	150	397

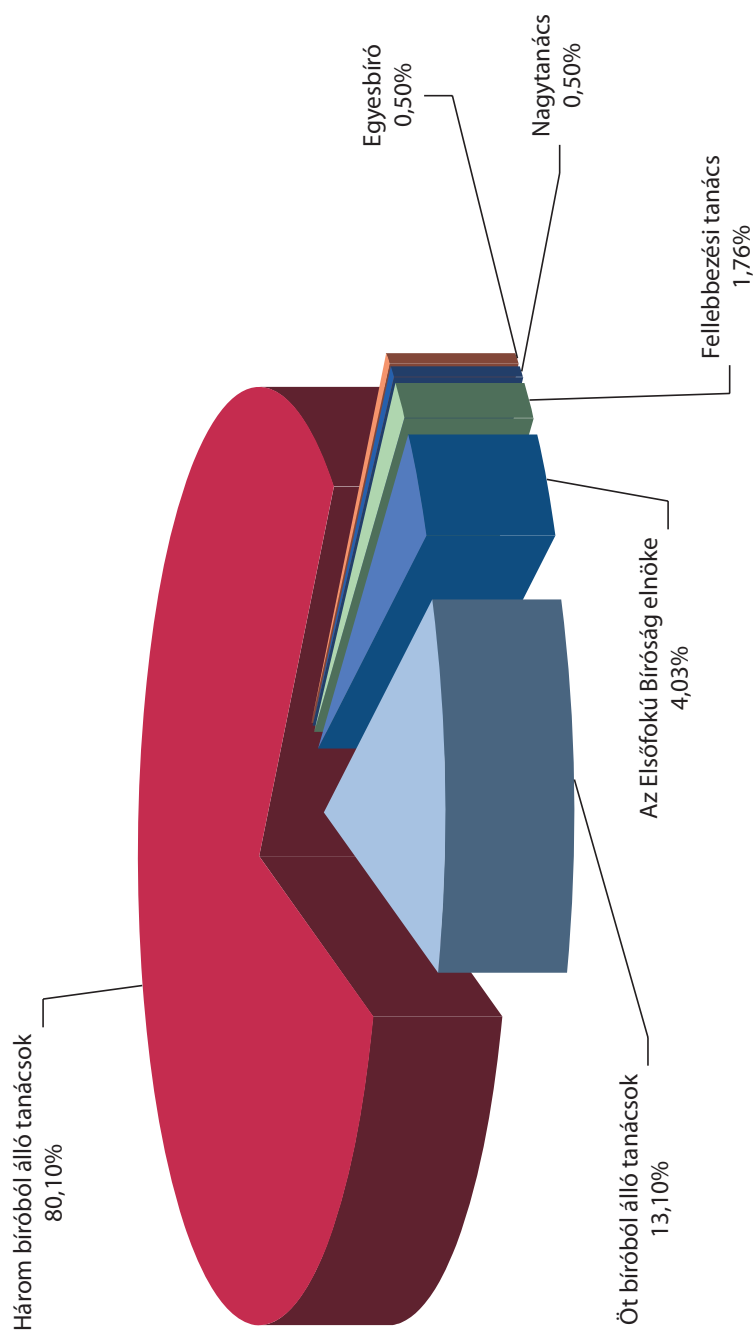
7. Befejezett ügyek – A kereset tárgya (2000–2007)

(ítéletek és végzések)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Adózás				5	1		1	
Állami támogatások	35	12	31	26	54	53	54	36
Áruk szabad mozgása			2		1	1		
Energia							3	1
Európai polgárság	1	1						
Gazdaság- és monetáris politika							1	1
Halászati politika	1	7	2	2	6	2	24	4
Igazságügy és belügy			1	1		1		2
Intézményi jog	31	19	15	20	16	35	14	17
Jogszabályok közelítése			2	1	3			1
Kereskedelempolitika	17	5	6	6	1	7	13	4
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem	7		12	9	4	19	19	15
Közös kül- és biztonságpolitika		3			2	5	4	3
Közös vámtarifa		3		2				1
Közösségek költségvetése								1
Közösségek saját forrásai							2	
Külkapcsolatok	6	2	6	11	7	11	5	4
Kultúra			2	1				
Kutatás, tájékoztatás, oktatás, statisztika	1		2	4		1	3	10
Letelepedés szabadsága	3	4	2			1		
Mezőgazdaság	14	47	28	21	15	34	25	11
Regionális politika	5		1		4	4	7	6
Szállítás	2		2	2	1	1	2	1
Szellemi tulajdon	7	30	29	47	76	94	91	129
Személyek szabad mozgása	1	2		8	2	1	4	4
Szociálpolitika	18	2	2	1	4	6	5	3
Szolgáltatásnyújtás szabadsága	1							1
Tengerentúli országok és területek társulása	1	2	6	4		4	2	
Új államok csatlakozása				1			1	
Választottbírósági kikötés	2			1	2	1		1
Vállalkozások joga	4	4	4	2	2	6	6	6
Vámunió	5	15	18	3	3	7	2	2
Versenysjog	61	21	40	38	26	35	42	38
Összesen EK-Szerződés	223	179	213	216	230	329	330	302
Összesen ESZAK-Szerződés	3	10	4		5	1	1	10
Összesen EAK-Szerződés		1	1			1		1
Tisztviselők személyzeti szabályzata	101	135	96	104	101	236	71	58
Különleges eljárások	16	15	17	19	25	43	34	26
ÖSSZESEN	343	340	331	339	361	610	436	397

8. Befejezett ügyek – Ítélező testület (2000–2007)

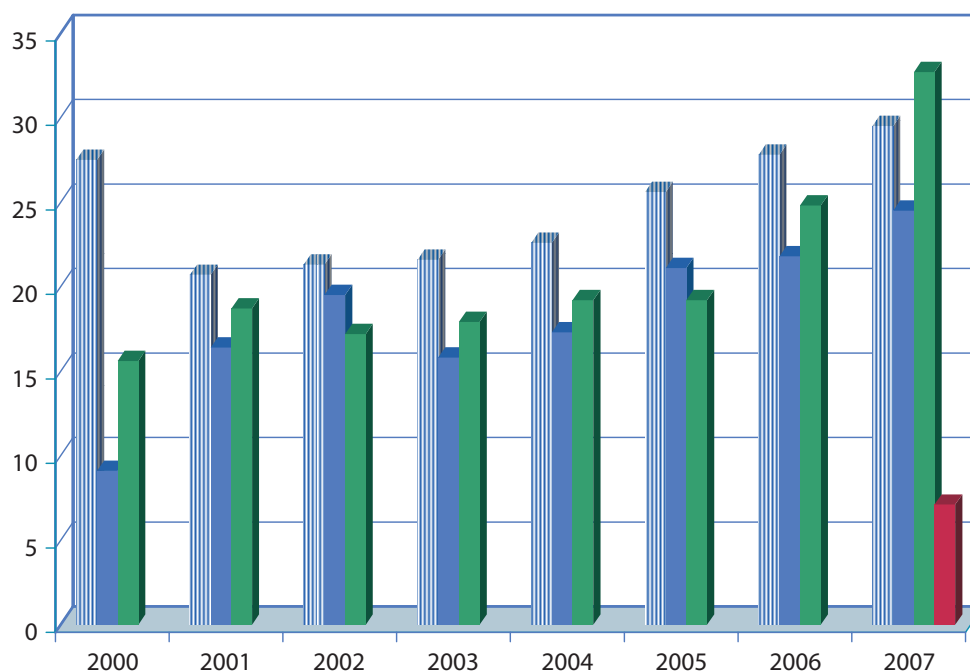
Megoszlás 2007-ben

	2000			2001			2002			2003			2004			2005			2006			2007		
	Ítéletek	Végzések	Összesen	Ítéletek	Végzések	Összesen	Ítéletek	Végzések	Összesen	Ítéletek	Végzések	Összesen	Ítéletek	Végzések	Összesen	Ítéletek	Végzések	Összesen	Ítéletek	Végzések	Összesen	Ítéletek	Végzések	Összesen
Nagytanács																						2		2
Fellebbezési tanács																						3	4	7
Az Elsőfokú Bíróság elnöke		3	3		6	6		4	4		8	8		7	7		25	25		19	19		16	16
Öt bíróból álló tanácsok	84	28	112	17	25	42	48	16	64	18	21	39	18	46	64	28	34	62	22	33	55	44	8	52
Három bíróból álló tanácsok	96	117	213	135	145	280	144	113	257	146	131	277	141	135	276	181	329	510	198	157	355	196	122	318
Egyesbíró	11	4	15	10	2	12	5	1	6	14	1	15	13	1	14	7		7	7		7	2		2
Összesen	191	152	343	162	178	340	197	134	331	178	161	339	172	189	361	222	388	610	227	209	436	247	150	397

9. Befejezett ügyek – Az eljárások időtartama hónapokban (2000–2007)¹

(ítéletek és végzések)

■ Egyéb keresetek

■ Szellemi tulajdon

■ Közzszolgálat

■ Fellebbezések

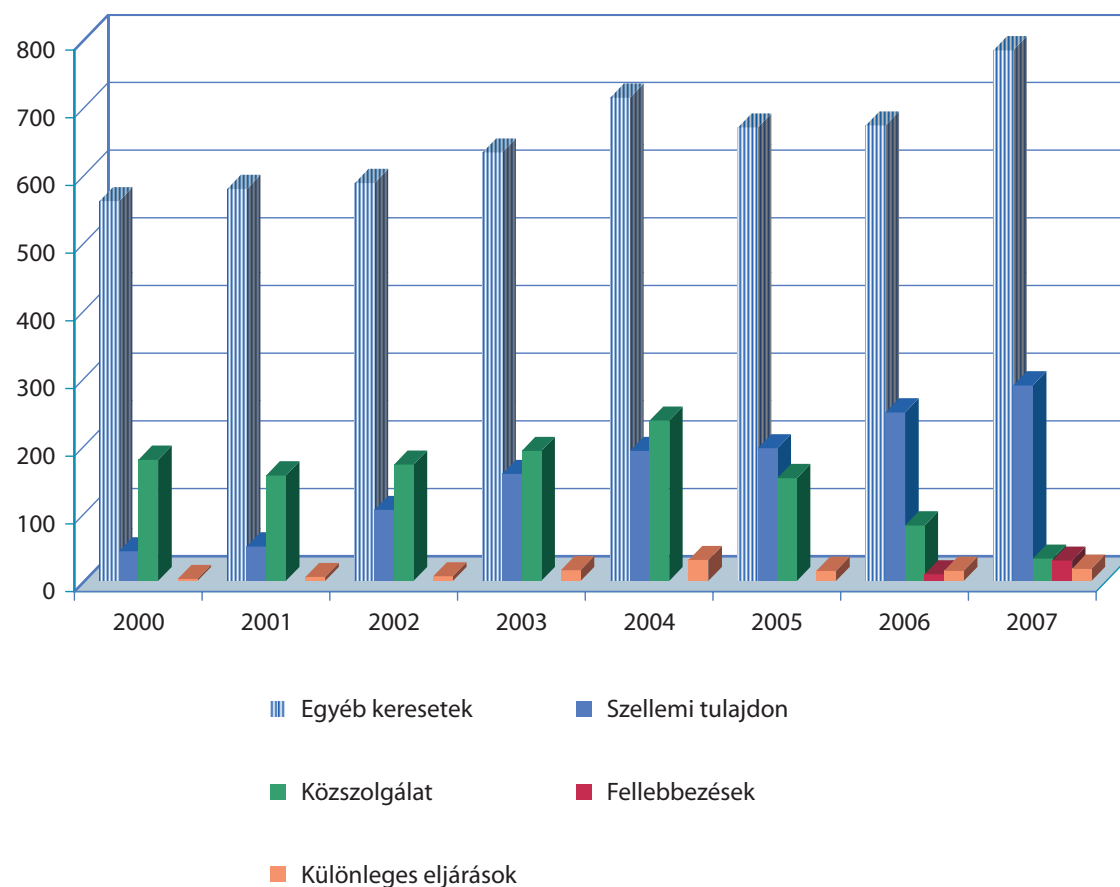
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Egyéb keresetek	27,5	20,7	21,3	21,6	22,6	25,6	27,8	29,5
Szellemi tulajdon	9,1	16,4	19,5	15,8	17,3	21,1	21,8	24,5
Közzszolgálat	15,6	18,7	17,2	17,9	19,2	19,2	24,8	32,7
Fellebbezések								7,1

¹ Az eljárások átlagos időtartamára vonatkozó számításnál nem vették figyelembe azokat az ügyeket, amelyek során közbenső ítéletet hoztak; a különleges eljárásokat; a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság közötti hatáskörmegosztás módosítása miatt a Bíróság által az Elsőfokú Bírósághoz áttett ügyeket; a Közzszolgálati Törvényszék megalakítását követően az Elsőfokú Bíróság által a Törvényszékhez áttett ügyeket.

Az időtartamot hónapokban és hónaptizedekben fejezik ki.

10. December 31-én folyamatban maradt ügyek – Az eljárások jellege (2000–2007)

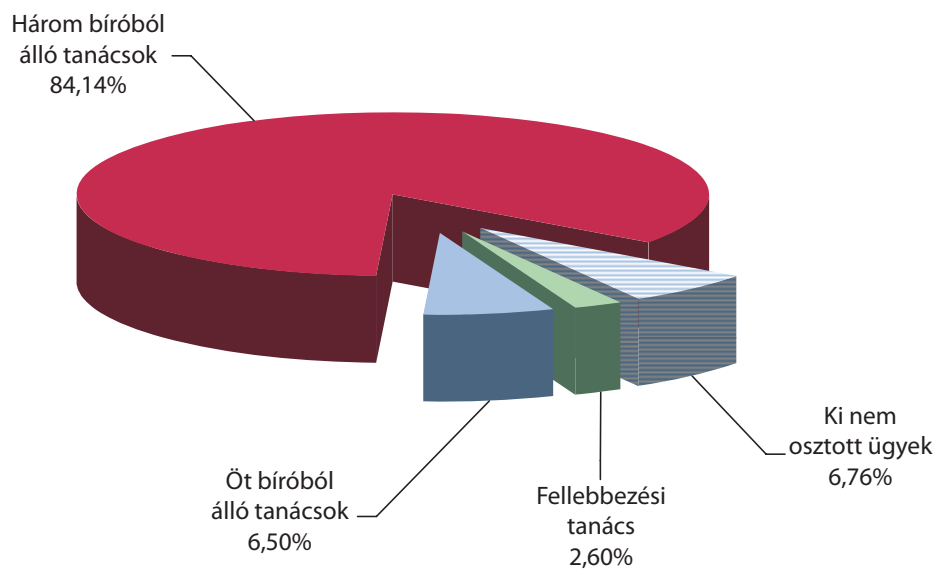
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Egyéb keresetek	561	579	588	633	714	670	673	784
Szellemi tulajdon	44	51	105	158	192	196	249	289
Közszolgálat	179	156	172	192	237	152	82	33
Fellebbezések							10	30
Különleges eljárások	3	6	7	16	31	15	15	18
Összesen	787	792	872	999	1 174	1 033	1 029	1 154

11. December 31-én folyamatban maradt ügyek – A kereset tárgya (2000–2007)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Adózás			1	1				2
Állami támogatások	177	207	227	226	218	190	164	165
Áruk szabad mozgása	2	3	1	1	1			1
Energia		2	2	4	4	4	2	1
Európai polgárság	1							
Gazdaság- és monetáris politika						1	2	1
Halászati politika	8	7	8	31	28	28	4	5
Igazságügy és belügy		1	1					1
Intézményi jog	27	24	26	32	49	42	43	54
Jogszabályok közelítése		2	1	3	1	1	1	1
Kereskedelempolitika	16	15	14	14	25	23	28	33
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem	15	17	13	18	44	43	44	70
Közös kül- és biztonságpolitika	3	3	9	11	13	8	9	18
Közös vámtarifa	3	2	2		1	1	3	3
Közösségek költségvetése								1
Közösségek saját forrásai						2		
Külkapcsolatok	9	21	23	22	18	9	6	3
Kultúra	2	3	1				3	4
Kutatás, tájékoztatás, oktatás, statisztika	1	4	3	2	8	16	18	18
Letelepedés szabadsága	5	2			1			
Mezőgazdaság	144	114	95	85	95	82	74	97
Regionális politika		1	6	13	19	27	36	48
Szállítás	1	3	2	1	3	2	1	4
Szellemi tulajdon	44	51	105	159	193	197	251	290
Személyek szabad mozgása		1	3	2	1	2	3	3
Szociálpolitika	4	3	4	5	6	9	7	9
Szolgáltatásnyújtás szabadsága							1	
Tengerentúli országok és területek társulása	11	15	9	6	6	2		
Új államok csatlakozása					1	1		
Választottbírósági kikötés		2	3	2		1	3	3
Vállalkozások joga	4	6	5	6	10	16	23	27
Vámunió	33	20	8	10	18	13	11	13
Versenyjog	78	93	114	119	129	134	173	197
Összesen EK-Szerződés	588	622	686	773	892	854	910	1 072
Összesen ESZAK-Szerződés	14	8	6	17	12	11	10	
Összesen EAK-Szerződés	1		1	1	2	1	2	1
Tisztviselők személyzeti szabályzata	181	156	172	192	237	152	92	63
Különleges eljárások	3	6	7	16	31	15	15	18
ÖSSZESEN	787	792	872	999	1 174	1 033	1 029	1 154

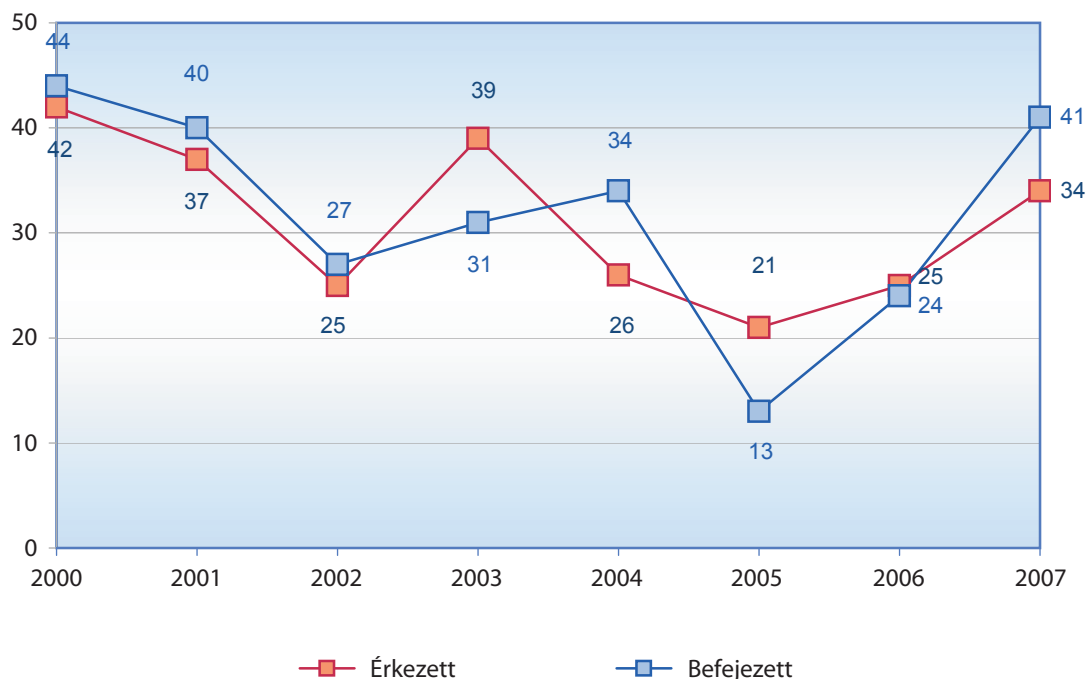
12. December 31-én folyamatban maradt ügyek – Ítélező testület (2000–2007)

Megoszlás 2007-ben

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Nagytanács					6	1	2	
Fellebbezési tanács							10	30
Az Elsőfokú Bíróság elnöke							1	
Öt bíróból álló tanácsok	247	264	276	251	187	146	117	75
Három bíróból álló tanácsok	512	479	532	691	914	846	825	971
Egyesbíró	5	3	8	6	1	4	2	
Ki nem osztott ügyek	23	46	56	51	66	36	72	78
Összesen	787	792	872	999	1 174	1 033	1 029	1 154

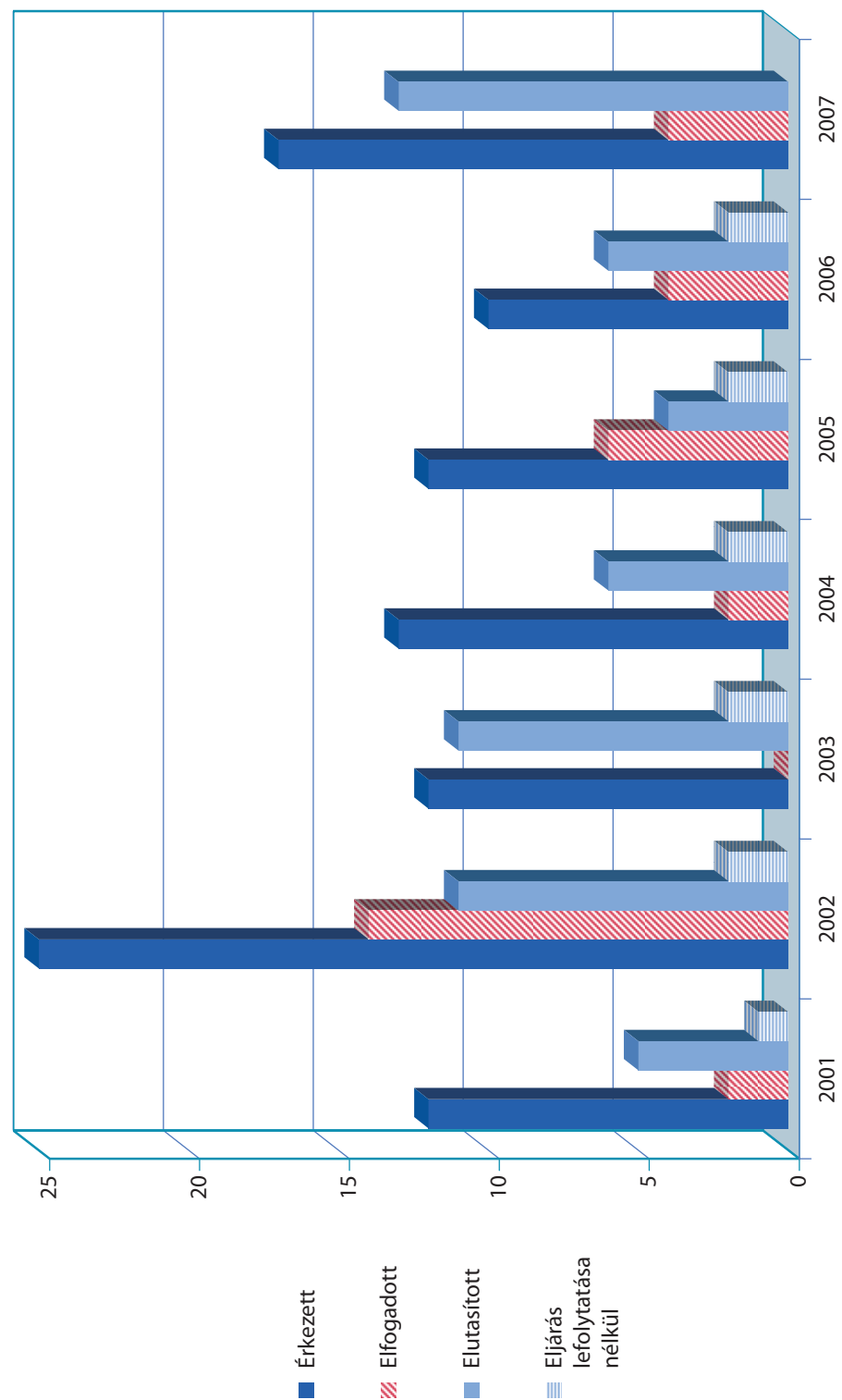
13. Egyéb – Ideiglenes intézkedés iránti eljárások (2000–2007)

Megoszlás 2007-ben

	Ideiglenes intézkedés iránti kérelmek	Ideiglenes intézkedés iránti eljárások	A döntés tartalma		
			Elutasítás	Helyt adás	Törlés/ a kérelem okafogyottá válása
Állami támogatások	3	3	2		1
Halászati politika	1	1			1
Intézményi jog	5	5	4	1	
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem	13	19	17	2	
Kultúra	1	1			1
Kutatás, tájékoztatás, oktatás, statisztika	2	3	2		1
Mezőgazdaság	2	3	2	1	
Regionális politika	2	2	2		
Szellemi tulajdon	1				
Szociálpolitika	1	2	2		
Versenyszabályozás	3	2	2		
Összesen EK-Szerződés	34	41	33	4	4
ÖSSZESEN	34	41	33	4	4

14. Egyéb – Gyorsított eljárások (2001–2007)

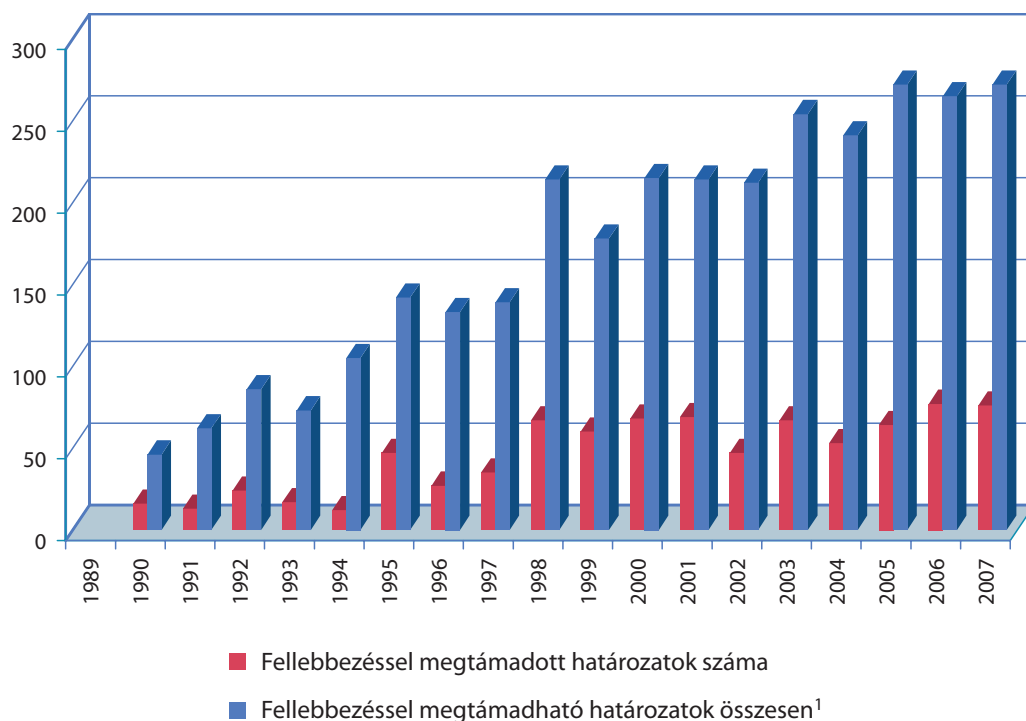

	2001			2002			2003			2004			2005			2006			2007									
	A határozat tartalma			A határozat tartalma			A határozat tartalma			A határozat tartalma			A határozat tartalma			A határozat tartalma			A határozat tartalma									
	Erkezett	Elfogadott	Elutasított	Eljárás lefolytatása nélkül	Erkezett	Elfogadott	Elutasított	Eljárás lefolytatása nélkül	Erkezett	Elfogadott	Elutasított	Eljárás lefolytatása nélkül	Erkezett	Elfogadott	Elutasított	Eljárás lefolytatása nélkül	Erkezett	Elfogadott	Elutasított	Eljárás lefolytatása nélkül								
Állami támogatások	3	2		2	3	3	2	1					1				1		2									
Halászati politika									1	1																		
Intézményi jog	3	1	1	2	3	5	4		1	2	1	1					1		1									
Kereskedelempolitika	1	1		1	1													2	1									
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem						1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	3	1	1	7	1								
Közös kül- és biztonságpolitika	1				1													3	2	1								
Közösségek saját forrásai													2				2											
Külsőkapcsolatok				1	1	1	1																					
Kutatás, tájékoztatás, oktatás, statisztika				1				1										1		1								
Mezőgazdaság				1	1	1	2						2			2	1	3										
Szállítás									1	1		1																
Személyek szabad mozgása									1			1																
Tisztviselők személyzeti szabályzata	3	3	2	1	1			1	1	1																		
Vállalkozások joga									4	1	2	3	2	1	1			1										
Versenyjog	1			15	13	2	1	1	3				2	3	2	4	2	2	1	1								
Összesen	12	2	5	1	25	14	11	2	12	0	11	2	13	2	6	2	12	6	4	2	10	4	6	2	17	4	13	0

Az ügyeknek az Elsőfokú Bíróság előtti gyorsított eljárásban való elbírálása az eljárási szabályzat 76a. cikke alapján lehetséges. Ez a rendelkezés 2001. február 1-jén lépett hatályba.

Az eljárás lefolytatása nélkül¹ jelzésű csoportba a következő esetek tartoznak: a kérelem visszavonása, elállás, valamint az az eset, amikor a keresetről már a gyorsított eljárás iránti kérelemről való döntést megelőzően végzésben határoznak.

15. Egyéb – Az Elsőfokú Bíróságnak a Bíróság előtt fellebbezéssel megtámadott határozatai (1989–2007)

	Fellebbezéssel megtámadott határozatok száma	Fellebbezéssel megtámadható határozatok összesen ¹	Fellebbezéssel megtámadott határozatok (százalékban)
1989			
1990	16	46	35%
1991	13	62	21%
1992	24	86	28%
1993	17	73	23%
1994	12	105	11%
1995	47	142	33%
1996	27	133	20%
1997	35	139	25%
1998	67	214	31%
1999	60	178	34%
2000	68	215	32%
2001	69	214	32%
2002	47	212	22%
2003	67	254	26%
2004	53	241	22%
2005	64	272	24%
2006	77	265	29%
2007	76	272	28%

¹ Összesen a fellebbezéssel megtámadható olyan határozatok – ítéletek, elfogadhatatlanságot kimondó végzések, ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzések, a kérelem okafogyottá válása miatt hozott végzések, beavatkozást elutasító végzések –, amelyekkel szemben lejárt a fellebbezési határidő vagy fellebbezést terjesztettek elő.

16. Egyéb – A Bíróság előtti fellebbezéseknek az eljárás jellege szerinti megoszlása (1989–2007)

	1990		1991		1992		1993		1994		1995		1996		1997		1998										
	Fellebbezések	Fellebbezéssel megtámadható határozatok (százalékban)	Fellebbezések	Fellebbezéssel megtámadható határozatok (százalékban)	Fellebbezések	Fellebbezéssel megtámadható határozatok (százalékban)	Fellebbezések	Fellebbezéssel megtámadható határozatok (százalékban)	Fellebbezések	Fellebbezéssel megtámadható határozatok (százalékban)	Fellebbezések	Fellebbezéssel megtámadható határozatok (százalékban)	Fellebbezések	Fellebbezéssel megtámadható határozatok (százalékban)	Fellebbezések	Fellebbezéssel megtámadható határozatok (százalékban)	Fellebbezések	Fellebbezéssel megtámadható határozatok (százalékban)									
Egyéb keresetek	2	8	25%	5	16	31%	15	31	48%	6	17	35%	7	44	16%	38	91	42%	15	59	25%	22	86	26%	48	120	40%
Szellemi tulajdon																											
Közzszolgálat	14	38	37%	8	46	17%	8	54	15%	10	55	18%	5	61	8%	9	51	18%	12	74	16%	13	53	25%	18	93	19%
Eddig összesen	16	46	35%	13	62	21%	23	85	27%	16	72	22%	12	105	11%	47	142	33%	27	133	20%	35	139	25%	66	213	31%
Különleges eljárások							1	1	100%	1	1	100%													1	1	100%
Összesen	16	46	35%	13	62	21%	24	86	28%	17	73	23%	12	105	11%	47	142	33%	27	133	20%	35	139	25%	67	214	31%

	1999			2000			2001			2002			2003			2004			2005			2006			2007		
Egyéb keresetek	45	118	38%	58	132	44%	40	115	35%	32	134	24%	51	134	38%	41	114	36%	37	120	31%	46	146	32%	52	163	32%
Szellemi tulajdon	1	1	100%	1	7	14%	13	25	52%	6	20	30%	7	33	21%	7	45	16%	16	71	23%	18	59	31%	14	63	22%
Köszölgát	14	59	24%	8	75	11%	15	73	21%	9	58	16%	9	87	10%	5	82	6%	11	81	14%	13	60	22%	10	46	22%
Eddig összesen	60	178	34%	67	214	31%	68	213	32%	47	212	22%	67	254	26%	53	241	22%	64	272	24%	77	265	29%	76	272	28%
Különleges eljárások				1	1	100%	1	1	100%																		
Összesen	60	178	34%	68	215	32%	69	214	32%	47	212	22%	67	254	26%	53	241	22%	64	272	24%	77	265	29%	76	272	28%

17. Egyéb – A Bíróság előtti fellebbezések eredménye (1989–2007) (ítéletek és végzések)

	Elutasított fellebbezés	Teljes vagy részleges hatályon kívül helyezés az ügy visszautalása nélkül	Teljes vagy részleges hatályon kívül helyezés az ügy visszautalásával	Törlés/ a kérelem okafogyottá válása	Összesen
Állami támogatások	5	1		1	7
Halászati politika	1				1
Intézményi jog	4	1			5
Környezetvédelem és fogyasztóvédelem	5	1			6
Közös kül- és biztonságpolitika	2		1		3
Közösségek saját forrásai	2				2
Külkapcsolatok	2				2
Mezőgazdaság	2				2
Regionális politika	2	2			4
Szellemi tulajdon	15	1	2	2	20
Szolgáltatásnyújtás szabadsága	1				1
Tisztviselők személyzeti szabályzata	13	1	3		17
Vállalkozások joga	2				2
Vámunió	3				3
Versenyjog	13	1		1	15
Összesen	72	8	6	4	90

18. Egyéb – Általános áttekintés (1989–2007)**Érkezett, befejezett és folyamatban maradt ügyek**

	Érkezett ügyek¹	Befejezett ügyek²	December 31-én folyamatban maradt ügyek
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1 117
1998	238	348	1 007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1 174
2005	469	610	1 033
2006	432	436	1 029
2007	522	397	1 154
Összesen	6 778	5 624	

¹ 1989: A Bíróság 153 ügyet tett át az akkor létrehozott Elsőfokú Bírósághoz.

1993: A Bíróság 451 ügyet tett át az Elsőfokú Bírósághoz ez utóbbi hatáskörének első kiterjesztése nyomán.

1994: A Bíróság 14 ügyet tett át az Elsőfokú Bírósághoz ez utóbbi hatáskörének második kiterjesztése nyomán.

2004/2005: A Bíróság 25 ügyet tett át az Elsőfokú Bírósághoz ez utóbbi hatáskörének harmadik kiterjesztése nyomán.

² 2005–2006: Az Elsőfokú Bíróság 118 ügyet tett át a nemrég létrehozott Közzszolgálati Törvényszékhez.

III. fejezet

Az Európai Unió Közzszolgálati Törvényiséke

A – A Közzszolgálati Törvényszék tevékenysége 2007-ben

Paul Mahoney elnök

1. A 2007. év fontos eseménye volt az Európai Unió Közzszolgálati Törvényszéke eljárási szabályzatának hatálybalépése. Ezen eljárási szabályzatot 2007. augusztus 29-én hirdették ki az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*¹, és ezen eljárási szabályzat, 121. cikke értelmében, a kihirdetését követő harmadik hónap első napján, 2007. november 1-jén lépett hatályba. Az Európai Unió Közzszolgálati Törvényszéke hivatalvezetőjének szóló szolgálati utasítások² ugyanezen a napon léptek hatályba³.

2. Míg a Közzszolgálati Törvényszék működésének első éve nagyrészt a belső és külső eljárási rend meghatározásával, így különösen az eljárási szabályzat tervezetének kidolgozásával telt, a 2007. évi számok már szokásos igazságszolgáltatási tevékenységről tanúskodnak.

A Közzszolgálati Törvényszék 2007-ben 150 ügyet fejezett be a 157 benyújtott keresetlevélhez képest. Így majdnem megvalósult az érkezett és a befejezett ügyek száma közötti egyensúly.

Az idén indított keresetek száma (157) kicsit magasabb a tavalyi 148-nál.

A folyamatban lévő ügyek száma (235) viszonylag magas; ennek oka többek között az, hogy a Közzszolgálati Törvényszék működésének első évében befejezett ügyek száma (50) nem tükrözi híven a Közzszolgálati Törvényszék valós határozathozatali képességét. Továbbá több folyamatban lévő eljárást az Elsőfokú Bíróság „irányadó” ítéleteire⁴, illetve a Bíróság fellebbezési eljárásban meghozandó határozataira⁵ várva függesztett fel a Közzszolgálati Törvényszék.

Az ügybefejezések 44%-a ítélettel, 56%-a végzéssel történt. A 2007-ben befejezett ügyekben az eljárás átlagos időtartama 16,9 hónap az ítélettel és 10,3 hónap a végzéssel befejezett ügyekben.

2007-ben a Közzszolgálati Törvényszék 25 határozatával szemben jelentettek be fellebbezést az Elsőfokú Bíróság előtt, ami a Közzszolgálati Törvényszék fellebbezéssel támadható határozatainak 32%-a, illetve a befejezett ügyek számának – a keresettől történt elállás miatti befejezéseket nem számítva – 19%-a.

¹ HL L 225., 1. o.

² HL L 249., 3. o.

³ Egyrészt az intézmények, másrészt a szakszervezetek, a szakmai szervezetek és a személyzeti bizottságok új eljárási lehetőségekről való tájékoztatása érdekében a Közzszolgálati Törvényszék a 2006-ban kezdett találkozók folytatásaként 2007. november 23-án, illetve december 7-én két találkozót szervezett e szervezetek képviselőivel.

⁴ Az eljárást körülbelül húsz ügyben az Elsőfokú Bíróság T-47/05. sz., Angé Serrano és társai kontra Parlament ügyben hozandó határozatának kihirdetésére várva függesztette fel a Közzszolgálati Törvényszék.

⁵ Az eljárást körülbelül ötven ügyben a Bíróság C-443/07. P. sz., Centeno Mediavilla és társai kontra Bizottság ügyben hozandó határozatának kihirdetésére várva függesztette fel a Közzszolgálati Törvényszék.

3. Az alábbi ismertető először is a Közzolgálati Törvényszék eljárási szabályzatában bevezetett főbb újdonságokat mutatja be (I.). Ezt az év leglényegesebb ítéleteinek bemutatása követi, a következő sorrendben: a jogszerűséggel kapcsolatos és a kártérítési jogviták (II.), az ideiglenes intézkedés iránti eljárások (III.) és a költségmentesség iránti kérelmek (IV.). Végül a jogviták egyezség útján történő rendezése gyakorlatának első mérlegét vázoló fel (V.).

I. Az eljárási szabályzat főbb újdonságai

A Közzolgálati Törvényszék a három közösségi igazságszolgáltatási fórum között fennálló megközelítésbeli és gyakorlati egység fenntartására törekedett. Azonban a Tanács döntéseinek következtében néhány újdonságot be kellett vezetni, többek között a Bíróság alapokmányának az Európai Unió Közzolgálati Törvényszékének felállításáról szóló, 2004. november 2-i 2004/752/EK, Euratom tanácsi határozattal (HL L 333., 7. o.) megállapított I. melléklete 7. cikkében, illetve a Közzolgálati Törvényszék és az általa elbírálandó jogviták sajátosságaira tekintettel.

Az eljárási szabályzat főbb újdonságai három alapvető gondolat köré rendeződnek: az eljárás egyszerűsítése, a jogvita egyezséggel történő rendezése lehetőségeinek vizsgálata az eljárás bármely szakaszában, „a vesztes fizet” szabálya szerinti költségviselés. Ezenkívül néhány újdonság érdemel említést.

Az eljárás egyszerűsítése

Az írásbeli szakasz főszabály szerint egy beadványváltásból áll, kivéve ha a Közzolgálati Törvényszék úgy határoz, hogy második beadványváltás is szükséges. A második beadványváltás elrendelésére sor kerülhet akár hivatalból, akár a felperes indokolással ellátott kérelmére. Ha második beadványváltásra is sor került, és a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy nincs szükség tárgyalás tartására, a felek egyetértésével úgy határozhat, hogy tárgyalás nélkül hoz határozatot.

Az a körülmény, hogy főszabály szerint csak egyetlen beadványváltásra kerül sor, a magyarázata annak, hogy a Közzolgálati Törvényszék eljárási szabályzata a jogalapok és érvek keresetlevélbeli előadását illetően szigorúbb, mert ez az előadás – a Bíróság alapokmánya 21. cikke első bekezdésének általános rendelkezésétől eltérően – nem lehet „összefoglaló jellegű”. E rendelkezés ugyanis nem foszthatja meg tényleges érvényesülésétől ezen alapokmány I. melléklete 7. cikkének az egyetlen beadványváltás főszabályát kimondó, a jogi normán belül ugyanazon szinten elhelyezkedő (3) bekezdését.

A főszabály szerinti egyetlen beadványváltás a magyarázata a beavatkozási kérelem előterjesztésére nyitva álló határidő rövidségének is: e határidő a keresetlevélről szóló közleménynek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történt közzétételétől számított négy hét.

A főszabály szerinti egyetlen beadványváltás az oka a gyorsított eljárás bevezetése mellőzésének is, minthogy az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatában a gyorsított eljárást

az ügy soron kívüli intézésén kívül az egyetlen beadványváltásra korlátozott írásbeli szakasz jellemzi.

Az írásbeli szakasz lefolyásának gyorsítására irányuló szándék annak előírására indította a Közzszolgálati Törvényszéket, hogy a külön beadványban bejelentett elfogadhatatlansági kifogást, amely a gyakorlatban az eljárást befejező határozatban történő döntés esetén alkalmas lehet az eljárás elhúzására, az ellenkérelem benyújtásától számított két hónap helyett a keresetlevél kézbesítésétől számított egy hónapon belül kell benyújtani.

A Közzszolgálati Törvényszék, mivel ügyelni kíván a pert megelőző eljárás szabályos lefolyására és a lehető leghamarabb észlelni kívánja az elfogadhatósággal kapcsolatos esetleges problémákat, bevezette azt a szabályt, miszerint a panaszt és az arra adott választ szükség esetén a felperesnek kell mellékelnie a keresetlevélhez.

A jogviták egyezség útján történő rendezése

A jogviták egyezség útján történő rendezéséről a Közzszolgálati Törvényszék eljárási szabályzatában a pervezető intézkedésekről szóló fejezeten kívüli, külön fejezet szól, ami azt fejezi ki, hogy ez az eljárás különbözik a szokásos bírósági eljárástól.

A jogvita egyezség útján történő rendezésének megkísérléséről az eljáró tanács határozhat, mely megbízhatja az előadó bírót e kezdeményezés irányításával.

Különös rendelkezések szabályozzák a Közzszolgálati Törvényszék előtt vagy a Közzszolgálati Törvényszéken kívül kötött egyezséget követő keresettől elállást. Az első esetben az egyezségben foglaltakat közokiratnak minősülő jegyzőkönyvben lehet rögzíteni. Ilyenkor az eljáró tanács elnöke indokolt végzésével törli az ügyet a nyilvántartásból, és a felperes vagy az alperes kérelmére a törlést elrendelő végzésben megállapítja az egyezségben foglaltakat. Az eljáró tanács elnöke az egyezségben foglaltaknak megfelelően, illetve – ilyen rendelkezés hiányában – szabadon határoz a költségekről.

Végül az eljárási szabályzat kimondja, hogy a Közzszolgálati Törvényszék és a felek a bírósági eljárásban nem használhatják fel az egyezség útján történő rendezés érdekében kifejtett véleményeket, megfogalmazott javaslatokat, előadott ajánlatokat, megtett engedményeket vagy elkészített dokumentumokat. Ugyanis ahhoz, hogy az egyezségi kísérlet a siker lehető legnagyobb esélyével járjon, a feleknek az egymás közötti tárgyalásuk megkönnyítése érdekében biztosítani kell a szólás szabadságát, anélkül hogy a kifejtett vélemények vagy a megtett engedmények az egyezségi kísérlet sikertelensége esetén hátrányukra válnának.

Eljárási költségek

Korábban az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 88. cikke alapján a Közösségek és azok alkalmazottai közötti jogvitákban a pervesztes felperes csak a saját költségeit viselte, az intézmény költségeit nem, kivéve ha süszségeetlenül vagy rosszhiszeműen okozott a másik félnek költséget, illetve ha kivételes indokok álltak fenn.

A Bíróság alapokmánya I. melléklete 7. cikkének (5) bekezdése akként rendelkezik, hogy az eljárási szabályzat eltérő rendelkezéseire is figyelemmel a pervesztes fél köteles a költségek megtérítésére, ha a másik fél ezt kérte. E tekintetben az eljárási szabályzat 87. cikkének (2) bekezdése kimondja: ha az a méltányosság alapján indokolt, a Törvényszék úgy határozhat, hogy a pervesztes felet csak a költségek egy részének viselésére kötelezi, vagy e címen nem kötelezi a költségek viselésére.

A Közzszolgálati Törvényszék 94. cikkének a) pontja akként rendelkezik, hogy a felet a Közzszolgálati Törvényszéknek szükségtelenül – különösen a visszaélésszerű keresettel – okozott költségek megtérítésére lehet kötelezni, és hogy ezeket a költségeket átalányjelleggel maximum 2000 euróban lehet megállapítani. Arról a lehetőségről van szó, hogy kivételes esetekben a Közzszolgálati Törvényszék az igazságszolgáltatási intézményt – például ismételten benyújtott és nem kellően indokolt keresetekkel – feleslegesen megterhelő felperest az általa a Közzszolgálati Törvényszéknek okozott, az eljárással összefüggő ügyviteli költségek egy részének megtérítésére kötelezhesse. Ez a lehetőség megfelel a Tanács azon szándékának, miszerint a gondos igazságszolgáltatás érdekében korlátozni kell az indokolatlan keresetek számát, amely szándék abban nyilvánult meg, hogy a Közzszolgálati Törvényszék előtt pervesztes valamennyi félre alkalmazandó a „pervesztes fizet” szabálya.

Más lényeges újdonságok

A bíróság működésének, az eljárás lefolytatásának és az ügyek érdemi döntésre előkészítésének a folyamatosságára való törekvés nem akadályozta meg néhány újítás bevezetését, többek között a következő tárgykörökben:

- az eljárás felfüggesztése; a gondos igazságszolgáltatás elve indokolhatja az eljárásnak a felek meghallgatását követő felfüggesztését;
- egyesítés; megszűnt az a túl szigorú követelmény, hogy az ügyek egyesítésére a „tárgyuk azonossága” esetén kerülhet sor;
- a pervezető intézkedésekre és a bizonyításfelvételre vonatkozó szabályok egyértelművé tétele; az előbbiek címzettei a felek, pontosabban képviselőik, míg az utóbbiak címzettei harmadik személyek vagy maguk a felek;
- az ügy három bíróból álló tanács elől teljes ülés vagy öt bíróból álló tanács elé utalása; ehhez már nem szükséges a felek meghallgatása, a tisztességes eljáráshoz való jog ugyanis biztosított azáltal, hogy az ügy több bíróból álló testület elé kerül;
- beavatkozás; az eljárási szabályzat bevezeti annak lehetőségét, hogy az eljáró tanács elnöke a jogvita megoldásában érdekelt harmadik személyt beavatkozásra felhívja;
- végzések; ezek rendszerét az ítéletekéhez hasonlóan egyértelművé tették.

II. A jogszerűséggel kapcsolatos és a kártérítési jogviták

Eljárási szempontok

1. A kereset elutasítása végzéssel

A Közzolgálati Törvényszéknek lehetősége nyílt az Elsőfokú Bíróság *mutatis mutandis* alkalmazandó eljárási szabályzata 111. cikkének értelmezésére, miszerint ha a Közzolgálati Törvényszéknek nyilvánvalóan nincs hatásköre a kereset elbírálására, vagy ha a kereset nyilvánvalóan elfogadhatatlan, vagy jogilag nyilvánvalóan megalapozatlan, a Közzolgálati Törvényszék – az eljárás folytatása nélkül – indokolt végzéssel határozhat az ügyben.

A Közzolgálati Törvényszék többek között kimondta, hogy e rendelkezés nem csupán olyan esetekben alkalmazandó, amikor az elfogadhatóság szabályainak megsértése annyira egyértelmű, hogy semmilyen komoly érv nem szól az elfogadhatóság mellett, hanem akkor is, ha az eljáró tanács az iratok alapján – többek között azért, mert a keresetlevél nem felel meg az állandó ítélezési gyakorlaton alapuló követelményeknek – teljesen meggyőződött a keresetlevél elfogadhatatlanságáról, és úgy véli, hogy a tárgyaláson sem lehetne e tekintetben semmiféle új körülményt felderíteni (az F-87/06. sz., Manté kontra Tanács ügyben 2007. március 27-én hozott végzés, az F-13/07. sz., L kontra EMEA ügyben 2007. április 20-án hozott végzés és az F-51/06. sz., Tesoka kontra FEACVT ügyben 2007. június 20-án hozott végzés).

Emellett a Közzolgálati Törvényszék kimondta, hogy e rendelkezés utolsó fordulata vonatkozik az ügy érdemével kapcsolatos okokból nyilvánvalóan sikertelennek mutakozó keresetekre is (az F-129/06. sz., Salvador Roldán kontra Bizottság ügyben 2007. szeptember 26-án hozott végzés).

Ezekben az ügyekben a Közzolgálati Törvényszék hangsúlyozta, hogy a kereset végzéssel történő elutasítása nem csupán a pergazdaságosságot szolgálja, de a feleket is megkíméli azoktól a költségektől, amelyek a tárgyalással jártak volna.

2. Kérelem

Az F-44/06. és F-94/06. sz., C és F kontra Bizottság ügyben 2007. április 17-én hozott ítéletében a Közzolgálati Törvényszék eljárásjogi következtetést vont le az EK 233. cikkből, és azon ítélezési gyakorlatból, miszerint megsemmisítést kimondó ítélet esetén az adminisztrációt cselekvési kötelezettség terheli, és az ítélet végrehajtásához szükséges intézkedéseket hivatalból, a tisztviselő kérelme nélkül is meg kell tennie. A Közzolgálati Törvényszék kimondta: az ítélet végrehajtásának az ésszerű meghaladó időtartama miatt, illetve a végrehajtási cselekmények teljes mellőzése miatt kért jogorvoslat esetén a pert megelőző eljárás szabályszerűségének nem feltétele az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata (a továbbiakban: személyzeti szabályzat) 90. cikkének (1) bekezdése szerinti kérelemnek a tisztviselő általi benyújtása.

3. *Sérelmet okozó aktus*

Az F-27/06. és F-75/06. sz., Lofaro kontra Bizottság ügyben 2007. május 24-én hozott végzésében a Közszolgálati Törvényszék megállapította: a próbaidőről szóló értékelés, amelynek alapján az adminisztráció az alkalmazottat elbocsátotta, csupán az elbocsátásról szóló határozat előkészítő aktusának minősül, így nem minősül az érintett számára a személyzeti szabályzat 90. cikkének (2) bekezdése értelmében vett sérelmet okozó aktusnak.

4. *Határidők*

Az F-92/05. sz., Genette kontra Bizottság ügyben 2007. január 16-án hozott ítéletében a Közszolgálati Törvényszék az új személyzeti szabályzat és a Belgiumban megszerzett nyugdíjjogosultság közösségi rendszerbe való átvitele feltételeinek módosításáról szóló 2003. évi belga törvény kölcsönhatása vonatkozásában alkalmazta azt az ítélkezési gyakorlatot, miszerint új szabályozás elfogadása lényeges új ténynek minősül azon tisztviselők számára is, akik nem esnek a hatálya alá, ha ez a szabályozás az utóbbiak és az új szabályozás kedvezményezettjei között igazolatlan egyenlőtlen bánásmóddal jár.

Az F-125/05. sz., Tsarnavas kontra Bizottság ügyben 2007. február 1-jén hozott ítéletében a Közszolgálati Törvényszék az intézmény állítólagosan jogellenes magatartása kapcsán emlékeztetett arra az ítélkezési gyakorlatra, miszerint a tisztviselőknek, illetve alkalmazottaknak azon időponttól kezdve, amikor a kifogásolt helyzetről tudomást szereztek, ésszerű határidőn belül kell a közösségi szervhez fordulniuk kártérítési igényükkel. A határidő ésszerű voltát az egyes ügyek sajátos körülményeinek figyelembevételével kell megállapítani, tekintettel többek között a jogvitának az érintett szempontjából felmerülő tétjére, az ügy bonyolultságára és a jelen lévő felek magatartására. Figyelemmel kell lenni a szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti igény érvényesítésének a Bíróság alapokmánya 46. cikkében szereplő ötéves elévülési határidejére is.

Az F-59/06. sz., Kerstens kontra Bizottság ügyben 2007. április 25-én hozott végzésből kitűnik: ha a Sysper 2 rendszer betekintési jegyzékéből megállapítható, hogy a felperes a neki elektronikus úton kézbesített iratba foglalt aktust megnyitotta, az ügy tekintendő, hogy érdemben tudomást szerzett annak tartalmáról, ami megindította az ezen aktussal szembeni panasz bejelentésére nyitva álló határidőt.

Érdemben

Lehetetlen e jelentésben kimerítő módon bemutatni a Közszolgálati Törvényszék 2007. évi ítélkezési gyakorlatát. Ezért csak az év leglényegesebb fejleményeit említem, elsőként a közösségi közszolgálati jog alapelveivel, majd az új személyzeti szabályzat fejezeteinek sorrendjében haladva annak főbb rendelkezései értelmezésével kapcsolatban.

1. A közösségi közzszolgálati jog alapelvei

a) Gondoskodási kötelezettség

Az F-23/05. sz., Giraudy kontra Bizottság ügyben 2007. május 2-án hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvényszék az Európai Csalás Elleni Hivatal (a továbbiakban: OLAF) vizsgálata megfelelő és nyugodt lefolytatásának, a nyilvánosság tájékoztatáshoz való jogának és a szolgálati érdekből áthelyezett tisztviselő ártatlanság védelméhez való joga, becsülete és szakmai hírneve védelmének összeegyeztetésével kapcsolatos kérdésekkel szembesült. Az ügyben a Közzszolgálati Törvényszék a felperest ért nem vagyoni kár megtérítésére kötelezte a Bizottságot a gondoskodási kötelezettségnek a felperes – OLAF által indított vizsgálat következtében történt – áthelyezése során történt megszegésével a felperes becsületében és szakmai hírnevében okozott sérelem miatt. A Közzszolgálati Törvényszék úgy vélte, hogy a Bizottság nem tartotta tiszteletben a felperes és az intézmény érdekei közötti egyensúlyt, amikor az OLAF vizsgálatának megindításakor igen széles nyilvánosságot biztosított a felperes áthelyezésének, amivel arra engedett következtetni, hogy a felperes személyesen érintett volt az OLAF vizsgálatának tárgyát képező esetleges szabálytalanságokban, míg a Bizottság önként semmiféle nyilvánosságot nem biztosított az OLAF vizsgálatot lezáró jelentésének, amely a felperest tisztázza a vizsgálat megindításához vezető állítások alól. A Bizottság szóvivőjének a felperessel való, a saját és az intézmény nevében kifejezett teljes együttérzése sem formailag, sem jelentőségét tekintve nem hasonlítható össze azzal a nyilvánossággal, amelyet a felperes áthelyezése a vizsgálat megindulásakor kapott. A Közzszolgálati Törvényszék megállapította: a Bizottság nem csökkentette a lehető legkisebb mértékűre a felperesnek a vizsgálat megindulása által okozott kárt, ezzel megszegte a tisztviselőivel és alkalmazottaival szemben fennálló gondoskodási kötelezettségét, és a felelősségét megalapozó közzszolgálati kötelezettségzegést követett el.

b) Segítségnyújtási kötelezettség

Az F-115/05. sz., Vienne és társai kontra Parlament és az F-3/06. sz., Frankin és társai kontra Bizottság ügyben 2007. január 16-án hozott ítéleteiben a Közzszolgálati Törvényszék a személyzeti szabályzat 24. cikke alapján mintegy 650 tisztviselő és ideiglenes alkalmazott – akik az új belga törvény hatálybalépése előtt szert tettek a belga nyugdíjszervezeteknél szerzett nyugdíjjogosultság közösségi rendszerben való elismerésére, és a Parlamenttől, illetve a Bizottságtól segítséget kértek Belgiumban szerzett nyugdíjjogosultságuknak az új törvény szabályai szerinti újrászámíttatásához – által benyújtott segítségnyújtás iránti kérelmeket elutasító parlamenti és bizottsági határozatok megsemmisítése iránti keresetekről határozott. A fent hivatkozott Vienne és társai kontra Parlament ügyben hozott ítéletben a Közzszolgálati Törvényszék kimondta, hogy az intézményt terhelő segítségnyújtási kötelezettségnek nem feltétele, hogy a segítségnyújtás iránti kérelem indokául szolgáló magatartás jogellenességét bírósági határozat állapítsa meg. Az ilyen feltétel azon gyakori esetekben, amikor a segítségnyújtás iránti kérelem előterjesztésének célja az e magatartás jogellenességének megállapítása érdekében indított bírósági eljárás intézmény általi segítése, ellentmondana a segítségnyújtás iránti kérelem tárgyának. Emellett azonban az is szükséges, hogy e magatartás „ésszerűen vizsgálva a tisztviselő jogát sértőnek” minősüljön. Minthogy a felperesek nem szolgáltak „bizonyítékkedzdeménnyel arról, hogy harmadik személy magatartása miatt hátrányos megkülönböztetés éri őket”, a

Parlament alapos okkal feltételezhette, hogy a személyzeti szabályzatban írt jogait nem érte az intézmény segítségnyújtását indokoltta tévő sérelem.

c) Bizalomvédelem

Az F-84/05. sz., Neirinck kontra Bizottság ügyben 2007. március 1-jén hozott ítéletében a Közszolgálati Törvényszék akként vélekedett, hogy az a tény, hogy valamely szervezeti egység felelőse kapcsolatba lépett egy ideiglenes alkalmazotti munkakörre jelentkező személlyel e személynek a csapatába való felvétele lehetőségének megbeszélése végett, és kifejezte e személy csapatba való felvételére irányuló szándékát, nem minősül a felvételre tett ígéretnek. Ezért a Közszolgálati Törvényszék kimondta, hogy e pályázó nem hivatkozhat arra, hogy benne az adminisztráció jogos bizalmat ébresztett a felvételét illetően.

2. A tisztviselő előmenetele

a) Felvétel

i. Új előmeneteli rend

Az F-21/06. sz., Da Silva kontra Bizottság ügyben 2007. június 28-án hozott ítéletében a Közszolgálati Törvényszék megsemmisítette a személyzeti szabályzat 29. cikkének (2) bekezdése szerinti felvételi eljárás eredményeként igazgatóvá kinevezett és az általa korábban elfoglalt besorolási fokozatba, ám alacsonyabb fizetési fokozatba besorolt felperes kinevezését. A Közszolgálati Törvényszék álláspontja szerint mivel az ilyen kinevezés előrelépést képez a tisztviselő szakmai előmenetelében, a kinevezés nem nyilvánulhat meg a tisztviselő besorolási fokozatának vagy fizetési fokozatának csökkenésében – ennek következtében pedig a díjazása csökkenésében – annak az elvnek a megsértése nélkül, hogy valamennyi tisztviselő jogosult az őt foglalkoztató intézményben a szakmai előmenetelre.

Az F-93/06. sz., Dethomas kontra Bizottság ügyben 2007. július 5-én hozott ítéletében a Közszolgálati Törvényszék – megállapítva, hogy a 2004. március 22-i 723/2004/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 124., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 2. kötet, 130. o.) semmiféle átmeneti rendelkezést nem tartalmaz a személyzeti szabályzat 32. cikke harmadik bekezdésének 2004. május 1. utáni alkalmazására vonatkozóan – akként határozott, hogy e rendelet hatálybalépését követően e cikk átmeneti rendelkezés hiányában továbbra is teljes egészében alkalmazandó minden olyan ideiglenes alkalmazott fizetési fokozatba való besorolására, akit az addig elfoglalt besorolási fokozatába tisztviselővé neveznek ki.

Meg kell még említeni az F-125/06. sz., Deffaa kontra Bizottság ügyben 2007. november 8-án hozott ítéletet is, amely a személyzeti szabályzat 44. cikkének második bekezdése és e személyzeti szabályzat XIII. melléklete 7. cikkének az egységvezetői, igazgatói vagy főigazgatói kinevezéshez kötött „vezetői pótlékról” szóló (4) bekezdése közötti viszony kapcsán a személyzeti szabályzat új rendelkezései értelmezésének technikai nehézségeit példázza.

ii. Versenyvizsga

A Közszolgálati Törvényszéknek számos, versenyvizsgákkal kapcsolatos ügyben kellett határozatot hoznia, amelyek közül az F-121/05. sz., De Meerleer kontra Bizottság ügyben 2007. június 14-én hozott ítélet érdemel említést. Ebben az ítéletében a Közszolgálati Törvényszék kifejtette, hogy a versenyvizsga-bizottság saját határozatainak felülvizsgálatára vonatkozó hatásköre nem hasonlítható a kinevezésre jogosult hatóság által panasz alapján vagy a közösségi bíróság által kereset alapján gyakorolható felülvizsgálathoz, következésképpen a felperesnek elkülönült és valós érdeke, hogy felülvizsgálat iránti kérelmét a versenyvizsga-bizottság akkor is megvizsgálja, ha a felperes a versenyvizsga-bizottság eredeti határozatát panasszal és keresettel is megtámadhatta. Ezen ítéletében a Közszolgálati Törvényszék azt is vizsgálta, ténylegesen tudomást szerezhettek-e a pályázók a versenyvizsga-bizottság eredeti határozatáról az EPSO elektronikus irataiba való betekintéssel ahhoz, hogy a kitűzött határidőig benyújthassák a versenyvizsga-bizottság határozatának felülvizsgálata iránti kérelmeiket.

iii. Orvosi vizsgálat

Az F-95/05. sz., N kontra Bizottság ügyben 2007. december 13-án hozott ítéletében a Közszolgálati Törvényszék kimondta, hogy a harmadik országban történő felvételre jelentkezők nem foszthatók meg a személyzeti szabályzat 33. cikkében előírt orvosi vizsgálati eljárás betartásától.

b) A személyzeti szabályzat szerinti helyzet

Az F-51/05. és F-18/06. sz., Duyster kontra Bizottság ügyben 2007. december 13-án hozott ítéletében a Közszolgálati Törvényszék a személyzeti szabályzat 42a. cikkének értelmezéséhez a szülői szabadság feltételeinek meghatározásáról szólva az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött keretmegállapodásról szóló, 1996. június 3-i 96/34/EK irányelvre (HL L 145., 4. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 285. o.) utalt. A Közszolgálati Törvényszék a Bíróság ítélkezési gyakorlatát alapul véve kimondta: amikor a kinevezésre jogosult hatóság a szülői szabadság visszavonása vagy megszakítása iránti kérelemről határoz, mérlegelési lehetősége korlátozott, ha a szülői szabadság jogosultja a szülői szabadság visszavonása vagy megszakítása iránti kérelemben bizonyítja, hogy a szabadság megadása után bekövetkezett körülmények vitathatatlanul lehetetlenné teszik, hogy a gyermeket az eredetileg tervezett körülmények között gondozza. Ez a helyzet különösen akkor, ha a tisztviselő olyan betegségben szenved, amelynek súlyossága vagy jellemzői okozzák e lehetetlenséget. Az adott ügyben e feltételek nem álltak fenn, így a Közszolgálati Törvényszék a keresetet elutasította.

c) Értékelés – Előléptetés

Az értékeléssel és az előléptetéssel kapcsolatos jogviták száma idén is jelentős volt.

Az F-67/05. sz., Michail kontra Bizottság ügyben 2007. november 22-én hozott ítéletében a Közszolgálati Törvényszék, megállapítva, hogy noha a felperes a tárgydőszakban a

személyzeti szabályzat 36. cikkének értelmében aktív foglalkoztatásban állt, semmilyen értékelés tárgyává tehető feladatot nem bíztak rá, azt a következtetést vonta le, hogy a Bizottság jogosulatlanul adott a felperesnek érdempontot, ezért megsemmisítette a felperes szakmai előmeneteli jelentését.

Az F-42/06. sz., Sundholm kontra Bizottság ügyben 2007. december 13-án hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvényszék megsemmisítette a felperes szakmai előmeneteli jelentését, mert a Bizottság a jelentéssel érintett időszakban nem határozott meg a felperes számára feladatot és értékelési szempontokat, és a felperes érdemeinek értékelésekor e körülményt nem vette figyelembe.

Az F-109/06. sz., Dittert kontra Bizottság ügyben és az F-110/06. sz., Carpi Badia kontra Bizottság ügyben 2007. november 22-én hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvényszék megsemmisítette a felperesek előléptetését megtagadó határozatot, mert az előléptetési eljárásban lényeges eljárási jogszabálysértés történt. A felperesek neve informatikai hiba miatt lemaradt a főigazgató által a főigazgatósági elsőbbségi pontok kiosztásához használt listáról, így a felperesek nem kaptak pontot.

3. *Munkafeltételek*

Az F-119/05. sz., Gesner kontra OHIM ügyben 2007. január 16-án hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvényszék egy ideiglenes alkalmazottnak a rokkantsági bizottság összehívása és a rokkantság kockázatára szóló biztosítás ellátásaira való jogosultság megállapítása iránti kérelmével kapcsolatban azzal az indokkal semmisítette meg a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság megtagadó határozatát, hogy az alperes – akként vélekedve, hogy a felperes összesített betegszabadsága hároméves időszak alatt nem haladta meg a tizenkét hónapot – e határozatot tévesen alapította a személyzeti szabályzat 59. cikkének (4) bekezdésére. A Közzszolgálati Törvényszék kimondta: e rendelkezésnek „nem az a célja, hogy megállapítsa a betegszabadság azon időtartamát, amelyet a rokkantsági bizottság összehívását kérő tisztviselőnek vagy egyéb alkalmazottnak el kell érnie, hanem az, hogy meghatározza a kinevezésre jogosult hatóság, illetve a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság mérlegelési jogköre gyakorlásának feltételeit akkor, ha az a tisztviselő vagy egyéb alkalmazott kérelmének hiányában hivatalból vizsgálja ezen eljárás megindításának lehetőségét”. A rokkantsági eljárás megindításának a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság általi megtagadása a Közzszolgálati Törvényszék álláspontja szerint annál is inkább bírálható volt, mert a munkaszerződés megkötésére jogosult hatóság nem jogosult az érintett rokkantságát megállapítani. E tekintetben a Közzszolgálati Törvényszék hangsúlyozta: a tisztviselő, illetve egyéb alkalmazott jogosult arra, hogy egészségi állapotáról rokkantsági bizottság döntsön, kivéve ha kérelme visszaélésszerű.

Az F-99/06. sz., López Teruel kontra OHIM ügyben 2007. május 22-én hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvényszék pontosította a független orvos eljárásának – amelyet a betegszabadságon lévő tisztviselő vehet igénybe, ha vitatja az intézmény által szervezett orvosi felülvizsgálat eredményét, miszerint távolléte indokolatlan – a személyzeti szabályzat 59. cikke (1) bekezdésének ötödiktől nyolcadikig terjedő albekezdéseiben írt szabályait.

4. *A tisztviselők javadalmazása és szociális biztonsági ellátásai*

a) Díjazás és költségterítés

Az F-126/05. sz., Borbély kontra Bizottság ügyben 2007. január 16-án hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvénysszék elutasította a Bizottság állítását, miszerint a személyzeti szabályzat VII. melléklete 5. cikke (1) bekezdésének a 2004. évi reformmal történt módosítása óta az e rendelkezés értelmében vett lakóhely nem azonos a tisztviselő érdekeltségeinek az állandó ítélezési gyakorlaton alapuló központjával. A „lakóhely” tehát mindig a tisztviselő érdekeltségeinek központjaként értendő.

Az F-43/05. sz., Chassagne kontra Bizottság ügyben 2007. január 23-án hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvénysszék elutasította az új személyzeti szabályzat VII. melléklete 8. cikkének jogellenességére hivatkozó kifogást. A Közzszolgálati Törvénysszék kimondta: az alkalmazási hely és a származási hely közötti utazás költségének átalányösszegű megtérítése nem sérti e cikk célját, amely annak lehetővé tétele, hogy a tisztviselő családi, társadalmi és kulturális kapcsolatainak ápolása érdekében legalább évente egyszer felkereshesse származási helyét, és nem haladja meg a közösségi jogalkotó e téren fennálló széles mérlegelési jogkörének korlátait sem.

b) Szociális biztonság

Az F-122/06. sz., Roodhuijzen kontra kontra Bizottság ügyben 2007. november 27-én hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvénysszék akként határozott, hogy a tisztviselő és élettársa között Hollandiában közjegyző előtt kötött életközösségi szerződés a személyzeti szabályzat 72. cikkének és a közös szabályzat 12. cikkének alkalmazásával az Európai Közösségek közös egészségbiztosítási rendszerének kedvezményezettjévé teszi az élettársat.

c) Nyugdíj

i. A járulék mértéke

Az F-105/05. sz., Wils kontra Parlament ügyben 2007. július 11-én hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvénysszék teljes ülése elutasította a tisztviselők nyugdíjjáruléka számításának a személyzeti szabályzat XII. mellékletében meghatározott új szabályait kifogás útján vitató keresetet. A Közzszolgálati Törvénysszék először is elutasította azt a jogalapot, miszerint e mellékletet a személyzeti ügyekben történő egyeztetés létrehozásáról szóló, 1981. június 23-i tanácsi határozattal bevezetett háromoldalú egyeztetési eljárás megsértésével fogadták el. Ezután a Közzszolgálati Törvénysszék kimondta: a jogalkotó azon döntése, amellyel a személyzeti szabályzat XII. melléklete 10. cikkének (2) bekezdésében a biztosításmatematikai számításokhoz figyelembe veendő tényleges éves kamatlábat a folyó évet megelőző tizenkét évre vonatkozó átlagos reálkamatláb átlagaként határozta meg, sem a személyzeti szabályzat XII. mellékletében meghatározott biztosításmatematikai módszert nem érinti, sem a közösségi nyugdíjrendszer biztosításmatematikai egyensúlyát nem csorbítja; a megállapított tizenkét éves időszak következképpen sem nyilvánvalóan

tévesnek, sem nyilvánvalóan meg nem felelőnek nem tekinthető. Ezért, még ha ki is tűnik az iratokból, hogy a biztosításmatematikai kamatláb politikai alku eredménye, és az időszakot költségvetési aggályok miatt állapították meg tizenkét évben, a felperes nem állíthatja, hogy ezen időszak megválasztása hatáskörrel való visszaélés eredménye. Végül a felperes előadta, hogy a személyzeti szabályzat XII. melléklete megsértette a tisztviselőknek a régi és az új személyzeti szabályzat 83. cikke (2) bekezdésébe – amely a tisztviselők nyugdíjrendszerhez való hozzájárulását a kiadások egyharmadára korlátozza – vetett jogos bizalmát. A felperes szerint ugyanis a személyzeti szabályzat XII. melléklete figyelmen kívül hagyja a tisztviselők által 2004. április 30-ig befizetett járuléktöbbletet. A Közszolgálati Törvényszék akként vélekedett, hogy a felperes ezzel kapcsolatos állításainak helytállóságát nem tudja megítélni, mert – a közösségi nyugdíjrendszerről szóló, az 1998 előtti időszakra vonatkozó tanulmányok hiányában – nem ismert, hogy a nyugdíjrendszer biztosításmatematikai egyensúlyának biztosítása érdekében milyen összegű járulékot kellett volna fizetniük a tisztviselőknek korábban.

ii. A nyugdíjjogosultság átvitele

A Bizottság által „irányadó” ügynek tekintett, fent hivatkozott Genette kontra Bizottság ügyben a Közszolgálati Törvényszék számos – a belga nyugdíjszervezeteknél szerzett nyugdíjjogosultságot a közösségi rendszerbe átvivő – tisztviselőt érintő kérdéssel foglalkozott. A felperes azt kérte, hogy a 2003. évi belga törvénnyel hatályba léptetett kedvezőbb átviteli részletszabályok alapján számítsák újra a már átvitt jogosultságait. A Bizottság a felperes közösségi rendszerbe átvitt nyugdíjjogosultságaira vonatkozó határozatok visszavonását azzal az indokkal tagadta meg, hogy e visszavonás az azt kifejezetten lehetővé tévő közösségi jogi rendelkezések hiánya miatt jogellenes lenne. A Közszolgálati Törvényszék megállapította, hogy ez az indoklás téves jogértelmezésen alapul. A Közszolgálati Törvényszék ugyanis akként vélekedett, hogy a Bíróság által a jogot keletkeztető egyedi határozat visszavonásának feltételei tekintetében kialakított ítélkezési gyakorlat nem akadályozza az ilyen – egyébként jogszerű – határozat visszavonását, mert a visszavonást e határozat kedvezményezettje kérte, és az harmadik személyek jogát nem sérti.

Az F-76/06. sz., Tsirimokos kontra Parlament és az F-77/06. sz., Colovea kontra Parlament ügyben 2007. november 13-án hozott ítéletében a Közszolgálati Törvényszék kimondta: a személyzeti szabályzat IVa. melléklete 4. cikke b) pontjának szó szerinti és rendszertani értelmezéséből egyaránt az következik, hogy e cikk nem vonatkozik a nyugdíjjogosultság közösségi nyugdíjrendszerbe történt átvitele folytán szerzett szolgálati időre. Következésképpen a Közszolgálati Törvényszék elutasította a felperesek kérelmét, amely a nemzeti rendszerben szerzett nyugdíjjogosultság átvitele folytán szerzett szolgálati időnek a nyugdíjazásra készülve engedélyezett fél munkaidős munkavégzésért járó illetmény számítása során való figyelembevételét megtagadó határozatok megsemmisítésére irányult.

iii. Korrekciós együtthatók

Az F-54/06. sz., Davis és társai kontra Tanács ügyben 2007. június 19-én hozott ítéletében a Közszolgálati Törvényszék kimondta, hogy az új nyugdíjrendszer, amely a 2004. május

1-jétől kezdve szerzett nyugdíjjogosultság tekintetében a korrekciók együttthatókat megszünteti, valamint az ezen időpontot megelőzően szerzett nyugdíjjogosultságot akként módosítja, hogy a korrekciók együttthatót a nyugdíjas lakóhelyének tagállamára, nem pedig a tisztviselő munkavégzési helye tagállamának fővárosára jellemző megélhetési költségek alapján kell meghatározni, nem sérti sem az egyenlő bánásmód elvét, sem a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, sem a szabad mozgás elvét, sem a letelepedés szabadságát.

5. Fegyelmi rend

Az F-40/05. sz., Andreasen kontra Bizottság ügyben 2007. november 8-án hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvényszék az új személyzeti szabályzatot alkalmazta a tisztviselő beosztásból való eltávolítását eredményező tényállás súlyosságának felülvizsgálatakor. A személyzeti szabályzat IX. mellékletének 10. cikke kimondja, hogy a kiszabott fegyelmi szankciók szigorúsága arányos a kötelességszegés súlyával, és meghatározza a kinevezésre jogosult hatóság által a szankció kiszabásakor – többek között – figyelembe veendő szempontokat. A Közzszolgálati Törvényszék e jogi háttérre tekintettel értékelte a szankció arányossága követelményének állítólagos megsértésére vonatkozó felperesi érveket. A Közzszolgálati Törvényszék állást foglalt a személyzeti szabályzat IX. mellékletének a fegyelmi tanács megalakításáról és szervezetéről szóló – a fegyelmi eljárás során hatályba lépett – rendelkezéseinek időbeli hatályáról is.

6. Az Európai Közösségek egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételek

Az F-32/06. sz., de la Cruz és társai kontra Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség ügyben 2007. október 4-én hozott ítéletében a Közzszolgálati Törvényszék helyt adott a volt helyi alkalmazott felperesek kérelmének, akik az általuk ténylegesen végzett feladatokra tekintettel vitatták a II. csoportba szerződéses alkalmazottként történt besorolásukat.

A költségekről

A Közzszolgálati Törvényszék több ízben alkalmazta az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 87. cikkének *mutatis mutandis* alkalmazandó 3. §-át, és e rendelkezés első bekezdése szerint kivételes okból elrendelte a költségeknek a felek közötti megosztását (az F-57/06. sz., Hinderyckx kontra Tanács ügyben 2007. november 7-én hozott ítélet és az F-131/06. sz., Steinmetz kontra Bizottság ügyben 2007. december 14-én hozott végzés), vagy e rendelkezés második bekezdése alapján a pernyertes felet kötelezte az olyan költségek megfizetésére, amelyeket megítélése szerint ez a fél szükségtelenül vagy rosszhiszeműen okozott a másik félnek (az F-85/06. sz., Bellantone kontra Számvevőszék ügyben 2007. október 9-én hozott ítélet és a fent hivatkozott Duyster kontra Bizottság ügyben hozott ítélet), még akkor is, ha a keresetet nyilvánvaló elfogadhatatlanság miatt elutasította (az F-87/06. sz., Manté kontra Tanács ügyben 2007. március 27-én hozott végzés).

III. Ideiglenes intézkedés iránti kérelmek

2007-ben négy ideiglenes intézkedés iránti kérelmet nyújtottak be, amelyeket a Közzolgálati Törvényszék a kért ideiglenes intézkedés sürgősségének – amit az állandó ítélezési gyakorlat akként határoz meg, hogy a felperes érdeke súlyos és helyrehozhatatlan sérelmének elhárítása érdekében a kért intézkedést az érdemi döntéshozatal előtt el kell rendelni, és annak az érdemi döntéshozatal előtt ki kell fejtenie hatását – hiánya miatt elutasított (a Közzolgálati Törvényszék elnökének az F-142/06. R. sz., Bligny kontra Bizottság ügyben 2007. február 1-jén, az F-1/07. R. sz., Chassagne kontra Bizottság ügyben 2007. március 13-án, az F-83/07. R. sz., Zangerl-Posselt kontra Bizottság ügyben 2007. szeptember 10-én és az F-98/07. R. sz., Petrilli kontra Bizottság ügyben 2007. november 21-én hozott végzése).

A fent hivatkozott Chassagne kontra Bizottság és Petrilli kontra Bizottság ügyben az ideiglenes intézkedésről határozó bíró emlékeztetett a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság állandó ítélezési gyakorlatára, amelynek értelmében a tisztán vagyoni kár főszabály szerint nem tekinthető helyrehozhatatlannak, mert utólagos vagyoni kártérítés tárgyát képezheti.

A fent hivatkozott Bligny kontra Bizottság és Zangerl-Posselt kontra Bizottság ügyben az ideiglenes intézkedésről határozó bíró emlékeztetett a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság állandó ítélezési gyakorlatára, amelynek értelmében a nyílt versenyvizsga vizsgáinak folytatása nem okoz helyrehozhatatlan kárt az e versenyvizsga során elkövetett szabálytalanság miatt hátrányt szenvedett pályázónak. A felvételi tartaléklista létrehozására irányuló versenyvizsga valamely vizsgájának megsemmisítésekor ugyanis a pályázó jogait megfelelően védi, ha a vizsgabizottság és a kinevezésre jogosult hatóság újragondolja döntéseit, és az eset méltányos megoldására törekszik.

IV. Költségmentesség iránti kérelmek

A Közzolgálati Törvényszék a 2007. évben tizenhét ízben határozott költségmentesség iránti kérelemről. A Közzolgálati Törvényszék csupán három kérelemnek tudott helyt adni, a többit a tervezett vagy benyújtott kereset nyilvánvaló elfogadhatatlansága vagy nyilvánvaló megalapozatlansága miatt, vagy amiatt kellett elutasítani, hogy a felperes nem volt gazdasági helyzeténél fogva teljes egészében vagy részben képtelen a jogsegély és a Közzolgálati Törvényszék előtti képviselőt költségeinek viselésére, vagy ezt nem bizonyította.

V. A jogviták egyezség útján történő rendezése gyakorlatának első mérlege

Igazságszolgáltatási gyakorlatában a Közzolgálati Törvényszék törekedett megfelelni a jogalkotó azon felhívásának, hogy az eljárás valamennyi szakaszában elő kell segíteni a jogviták egyezség útján történő rendezését. Így a Közzolgálati Törvényszék a Bíróság alapokmánya I. melléklete 7. cikkének (4) bekezdése és az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata – amelyet a Közzolgálati Törvényszék eljárási szabályzatának hatálybalépéséig

a Közzszolgálati Törvényszékre *mutatis mutandis* alkalmazni kell – 64. cikke 2. §-ának b) pontja alapján a Közzszolgálati Törvényszék több ízben segítette elő egyezség kezdeményezését. Tizennégy eljárást lehetett a felek egyezsége folytán megszüntetni, ebből hét esetben a Közzszolgálati Törvényszék közbelépésére került sor az egyezségkötésre, leginkább az előadó bíró által vagy a tárgyalás során szervezett informális találkozón. Ezek a számadatok a jövőben – a Közzszolgálati Törvényszék által a jogvita egyezség útján történő rendezése végett tanúsított ösztönző magatartás hatására és a felek képviselőinek erre való nyitottságától függően – növekedhetnek.

Noha nem lehetséges és nem is kívánatos kimerítően felsorolni a jogvita egyezség útján történő rendezését elősegítő körülményeket, a Közzszolgálati Törvényszék azonosított néhány olyan ügykategóriát, amely alkalmas lehet az egyezséggel történő rendezésre.

Ilyenek először is azok az ügyek, amelyek tényleges kimenetele nem lehet tisztán jogi megoldás, mert az nem szünteti meg az ügy alapjául szolgáló, gyakran személyes jellegű nézeteltérést, feszült szembenállást. Az ilyen típusú ügyekben a legmértányosabb, legemberségesebb megoldás keresése részesítendő előnyben, amit a jogi elemzés nem tenne lehetővé. Ehhez nyilvánvalóan az is szükséges, hogy az ügyben ne szerepeljen a többi tisztviselő általános érdeklődésére számot tartó kérdés. Ugyanígy azok az ügyek, amelyekben a nyilvánosság nem teljesen indokolt, vagy amelyekben az ítélet jogi hozadéka nem egyértelmű (például lelki vagy szexuális zaklatás esetén, illetve tisztviselő feletteseivel fennálló konfliktusai miatti áthelyezésekor), szintén alkalmasak lehetnek az egyezséggel történő rendezésre. Említhetjük még a valamely „irányadó” ügyet követő további ismétlődő ügyeket, melyeknek így ugyanaz lehet a megoldásuk, mint az „irányadó” ügynek.

Ehhez vegyük hozzá, hogy az adminisztráció a rábízott feladatok megfelelő ellátása érdekében igen gyakran széles mérlegelési mozgástérrel rendelkezik, és hogy a belső jogszerűség bírósági felülvizsgálata ebben az összefüggésben gyakran háttérbe szorul. Bár a valamely adott ügyben eljáró bíróság nem vonhatja hatáskörtúllépés miatt kétségbe a kinevezésre jogosult hatóság széles mérlegelési jogkörben hozott aktusát, nem kizárt, hogy a kinevezésre jogosult hatóság más, a vitatotthoz hasonlóan szintén jogszerű, ám az adott jogvitát elkerülő aktus meghozatalával is elérheti a kívánt célt. Ez különösen alkalmas terület az egyezséggel történő rendezés tekintetében.

B – A Közszolgálati Törvényszék összetétele

(A 2007. január 1-jei protokolláris sorrend)

Balról jobbra:

H. Tagaras, bíró; I. Boruta, bíró; H. Kreppel, tanácselnök; P. Mahoney, a Közszolgálati Törvényszék elnöke;
S. Van Raepenbusch, tanácselnök; H. Kanninen, bíró; S. Gervasoni, bíró; W. Hakenberg, hivatalvezető

1. A Közzszolgálati Törvényszék tagjai

(hivatalba lépésük sorrendjében)

Paul J. Mahoney

Született 1946-ban; jogi tanulmányok (Master of Arts, Oxfordi Egyetem, 1967; Master of Laws, University College London, 1969); a University College Londonon tart előadásokat (1967–1973); barrister (London, 1972–1974); az Emberi Jogok Európai Bíróságán tanácsos, majd főtanácsos (1974–1990); jogász vendégprofesszor a Saskatchewan Egyetemen, Saskatoon, Kanada (1988); az Európa Tanács személyzeti vezetője (1990–1993); osztályvezető (1993–1995), hivatalvezető-helyettes (1995–2001), majd hivatalvezető az Emberi Jogok Európai Bíróságán (2001–2005. szeptember); 2005. október 6-tól a Közzszolgálati Törvényszék elnöke.

Horstpeter Kreppel

Született 1945-ben; egyetemi tanulmányait Berlinben, Münchenben és Frankfurt am Mainban végezte (1966–1972); első államvizsga (1972); bírósági fogalmazó Frankfurt am Mainban (1972–1973 és 1974–1975); bruges-i Collège d'Europe (1973–1974); második államvizsga (Frankfurt am Main, 1976); a Szövetségi Munkaügyi Hivatal alkalmazottja és ügyvéd (1976); munkaügyi bíróságon bíró (Hessen tartomány, 1977–1993); a Frankfurt am Main-i Fachhochschule für Sozialarbeitswissenschaft és a wiesbadeni Verwaltungsfachhochschulén tart előadásokat (1979–1990); nemzeti szakértő az Európai Közösségek Bizottságának Jogi Szolgálatánál (1993–1996 és 2001–2005); a Németországi Szövetségi Köztársaság nagykövetségén szociálisügyi attasé Madridban (1996–2001); bíró a Frankfurt am Main-i munkaügyi bíróságon (2005. február–szeptember); 2005. október 6-tól a Közzszolgálati Törvényszék bírója.

Irena Boruta

Született 1950-ben; jogi diploma a Wrocław-i Egyetemen (1972); jogi doktor (Łódź, 1982); ügyvéd a Lengyel Köztársaság Ügyvédi Kamarájában (1977 óta); vendégkutató (Paris X Egyetem, 1987–1988; Nantes-i Egyetem, 1993–1994); a „Solidarność” szakértője (1995–2000); munkajogi és európai szociális jogi professzor a Łódź-i Egyetemen (1997–1998 és 2001–2005), akkreditált professzor a Varsói Kereskedelmi Főiskolán (2002), munkajogi és társadalombiztosítási jogi professzor a Kardinál Stefan Wyszyński Egyetemen, Varsóban (2002–2005); munkaügyi és szociális miniszterhelyettes (1998–2001); a Lengyel Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozásának tárgyalásaival megbízott tárgyalóbizottság tagja (1998–2001); a lengyel kormány képviselője a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetben (1998–2001); számos munkajogi és európai szociális jogi kiadvány szerzője; 2005. október 6-tól a Közszolgálati Törvényszék bírása.

Heikki Kanninen

Született 1952-ben; diploma a Helsinki Kereskedelmi Főiskolán és a Helsinki Egyetem jogi karán; jogi referens Finnország Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságán; a közigazgatásbeli jogvédelem reformjával foglalkozó bizottság főtárgyalója; főtanácsos a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságán; a közigazgatási peres ügyek reformjával foglalkozó bizottság főtárgyalója, tanácsadó az Igazságügyi Minisztérium jogalkotási igazgatóságán; hivatalvezető-helyettes az EFTA-Bíróságán; jogi referens az Európai Közösségek Bíróságán; bíró a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságán (1998–2005); a menekültek fellebbviteli bizottságának tagja; a finn igazságszolgáltatási intézmények fejlesztésével foglalkozó bizottság alelnöke; 2005. október 6-tól a Közszolgálati Törvényszék bírása.

Haris Tagaras

Született 1955-ben; jogot végez (Theszaloníki Egyetem, 1977); európai jogi tanulmányok (Brüsszeli Szabadegyetem Európai Tanulmányok Intézete, 1980); jogi doktor (Theszaloníki Egyetem, 1984); jogász-nyelvész az Európai Közösségek Tanácsánál (1980–1982); kutató a Theszaloníki Nemzetközi és Európai Gazdasági Jogi Központban (1982–1984); tanácsos az Európai Közösségek Bíróságán és az Európai Közösségek Bizottságánál (1986–1990); a közösségi jog, a nemzetközi magánjog és az emberi jogok professzora az Athéni Panteion Egyetemen (1990 óta); az európai ügyek külső munkatársa az Igazságügyi Minisztériumnál és a Luganói Egyezmény Állandó Bizottságának tagja (1991–2004); a Nemzeti Versenybizottság tagja (1999–2005); a Nemzeti Távközlési és Postai Bizottság tagja (2000–2002); a Theszaloníki Ügyvédi Kamara tagja, a Semmítőszéken eljáró ügyvéd; az Európai Ügyvédek Uniójának (UAE) alapító tagja; a Nemzetközi Összehasonlító Jogi Akadémia társult tagja; 2005. október 6-tól a Közszolgálati Törvényszék bírása.

Sean Van Raepenbusch

Született 1956-ban; jogot végez (Brüsszeli Szabadegyetem, 1979); nemzetközi jogot végez (Brüsszel, 1980); jogi doktor (1989); a Société anonyme du canal et des installations maritimes de Bruxelles jogi szolgálatának vezetője (1979–1984); tisztviselő az Európai Közösségek Bizottságánál (Szociális Főigazgatóság, 1984–1988); az Európai Közösségek Bizottsága Jogi Szolgálatának tagja (1988–1994); jogi referens az Európai Közösségek Bíróságán (1994–2005); a Charleroi-i Egyetemen (nemzetközi és európai szociális jog, 1989–1991), a Mons-Hainaut-i Egyetemen (európai jog, 1991–1997), a Liège-i Egyetemen (európai közzszolgálati jog, 1989–1991; az Európai Unió intézményeinek joga, 1995–2005; európai szociális jog, 2004–2005) tart előadásokat; számos európai szociális jogi és az Európai Unió alkotmányjogával foglalkozó kiadvány szerzője; 2005. október 6-tól a Közszolgálati Törvényszék bírása.

Stéphane Gervasoni

Született 1967-ben; a Grenoble-i Politikai Tanulmányok Intézetén (1988) és az École nationale d'administrationon (1993) szerez diplomát; az Államtanács tagja (peres ügyek osztálya, 1993–1997, szociális osztály, 1996–1997; 1996 óta ülnök); előadó a Párizsi Politikai Tanulmányok Intézetében (1993–1995); a kormány megbízottja a nyugdíjak különleges semmisségi bizottságánál (1994–1996); jogi tanácsadó a Közzszolgálati Minisztériumban és Párizs Város Önkormányzatánál (1995–1997); főtitkár az Yonne megyei prefektúrán, az Auxerre-i Kerület alprefektusa (1997–1999); főtitkár a Savoie megyei prefektúrán, a Chambéryi Kerület alprefektusa (1999–2001); jogi referens az Európai Közösségek Bíróságán (2001. szeptember – 2005. szeptember); a NATO fellebbviteli bizottságának címzetes tagja (2001–2005); 2005. október 6-tól a Közzszolgálati Törvényszék bírāja.

Waltraud Hakenberg

Született 1955-ben; jogi tanulmányok Regensburgban és Genfben (1974–1979); első államvizsga (1979); közösségi jogi posztgraduális tanulmányok a Brugge-i Collège d'Europe-ban (1979–1980); bírósági fogalmazó Regensburgban (1980–1983); jogi doktor (1982); szakvizsga (1983); ügyvéd Münchenben és Párizsban (1983–1989); az Európai Közösségek Bíróságának tisztviselője (1990–2005); jogi referens az Európai Közösségek Bíróságán (P. Jann bíró kabinetje, 1995–2005); több egyetemen tart előadásokat Németországban, Ausztriában, Svájcban és Oroszországban; a Saar-vidéki Egyetem tiszteletbeli professzora (1999 óta); több jogi bizottság, egyesület és tanács tagja; számos közösségi jogi és perjogi kiadvány szerzője; 2005. november 30-tól az Európai Közzszolgálati Törvényszék hivatalvezetője.

2. Protokolláris sorrend

2007. január 1-jétől 2007. december 31-ig

P. MAHONEY, a Közzszolgálati Törvényszék elnöke

H. KREPPEL, tanácselnök

S. VAN RAEPENBUSCH, tanácselnök

I. BORUTA, bíró

H. KANNINEN, bíró

H. TAGARAS, bíró

S. GERVASONI, bíró

W. HAKENBERG, hivatalvezető

C – A Közzszolgálati Törvényszék igazságügyi statisztikái

A Közzszolgálati Törvényszék tevékenysége általában

1. Érkezett, befejezett és folyamatban maradt ügyek (2005–2007)

Érkezett ügyek

2. Az ügyeknek a főbb alperes intézmények szerinti százalékos megoszlása (2006–2007)
3. Az eljárás nyelve (2006–2007)

Befejezett ügyek

4. Ítéletek és végzések – ítélkező testületek (2007)
5. A határozat tartalma (2007)
6. Elrendelt ideiglenes intézkedések: a határozat tartalma (2007)
7. Az eljárások időtartama (2007)

December 31-én folyamatban maradt ügyek

8. Ítélkező testületek (2007)
9. A felperesek száma (2007)

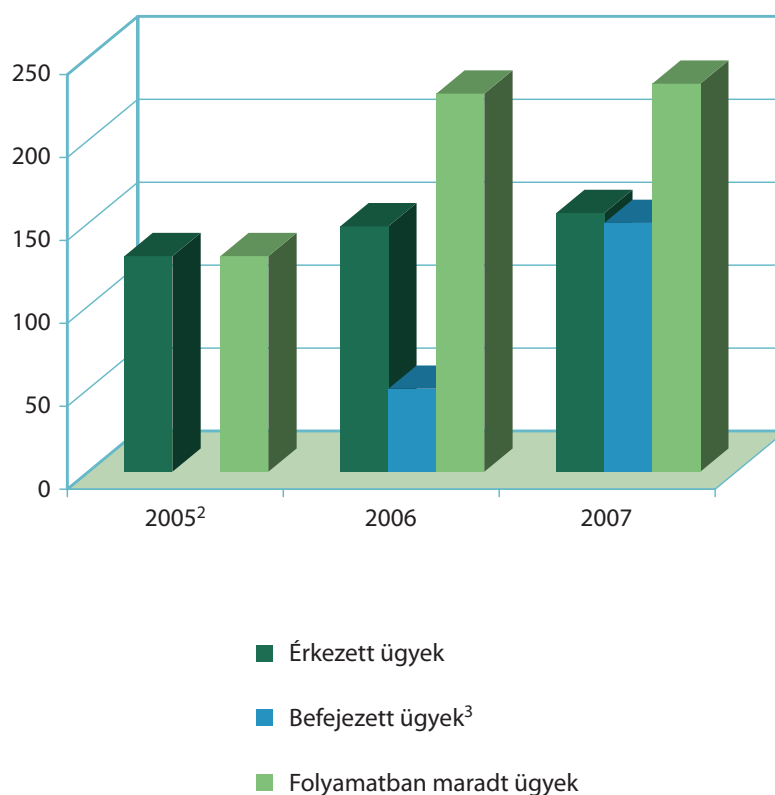
Egyéb

10. A Közzszolgálati Törvényszéknek az Elsőfokú Bíróság előtt fellebbezéssel megtámadott határozatai (2006–2007)
11. Az Elsőfokú Bíróság előtti fellebbezések eredménye (2006–2007)

1. A Közszolgálati Törvényszék tevékenysége általában

Érkezett, befejezett és folyamatban maradt ügyek (2005–2007)¹

	2005 ²	2006	2007
Érkezett ügyek	130	148	157
Befejezett ügyek ³	0	50	150
Folyamatban maradt ügyek	130	228	235 ⁴

¹ A számok (összesítő számok) az összes ügy számát jelölik, és figyelmen kívül hagyják az összefüggés miatti egyesítéseket (egy ügyszám = egy ügy).

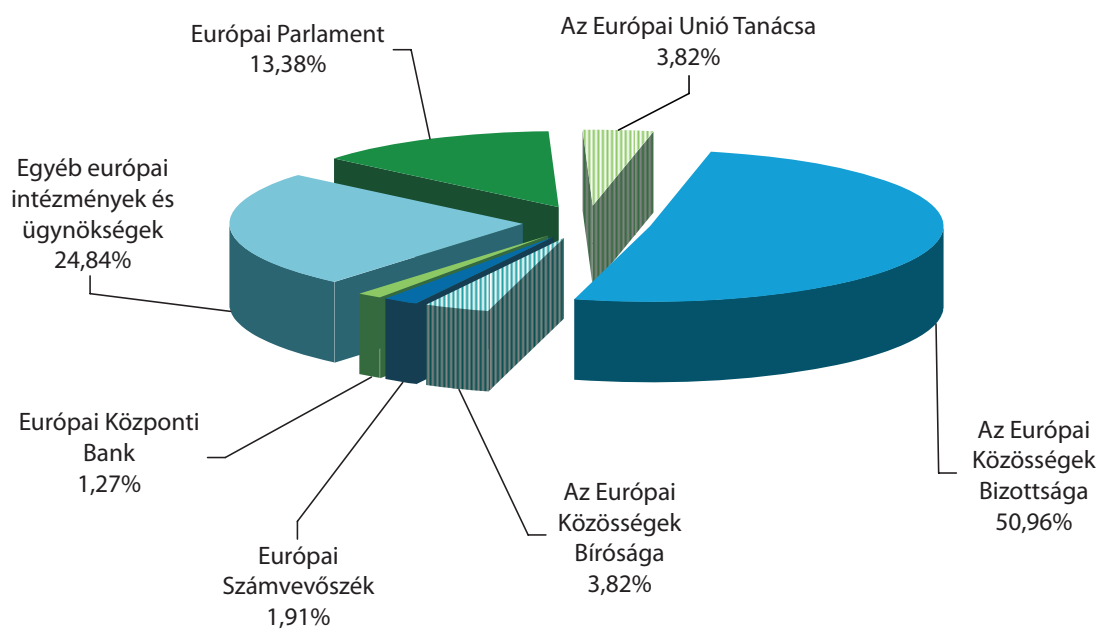
² 2005: Az Elsőfokú Bíróság 117 ügyet tett át az akkor létrehozott Közszolgálati Törvényszékhez.
2006: Az Elsőfokú Bíróság további 1 ügyet tett át a Közszolgálati Törvényszékhez.

³ A jelen táblázat és a következő oldalak táblázatai – ha nincs más jelzés – a 2007. év vonatkozásában az ideiglenes intézkedés iránti eljárások kivételével az összes eljárást tartalmazzák. Az ideiglenes intézkedés iránti eljárásokkal együtt: 52 ügy 2006-ban (valamint 1 közbenső ítélet), 154 ügy 2007-ben, és 206 ügy összesen.

⁴ Amelyből 77 ügyben felfüggesztették az eljárást.

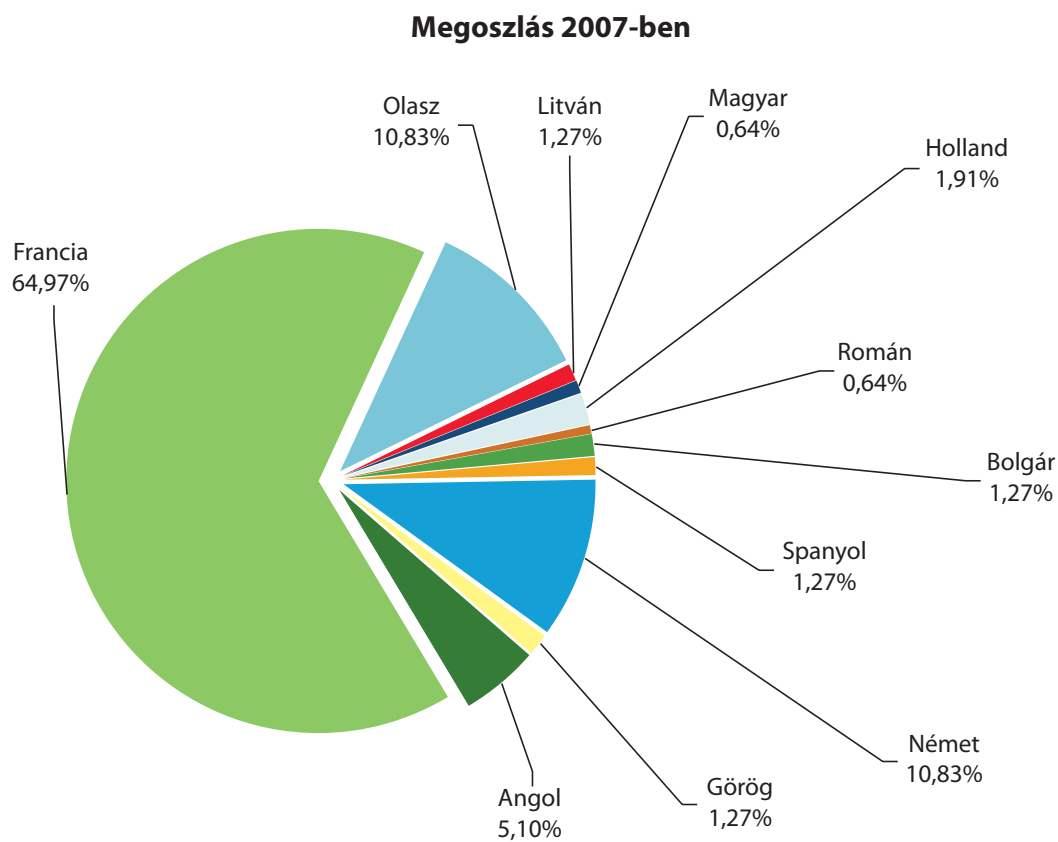
2. Értkezett ügyek – Az ügyeknek a főbb alperes intézmények szerinti százalékos megoszlása (2006–2007)

Az értkezett ügyek százalékos megoszlása (2007)

	2006	2007
Európai Parlament	7,14%	13,38%
Az Európai Unió Tanácsa	6,07%	3,82%
Az Európai Közösségek Bizottsága	75,00%	50,96%
Az Európai Közösségek Bírósága	3,57%	3,82%
Európai Számvevősszék	1,79%	1,91%
Európai Központi Bank	1,07%	1,27%
Egyéb európai intézmények és ügynökségek	5,36%	24,84%
Összesen	100,00%	100,00%

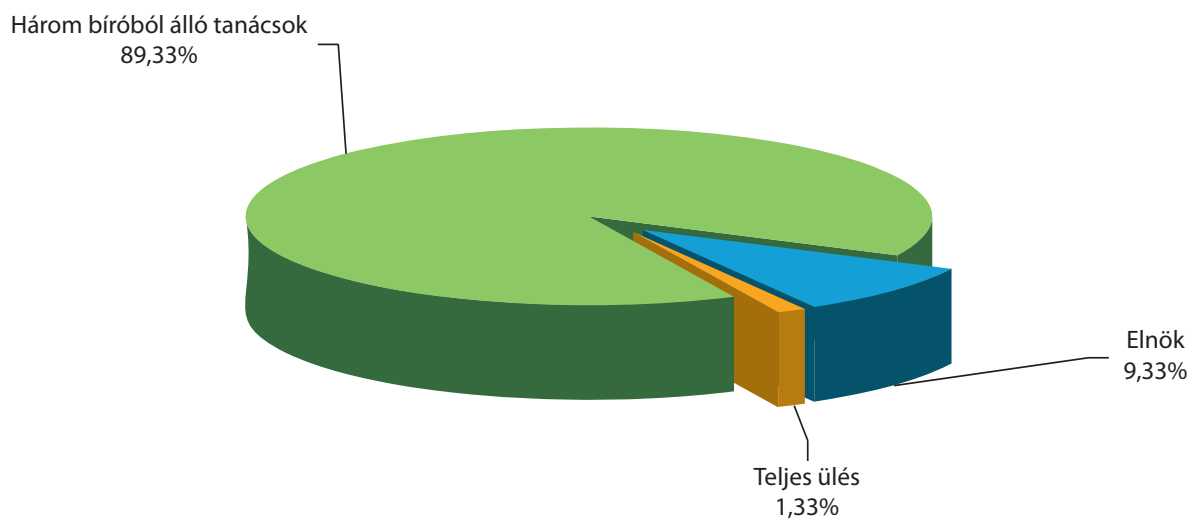
3. Érkezett ügyek – Az eljárás nyelve (2006–2007)

Az eljárás nyelve	2006	2007
Bolgár	-	2
Spanyol	1	2
Német	2	17
Görög	3	2
Angol	8	8
Francia	113	102
Olasz	10	17
Litván	-	2
Magyar	2	1
Holland	7	3
Román	-	1
Szlovén	1	-
Finn	1	-
Összesen	148	157

Az eljárás nyelve arra a nyelvre utal, amelyen a keresetet benyújtották, nem pedig a felperes anyanyelvére vagy nemzetiségére.

4. Befejezett ügyek – Ítéletek és végzések – ítélkező testületek (2007)

	Ítéletek	Eljárást befejező végzések ¹	Egyéb végzések	Összesen
Teljes ülés	1	1	0	2
Három bíróból álló tanácsok	65	48	21	134
Elnök	0	12	2	14
Összesen	66	61	23	150

¹ Az eljárást befejező, ügydöntő végzések, ideértve a Közzszolgálati Törvényszék fellépését követően a felek között létrejött egyezség nyomán meghozott, törlést elrendelő végzéseket is (az eljárást egyéb okból törléssel befejező végzésektől eltérő végzések).

5. Befejezett ügyek – A határozat tartalma (2007)

	Ítéletek		Végzések				Összesen
	A határozat megsemmisítése	A kereset elutasítása	Végzés (nyilvánvalóan elfogadhatatlan vagy megalapozatlan keresetek)	A Törvényssék fellépése nyomán létrejött egyezsége	Törlések egyéb okból	Egyéb	
Alkalmazotti szerződés felmondása		3	3	1		1	8
Beosztás/Újrabeosztás	1	1	2	1	2		7
Díjazás és támogatások	2	6	6	2	2		18
Értékelés/Előléptetés	6	13	4		12		35
Fegyelmi eljárások		1					1
Felvétel/Kinevezés/Besorolási fokozatba sorolás	7	4	6		5		22
Munkafeltételek/Szabadságok	1	2	2				5
Nyugdíjak és rokkantsági ellátások	3	6	4		1	1	15
Szociális biztonság/Foglalkozási megbetegedés/Balesetek	4		4	2		2	12
Versenyvizsga		3	6		1		10
A közzszolgálatról ELTÉRŐ területek	2	1		1			4
Összesen	26	40	37	7	23	4	137¹

¹ E számhoz hozzáadódik a költségmentesség tárgyában befejezett 13 eljárás, valamint az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott 4 végzés.

6. Befejezett ügyek – Elrendelt ideiglenes intézkedések: a határozat tartalma (2007)

Ideiglenes intézkedés iránti kérelmek száma	A határozat tartalma	
	A megtámadott határozat hatályon kívül helyezése	Elutasítás/A megtámadott határozat helybenhagyása
4		4

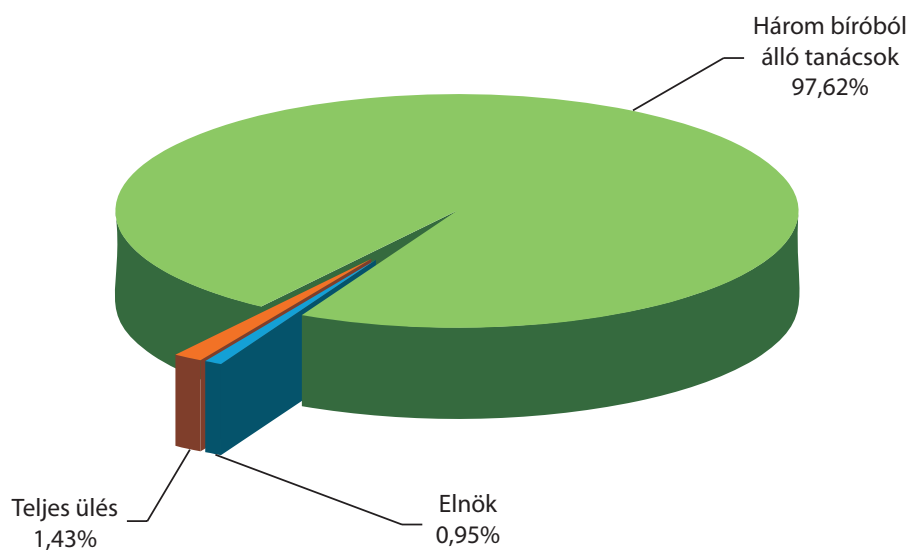
7. Befejezett ügyek – Az eljárások időtartama (2007)

Ítéletek		Átlagos időtartam	Általános átlag
A Közzszolgálati Törvényszékhez érkezett ügyek	48	14,7	16,9
Az Elsőfokú Bírósághoz érkezett ügyek ¹	18	22,7	
Összesen	66		
Végzések			
A Közzszolgálati Törvényszékhez érkezett ügyek	72	7,6	10,3
Az Elsőfokú Bírósághoz érkezett ügyek ¹	12	25,1	
Összesen	84		
ÖSSZESEN	150		13,2

Az időtartamot hónapokban és hónaptizedekben fejezik ki.

¹ 2005: Az Elsőfokú Bíróság 117 ügyet tett át az akkor létrehozott Közzszolgálati Törvényszékhez.
2006: Az Elsőfokú Bíróság további 1 ügyet tett át a Közzszolgálati Törvényszékhez.

8. *December 31-én folyamatban maradt ügyek – Ítélező testületek (2007)*

	2007
Teljes ülés	3
Három bíróból álló tanácsok	205
Elnök	2
Összesen	210¹

¹ E számhoz hozzáadódik a 25 ki nem osztott ügy.

9. December 31-én folyamatban maradt ügyek – A felperesek száma (2007)

Érkezett ügyek, amelyekben ügyenként a legtöbb felperes vett részt

A felperesek száma ügyenként ¹	Terület ²
309	Személyzeti szabályzat – Nyugdíj – A lakóhely szerinti országban mért átlagos megélhetési költségek alapján számított korrekciós együttható alkalmazása
181	Személyzeti szabályzat – Felvétel – Szerződéses alkalmazottak – A szerződések tartama, megújítás és/vagy határozott vagy határozatlan idejű meghosszabbítás
143	Személyzeti szabályzat – Kinevezések – Az új személyzeti szabályzat hatálybalépése előtt tartaléklistára felvett pályázók
76	Személyzeti szabályzat – Kinevezések – Határozott idejű szerződések átminősítése egyetlen határozatlan idejű szerződéssé
59	Személyzeti szabályzat – Előléptetés – 2005. évi előléptetési időszak – Az új személyzeti szabályzatban meghatározott további besorolási fokozatok
29	Személyzeti szabályzat – Kinevezések – Az új személyzeti szabályzat hatálybalépése előtt tartaléklistára felvett pályázók
21	Személyzeti szabályzat – Szerződéses alkalmazottak – A besorolás és a díjazás felülvizsgálata
20	Személyzeti szabályzat – Nyugdíj – Nyugdíjelszámolás – A lakóhely szerinti ország, nem pedig ezen ország fővárosa átlagos megélhetési költségei alapján kiszámított korrekciós együttható
19	Személyzeti szabályzat – Kinevezések – Besorolási fokozatba történő besorolás – Szorzótényező és az előléptetési pontok törlése
15	Személyzeti szabályzat – Kinevezések – Az új személyzeti szabályzat hatálybalépése előtt tartaléklistára felvett pályázók

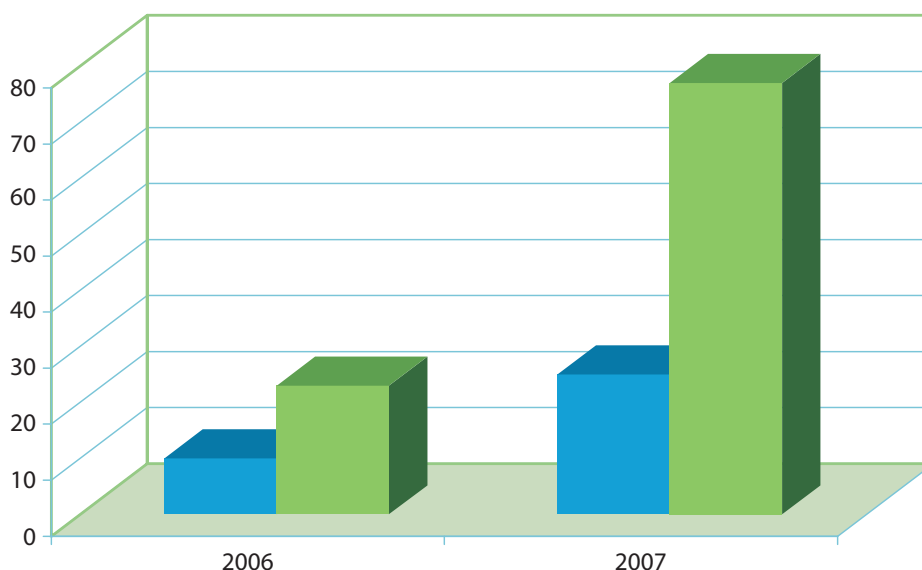
A felperesek teljes száma az összes érkezett ügy viszonylatában

Felperesek összesen	Folyamatban maradt ügyek összesen
1 267	235

¹ A több keresetet is előterjesztő felpereseket minden egyes kereset viszonylatában figyelembe vettük.

² A „Személyzeti szabályzat” kifejezés alatt az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatát és az Európai Közösségek egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeit kell érteni.

10. Egyéb – A Közzszolgálati Törvényszéknek az Elsőfokú Bíróság előtt fellebbezéssel megtámadott határozatai (2006–2007)

■ Fellebbezéssel megtámadott határozatok száma¹

■ Fellebbezéssel megtámadható határozatok összesen²

	Fellebbezéssel megtámadott határozatok száma ¹	Fellebbezéssel megtámadható határozatok összesen ²	Fellebbezéssel megtámadott határozatok (százalékban) ³
2006	10	23	43%
2007	25	77	32%

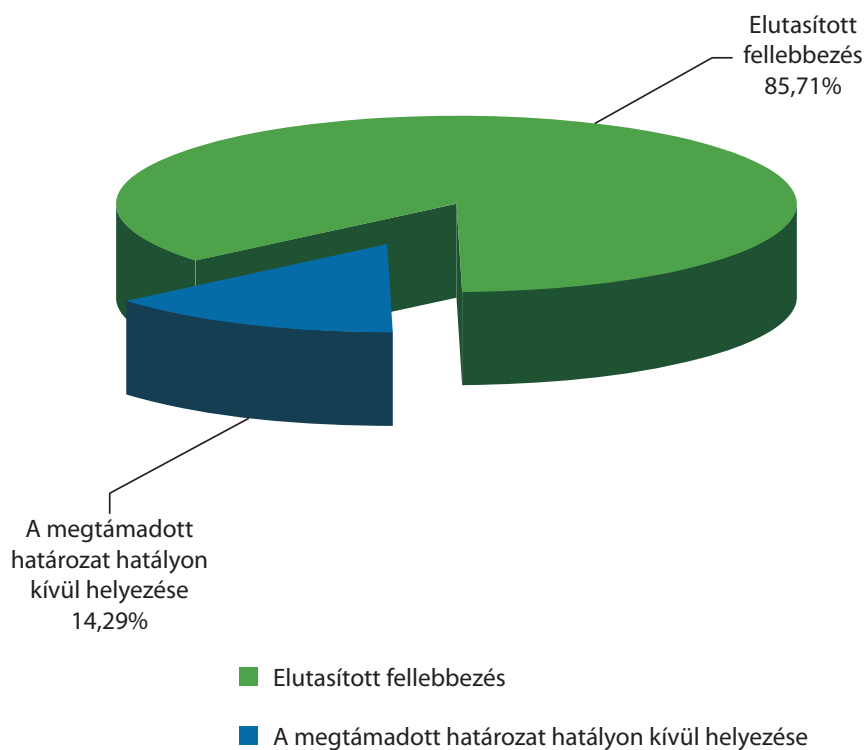
¹ Az F-92/05. sz. és az F-17/05. sz. ügyekben hozott határozatokkal szemben mindkét ügyben két fellebbezést terjesztettek elő.

² Összesen a fellebbezéssel megtámadható olyan határozatok – ítéletek, elfogadhatatlanságot kimondó végzések, ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzések, a kérelem okafogyottá válása miatt hozott végzések, beavatkozást elutasító végzések –, amelyekkel szemben lejárt a fellebbezési határidő vagy fellebbezést terjesztettek elő.

³ 2007-ben a befejezett ügyeken belül a fellebbezéssel megtámadott határozatok aránya 19% volt, figyelmen kívül hagyva valamelyik fél egyoldalú elállásának lehetőségét. 2006-ban ez az arány 21% volt.

11. Egyéb – Az Elsőfokú Bíróság előtti fellebbezések eredménye (2006–2007)

Megoszlás 2007-ben

	Elutasított fellebbezés	A megtámadott határozat hatályon kívül helyezése	Törlés/A kérelem okafogyottá válása	Összesen
2006	0	0	0	0
2007	6	1	0	7

IV. fejezet

Találkozók és látogatások

A – Hivatalos látogatások és rendezvények a Bíróságon, az Elsőfokú Bíróságon és a Közzszolgálati Törvényszéken

Bíróság

Február 1.	Őexcellenciája B. Faure, a Seychelle Köztársaság Európai Unió melletti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete
Február 5.	Őexcellenciája R. Prodi, az Olasz Köztársaság Tanácsának elnöke
Február 8.	Köck és Karollus professzorok
Február 23.	Deutsch-Belgisch-Luxemburgische Parlamentariergruppe des Deutschen Bundestages
Február 26–27.	A francia Államtanács küldöttsége
Március 1.	O. I. Navarrete Barrero, az Andok Nemzetek Közössége Bíróságának elnöke
Március 5.	Őexcellenciája M. Foucher nagykövet
Március 5–6.	A Szlovén Köztársaság Alkotmánybíróságának küldöttsége
Március 8.	Őexcellenciája M. Burke, Írország luxemburgi nagykövete
Március 14–15.	A Svájci Szövetségi Törvényszék küldöttsége
Március 26–27.	A Római Szerződés aláírásának 50. évfordulója alkalmából rendezett konferencia
Április 19.	Őexcellenciája R. Cachia Caruana, a Máltai Köztársaság Európai Unió melletti állandó képviselője
Április 23.	Őexcellenciája B. Reka rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság Európai Unió melletti képviselőjének vezetője
Április 23.	I. Kalfin, a Bolgár Köztársaság külügyminisztere
Április 23–25.	A Szlovák Köztársaság Igazságszolgáltatási Tanácsának küldöttsége
Május 14–15.	A Dán Királyság felsőbbbíráinak és ügyészeinek küldöttsége
Május 15–16.	A Spanyol Királyság Legfelsőbb Bíróságának (Közigazgatási Kollégium) küldöttsége
Június 5.	V. Hoff, Hessen tartomány szövetségi és európai ügyekért felelős minisztere
Június 5.	Az Elsőfokú Bíróság új bírái számára tartott tájékoztató nap
Június 18.	A tagállamok meghatalmazottainak találkozója

Június 18.	V. Itälä, a 2008. évi költségvetés előadója az Európai Parlamentben
Június 19.	L. Fernandes, a portugál kormány meghatalmazottja
Június 25.	Az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsának (CCBE) küldöttsége
Június 27.	K. G. Balakrishnan, Chief Justice, Indiai Köztársaság
Július 2–3.	A Commonwealth Secretariat küldöttsége
Szeptember 10–11.	A közösségi joggal foglalkozó német bírák, egyetemi oktatók és ügyvédek küldöttsége
Szeptember 27.	V. Lamanda, a francia Semmítőszék első elnöke
Szeptember 27.	A. A. Ivanov, az Oroszországi Föderáció Legfelsőbb Gazdasági Bíróságának elnöke, és T. Andreeva, az Oroszországi Föderáció Legfelsőbb Gazdasági Bíróságának elnökhelyettese, Őexcellenciája E. Malayan, az Oroszországi Föderáció luxemburgi nagykövetének kíséretében
Október 1–2.	A Magyar Köztársaság Alkotmánybíróságának küldöttsége
Október 9.	Őexcellenciája R. Bettarini, az Olasz Köztársaság luxemburgi nagykövete
Október 9–10.	A Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának küldöttsége
Október 16.	M. Lobo Antunes, a Portugál Köztársaság európai ügyekért felelős államtitkára
Október 18.	D. Wallis, az Európai Parlament tagja
Október 25.	Őexcellenciája C.-H. d'Aragon, a Francia Köztársaság luxemburgi nagykövete
November 5–7.	A Litván Köztársaság Alkotmánybíróságának küldöttsége
November 12.	F. Frattininek, az Európai Bizottság alelnökének az előadása
November 22.	B. Wagener nagykövet, a Németországi Szövetségi Köztársaság külügyminisztere
December 3.	Az Európai Unió bíráinak környezetvédelmi fóruma
December 11–12.	A Kereskedelmi Világszervezet Fellebbezési Testületének küldöttsége

Elsőfokú Bíróság

Október 22.	Dr. D. Žalimas, a Vilniusi Egyetem Jogi Karának professzora, és Dr. S. Žalimienė, a litván Igazságügyi Minisztérium Európai Jogi Osztályának igazgatóhelyettese
November 23.	Allar Jöks Legal Chancellor, Észt Köztársaság
November 26–27.	Burián L., Maczonkai M., Ligeti K., Nagy Cs. magyar professzorok
December 12.	A Kereskedelmi Világszervezet Fellebbezési Testületének küldöttsége

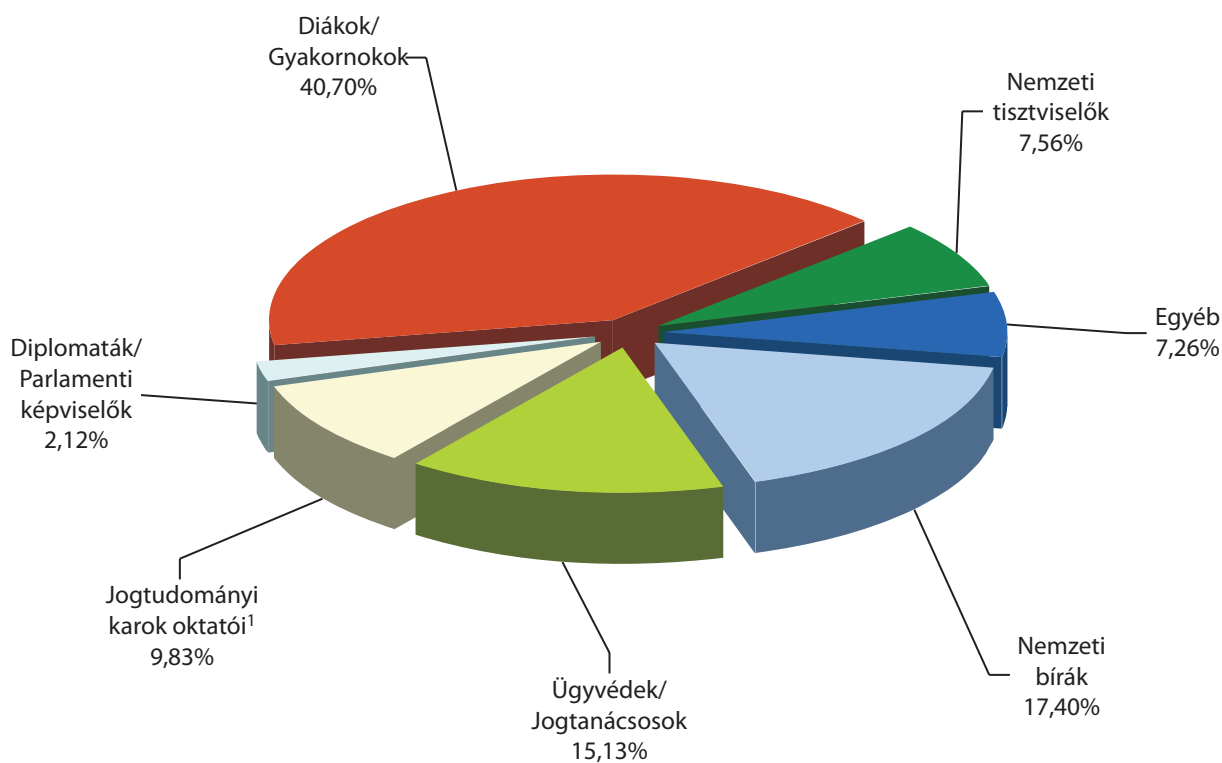
Közzszolgálati Törvényszék

Június 11.	C. Pennera, az Európai Parlament jogtanácsosa
Június 27.	M. Lanners, a Luxemburgi Nagyhercegség Közigazgatási Bíróságának elnöke, és G. Ravarani, a Luxemburgi Nagyhercegség Közigazgatási Törvényszékének elnöke
Október 18–19.	Inter-Agency Legal Network

B – Tanulmányi látogatások (2007)

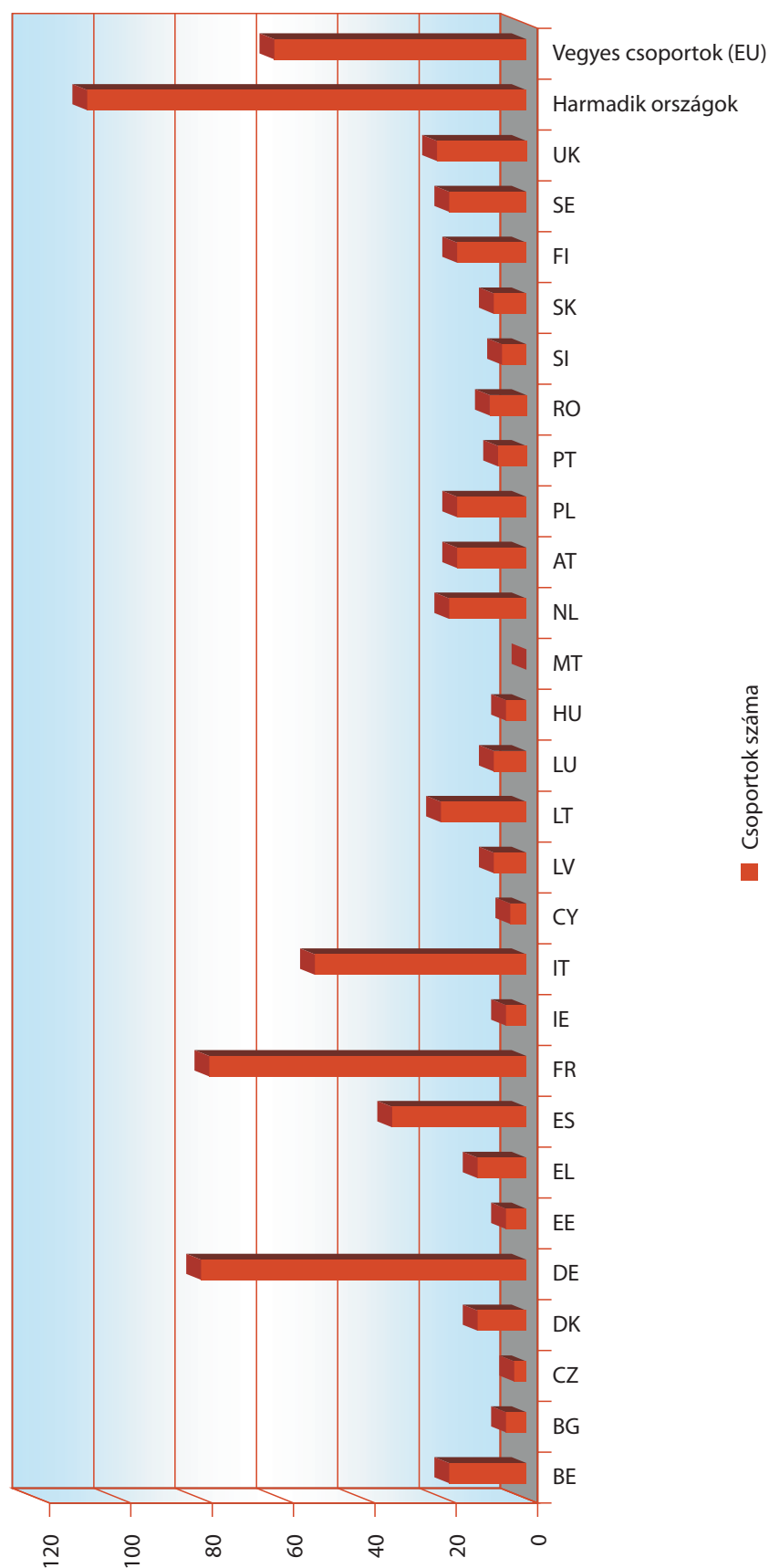
Csoportok típusai szerinti bontásban

	Nemzeti bírák	Ügyvédek/ Jogtanácsosok	Jogtudományi karok oktatói¹	Diplomaták/ Parlamenti képviselek	Diákok/ Gyakornokok	Nemzeti tisztviselők	Egyéb	Összesen
Csoportok száma	115	100	65	14	269	50	48	661

¹ A diákcsoportokat kísérő tanárokon kívül.

Tanulmányi látogatások – Tagállamok szerinti bontásban (2007)¹

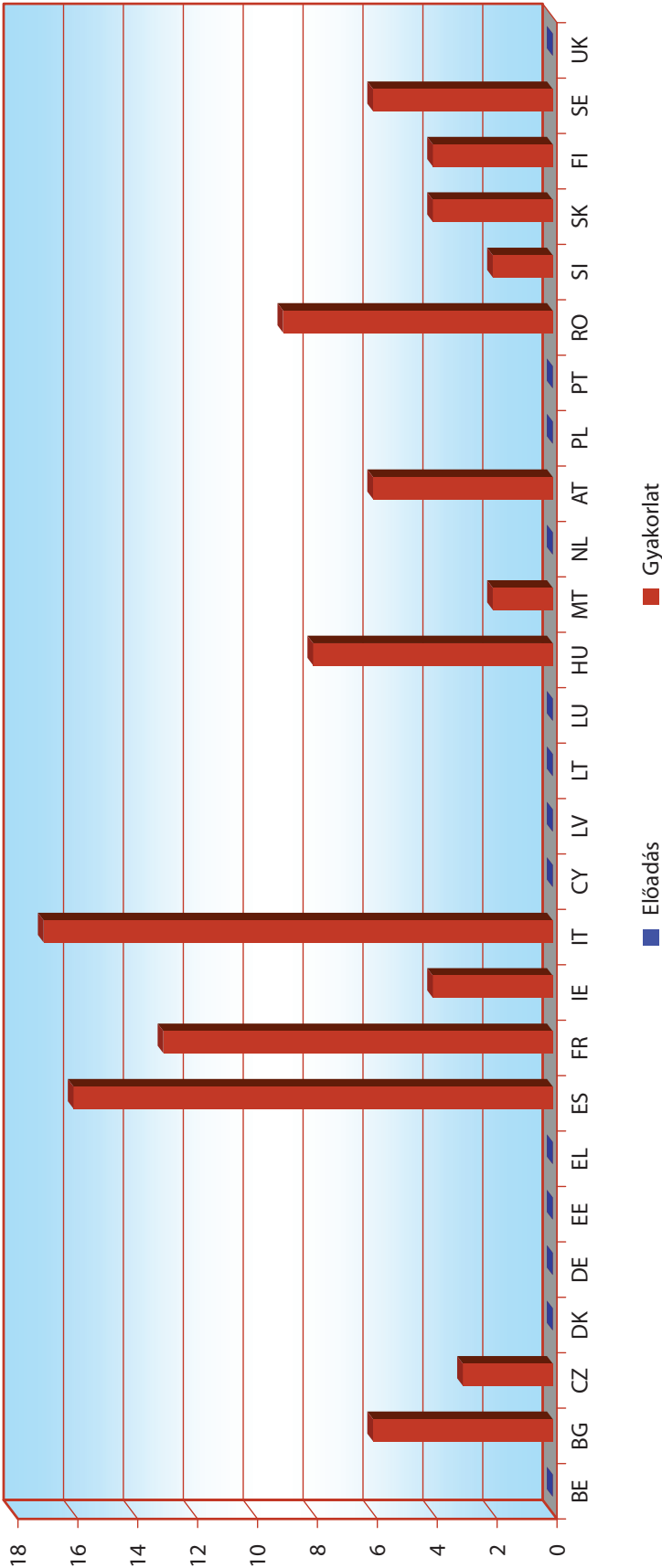

	Látogatók száma							Csoportok száma	
	Nemzeti bírák	Ügyvédek/ Jogtanácsosok	Jogtudományi karok oktatói ¹	Diplomaták/ Parlamenti képviselők	Diákok/ Gyakornokok	Nemzeti tisztviselők	Egyéb		Összesen
BE	80	12	7	36	393	25	9	562	19
BG	20			1	48	18		87	5
CZ				7	26		26	59	3
DK	10	9			215	50		284	12
DE	385	272	4		800	59	749	2 269	80
EE	2	20		11				33	5
EL	9		5		132	42	18	206	12
ES	62	188	10		279	37	69	645	33
FR	194	176		31	984	29	105	1 519	78
IE	16				58			74	5
IT	1	40	31	13	409		2	496	52
CY	6	4			10			20	4
LV	6	9				8		23	8
LT	91		15	25	20		11	162	21
LU			4		91	29	96	220	8
HU			8		111			119	5
MT								0	0
NL	12	144			311	23		490	19
AT	50	13			337	53	11	464	17
PL	28	127	2		16	38		211	17
PT			7					7	7
RO	29	10				10	42	91	9
SI		60			44	4		108	6
SK	8	68		8	26			110	8
FI	87	32	46		61	5	28	259	17
SE	286	9		39		27	22	383	19
UK	99	70	2		156	28		355	22
Harmadik országok	206	149	16	42	1 641	107	18	2 179	108
Vegyes csoportok (EU)	32	613			1 010	519		2 174	62
Összesen	1 719	2 025	157	213	7 178	1 111	1 206	13 609	661

¹ A diákcsoportokat kísérő tanárokon kívül.

Tanulmányi látogatások – Nemzeti bírák (2007)

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Összesen
Előadás																												0
Gyakorlat		6	3					16	13	4	17					8	2		6			9	2	4	4	6		100

C – Ünnepélyes ülések

Január 12.	Az Európai Unió bővítését követően a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság új bíráinak hivatalba lépése alkalmából tartott ünnepélyes ülés
Január 22.	Az Európai Unió bővítését követően az Európai Bizottság új tagjainak ünnepélyes eskütétele alkalmából tartott ünnepélyes ülés
Február 5.	Az Európai Unió bővítését követően az Európai Számvevőszék új tagjainak ünnepélyes eskütétele alkalmából tartott ünnepélyes ülés
Szeptember 17.	Az Elsőfokú Bíróság tagjainak részleges megújítása alkalmából tartott ünnepélyes ülés

D – Látogatások és hivatalos rendezvényeken való részvételek

Bíróság

Január 3.	A Bíróság küldöttségének részvétele a Belga Királyság Semmítőszéke által rendezett újévi fogadáson, Brüsszelben
Január 10.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Őfelsége a Nagyhercegi Pár által a Nagyhercegi Palotában adott újévi fogadáson, Luxembourgban
Január 18.	A Bíróság elnökének részvétele B. Zypries, a Németországi Szövetségi Köztársaság igazságügy-minisztere által szervezett találkozón, Berlinben
Január 19.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Emberi Jogok Európai Bíróságának ünnepélyes ülésén, Strasbourghban
Január 29.	A Bíróság elnökének részvétele Guy Canivet, a francia Semmítőszék első elnöke által szervezett találkozón, és az „Európai jog 2007” évad ünnepélyes megnyitásán, Párizsban
Január 29.	A Bíróság küldöttségének részvétele a német igazságügyi minisztériumban a Rechtspolitischen Neujahrsempfangon, Berlinben
Február 13.	A Bíróság küldöttségének részvétele H.-G. Pötteringnek, az Európai Parlament elnökének a hivatalba lépése alkalmából tartott ünnepélyes ülésén, Strasbourghban
Február 17–25.	A Bíróság küldöttségének hivatalos látogatása az Amerikai Egyesült Államokban
Február 28.	A Bíróság küldöttségének részvétele a Konrad Adenauer Alapítvány által a Római Szerződés aláírásának 50. évfordulója alkalmából rendezett hivatalos ünnepségen, Berlinben
Március 8–9.	A Bíróság küldöttségének részvétele az International Bar Association és az Európai Bizottság által a „Cartel enforcement and Antitrust damages actions in Europe” témájú konferencián, Brüsszelben
Március 15–16.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Európai Unió Államtanácsainak és Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságainak Szövetsége által szervezett „A közigazgatási bírósághoz Európában” témájú konferencián, Párizsban
Április 25–28.	A Bíróság küldöttségének részvétele a Török Köztársaság Alkotmánybírósága megalapításának 45. évfordulója alkalmából rendezett nemzetközi konferencián

Május 13–14.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Európai Unió Államtanácsainak és Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságainak Szövetsége igazgatótanácsának ülésén és közgyűlésén, Varsóban
Május 17–18.	A Bíróság küldöttségének hivatalos látogatása Írországban
Június 1.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Olasz Köztársaság elnökének meghívására az olasz nemzeti ünnep alkalmából rendezett ünnepségen, Rómában
Június 7–8.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Igazságügyi Tanácsok Európai Hálózatának közgyűlésén, Brüsszelben
Június 25–26.	A Bíróság küldöttségének részvétele a Bundespatentgericht által, az Igazságügyi Minisztérium együttműködésével rendezett „Die Zukunft der Patentgerichtsbarkeit in Europa” témájú konferencián, Münchenben
Július 11–15.	A Bíróság küldöttségének hivatalos látogatása a portugál Legfelsőbb Bíróságon
Július 19.	A Bíróság küldöttségének részvétele a „Meeting of Presidents of International Courts and Tribunals” rendezvényen
Július 24.	A Bíróság elnökének részvétele a Görög Köztársaság elnöke által a köztársaság visszaállításának 33. évfordulója alkalmából adott fogadáson, Athénban
Szeptember 5–7.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Északi Köztársaság Legfelsőbb Bírósága által az Északi Köztársaság alkotmánya elfogadásának 15. évfordulója alkalmából rendezett konferencián, Tallinnban
Szeptember 18.	A Bíróság elnökének részvétele A. Costa, Portugália igazságügy-miniszterének meghívására a Miniszterek Tanácsán, Brüsszelben, ahol a Bel- és Igazságügyi Tanács tagjai előtt ismertette a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásra vonatkozó javaslatot
Szeptember 27–28.	A Bíróság küldöttségének részvétele az európai bírák védjegyek és formatervezési minták tárgykörében tartott 5. konferenciáján, Alicantében
Szeptember 30.	A Bíróság küldöttségének részvétele a Lord Hunt („Parliamentary Under-Secretary”, Ministry of Justice) által adott vacsorán, Londonban
Október 1.	A Bíróság küldöttségének részvétele a „Meeting of Regional and International Courts of the World” rendezvényen, Managuán
Október 1.	A Bíróság küldöttségének részvétele a Lord Chancellor meghívására a törvénykezési időszakot megnyitó ünnepélyes ülésen, Londonban

Október 8.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Európai Parlament Állampolgári Jogok, Bel- és Igazságügy Bizottsága által szervezett „Judges and legislators in a multi-level protection of fundamental rights in Europe” témájú konferencián
Október 15.	A Bíróság elnökének részvétele a Belga Királyság Semmitőszéke megalapításának 175. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen
Október 18–19.	A Bíróság küldöttségének részvétele a Holland Királyság Legfelsőbb Bírósága és Igazságszolgáltatási Tanácsa által, az Európai Kereskedelmi Bírák Fóruma elnevezés alatt 4. alkalommal megrendezett konferencián, Hágában
Október 25–26.	A Bíróság küldöttségének részvétele az európai Bizottság által rendezett, a nemek egyenjogúságára vonatkozó közösségi jogalkotás 50. évfordulóját ünneplő konferencián
Október 29–30.	A Bíróság küldöttségének hivatalos látogatása Magyarországon
November 8–9.	A Bíróság küldöttségének részvétele a „5 th Annual Meeting of the Chief Justices of Mercosur” rendezvényen, Brazíliában
November 9.	A Bíróság küldöttségének hivatalos látogatása az Emberi Jogok Európai Bíróságán, Strasbourgban
November 12.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Európai Unió Államtanácsainak és Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságainak Szövetsége igazgatótanácsának ülésén, Brüsszelben
November 22–24.	A Bíróság küldöttségének részvétele az International Association of Supreme Administrative Jurisdictions IX. kongresszusán, Bangkokban
November 23.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Európai Unió Államtanácsainak és Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságainak Szövetsége által létrehozott, az előzetes döntéshozatalra utalásokra vonatkozó munkacsoportnak a Belga Királyság Államtanácsán tartott ülésén, Brüsszelben
December 3.	A Bíróság küldöttségének részvétele a nemzetközi bíróságok elnökeinek a Nemzetközi Bíróság által rendezett ülésén, Hágában
December 3.	A Bíróság küldöttségének részvétele az Európai Unió Államtanácsainak és Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságainak Szövetsége által létrehozott, az előzetes döntéshozatalra utalásokra vonatkozó munkacsoportnak a Belga Királyság Államtanácsán tartott ülésén, Brüsszelben
December 7.	A Bíróság küldöttségének részvétele a Centrale Raad van Beroep elnökének nyugdíjba vonulása alkalmából tartott ülésen, és felszólalás az ezen alkalomból rendezett, „Az állam felelőssége a közösségi jog megsértése esetén” elnevezésű konferencián, Utrechtben

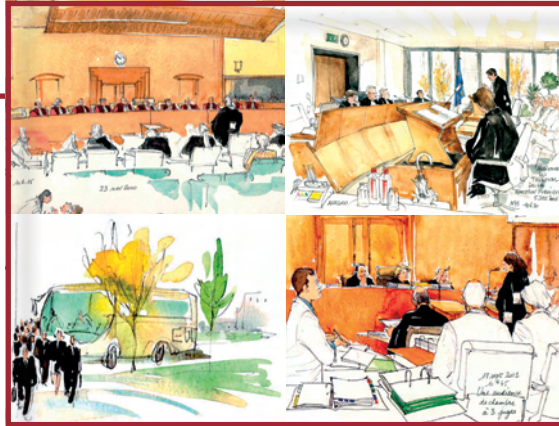

Elsőfokú Bíróság

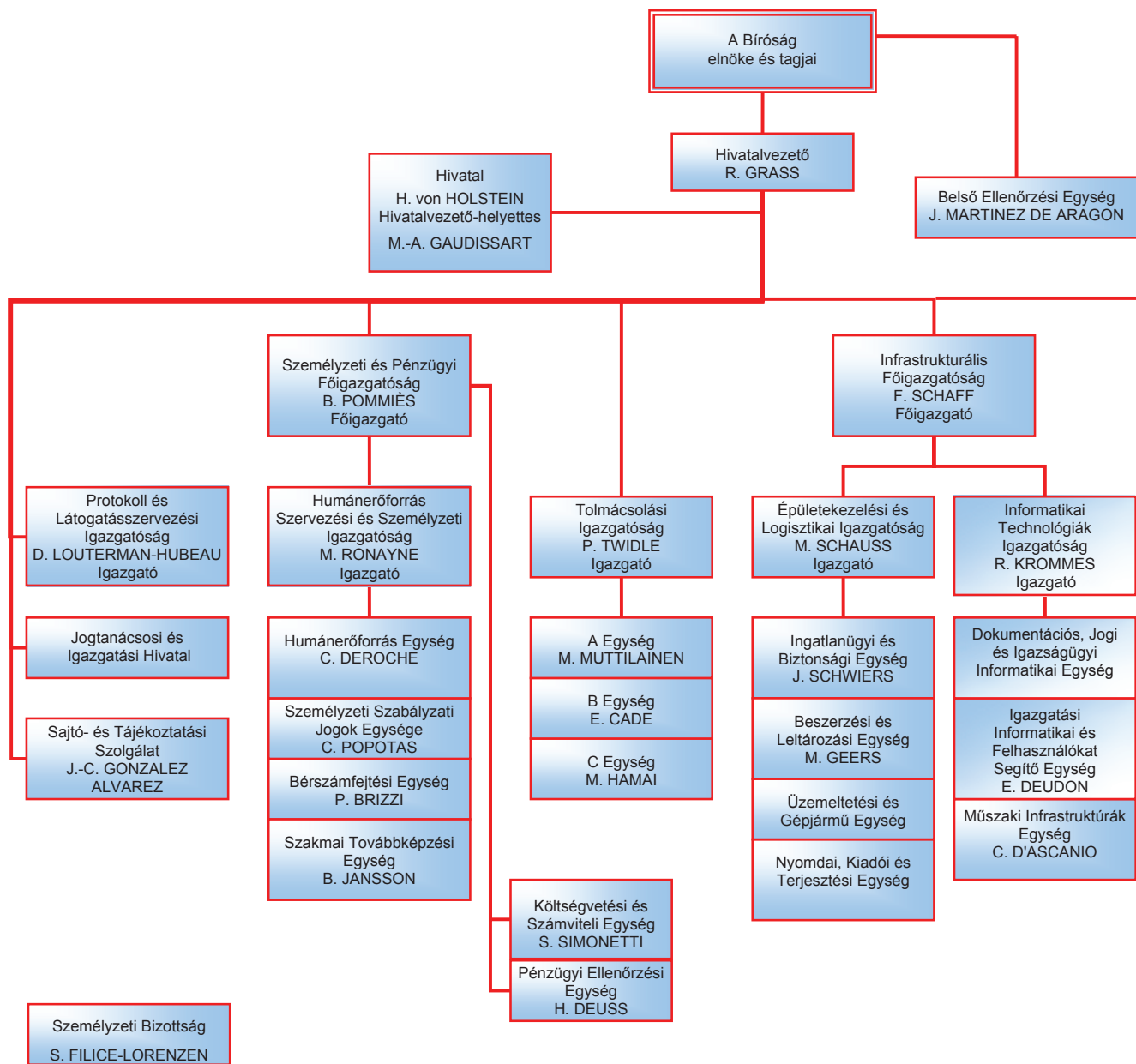
Január 17.	Az Elsőfokú Bíróság elnökének részvétele a „The Select Committee” of the House of Lords-zal egy, az „Európai Versenyjogi Bíróság” felállítása kapcsán szervezett találkozón, Londonban
Február 5.	Az Elsőfokú Bíróság elnökének részvétele és előadása a „Where next for EU Merger Control” témájú konferencián, Brüsszelben
Február 21.	Az Elsőfokú Bíróság elnökének látogatása a dán Igazságügyi Minisztériumban, Koppenhágában
Március 15.	Az Elsőfokú Bíróság elnökének részvétele és előadása a francia Versenytanács megalapításának 20. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen, Párizsban
Április 17.	Az Elsőfokú Bíróság elnökének részvétele és előadása a „Forum for EU-US Legal-Economic Affairs” elnevezésű konferencián, Brüsszelben
Május 24.	Az Elsőfokú Bíróság elnökének részvétele és előadása a Studienvereinigung Kartellrecht által szervezett „International Forum on European Competition Law” elnevezésű konferencián, Brüsszelben
Július 18.	Az Elsőfokú Bíróság elnökének részvétele az „EU-US Comparative Law” kerekasztal-beszélgetésen, Brüsszelben
Augusztus 30.	Gaston Thorn, a Luxemburgi Nagyhercegség tiszteletbeli miniszterelnöke hivatalos gyászszertartásán Marc Jaeger bíró képviselte az Elsőfokú Bíróságot
Október 19.	Az Elsőfokú Bíróság elnökének részvétele és előadása a „50 years protecting the principle of legality in Community law” elnevezésű, a Vilniusi Egyetem által szervezett konferencián

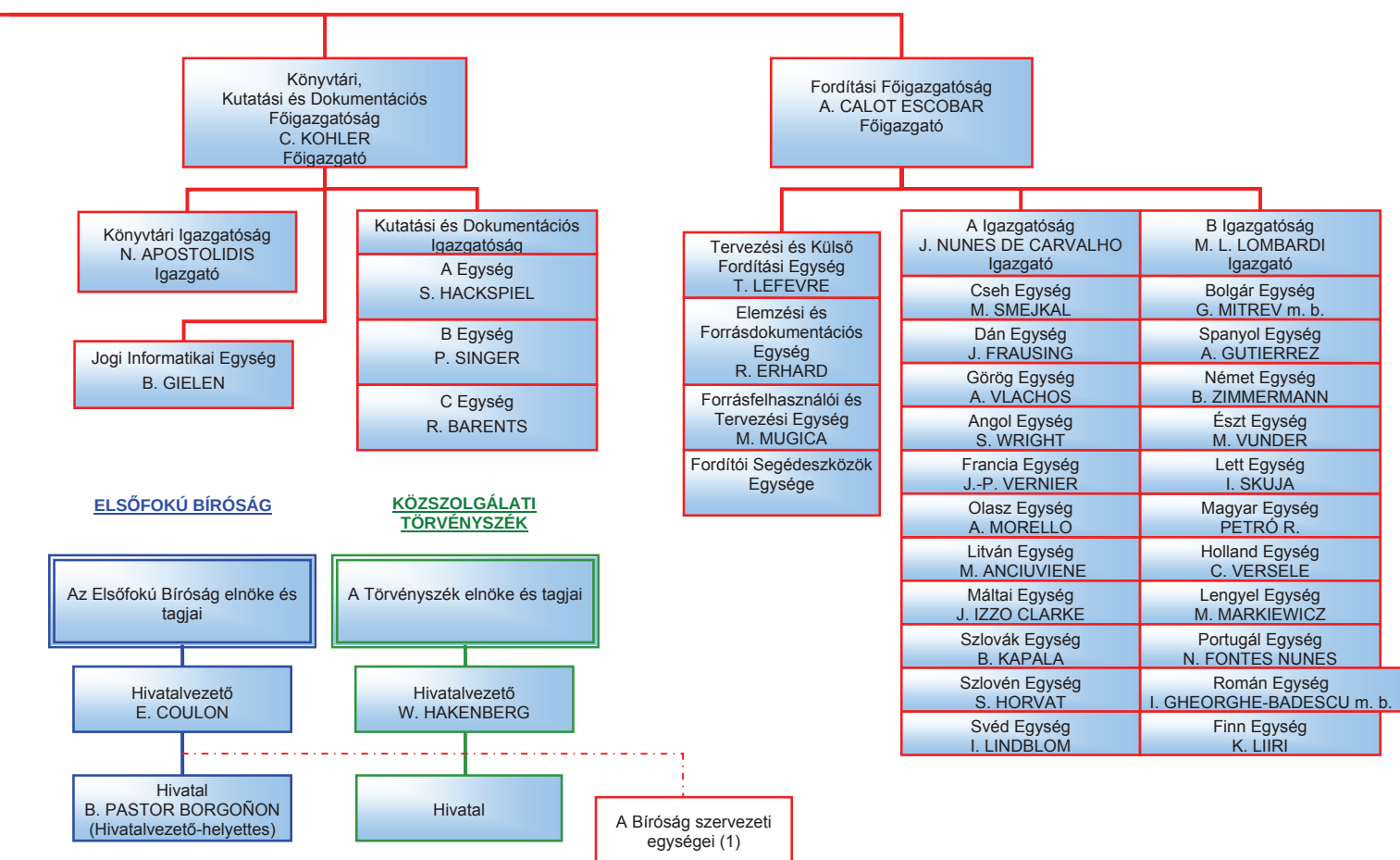
Közszolgálati Törvényszék

Június 6–8.	A Törvényszék tagjainak és a Bundesverwaltungsgericht tagjai küldöttségének a közszolgálati jogviták témájában tartott találkozója Lipcsében
Június 18.	A Törvényszék elnökének, P. Mahoney-nek és S. Van Raepenbusch bírónak a részvétele „Az Európai Unió tisztviselői és alkalmazottai személyzeti szabályzata módosításainak hatása a közösségi közszolgálati jogvitákra” elnevezésű, a Collège d’Europe európai jogi tanulmányok tanszéke által G. Vandersanden professzor és L. Levi ügyvéd (CMS DeBacker) együttműködésével szervezett konferencián, Bruges-ben

Egyszerűsített szervezeti ábra

¹ A Bíróság alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 52. cikke, valamint e jegyzőkönyv mellékletének 6. cikke alapján a Bíróság tisztviselői és egyéb alkalmazottai az Elsőfokú Bíróság és a Közzolgálati Törvényszék számára is – azok működésének biztosítása érdekében – teljesítenek szolgálatot.

A Bíróság elérhetőségei

A Bíróság elérhetőségei a következők:

Európai Közösségek Bírósága

Postacím: L-2925 Luxembourg

Telefon: (352) 43 03-1

A Hivatal telexszáma: 2510 CURIA LU

Távirati cím: CURIA

A Bíróság faxszáma: (352) 43 03-2600

A Sajtó- és Tájékoztatási Osztály faxszáma: (352) 43 03-2500

Az Üzemeltetési Osztály faxszáma – Kiadványok Részlege: (352) 43 03-2650

A Bíróság honlapja: www.curia.europa.eu

Az Európai Közösségek Bírósága

Éves jelentés 2007 – Az Európai Közösségek Bírósága, az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága és az Európai Unió Közzolgálati Törvényszéke tevékenységének áttekintése

Luxembourg: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala

2008 – 259 o. – 21 x 29,7 cm

Katalógusszám: QD-AG-08-001-HU-C

ISBN 978-92-829-0875-4

ISSN 1830-1908

